

Treball/projecte de fi de màster de recerca

Trets d'oralitat en la novel·la *Effi Briest* de Theodor Fontane i la seva traducció al català i al castellà.

La traducció de la partícula Nun

Olga López Sans

Máster en Estudios de Traducción: Estrategias y Procedimientos

Edición: 2009-2010

Director/ora: Jenny Brumme

Any de defensa: 2010

Col·lecció: Treballs i projectes de fi de màster de recerca

Programa oficial de postgrau

"Comunicación lingüística y mediación multilingüe"

Departament de Traducció i Ciències del Lenguatge

Universitat Pompeu Fabra

TRETS D'ORALITAT EN LA NOVEL·LA *EFFI BREEST* DE
THEODOR FONTANE I LA SEVA TRADUCCIÓ AL
CATALÀ I AL CASTELLÀ

LA TRADUCCIÓ DE LA PARTÍCULA *NUN*

Treball Final de Màster
Màster en Estudis de Traducció:
Estratègies i procediments
Universitat Pompeu Fabra

Jenny Brumme - Directora del treball
Pilar Estelrich, Maria Wirs - Tribunal
Olga López Sans
3 de setembre del 2010

ÍNDEX

	<u>pàgina</u>
Introducció	2
L'oralitat fingida	3
Theodor Fontane i <i>Effi Briest</i>	12
Trets d'oralitat fingida en la novel·la <i>Effi Briest</i> de Theodor Fontane	16
Les partícules modals	18
La partícula <i>nun</i> en la novel·la <i>Effi Briest</i> de Theodor Fontane	27
Anàlisi comparativa de les traduccions al català i al castellà d'un capítol de la novel·la <i>Effi Briest</i>	33
Conclusions	50
Bibliografia	52
Annex	55

INTRODUCCIÓ

La simulació de l'oralitat en els textos escrits és un tema complex que des de fa uns anys ha esdevingut el centre d'atenció de la lingüística. Tant la producció com la traducció de l'oralitat fingida requereixen un bon coneixement dels trets típics de l'oralitat en les diferents llengües. En aquest treball es tracta la problemàtica específica que sorgeix a l'hora de traduir un element característic de la llengua parlada en l'alemany al català i al castellà. L'element d'estudi és la partícula *nun*, que apareix amb molta freqüència en la coneguda novel·la *Effi Briest* de l'escriptor alemany Theodor Fontane. Una de les funcions d'aquesta partícula és l'expressió de modalitat, un fenomen propi de l'oralitat.

Per tal de situar el problema, el treball comença amb una aproximació a l'oralitat fingida i les seves característiques universals. A continuació, la referència a l'autor i a la novel·la permeten introduir el text d'estudi, del qual es mostrerà la gran quantitat de trets d'oralitat que conté. Les diverses taules permetran justificar l'objecte del treball i efectuar les hipòtesis i valoracions sobre el funcionament de la partícula *nun* i la seva traducció al català i al castellà.

La darrera part del treball s'ocupa de l'anàlisi comparativa de la traducció d'aquells fragments on apareix la partícula d'un dels capítols de la novel·la. En primer lloc s'identifica l'accepció de la partícula en cada fragment, i després es realitza la descripció de les tècniques utilitzades pels tres traductors. Per últim, es procedeix a la crítica de la traducció de la partícula en cada una de les tres versions.

L'objectiu del treball és, per tant, posar de manifest la problemàtica concreta del fet de traduir aquesta partícula pròpia de la immediatesa comunicativa i determinar quines són les tècniques que s'utilitzen de manera més freqüent i efectiva per a dur a terme la seva traducció.

L'ORALITAT FINGIDA

· ORALITAT I ESCRIPTURALITAT: CONCEPCIÓ I MITJÀ

El concepte d'oralitat fingida fa referència a la simulació de la llengua parlada en un text escrit, és a dir, a la reproducció en la llengua escrita de tot allò que és propi de l'oralitat. Aquest concepte es refereix, per tant, a la gran diversitat de fenòmens i de recursos típics de la llengua oral que s'intenten plasmar en un text escrit, alguns dels quals en la seva translació poden arribar a infringir la normativa de la llengua escrita.

Malgrat tot, no resulta fàcil determinar quins són els límits que estableixen el marcs de l'oralitat i de l'escripturalitat, fins al punt que segons Koch i Oesterreicher (2007: 21) es pot arribar a afirmar que “la relació entre la *llengua parlada* i la *llengua escrita* només es pot concebre com un continu entre les manifestacions extremes de la concepció”.

MITJÀ	CONCEPCIÓ		
	Codi gràfic	PARLADA ¡decírmel la verdad!	ESCRITA ¡decidme la verdad!
Codi fònic	[de'θirmelaβer'ða]	[de'θiðmelaβer'ðað]	

FIGURA 1: Oralitat i escripturalitat – concepcional i medial
(Koch/Oesterreicher 2007: 21)

Aquest esquema diferencia per una banda el mitjà a través del qual es realitza l'expressió (fònic/ gràfic) i per l'altra la concepció (parlada/ escrita) i mostra amb aquest exemple les quatre possibilitats lògiques que resulten d'aquesta doble diferenciació. Tot i que les relacions de preferència són les que s'estableixen entre *parlat* i *fònic* i *escrit* i *gràfic*, també existeixen les combinacions *escrit* + *fònic* (com en el cas d'un pregó de festes) i *parlat* i *gràfic* (en una carta privada, per exemple). El principi bàsic és que totes les formes d'expressió, independentment de la seva concepció, es poden transferir des de la seva realització de mitjà típica a l'altre mitjà. D'aquesta manera podem parlar de continuïtat entre les formes parlada i escrita.

Els marcs cultural i historicolingüístic són els que determinen les combinacions més freqüents entre mitjà i comunicació. També hem de considerar l'existència de diverses tècniques de comunicació que impliquen un canvi de mitjà, com per exemple dictar, aixecar una acta o llegir en veu alta.

Tenint en compte la continuïtat que s'estableix entre les formes extremes de la comunicació, escrita i parlada, podem dir que entre la màxima immediatesa comunicativa (parlada) i la màxima distància comunicativa (escrita) podem trobar totes les possibilitats conceptionals entre l'oralitat i l'escripturalitat.

· TRETS UNIVERSALS DE LA IMMEDIATEZA COMUNICATIVA¹

En la comunicació immediata (oral) podem distingir una sèrie de fenòmens que es consideren universals perquè estan motivats per les condicions comunicatives i les estratègies de verbalització universals i no en normes relacionades amb l'evolució històrica de les llengües en particular.

· L'àmbit pragmaticotextual: marcadors discursius i procediments equivalents

Es tracta de l'àmbit dels elements lingüístics que només fan referència a les instàncies i factors de la comunicació com són el contacte entre l'emissor i el receptor, els seus papers conversacionals, el discurs/text, el procés de formulació, les constel·lacions díctiques, els diferents contextos i les emocions.

¹ Aquest apartat es basa en el capítol 4 del text de Koch/Oesterreicher (2007: 70-181). Els exemples que s'inclouen també s'han extret d'aquest text i s'han traduït al català.

· Marcadors de l'organització discursiva

Els marcadors de l'organització discursiva constitueixen un procediment característic per a marcar la construcció del discurs oral.

En la immediatesa comunicativa, on les condicions de producció i recepció són de major espontaneïtat i dialogicitat, predomina una configuració fortament lineal i agregativa, caracteritzada pel fet de marcar mitjançant operadors discursius si un fragment d'un discurs comença o acaba, sense especificar de quin fragment es tracta. Per exemple, en català trobem les formes *aleshores, després, ara, doncs*.

Els marcadors discursius poden realitzar les següents funcions:

- a) Marcadors d'inici en discursos dialògics: *i, però, doncs, sí, bé, escolta, mira, saps, etc.*
- b) Marcadors de tancament en discursos dialògics: *no, veritat, oi, saps, etc.*
- c) Marcadors d'inici en discursos narratius: *i, aleshores, després, etc.*

· Marcadors de torn de paraula

En la immediatesa comunicativa és característic un alt grau de dialogicitat, i per tant, el concepte de torn de paraula esdevé molt significatiu. Aquest designa cada una de les contribucions dels diferents interlocutors en la conversa, que s'indica mitjançant marcadors de torn de paraula com per exemple *miri, eh, d'acord, etc.* La rapidesa amb la que es produeixi el canvi de torn (*turn-taking*) determinarà el grau d'immediatesa de la comunicació (com més ràpid, més immediata). Aquesta major rapidesa, i fins i tot eventual brusquedad, és possible a causa de la confiança i la proximitat física entre els interlocutors. El canvi ràpid de torn afavoreix i formenta la reduïda fixació temàtica del discurs immediat.

· Marcadors fàctics: marcadors de contacte entre el parlant i l'oient

El contacte entre els interlocutors és determinant en qualsevol tipus de comunicació. En la comunicació immediata el contacte entre els interlocutors s'expressa de forma molt evident. L'acció comunicativa depèn aleshores de la cooperació entre els dos interlocutors que normalment volen assegurar-se recíprocament que es manté el contacte (la percepció acústica, la comprensió, l'atenció, l'interès, l'adhesió, etc.).

En molts casos aquestes senyals de contacte són de caràcter paralingüístic (entonació, rialles, xiulets, contacte visual, gestos, mimica, etc.), encara que també hi ha un ampli ventall de mitjans lingüístics que permeten establir i mantenir el contacte comunicatiu. Les senyals que el parlant emet per al receptor del discurs són, per exemple: *eh, no, oi, va, saps, mira, escolta, fixa't*.

Les senyals del receptor indiquen a l'emissor, durant el seu torn, atenció, acord, sorpresa, etc: *hm, sí, ja, d'acord, és clar, oi, no em diguis, etc.* Totes les senyals de contacte es caracteritzen pel fet que el seu ús no constitueix un torn, és a dir, que aquestes en principi no afecten el repartiment de papers conversacionals.

· Fenòmens d'hesitació

En aquestes condicions d'immediatesa comunicativa ben sovint apareixen dificultats de formulació. Totes les llengües disposen de mecanismes que permeten seguir endavant amb el procés de formulació del discurs i a través dels quals el parlant guanya temps de planificació i a la vegada facilita la recepció de la informació a l'interlocutor.

Aquests fenòmens d'hesitació són, per exemple, les pauses buides, les pauses plenes, els allargaments fònics i les repeticions. Es pot cobrir una paua buida amb l'articulació d'un únic so (*eh*) o per una paraula completa (*doncs*), altres mecanismes de transició (*no sé, diguem que, doncs mira*), l'allargament de la realització fonètica d'una paraula, especialment l'allargament de la vocal final, o bé la repetició de parts de paraules, paraules senceres o seqüències de paraules.

· Mecanismes de reformulació

L'emissor, quan es troba amb dificultats de producció retrospectives, recorre a determinats procediments de correcció o de reformulació que li permeten continuar el discurs. Mitjançant aquests procediments les expressions que sorgeixen no satisfan els cànons de correcció formal de la distància comunicativa, però en les condicions de la immediatesa comunicativa resulten del tot acceptables.

La reformulació es pot efectuar sense cap senyal específica, a través d'una simple interrupció que moltes vegades s'acompanya amb gestos. Sovint, també, s'utilitzen reformuladors (com per exemple *bé*, *vaja*, *eh*) per realitzar una correcció més explícita que també es pot acompañar d'alguns fenòmens de vacilació.

· Interjeccions

L'ús d'interjeccions és una de les característiques més específiques de la comunicació immediata. Gràcies al caràcter sintètic a nivell semàntic i expressiu de les interjeccions el seu ús permet la màxima espontaneïtat i afavoreix la dialogicitat en sentit ampli. Les interjeccions, per tant, només resulten acceptables en la comunicació quan entre els interlocutors hi ha prou confiança i familiaritat. Normalment van acompanyades d'expressions prosòdiques, gestuals o mímiques, que només poden realitzar-se en situacions cara a cara.

Exemples d'interjeccions són: *ah*, *ai*, *caram*, *apa*, *ui*, *ostres*, *uf*, *oh*.

Tot i que les interjeccions són autònomes i tenen ple valor comunicatiu per elles mateixes, no es poden integrar sintàcticament en l'oració i normalment es poden segmentar. Aquestes característiques també es poden atribuir a les anomenades interjeccions secundàries, formades a partir de material lèxic de cada llengua particular, com, per exemple: *apa*, *cony*, *collons*, *redimoni*, *mare meva*, *maco*, *dona*, *home*, *vaja*, *va*, etc.

· Mecanismes de modalització

Quan parlem o escrivim no només transmetem certa informació sobre estats de coses sinó que també realitzem altres accions lingüístiques, com per exemple constatar, afirmar, preguntar, demanar, ordenar, prometre, advertir, agrair, felicitar, disculpar-se, saludar, apostar, denominar. Aquestes accions lingüístiques s'anomenen actes il·locutius i es fonamenten en patrons bàsics d'interacció universals.

En la immediatesa comunicativa gran part de la força il·locutiva de les expressions es confia al context extralingüístic. Això és possible pel fort vincle dels interlocutors amb la situació i l'acció comunicatives, pel caràcter privat de la comunicació i el freqüent alt grau de confiança entre els interlocutors. L'espontaneïtat, a més, impedeix que l'expressió de l'acte il·locutiu sigui extensa i estructurada. Molt sovint, en els diàlegs es fa referència a algunes condicions contextuales rellevants per a la interacció mitjançant elements lingüístics molt més econòmics. Aquest procediment es coneix amb els noms de modalització o modulació.

El procediment expressiu més característic de la modalització és a través de les partícules modals, especialment típiques del grec antic i de l'alemany.

- Ha arribat el meu germà.*
- Faci-ho, doncs!*

A banda de les partícules modals hi ha nombrosos procediments per a expressar la modalització que sovint se solapen amb altres mecanismes, com per exemple els marcadors discursius. D'aquesta manera, es poden combinar diversos mitjans d'expressió entre sí i realitzar diverses funcions al mateix temps. Les senyals fàctiques dels parlants, per exemple, també poden manifestar aspectes modalitzadors (*no*, *així com*, *doncs filla*), de la mateixa manera que els marcadors discursius i els marcadors de torn de paraula poden assumir simultàniament funcions modals.

Convé aclarir, però, que no tots els mitjans d'expressió de relacions quantitatives, modals o pragmàtiques són vàlids per a la modelització. Així, els adverbis oracionals (*potser, probablement, desgraciadament*) i els intensificadors o matisadors (*molt bé, pràcticament, més o menys*) no pertanyen a l'àmbit de la modalització.

· Ambit pragmaticotextual: macroestructures

En aquest apartat es presenten les característiques del discurs immediat com a instància de la comunicació. En aquest sentit es tracten tres qüestions decisives per a la macroestructura de tots els discursos, que presenten aspectes característics en l'àmbit de la immediatesa comunicativa.

· Coherència i estructuració dels discursos immediats

Pel que fa a la coherència s'han definit una sèrie de criteris de referència lingüístics que en principi haurien de ser vàlids per a qualsevol tipus de text: completenessa, isotopia, semàntica, continuïtat temàtica, encadenament pronominal, possibilitat d'identificar clarament les diferents parts del text amb una progressió semàntica regulada, etc. És evident que aquest concepte de coherència està orientat cap a un ideal característic de la distància comunicativa i només pot resultar vàlid en el sentit estricto de "text", ja que si es tenen en compte les realitzacions típiques de la immediatesa comunicativa, aquest concepte esdevé extremadament restringit. En els discursos immediats apareixen salts, contradiccions, "llacunes", i tot i així no són intel·ligibles ni deixen de tenir sentit. Sembla doncs que responen a un altre concepte de coherència, característic de les condicions de la immediatesa comunicativa. La seva intel·ligibilitat depèn, entre d'altres, del context situacional, del context cognoscitiu (sobretot individual), de contextos comunicatius no lingüístics i paralingüístics.

· La narració oral

La narració oral és un tipus especial de discurs immediat. En la comunicació i la interacció quotidianes i espontànies apareix constantment, i hi compleix una sèrie d'objectius fonamentals: eximeix de l'obligació de realitzar accions concretes, entreté al o als receptors, satisfà la necessitat d'informació (i també la curiositat) dels oients i la necessitat de comunicar-se del narrador, li permet a aquest processar vivències, aporta models d'actuació i serveix de suport quasi argumentatiu o per a la refutació d'opinions, tesis, etc. La narració oral també reforça les conviccions compartides, la confiança, la familiaritat i la relació d'afectivitat entre els interlocutors, sense perdre de vista la importància de la narració per a la construcció, per part del parlant, de la seva pròpia imatge.

En les condicions d'immediatesa comunicativa el narrador utilitza procediments d'actualització i de vivificació del discurs. Així, apareixeran onomatopeies i interjeccions que li permetran comunicar de forma compacta i expressiva les vivències i les impressions sensitives. També es val amb freqüència de recursos paralingüístics com l'entonació o l'allargament. El tret més destacat de la narració oral és, però, l'ús del present (present narratiu o present històric) com a temps verbal de la narració.

· La reproducció oral del discurs referit

Un tret característic del llenguatge és el fet que dins d'un discurs es pugui introduir un altre discurs. Aquest fenomen s'anomena "estil directe/indirecte", "discurs referit", "discurs reproduït" o "discurs citat". El problema d'aquest procediment consisteix en que l'aquí i l'ara del parlant del discurs actual són diferents del discurs que s'introduceix en ell. Per poder realitzar aquesta inserció hi ha dues possibilitats: o bé citar el discurs que es vol introduir (estil directe), de manera que el seu sistema díctic referencial difereix de sistema díctic del discurs al qual se subordina (*En Carles ha dit: "Vindré"*), o bé integrar completament el discurs que es vol introduir adequant el seu sistema díctic referencial al del text al qual se subordina (estil indirecte: *En Carles ha dit que vindria*).

L'estil indirecte requereix un alt grau de planificació, i per tant, només en la distància comunicativa es podran explotar totes les possibilitats de l'estil indirecte. En la immediatesa comunicativa, en canvi, la forta espontaneïtat dificulta la integració sintàctica completa i l'adequació temporal, espacial i personal del discurs referit. Així doncs, en aquestes circumstàncies l'estil més freqüent és l'estil directe, combinat de forma variable amb l'estil indirecte.

· Àmbit sintàctic

En la llengua parlada sovint apareixen una sèrie de fets sintàctics a causa de les condicions de la immediatesa comunicativa i que es constitueixen com a característiques普遍的 de la oralitat.

· Faltes de concordança i *constructio ad sensum*

Entre determinats elements del text o de l'oració s'ha d'establir una relació de concordança (gènere, nombre, persona), que en segons quines condicions és difícil de garantir. Així, en la distància comunicativa, sobretot a causa de la possibilitat de comptar amb més temps de planificació, serà més fàcil que es puguin donar aquestes relacions de concordança. En canvi, en algunes condicions comunicatives de la immediatesa (de privacitat, de familiaritat entre els interlocutors, d'implicació emocional, referència a l'aquí i l'ara, d'espontaneïtat) es fa possible i s'afavoreix una formulació menys acurada amb un temps de planificació reduït i un control limitat de la formulació. Pel que fa a la concordança sintàctica, per tant, s'estableix un alt grau de tolerància, sempre i quan es garanteix la coherència i la comprensiibilitat.

Hem estat lligats a una sèrie de convencionalismes en els quals no estic segura que cap de nosaltres creguéssim però que ens ho hem plantejat bastant més tard del que s'ho plantegen ara la joventut actual [...]

· Anacoluts, contaminacions, posposicions, *funnel technique*

És gairebé inevitable que en els discursos immediats es produixin sovint canvis en la planificació. Quan hi ha un canvi en la planificació mitjançant una correcció que no té lloc en l'interior d'una paraula parlem del fenomen d'anacolut.

És una... és un defecte crec bastant gran en la dona espanyola

El meu país, bé, el nostre país i Turquia... em semblen dos països... [...]

Un cas especial d'anacolut apareix quan el canvi de planificació no es produeix a través d'una correcció sinó que es genera quan una construcció es transforma de forma fluïda en una altra. En aquests casos es parla de contaminació.

[...] doncs a mi, encara que m'agradin els argentins, els italians no m'agraden gens gens. Ah, els italians. Mirí, és un país que no, ja veu que no el coneix [...]

Una forma de canviar la planificació, en la que, en realitat, no es veu afectada la construcció, sinó només l'ordre lineal dels constituents en l'oració, és la posposició (també anomenada dislocació a la dreta).

El de la Labor és una traducció del meu exactament.

Un altre procediment sintàctic, que en anglès s'anomena *funnel technique* i que no s'ha de confondre amb la posposició, es produeix quan s'efectua una precisió semàntica del mateix constituent sintàctic mitjançant una repetició.

[...] un romàntic. [...] un autèntic romàntic

· Oracions “incompltes”

Una altra de les característiques principals de la llengua parlada és la sintaxi incompleta. Així, en el discurs immediat trobem formes d'expressió completament adequades i comprensibles que no constitueixen oracions en el sentit més estricte.

*Totes dues sou de la regió ?
Ah sí, de Puy. (nosaltres som...)*

· Dislocacions i ordenacions rema-tema

En els esquemes que segueixen l'ordre temàtic de tema-rema, l'escassa integració sintàctica es deu sobretot a l'espontaneïtat que permet a l'emissor introduir ràpidament en el discurs un element temàtic qualsevol sense assegurar completament la seva relació sintàctica amb el que segueix.

En aquest exemple el tema és *el seu germà* i el rema *també*:

- Vivia a Teheran o....
- Sí.
- A Teheran.
- I *el seu germà també*

El pronom que reprèn el tema apareix aquí en una oració subordinada:

Els temes crec que els podré fer bé.

També és típic en aquests casos el fort aïllament del tema a causa d'una oració de relatiu o una oració subordinada adverbial posteriors:

[...] i el meu cunyat quan va acabar la carrera el van destinari a Oviedo.

Amb la dislocació a l'esquerra s'aconsegueix un grau d'integració més. En ella es planteja la funció sintàctica del tema que s'anticipa, que es corrobora amb la recuperació pronominal posterior:

[...] tot ho troben molt malament. A la petita, en canvi, li fa molta il·lusió [...]

Els esquemes de verbalització que responen a l'ordre rema-tema no es poden considerar simplement com inversament simètrics als esquemes d'articulació tema-rema, ja que l'anticipació del rema constitueix l'expressió d'una forta implicació emocional: la relativa impaciència de l'emissor fa que aquest anticipi l'objectiu últim de la comunicació en la formulació, mentre que la informació restant es posposa. Des del punt de vista del receptor, l'ordre rema-tema, acompanyat d'un èmfasi especial del rema, està marcat precisament per contrast amb l'ordre no marcat tema-rema, que garanteix una progressió gradual equilibrada de la informació.

Això és un problema difícilssim, realment, el que m'has plantejat.

· Complexitat sintàctica: parataxi i hipotaxi

La hipotaxi és un dels procediments sintàctics més complexos i, pel seu caràcter integratiu, requereix un grau de planificació elevat en la formulació del discurs. La parataxi, amb un caràcter més aviat agregatiu, s'adiu molt bé a l'espontaneïtat i a les reduïdes possibilitats de planificació de la immediatesa comunicativa, de manera que és el recurs més freqüent en els discursos immediats fins al punt que en ells apareixen acumulacions extremes de parataxi. Aquesta freqüència extrema de la parataxi és un fenomen general de la immediatesa comunicativa, de manera que es dóna tant en parlants amb un baix nivell educatiu com en parlants amb un alt nivell de formació acadèmica que pertanyen a una classe social elevada.

En la immediatesa comunicativa, però, també trobem casos d'hipotaxi. De vegades, fins i tot, es poden generar seriacions ordenades de la següent manera, en la qual (S) fan referència a les oracions subordinades i (P) a l'oració principal: P ^ S1 ^ S2 ^ S3. Les oracions subordinades segueixen a la principal de manera que en cada cas primer apareix l'oració jeràrquicament superior i després la inferior. Aquestes seriacions s'avenen molt bé amb les

condicions de planificació de la immediatesa comunicativa, i pel que fa a la formulació no es diferencien gaire d'una oració predominantment paratàctica.

He dit que m'agrada la música, que no vol dir que entengui la música, que això és una altra cosa.

En els discursos immediats també trobem oracions subordinades en primera posició (abans de l'oració principal), i normalment aquestes són oracions condicionals, temporals, i determinades oracions causals.

Si ara vingués aquí un invasor, quin horror, quina barbaritat!

· Àmbit semàntic

Un aspecte fonamental de la comunicació lingüística és la relació entre els signes lingüístics (per signe lingüístic s'entén una unitat constituïda per un pla d'expressió, el significant, i per un pla de contingut, el significat) i els objectes i estats de les coses que designen. Un determinat objecte o estat de coses pot designar-se al mateix temps mitjançant els signes lingüístics més dispers (com per exemple *Viena: allà, (en) el lloc aquest, la ciutat, la metròpoli del Danubi, la capital d'Àustria, el poble d'un milió i mig d'habitants*, etc.).

· Escassa variació lexemàtica: iteració lèxica

En la immediatesa comunicativa, la típica repetició obstinada d'un determinat referent mitjançant un únic lexema al llarg d'un discurs no esdevé un problema per a la transmissió de la informació, i a la vegada que requereix poc esforç per part de l'emissor, pot resultar molt funcional per a l'estrucció tema-remetent per al desenvolupament successiu del pensament.

· Escassa diferenciació paradigmàtica i referenciació vaga: paraules òmnibus

Una altra particularitat de la immediatesa comunicativa és el fet que es pot fer referència a un objecte precís mitjançant un lexema amb trets semàntics molt generals, com per exemple les paraules *cosa* o *tio* o el verb *fer*. Aquests lexemes es caracteritzen per una escassa determinació del contingut (mínima intensió) i per una gran capacitat de denotació (màxima extensió), per la qual cosa s'anomenen “paraules comodi”, “paraules òmnibus”, “paraules passe-partout” o “proformes”.

Les possibilitats d'aplicació d'aquestes paraules es relacionen amb la seva concreció semàntica reduïda que només es pot explotar completament en els discursos immediats. Això és possible ja que és en aquests on gràcies a un fort ancoratge en la situació i acció comunicatives, a més de la informació complementària del context lingüístic sobre l'objecte al qual es fa referència, el receptor pot identificar sense dubtes el referent designat per una paraula òmnibus.

La confiança entre els interlocutors (el context de coneixements compartits) i l'espontaneïtat, característiques de les condicions de la immediatesa comunicativa, afavoreixen i permeten l'ús efectiu de les paraules òmnibus.

Algunes coses com... ehm... els premis nacionals de literatura.

· Els presentatius des de la perspectiva de la semàntica de la immediatesa comunicativa

Pel que fa a la immediatesa comunicativa hi ha alguns usos que es poden considerar com una mena de verbs òmnibus, la majoria dels quals serveixen per introduir un nou referent, com per exemple la forma *hi ha*. En la distància comunicativa es prefereixen, en canvi, lexemes verbals diferenciats i amb variació sintagmàtica:

Al jardí hi ha moltes flors boniques

En el jardí creixen moltes flors boniques

*El jardí és ple de flors boniques
En el jardí abunden les flors
El jardí està molt florit*

El caràcter econòmic dels verbs òmnibus presentatius no es troba només en la seva naturalesa semàntica, sinó que també es manifesta en el nivell de la morfosintaxi. *Hi ha* no presenta cap possibilitat de flexió morfològica en relació amb la categoria del número (i del gènere), ja que el nou referent que s'introduceix no funciona com a subjecte sintàctic, sinó com a objecte directe.

· Díctics: entre l'economia i l'expressivitat

Cal anar en compte amb no confondre les paraules òmnibus amb els díctics. Les dues classes d'elements tenen en comú una intensió semàntica feble, però mentre que les primeres són unitats lèxiques que es troben dins el camp simbòlic de la llengua, els morfemes gramaticals díctics pertanyen al camp demostratiu. De vegades podem trobar demostratius que funcionin com a paraula òmnibus:

Treu-li els... els tres aquells de l'Austral.

En relació als díctics des d'una perspectiva general es constata que precisament per la seva funció específicament demostrativa (que les paraules òmnibus no tenen) s'emmotllen perfectament a la immediatesa comunicativa. En la referencialització orientada cap a l'aquí i l'ara de la comunicació, sobretot en conjunció amb la proximitat física i un fort ancoratge situacional, els demostratius que s'utilitzen exofòricament constitueixen un recurs lingüístic molt econòmic sense impedir que el receptor identifiqui els referents.

A més dels demostratius, també es pot utilitzar exofòricament tota la resta de morfemes personals díctics, com per exemple les marques personals del verb per fer referència exofòrica a un objecte.

· Procediments expressivoafectius i forta implicació emocional

L'emocionalitat és un factor de la comunicació i un paràmetre concepcional rellevant (afectivitat i emocionalitat), especialment en les situacions d'immediatesa comunicativa (cara a cara). Els interlocutors, de forma recíproca revaliden constantment la confiança mútua, i al mateix temps, l'emissor posa contínuament a prova l'efecte que causa en el receptor la imatge que ofereix d'ell mateix.

Existeix una sèrie d'esquemes lingüístics, en els quals l'emocionalitat s'expressa completament. Aquests aconsegueixen els diferents efectes d'expressivitat gràcies a diversos procediments, que poden procedir dels nivells lèxic, de formació de paraules, morfològic i sintàctic. Per tal de destacar l'expressivitat s'utilitzen determinades relacions semàntiques, com la contigüitat (metonímies) i la similitud (metàfores/comparacions, hipèrboles i, com a cas extrem, la identitat). Els objectius d'aquesta expressivitat són l'èmfasi (intensificació) i la contundència.

Exemple de metonímia:

-*I de la cuina i de la llar, tu què en penses?*
-*Doncs mira, de la... de la llar, l'únic que m'agrada és la cuina personalment, perquè... netejar la pols tots els dies, la veritat és que és un rollo increïble [...]*

Exemple de hipèrbole:

-*[...] torno també en avió, que és la primera vegada que jo hi pujo! He he he.*
-*Sí? I tens por?*
-*I llavors tinc una por espantosa! Jo no sé si em moriré abans d'arribar a Mallorca.*

Exemple de repetició expressiva (la identitat com a cas límit de similitud) :

[...] té uns voltants ideals. Doncs mira es situa, sí, cap al nord es situa a prop de Casla i tot això, i és preciós preciós, preciós. [...]

Pel que fa a l'ús de la segona persona del singular amb valor impersonal (en comptes del pronom impersonal es) molt vinculat amb les situacions dialògiques, que mitjançant procediments sintàctics en el nivell oracional fomenta l'expressivitat, es tracta d'un desplaçament metonímic del tipus "la part pel tot".

Viatjo a l'estrange perquè és com agafes l'oxigen.

· Àmbit fònic

La comunicació lingüística es produeix a través d'un mitjà, que en el cas de la llengua pot ser gràfic o fònic. En aquests dos mitjans es materialitzen els significants dels signes lingüístics. Si tenim en compte la influència de la forma en tots dos mitjans, veurem que en el mitjà gràfic el fet de ser més o menys curós en la forma gràfica, pel que fa a la llengua, és quelcom completament extern. En canvi, en l'àmbit fònic, la cura en l'articulació és determinant per la llengua. En aquest sentit, la velocitat de la parla o l'articulació amb més o menys atenció són rellevants pel que fa a la distinció. Així, per exemple, les consonants intervocàliques són propenses a articulacions febles que poden arribar fins i tot a la caiguda. Així mateix es poden arribar a produir desaparicions d'una síl·laba completa: afèresi (desaparició de la síl·laba inicial), apòcope (desaparició de la síl·laba final).

Amb la pèrdua de distinció la correlació del significat amb el seu significant, o el referent de la comunicació es veu afectada, de manera que pot arribar a dificultar el contacte entre emissor i receptor. En les condicions de la distància comunicativa això no és acceptable, però en les condicions de la immediatesa comunicativa són tolerables. Les reduccions fòniques en les situacions d'immediatesa no tenen per què reduir la comunicació, ja que les "llacunes" d'informació que es puguin produir poden ser fàcilment completades gràcies a l'actualització dels diferents contextos extralingüístics (l'ancoratge en el context de la situació i acció comunicatives, els coneixements compartits a causa de la familiaritat dels interlocutors o el context comunicatiu no lingüístic). A més, el caràcter privat de la comunicació permet a l'emissor una gran llibertat d'articulació.

· LA TRADUCCIÓ DE L'ORALITAT FINGIDA

La traducció de l'oralitat fingida és una tasca complexa que, per una banda, requereix la competència en el llenguatge parlat de la llengua de partida i de la llengua d'arribada, i per l'altra, la capacitat d'imitar aquest llenguatge oral en un text escrit. Tot i que de vegades les característiques historicoidiomàtiques del llenguatge de la immediatesa comunicativa d'una llengua no es poden traslladar a l'altra llengua, els traductors els han de conèixer i tenir en compte per poder mantenir el registre del text de partida i poder transmetre-hi l'expressivitat que té en la llengua de partida. Encara que la traducció impliqui una certa pèrdua, generalment en la llengua d'arribada es pot compensar amb altres recursos dels que aquesta disposa. De totes maneres, convé ser conscient dels elements orals i la funció que aquests tenen en el text de partida, que generalment prové d'una cultura diferent, i plantejar-se la funció que tindrà el text traduït en la cultura d'arribada.

Una de les dificultats principals a l'hora de traduir un text literari és el fet d'aconseguir mantenir la riquesa i diversitat del llenguatge literari amb el qual l'autor juga i sovint trencà certes convencions. De la mateixa manera, també esdevé problemàtica la traducció de convencions textuais o lingüístiques específiques d'una llengua o cultura (com per exemple les referències a tractaments personals inhabituals en la llengua d'arribada) que difícilment són transmissibles d'una manera equivalent. (Estelrich 2008: 79-97; en aquest article s'estudien aquestes dificultats referides a la traducció d'un text literari de l'escriptora austriaca Ingeborg Bachmann).

THEODOR FONTANE I *EFFI BRIEST*²

· L'AUTOR

Theodor Fontane (30 de desembre de 1819, Neuruppin - 20 de setembre de 1898, Berlin) fill d'un farmacèutic hugonot també va exercir d'ajudant de farmacèutic, primer a Burg (prop de Magdeburg), després a Leipzig i a Dresde i finalment a Letschin, a la farmàcia del seu pare. El 1839 va publicar la seva primera novel·la breu, *Geschwisterliebe*, i poc després va començar a escriure els seus primers poemes.

El 1843 va ser introduït en el club literari berlineses *Tunnel über der Spree* i ja l'any següent va esdevenir un membre regular d'aquest club, on va establir contacte amb els intel·lectuals berlinesos del seu temps. Després d'un any de servei militar voluntari, el 1845 va emprendre un viatge de 14 dies per Anglaterra, convidat per un company d'escola. A la tornada va continuar treballant a la farmàcia del seu pare, però més endavant va tornar a Berlín on va treballar a la *Polnische Apotheke* del Dr. Julius Eduard Schach. El 1847 va obtenir la llicència de "Farmacèutic de Primer Grau". L'any següent va lluitar com a revolucionari en les "barricades" de Berlín, i va publicar quatre textos radicals al *Berliner Zeitungs-Halle*, l'òrgan oficial d'un partit demòcrata.

El 30 de setembre del 1849 va abandonar definitivament la professió de farmacèutic i va decidir treballar com a escriptor independent. El mateix any va publicar el seu primer llibre de poemes, *Männer und Helden. Acht Preußenslieder*. Al principi va escriure textos polítics per al diari democratradical *Dresdner Zeitung*. L'any següent es va casar amb la seva promesa, i com que la parella va tenir problemes econòmics, Fontane va acceptar treballar per a la *Centralstelle für Preßangelegenheiten*, part dels serveis d'intel·ligència de Prússia, que es dedicava a promoure una agenda de nacionalisme pangermanic en la premsa dels diversos regnes i territoris alemanys. El 1852 va fer un viatge a Londres per aquest organisme, ciutat en la que entre el 1855 i el 1859 va viure treballant com a corresponsal.

Amb l'expectativa d'un augment de les llibertats amb el canvi de tron de Prússia va deixar la seva feina com a corresponsal i es va traslladar a Berlín on, al no trobar feina, es va dedicar a la literatura de viatges. En aquell temps aquest tipus de literatura tenia una gran popularitat ja que només uns pocs privilegiats es podien permetre un viatge. Va començar escrivint històries de la ciutat on va néixer, Neuruppin, que es van publicar en el diari *Kreuzzeitung* i que el 1861 es van recollir en un petit llibre titulat *Graftschaft Ruppin*. L'any següent va aparèixer una segona edició amb el títol *Wanderungen durch die Mark Brandenburg*. Fontane va treballar en aquesta obra fins pocs anys abans de la seva mort, ampliant-la i revisant-la fins a la cinquena edició. Aquesta esdevé la base de la seva futura obra, ja que quasi totes les seves novel·les es situen a Brandenburg i a Berlín.

Del 1860 al 1870 va treballar al diari conservador-reaccionari d'orientació pietista *Neue Preußische Zeitung*, en el comitè fundador del qual va formar part Bismarck. El 1864 va viatjar a Copenhaguen, on va escriure sobre la guerra entre Dinamarca i Alemanya.

A partir de l'any 1870 Theodor Fontane es va dedicar a la crítica teatral. El mateix any és detingut a França, on passava les vacances durant la guerra franco-prussiana, sota la sospita de ser espia. Després de la intervenció de Bismarck, però, va ser alliberat. Entre el 1874 i el 1876 Fontane i la seva dona van fer diversos viatges a Itàlia, Àustria i Suïssa. Després d'aquests viatges va decidir no treballar més per un diari amb la intenció de dedicar-se a treballar una altra vegada com a escriptor independent. Des d'aleshores va escriure nombrosos textos fins que el 1892 li van diagnosticar una isquèmia cerebral. El metge li va recomanar escriure els records de la seva infantesa com a teràpia. Seguint aquest consell, Fontane va escriure *Meine Kinderjahre*, *Effi Briest*, *Die Poggenpuhls*, *Der Stechlin* i *Matilde Möhring*, a més del text autobiogràfic *Von Zwanzig bis Dreißig*.

² Müller-Seidel realitza un estudi aprofundit sobre l'escriptor i la seva obra en el seu llibre *Theodor Fontane. Soziale Romankunst in Deutschland*. El pròleg que Thomas Mann va escriure per a Fontane el 1910 titulat *Der alte Fontane* resulta molt il·lustratiu per a la figura d'aquest escriptor i la seva obra.

· L'obra de Theodor Fontane

Fontane és considerat el representant més important del realisme literari a Alemanya. De la seva obra molt sovint se'n destaca la redacció dels diàlegs entre els personatges i l'humor irònic ben present en el seu estil. És característica de Fontane la reproducció de converses en un cercle social tancat en les quals els personatges segueixen les convencions socials i amaguen els seus interessos reals, sovint en contra de la seva voluntat. De forma freqüent, Fontane realitza a través d'un personatge la crítica a una persona determinada que sovint porta implícita la crítica a la societat. En les seves novel·les també aconsegueix d'una manera molt reeixida la caracterització dels personatges, tant per la descripció que fa de la seva aparença, de la seva manera de fer com, especialment, per la representació de la seva manera d'expressar-se.

L'obra d'aquest escriptor és molt àmplia i diversa: va escriure poemes, balades, nombroses novel·les, llibres de viatges, diaris i un nombre considerable de cartes.

· *EFFI BRIEST*

Effi Briest és el nom de la protagonista d'aquesta novel·la, situada a la Prússia de l'època de Bismarck. Effi és filla única i viu a Hohen-Cremmen amb els seus pares. Als disset anys es casa amb el baró Geert von Innstetten, de trenta-vuit anys, cap de districte a Kessin i antic pretendent de la mare de la protagonista. Effi és somiadora i ambiciosa i fantasieja sobre la nova vida que l'espera. La mare, però, té certs dubtes sobre els sentiments d'Effi vers Innstetten i si la seva filla serà feliç en el seu matrimoni.

Fan el viatge de noces per Itàlia i Innstetten ja li comença a explicar a Effi coses sobre la vida a Kessin i les peculiaritats de la ciutat portuària. Ja aleshores li parla d'un xinès que hi va viure i que hi va morir en circumstàncies estranyes. Arriben a Kessin i la primera nit Effi s'espanta al sentir uns sorolls que provenen de l'habitació de dalt. La minyona, Johanna, li diu que és a causa de les cortines que són una mica massa llargues i freguen amb el terra. Effi li ho comenta a Innstetten, i mentre Innstetten li acaba d'ensenyar la casa i les habitacions del pis de dalt, veu un adhesiu amb la imatge d'un xinès al respatllet d'una cadira. Innstetten li diu seriós que deu ser cosa de les minyones, i que només es tracta de ximplerries. Effi sospita que té alguna cosa a veure al el misteriós xinès que Geert havia esmentat abans d'arribar a la ciutat.

Gieshübler és farmacèutic a la ciutat i home de confiança d'Innstetten. Effi i aquest de seguida s'avenen; Gieshübler queda captivat de la jove senyora. Poc després d'haver-se instal·lat a Kessin, la parella visita els nobles i aristòcrates de la zona. Effi no s'acaba de sentir còmoda amb ells i Innstetten reconeix que el millor de tots i l'únic amb qui realment és possible establir una bona amistat és amb Gieshübler.

Bismarck visita al príncep i aquest convida Innstetten a la trobada. Effi s'ha de quedar sola, Geert no tornarà fins passada la mitjanit. És la primera nit que Effi es queda sola i sent una mica de solitud i de por. Se'n va a dormir però es desarma sobresaltada perquè li ha semblat sentir una altra vegada soroll al pis de dalt i creu que ha vist el xinès vora el seu llit. Johanna consola la noia i es queda tota la nit a l'habitació d'aquesta fent-li companyia.

Innstetten torna a Kessin de matinada i l'endemà al matí s'assabenta del que ha passat en la seva absència. Effi està espantada i li demana a Innstetten d'anar a viure a una altra casa. Ell no es mostra gaire comprensiu i li diu que només són imaginacions seves i que no marxaran. Arriba una invitació de Gieshübler que ajuda a calmar la tensió entre el matrimoni. Effi accepta la invitació i abans d'anar a casa del farmacèutic la parella va a fer un tomb. Tot passant vora el cementiri on el xinès havia estat enterrat, Innstetten li explica a Effi la història del xinès. El baró retreu a Effi, tot fent broma, la tendència de la noia a fantasjar.

Al cap d'uns mesos arriba el nou comandant de la milícia del districte, el major Crampas, amb la seva dona i els seus fills. Effi ho veu com un possible nou al·lïcient de la vida a Kessin que li resulta una mica anodina, però tot i venir-se amb el comandant, la dona d'aquest és molt feréstega i una amistat amb ella sembla impossible.

Effi espera una criatura per a l'estiu. Un dia surt a fer un passeig amb el gos d'Innstetten, Rollo, i coneix Roswitha, la minyona d'una anciana que acaba de morir. Roswitha es troba sola i sense feina i com que a Effi l'inspira confiança li proposa de ser la seva minyona i ajudar-la quan neixi la criatura. D'aquesta manera Effi troba una bona companyia. Poc després del naixement de la petita Annie, Effi, Roswitha i la petita marxen a Hohen-Cremmen a passar uns dies a casa dels pares d'Effi. Innstetten està enfeinat i es queda a Kessin.

L'estada a Hohen-Cremmen resulta molt reconfortant per a Effi. Els pares de la noia sospiten que el matrimoni no acaba d'anar bé i que la vida a Kessin no prova a la seva filla. Poc després de tornar a Kessin Effi i Innstetten van a esmorzar al porxo vora la platja. La noia li retreu a Innstetten que no hagi anat cap dia a Hohen-Cremmen a veure-la a ella i a la petita. Innstetten la troba una mica canviada i respon amb sornegueria als seus retrets. De lluny veuen a Crampas i el saluden. Aquest s'atansa i conversen una estona. A partir d'aquell dia Effi s'adona que sent alguna cosa pel comandant.

Abans que arribi la tardor Innstetten i Crampas volenaprofitar per fer sortides a cavall, i Effi també s'hi acaba apuntant. Innstetten aviat no pot venir per qüestions de feina, però la noia i el major continuen sortint. Aquest li explica a Effi alguns aspectes del comportament d'Innstetten, que reflecteixen la seva ambició i el seu tarannà de vegades prepotent i manipulador. La noia s'esglaia, però en part reconeix que Crampas pot tenir raó. Effi se sent una mica incòmoda i culpable a causa de les freqüents sortides amb Crampas, el to que agafen les converses que mantenen i el caire que pren la seva relació. Per sort, arriba l'hivern i les sortides s'acaben.

Un temps després Innstetten marxa uns dies a Berlín, on probablement pugui fer-se un lloc en algun ministeri. Quan Innstetten torna de Berlín Effi se sent malament, ja que s'ha vist d'amagat amb Crampas, de manera que la notícia del seu home que li diu que marxaran a Berlín, on Innstetten té moltes possibilitats de fer carrera, arriba com una alliberació per a Effi. Innstetten s'estranya de la reacció de la seva muller, però es disculpa d'haver estat una mica egoista i haver-la deixat tantes vegades sola. La noia vol marxar per sempre de Kessin tan aviat com sigui possible i decideix enviar una carta de comiat definitiu a Crampas. Effi convenç a Innstetten de marxar a Berlín a buscar una nova casa de lloguer, ella amb Roswitha i la petita Annie, i li promet que tornarà de seguida a Kessin a buscar-lo. En realitat, però, farà el que pugui per no tornar-hi.

La protagonista de seguida troba un pis de lloguer a la capital, i com que no vol tornar a Kessin fa veure que es troba malament, de manera que Effi i Innstetten es retroben finalment a Berlín. En aquesta ciutat, ben diferent de Kessin, sense cases encantades amb l'esperit d'un xinès, sembla que comencin una nova vida i que la parella hi pugui ser més feliç. A l'estiu tots dos marxen de vacances pel nord d'Alemanya i cap a Dinamarca. Abans de tornar a Berlín s'estan uns dies a Hohen-Cremmen. Els pares veuen que Effi està millor que temps enrere i que el seu matrimoni també sembla funcionar més bé, però tot i així no acaben d'estar convençuts que Effi sigui realment feliç. La noia manté el secret del seu adulteri i se sent culpable i avergonyida, però ni la culpa ni la vergonya li pesen perquè no es penedeix del què va fer. El què més li pesa és la por i el fet de mentir.

Un cop a Berlín la vida segueix prou plàcida però al cap d'un temps li diagnostiquen un reumatisme i el metge li aconsella de fer un canvi d'aires i una cura. La dona d'un conseller privat decideix acompañar-la i totes dues marxen uns dies a Emsel. Pocs dies abans del retorn d'Effi, la petita Annie es fa mal amb la barana de l'escala de casa. Roswitha i Johanna s'afanyen a buscar benes per a la ferida de la nena i comencen a remendar armaris i calaixos de l'habitació de l'Effi. Entre les coses que apareixen mentre busquen hi ha un feix de cartes amb una cinta vermella que crida l'atenció d'Innstetten. Aquest llegeix alguna de les cartes i descobreix el secret d'Effi. Fa venir el seu home de confiança i li explica que ha trobat les cartes que Crampas va escriure a la seva dona on es descobreix la seva història d'amor a Kessin. Innstetten és un home de principis i tot i que hagin passat sis anys des d'aleshores decideix retar a duel a Crampas. Dit i fet, el dia següent Geert i el comandant s'enfronten i Crampas cau mort.

Effi ha de renunciar a partir d'aleshores a la vida que tenia i a la seva filla. Els pares, assabentats del què ha passat creuen que la seva filla tampoc pot tornar a Hohen-Cremmen amb ells, així que Effi torna a Berlín i s'està un temps a una residència. Els seus pares però li envien diners i tan aviat com li és possible Effi lloga un altre pis en aquesta ciutat. Roswitha la va a veure i se li ofereix com a minyona. Effi està contenta de tornar a tenir la seva agradable companyia. La salut de la noia és delicada, i empitjora quan aconsegueix el permís per veure la seva filla i s'adona

de la influència d'Innstenet sobre la nena i la fredor que aquesta li manifesta. El metge escriu als pares de l'Effi i els demana que acullin la noia perquè el seu estat és greu i els necessita. Ells la reben i li ofereixen el seu suport i afecte. Els últims anys de la seva vida Effi els passa amb els seus pares a Hohen-Cremmen amb una salut molt deteriorada.

· L'origen de la novel·la

Theodor Fontane es va inspirar en el cas "von Ardenne" per escriure la novel·la. El 1886 el militar prussià Armand von Ardenne en un duel que va tenir lloc a Berlín va ferir mortalment al jutge de districte Emil Hartwick. La causa del duel va ser el descobriment d'unes cartes d'amor que von Ardenne va descobrir en l'escritori de la seva dona, Elisabeth von Plotho. Els duels estaven prohibits i von Ardenne va ser condemnat a dos anys de presó, però només s'hi va estar divuit dies. El kàiser Wilhelm li va atorgar el seu perdó i va ser alliberat. Aleshores va començar el procés de divorci contra la seva dona i se li va concedir la custòdia dels seus fills.

Theodor Fontane va conèixer a von Ardenne i la seva dona a casa de la dona del director del diari *Vossischen Zeitung*. Entre els anys 1888 i 1889 Fontane va començar a treballar en els primers esbossos de l'obra. El 1890 va oferir l'esborrany a Adolf von Kröner, l'editor de la revista familiar *Die Gartenlaube*, una de les més populars i de més tirada de l'imperi alemany en aquell temps, però Kröner el va considerar inapropiat per a la seva revista i no el va acceptar.

Fontane va continuar treballant en la novel·la i entre l'octubre de 1894 i el març de 1895 aquesta es va publicar en forma de serial en la revista *Deutschen Rundschau*. El 17 d'octubre de 1895 va aparèixer la primera edició en forma de llibre a *Verlag F. Fontane & Co.*, l'editorial del fill de Fontane.

· Breu comentari sobre la novel·la

La novel·la reflecteix la societat i les costums de l'època, sobretot les de l'aristocràcia prussiana. La trama i la caracterització i expressió dels diferents personatges manifesten una crítica a les classes socials més elevades. Els principis rígids que dirigien el comportament de molts personatges són els que afavoreixen el fracàs del matrimoni d'Effi i Innstetten i la posterior mort de Crampas. La manera de fer d'Effi i Crampas manifesta el trencament amb aquestes rígides convencions. Gieshübler i el pare d'Effi, per la seva banda, semblen evocar el vell Fontane, que a través d'aquestes figures deixa entreveure la seva visió personal sobre el que va succeint.

Effi Briest es considera la novel·la més madura de Fontane. En el seu temps va gaudir de gran popularitat, i fins i tot Thomas Mann en lloava les virtuts en el seu pròleg *Der alte Fontane*, escrit el 1910. Es tracta d'un obra ben densa, la qual es considera plena de símbols i motius (com la rotonda, el mur del cementiri, el gronxador, l'estany, els plàtans) a través dels quals es van tractant els diferents temes centrals de la novel·la (l'amor, el matrimoni, la carrera, la por, la culpa, la renúncia, el càstig, el temps i la por)³.

La història d'*Effi Briest* ha estat adaptada al cinema i la televisió alemanya en cinc ocasions. La versió per al cinema més coneguda és la que va dirigir Rainer Werner Fassbinder el 1974.

---

³ El capítol VII del llibre de Müller-Seidel, dedicat a la novel·la *Effi Briest* aporta informació i reflexions de gran interès en relació a l'estil de Fontane, al context històric en el qual va escriure la novel·la així com l'origen d'aquesta i els diversos temes que s'hi tracten.

TRETS D'ORALITAT FINGIDA EN LA NOVEL·LA EFFI BRIEST DE THEODOR FONTANE

Es tracta d'una novel·la en la que sobretot trobem diàleg, i per tant l'autor utilitza molts recursos lingüístics típics de la llengua parlada per tal de simular l'oralitat. Aquests recursos també permeten a Fontane caracteritzar cada personatge a través de les seves intervencions. Així mateix, en el discurs del narrador apareixen força elements i expressions propis de la llengua parlada, encara que amb menys freqüència que en els diàlegs, que fan que aquest i els personatges (mitjançant el discurs indirecte lliure) siguin molt més propers al lector.

El relat resulta natural i versemblant. Tot i que el lector percep en tot moment la tensió i el dramatisme inherents en la història, aquesta és exposada de forma amena i amb un ton afectuós. Per aconseguir-ho, l'autor utilitza els recursos propis de l'alemany que li permeten treure el màxim partit de les possibilitats expressives d'aquesta llengua d'una manera molt efectiva. Així, sovint apareixen frases inacabades o interrupcions del discurs, tot tipus de partícules modals i també d'altres partícules d'atenuació, nombroses exclamacions, particularitats dialectals i de registre segons els diferents personatges i la repetició de frases fetes o refranys i certes frases que s'atribueixen a determinats personatges, elisions de sílabes i de lletres o paraules incomplides, cites d'expressions d'altres personatges i discurs indirecte, cartes i versos llegits en veu alta, paraules en cursiva per indicar èmfasi o una entonació determinada, comentaris entre parèntesis.

En la novel·la trobem sobretot discurs directe, en els diàlegs i de vegades en el narrador, que es dirigeix de manera molt directa al lector. També trobem discurs indirecte, tant en les declaracions dels personatges com en el relat del narrador, i discurs indirecte lliure en els fragments narratius.

El llibre presenta també una gran riquesa pel que fa als gèneres textuais. Així trobem tot de cartes i de cançons o poemes que es llegeixen o s'expressen en veu alta dins de la història.

A continuació es citen alguns fragments de la novel·la que exemplifiquen la profusió de recursos propis de la llengua oral i de diferents gèneres textuais. Prèviament a cada cita es fa atenció de forma esquemàtica als recursos més característics que hi apareixen:

- Exclamacions
- Cites d'expressions d'altres personatges o de frases fetes
- Paraules en cursiva per indicar l'accent emfàtic (Espunya 2008: 65-67)
- Ús de partícules modals i d'atenuació
- Frases inacabades, interrupcions

(1) »Von Niemeyer! O du himmlischer Vater, ist *das* ein Pastor. Nein, solche gibt es hier nicht. Aber wie kam denn *der* dazu? Das ist ja, al ob es irgendein Don Juan oder Herzensbrecher gesprochen hätte.«

»Ja, er weiß«, lachte Effi ... »Aber kommt da nicht Crampas? Und vom Strand her. Er wird doch nicht gebadet haben? Am 27. September ...« (TF: 130)

(2) Crampas lachte. »Ja, eine Million Mark! Lieber Innstetten, wenn ich *die* hätte, da hätt ich es am Ende nicht gewagt; denn so schon das Wetter ist, das Wasser hatte nur neun Grad. Aber unsereins mit seiner Million Unterbilanz, gestatten Sie mir diese kleine Renommage, unsereins kann sich so was ohne Furcht vor der Götter Eifersucht erlauben. Und dann muß einen das Sprichtwort trösten: >Wer für den Strick geboren ist, kann im Wasser nicht umkommen.< « (TF: 131)

-Elisions de lletres
-Particularitats dialectals i de registre segons els diferents personatges i repetició de frases típiques de determinats personatges

(3) »Hab ich auch. Unser Haus liegt an einem Wäldchen, das sie die Plantage nennen. Und da geh ich denn viel spazieren und Rollo mit mir.«

»Immer Rollo«, lachte Briest. »Wenn man's nicht anders wüßte, so sollte man beinah glauben, Rollo sei dir mehr ans Herz gewachsen als Mann und Kind.« (TF: 126)

- (4) »Ja, das tun sie, Effi. Aber darauf muß man's ankommen lassen. Übrigens, sage nichts darüber, auch nicht zu Mama. Es ist so schwer, was man tun und machen soll. Das ist auch ein weites Feld.« (TF: 128)

- (5) Roswitha war aufgesprungen und hatte die Hand der jungen Frau ergriffen und küßte sie mit Ungestüm. »Ach, es ist doch ein Gott im Himmel, und wenn die Not am größten ist, ist die Hilfe am nächsten. Sie sollen sehn, gnäd'ge Frau, es geht; ich bin eine ordentliche Person und habe gute Zeugnisse. Das können Sie sehn, wenn ich Ihnen mein Buch bringe. Gleich den ersten Tag, als ich die gnäd'ge Frau sah, da dacht ich: >Ja , wenn du mal solchen Dienst hättest.< Und nun soll ich ihn haben. O du lieber Gott, o du heil'ge Jungfrau Maria, wer mir das gesagt hätte, wie wir die Alte hier unter der Erde hatten und die Verwandten machten, daß sie wieder fortkamen und mich hier sitzenließen.« (TF: 120)

-Discurs indirecte

-Comentaris entre parèntesi

- (6) Am andern Morgen erkundigte sich Effi –die seit einiger Zeit (denn es war gerade Vollmond) wieder in Ängsten lebte –, wie Roswitha geschlafen und ob sie nichts gehört habe? (TF: 121)

-Versos i cartes llegits en veu alta

- (7) Gizicki, ein sehr gütiger Herr, hatte sofort alles versprochen, und noch am selben Spätnachmittage war seitens seiner Köchin der gewünschte Vers, und zwar folgenden Inhalts, abgegeben worden:

Mama, wir erwarten dich lange schon,
Durch Wochen und Tage und Stunden,
Nur grüßen wir dich von Flur und Balkon
Und haben Kränze gewunden.
Nun lacht Papa voll Freudlichkeit,
Denn die gattin- und mutterlose Zeit
Ist endlich von ihm genommen,
Und Roswitha lacht und Johanna dazu,
Und Annie springt aus ihrem Schuh
Und ruft: willkommen, willkommen.

Es versteht sich von selbst, daß die Strophe noch am demselben Abend auswendig gelernt, aber doch nebenher auch auf ihre Schönheit, beziehungsweise Nichtschönheit kritisch geprüft worden war. Das Betonen von Gattin und Mutter, so hatte Johanna geäußert, [...]. (TF: 242-244)

- (8) Den zweiten Tag danach traf ein Brief in Hohen-Cremmen ein, der lautete: »Gnädigste Frau! Meine alten freundschaftlichen Beziehungen zu den Häusern Briest und Belling und nicht zum wenigsten die herzliche Liebe, die ich zu Ihrer Frau Tochter hege, werden diese Zeilen rechtfertigen. [...] Mit der Bitte, mich Ihrem Herrn Gemahl empfehlen zu wollen, in vorzüglicher Ergebenheit Doktor Rummschüttel.«

Frau von Briest hatte den Brief ihrem Manne vorgelesen, beide saßen auf dem schattigen Steinfließengange, den Gartensaal im Rücken, das Rondell der Sonnenuhr vor sich. (TF: 296)

LES PARTÍCULES MODALS

Com hem vist en l'apartat anterior, en la novel la apareixen gran diversitat de trets típics de la llengua parlada. Les partícules modals formen part d'aquests elements i són, a més, una particularitat de la llengua alemanya. Poques llengües disposen de la riquesa de partícules similars que l'alemany presenta, tant pel que fa a la seva diversitat com al seu ús.

Es tracta de mots amb una pobraza relativa de significat, motiu pel qual durant força temps es va menystenir el seu valor, i se les considerava simplement com a partícules retòriques. A més, normalment les trobem en la llengua parlada o més col·loquial i en la descripció lingüística, la llengua escrita i normalitzada s'imposava sobre la llengua oral. El canvi d'orientació que va tenir lloc en la lingüística cap als anys 70, amb un nou enfocament més proper a la pragmàtica, va generar un creixent interès per la llengua oral, de manera que van anar apareixent una gran diversitat d'estudis sobre aquesta, i en concret sobre les partícules modals. (Beerborn 1992; Helbig 1990).

Les partícules modals ajuden a establir la comunicació i definir-ne l'estat. Mitjançant aquestes partícules el parlant pot fer referència a enunciats anteriors o fins i tot a esdeveniments futurs o informació que encara no s'ha expressat, o bé incloure els coneixements previs de l'interlocutor, les seves suposicions i opinions i induir les seves expectatives en relació a les expressions posteriors. La freqüència de partícules modals augmenta amb la informalitat i proximitat de la comunicació (Weinrich 2007: 841). És per aquest motiu que en la llengua parlada aquestes són més freqüents, ja que és on el parlant i l'interlocutor estableixen una relació més directa i on es fa més necessari recórrer en el sentit més ampli a expressions o a determinats elements de la situació anterior, a la vegada que es manté la relació amb l'interlocutor. En la llengua escrita, més anònima i en la qual l'interlocutor no pren una part activa en el transcurs del discurs, la freqüència de partícules modals és molt inferior. En quest sentit doncs, podem parlar de *llengua de la immediata comunicativa* i de la *llengua de la distància* (Koch/ Oesterreicher 2007: 21-42).

· EL CONCEPCION DE PARTÍCULA

Abans de parlar de les particularitats de les partícules modals, per tal de poder-les entendre millor, seria convenient fer un cop d'ull al concepte més ampli de *partícula* al qual aquestes pertanyen. Dins del concepte de partícula (*Partikel*) s'inclouen totes aquelles paraules sense flexió, tradicionalment classificades com a adverbis, i per extensió, també les conjuncions i preposicions. Però també s'hi inclouen altres que presenten particularitats que les diferencien d'aquests tres grups de paraules. Es tracta d'una designació en la que s'inclouen elements molt heterogenis, que bàsicament tenen en comú la característica que són paraules sense flexió. Amb el pas del temps i segons els diversos estudis, han anat apareixent subclassificacions dins del concepte de partícula, segons el criteri de la funció que aquestes tenen en la frase o en el discurs (*Abtönungspartikeln* o *Modalpartikeln*; *Gradpartikeln* o *Rangierpartikeln*; *Steigerungspartikeln* o *Intensifikatoren* o *Gradmodifikatoren*; *Temporalpartikeln*; *Antwortpartikeln*; *Vergleichspartikeln*; *Interjektionspartikeln*; *Negationspartikeln*; *Infinitivpartikeln*). (Beerborn 1992: 24-26; Helbig 1990: 28-29).

Segons Helbig les característiques de les partícules són⁴:

- 1) Les partícules no poden ser un element estructural de la frase sinó només parts d'aquests elements de la frase. Això les diferencia dels adverbis, que són elements estructurals de la frase, i de les paraules modals (*Modalwörter*), que són més que elements estructurals (perquè són frases latents o bé són transformables en una frase), de les interjeccions i altres equivalents d'una frase.
- 2) Com que les partícules no són elements estructurals de la frase, normalment no poden elles soles situar-se a l'inici de la frase davant del verb finit en una oració enunciativa o en una oració coordinada:

Er hat die Prüfung *ziemlich* gut bestanden (Partícula)
Er hat die Prüfung *ja* gut bestanden (Partícula)
Er hat die Prüfung *diesmal* gut bestanden (Adverb)

⁴ Aquest apartat es basa en text de Helbig del 1990, pàg. 21-27.

Er hat die Prüfung *sicher* gut bestanden (Modalwort o paraula modal)

*Ziemlich hat er die Prüfung gut bestanden

Ziemlich gut hat er die Prüfung bestanden
(Partícula)

*Ja hat er die Prüfung gut bestanden

Ja gut hat er die Prüfung bestanden
(Partícula)

Diesmal hat er die Prüfung gut bestanden
(Adverb)

Sicher hat er die Prüfung gut bestanden
(Partícula)

Sicher, er hat die Prüfung gut bestanden
(Partícula)

3) No poden constituir la resposta autònoma a una interrogativa parcial. Això les diferencia dels adverbis (són elements estructurals de la frase) de les paraules modals (són frases latents):

Wie gut hat er die Prüfung bestanden?

*Ziemlich

Wie gut hat er die Prüfung bestanden?

*Ja

Wann hat er die Prüfung bestanden?

Diesmal

Hat er die Prüfung gut bestanden?

Sicher

Les paraules modals responen a preguntes que fan referència a tota una oració (Satzfragen), els adverbis a preguntes sobre parts de l'oració (Satzgliederfragen), i les partícules no responen a cap pregunta:

Kommt er heute?

(Satzfrage)

Sicher

*Spät

*Ziemlich

*Nur

Wann kommt er heute?

(Satzgliederfrage)

*Sicher

Spät

*Ziemlich

*Nur

4) Les partícules no aporten res a les condicions de veritat de les frases enunciatives de manera que no afecten el valor de veritat de les frases en les que es troben:

Er hat *eben* das Spiel verloren

(Abtönungs-)Partikel

(=Er hat das Spiel verloren)

Sogar der Arzt konnte ihm nicht helfen

(Grad-)Partikel

(=Der Arzt konnte ihm nicht helfen)

La frase amb partícula correspon al valor de veritat de la frase sense partícula. Allò que les partícules afegeixen a la frase sense partícula són informacions d'un altre tipus, que és diferent segons la subclasse de partícula de què es tracti, però en cap cas afecten a les condicions de veritat de l'enunciat.

5) De la característica anterior es pot deduir que les partícules es poden eliminar de l'oració en la que es troben, sense que la frase quedi afectada a nivell sintàctic o lèxic o que la informació quedi afectada.

6) Tot i que les partícules són eliminables, aquestes influencien l'expressió d'una manera determinada (en part semànticament en part pragmàticament). De quina manera modifiquen l'expressió i a quines parts de la frase es relaciona aquesta modificació és una qüestió que té a veure amb les diferents classes de partícules, i especialment amb les següents subclasses de partícules: les *Abtönungspartikeln*, les *Gradpartikeln* i les *Steigerungspartikeln*. Aquestes fan referència als subgrups més significatius i únivocs de partícules.

· CARACTERÍSTIQUES MORFOLÒGIQUES I SINTÀCTIQUES DE LES PARTÍCULES MODALS

En general les partícules modals (*Abtönungspartikeln* o *Modalpartikeln*) són monosílabes i poden tenir altres funcions (com per exemple les d'adverb o de conjunció, que són les més freqüents, i també poden funcionar com a adjetiu). El fet que les diferents funcions d'una partícula tenen lloc en contextos diferents, i que la partícula tingui un comportament diferent a nivell sintàctic segons la seva funció, fa pensar que es tracta d'homonímia i no de polisèmia.

Una vegada aclarit el concepte general de partícula, anem a veure les característiques morfològiques i sintàctiques pròpies de la subclasse de les partícules modals: (Beerborn 1992: 26-27; Helbig 1990: 34-37).

1) Les partícules modals no fan referència només a un sol element de la frase, sinó a tot el predicat, i per tant a tota la frase. Són constituents de tota la frase. No hi podem reconèixer cap ordenació directa a nivell semàntic o sintàctic en relació amb un altre element de la frase.

2) Les partícules modals no tenen un significat específic (sinó que aquest només és general), la seva funció rau sobretot en un nivell comunicatiu: no varien o modifiquen les condicions de la realitat de la frase, sinó que expressen opinions del parlant en relació a la proposició, estableixen el lligam de l'expressió en el text, en la situació comunicativa i en el context de l'acció, indiquen i/o modifiquen l'acció de la parla, estructuren i dirigeixen el curs de la conversa, assenyalen determinades idees a l'interlocutor (per exemple: suposicions que comparteixen els interlocutors i reaccions que s'esperen del que escolta).

3) Les partícules modals assenyalen determinades restriccions en relació amb l'acte de parla i el tipus de frase: així trobem partícules que es poden utilitzar en frases enunciatives, interrogatives i exhortatives (per exemple *doch*), i fins i tot amb diferents funcions. Tot i així, la majoria de partícules modals es troben vinculades a determinats tipus d'oracions. Així, per exemple, *denn* i *etwas* gairebé sempre apareixen en frases interrogatives, *eben*, *fast* i *ja* en canvi, mai en frases enunciatives.

4) Les partícules modals en general no es poden negar.

5) Les partícules modals presenten limitacions en relació amb la seva posició: el grup central de les partícules modals no pot ocupar el primer lloc en la frase, totes les partícules modals es troben darrera del verb finit en la frase enunciativa (frase principal), entre el verb finit i les partícules modals hi poden haver altres elements (àtons). Hi ha doncs una flexibilitat relativa dins d'aquest marge:

Peter hat ( ) gestern ( ) seiner Freundin ( ) die Uhr ( ) geliehen.

En els espais entre parèntesi es poden introduir partícules modals com *eigentlich*, *doch*, *ja*, *schon*, *halt*, etc.

Trobem 2 tipus de partícules modals que diferencien pel que fa a la possibilitat de situar-se en el primer lloc de la frase:

(a) aquelles que es troben en el centre de la subclasse, que no es poden situar en el primer lloc de l'oració (i per tant es poden incloure en altres classes de paraules: paraules modals o adverbis), normalment són monosílabes i tenen homònims en altres classes de paraules. Aquest tipus de partícules modals s'anomenen "partícules modals en sentit estricte" o "partícules modals pròpies":

aber, auch, bloß, denn, doch, eben, einfach, etwa, halt, ja, mal, nur, schon, vielleicht

(b) aquelles que es troben en la perifèria de la subclasse i poden localitzar-se en el primer lloc de l'oració (no s'inclouen en una altra classe de paraules), normalment no són monosílabes i no tenen homònims en altres classes de paraules. Aquestes es designen com "partícules modals en sentit ample" o bé "partícules modals impròpies":

schließlich, immerhin, jedenfalls, überhaupt, allerdings, eigentlich

Després d'aquesta primera classificació de les partícules modals, que no té en compte de la seva funció, encara hi ha una segona classificació, que s'origina segons la seva funció. Un dels criteris per aquesta segona classificació és el fet de si relacionen la frase on es troben amb una altra. Segons això, i si les partícules d'aquest grup ho compleixen o no, sorgeixen 2 grups:

(1) aquelles partícules modals que relacionen la frase on es troben amb una altra. Les frases on apareixen aquestes partícules són enunciatives i afirmatives (normalment sense intercanvi de comentari amb l'interlocutor):

doch, eben, halt, ja, immerhin, schon, wohl.

(2) aquelles partícules modals que no posen la frase en relació amb una altra i normalment es troben en oracions interrogatives i imperatives (i les accions comunicatives corresponents, i de vegades amb intercanvi de paraules entre els interlocutors):

aber, bloß, denn, etwa, mal, nur.

· LES FUNCIONS DE LES PARTÍCULES MODALS

Sobretot les partícules modals tenen funcions diferents i complexes perquè es refereixen o impliquen allò que no es diu.

Després d'esmentar les característiques de les partícules modals, comentarem les funcions que aquestes poden realitzar (Helbig 1990: 55-63):

1) Expressen l'opinió, les expectatives, les suposicions i les emocions del parlant, així com també poden referir-se a les de l'interlocutor, també es relacionen amb l'establiment de rols socials (del parlant i el de l'intelocutor). A través de les partícules modals el parlant dóna a conèixer de quina manera el contingut del seu discurs l'interessa, com el classifica, com el valora en relació amb el contingut de veritat i les circumstàncies de la situació.

2) No només expressen opinions, sinó que també contenen indicacions sobre la percepció i la valoració de la situació comunicativa, especialment sobre les particularitats de la interacció precedent. D'aquesta manera són també definidores de la situació.

3) Les partícules modals apareixen en determinats tipus de frases i es refereixen a l'acció comunicativa. Són per tant indicadors il·locutius o modificadors, mitjans de la llengua que fan més clara l'expressió de forma relativament independent del context:

"Du kannst das Fenster schließen":

segons el context es pot interpretar com:

- una constatació
- un consell
- una petició
- una indicació de permís

Du kannst mal das Fenster schließen:

-una ordre expressada més suauament

Du kannst ja das Fenster schließen:

-un consell

Du kannst doch das Fenster schließen:

-un consell o l'aprovació d'un desig de l'interlocutor.

No totes les partícules funcionen com a indicadors il·locutius, també serveixen per a indicar la modificació d'un acte comunicatiu, perquè amb la seva ajuda l'acte comunicatiu es relaciona amb les particularitats de la interacció, ja que les partícules modals poden indicar modificacions o precisions en la frase.

Algunes partícules modals poden ser específiques per a determinats tipus de frases segons la seva posició (*etwa* o *denn* per a preguntes), altres no tenen una distribució específica i apareixen en diferents tipus de frases (*doch*, *eben*, *eigentlich*), altres encara són menys específiques (*bloß*, *mal*, *schon*), de manera que es poden suposar diferents graus en la indicació de l'acte comunicatiu.

4) Les partícules modals permeten establir un vincle més estret entre l'expressió i el context conversacional i argumentatiu, transmeten la part emotiva de l'estat de la relació entre l'expressió dels participants. Pel que fa a l'aspecte conversacional les partícules modals indiquen la situació de la comunicació concreta (indiquen si el parlant es troba al principi, a la meitat o al final del discurs) i en gran mesura condueixen la conversa (i per tant influeixen en el posterior desenvolupament del discurs).

Les partícules modals dirigeixen la conversa en el sentit del parlant. Aquestes partícules influeixen en la continuació de la comunicació, especialment en les possibilitats de continuació per part del següent l'interlocutor: estructuren i ordenen el discurs. Introdueixen un pas en el discurs o en l'acte comunicatiu, o l'estructuren de forma interna (per exemple: *ja*, *so*, *also*), fan referència de forma anafòrica o catafòrica al que s'ha dit anteriorment i/o al següent acte comunicatiu, estableixen contacte i reclamen l'atenció de l'interlocutor, també influeixen en la resposta de l'interlocutor (*ja*, *genau*, *eben*). Estableixen la seqüència de la conversa, mostren consens o disconformitat (continuació del mateix tema, debilitació del tema, canvi de tema, ampliació del tema... mitjançant les partícules *übrigens* o *überhaupt*).

5) A més, les partícules modals també tenen funcions estratègiques d'interacció. Relacionen la interacció actual amb el que s'ha dit o amb el que vindrà a continuació i fan més evidents les condicions de la interacció.

També expressen suposicions, valoracions o expectatives en relació amb l'interlocutor, per tant pretenen influir en la resposta: hi ha algunes partícules en les interrogatives totals (*etwa*, *nicht*, *doch*) la funció de les quals consisteix en induir una resposta d'aprovació o de rebuig a una pregunta tendenciosa, una preferència per una resposta positiva (*nicht*, *doch*), per a una resposta negativa (*etwa*). D'aquesta manera es reflecteixen les hipòtesis sobre l'interlocutor que el parlant té.

Mitjançant l'atenuació o la intensificació de les proposicions i la determinada relació d'interacció que propicien les partícules modals, aquestes indueixen determinades reaccions de l'interlocutor que sense la seva presència en el discurs no serien pertinents.

6) També cal afegir que les partícules modals tenen una funció de connectors, ja que relacionen un canvi d'interlocutor, o també, de manera lògica, relacionen el contingut d'una frase (en el qual es troba la partícula) amb un contingut que ja s'ha expressat o bé que no s'ha expressat verbalment però que es dóna per suposat o en el qual s'ha pensat. Aquesta funció de relació de textos la comparteixen amb les conjuncions, i per tant es pot parafrasejar mitjançant partícules modals:

Ich gehe nicht schwimmen, weil das Wasser noch viel zu kalt ist.
-Ich gehe nicht schwimmen, das Wasser ist *ja* noch viel zu kalt.

Ihr sollt das Obst nicht essen, weil es noch nicht gewachsen ist.
-Ihr sollt das Obst nicht essen, es ist *doch* noch nicht gewachsen.

Les conjuncions relacionen frases de manera explícita, les partícules modals, en canvi, no sempre ho fan tan explícitament. Aquestes normalment fan referència a opinions, suposicions que no s'expressen de forma explícita.

· LES PARTÍCULES MODALS I L'ENTONACIÓ

Un altre aspecte a tenir en compte en relació amb les partícules modals (que explica també la dificultat de la seva classificació), és el paper d'altres elements (per exemple, l'entonació) que també fan que el significat de les partícules canviï segons el context.

Les partícules modals i l'entonació garanteixen en la comunicació oral gairebé les mateixes funcions i en alguns casos es poden substituir les unes per l'altra i a l'inrevés. Normalment, es poden complementar mútuament i reforçar la seva funció.

En la llengua escrita, les partícules modals indiquen una determinada entonació. També segons l'entonació pot distingir-se entre partícula modal o paraula modal (*Modalwort*). Però en aquest sentit de l'entonació, a l'hora de traduir, al no existir equivalent en la llengua d'arribada, s'ha de compensar amb la generació d'una entonació determinada, que faci la mateixa funció de modalitat. A això es refereix el fet que a través de diferents mitjans es pugui aconseguir una mateixa funció. D'aquesta manera es poden trobar equivalències entre diferents llengües a diferents nivells.

· PROBLEMES DE DELIMITACIÓ ENTRE PARTÍCULES MODALS I LEXEMES HOMÒNIMS

A continuació es citen alguns exemples (extrets també de Helbig 1990: 72-75, només els que fan referència a les partícules modals) que il·lustren la problemàtica que sorgeix a l'hora de diferenciar paraules homònimes que per una banda poden funcionar com a partícules modals i en determinats contextos o posicions en la frase poden tenir una altra funció (ja sigui com a partícula d'una altra classe, com a conjunció, adverb o adjectiu).

Cas 1) El mateix lexema existeix en diferents subclasses de partícules:

a) com a partícula modal i com a partícula de grau (i també com a partícula de resposta):

Die Arbeit kostet *eben* viel Zeit. (partícula modal)

Eben diesen Mann habe ich getroffen. (partícula de grau)

A: Er hat uns den Besuch versprochen.
B: *Eben*. (partícula de resposta)

Wer sollte ihm *schon* helfen? (partícula modal)

Er erwartet *schon* zwei Stunden. (partícula de grau)

A: Er hat die Prüfung bestanden.
B: *Schon*. (partícula de resposta)

b) com a partícula modal i com a partícula de negació:

Kannst du mir *nicht* helfen? (partícula modal)

Du kannst mir *nicht* helfen. (partícula de negació)

Cas 2) El mateix lexema existeix en la mateixa subclasse de partícules (partícules modals), però amb una funció diferent (sovint amb una diferència en l'accent):

Wo wóhnst du denn?
Wo wohnst du dénn? (wenn du nicht in Berlin wohnst)

Er verlässt ja den Betrieb. (Das beruhigt uns.)
Verlasse já das Haus! (dringender Rat, weil sonst eine Drohung realisiert werden kann)

3) El mateix lexema apareix com a partícula (en general àtona) i a la vegada en una altra classe de paraula (aleshores tònica):

a) partícula modal i adverbial:

Er ist *eben* krank. (Wir können es nicht ändern) (partícula modal)
Der Zug ist *eben* angekommen. (= soeben: adverbial)

Er löst die Aufgabe *schon*. (Wir haben keine Zweifel) (partícula modal)
Er hat keine Aufgabe *schon* gelöst. (= bereits: adverbial)

b) partícula modal i conjunció:

Er ist *aber* fleißig! (partícula modal)
Er ist nicht sehr begabt, *aber* fleißig. (conjunció)

c) partícula modal i paraula modal:

Das ist *vielleicht* eine Überraschung! (partícula modal)
Das Ergebnis ist *vielleicht* eine Überraschung. (= vermutlich: Modalwort)

d) partícula modal i equivalent d'una frase:

Das war *doch* ein großer Erfolg! (partícula modal)
War das nicht ein Erfolg? *Doch*. (equivalent d'una frase)

Dort kommt er *ja*. (partícula modal)
Kommst du heute? *Ja*. (equivalent d'una frase)

e) partícula modal i adjectiu:

Er ist <i>eben</i> krank.	(partícula modal)
Die Fläche ist <i>eben</i> .	(adjectiu)

f) segons el context:

Er wird die Aufgabe <i>schon</i> gelöst haben.	
(a) = bereits	(adverbi temporal)
(b) = (sehr) wohl	(partícula modal)

Er ist <i>eben</i> abgereist.	
(a) = soeben	(adverbi temporal)
(b) = halt	(partícula modal)

· COMBINACIÓ DE PARTÍCULES MODALS

Moltes vegades podem trobar diverses partícules modals juntes o combinades dins d'una mateixa oració. L'ordre de combinació s'estableix segons la "jerarquia" següent (Helbig 1990: 75-76):

(a) *denn*, *doch* (àton), *eigentlich*, *etwa*, *ja*

(b) *aber*, *eben*, *halt*, *vielleicht*, *wohl*

(c) *doch* (tònic), *schon*

(d) *auch*, *mal*

(e) *bloß*, *nur*

(f) *noch*

De manera que normalment trobem les partícules modals combinades de la següent forma:

(a)- (b) - (c) - (d) – (e) – (f)

Wird er *denn auch noch* unpünktlich kommen?

Das war *denn eben doch auch nur* ein kleiner Erfolg.

Damit hat er *eigentlich wohl schon* seine Arbeit abgeschlossen.

Geh *doch eben schon mal* nach Hause!

Muß er *aber auch bloß so schnell fahren!*

Das ist *vielleicht mal* ein Wetter!

Das wird sich *doch wohl noch klären lassen*.

Doch i aber àtons també es poden intercanviar la posició:

Er hat *doch aber* das Spiel gewonnen.

Er hat *aber doch* das Spiel gewonnen.

· LES PARTÍCULES MODALS I LA SEVA TRADUCCIÓ

El paper de partícules modals en la simulació de la llengua parlada és molt important, i tanmateix moltes vegades no es tradueixen directament amb un equivalent, sinó que s'acostuma a traduir el “significat de matís” que tenen en el text o diàleg. Això s'esdevé sovint perquè moltes vegades no hi ha equivalències en altres llengües, i a més les partícules modals en alemany tenen una bona varietat de significats i per tant la seva traducció resulta complexa. Cal tenir en compte també el fet que en altres llengües no és tan típic com ho és en l'alemany el fet de fer referència tan sovint a la situació comunicativa i al context. I precisament és aquesta funció de referència la que realitzen les partícules modals.

També convé considerar el fet que sovint el matís que aquestes aporten és ben subtil i que fins i tot per als nadius resulta difícil de definir. Tot i això sí que és possible reconèixer aquest matís i en la majoria de casos es poden arribar a traduir per paràfrasis o elements similars o bé altres partícules.

Sembla però, que en la traducció de textos alemanys a altres llengües sovint no acaba de ser reconeguda pels traductors la funció de les partícules modals en la globalitat del text, i moltes vegades no es tradueixen. Diversos articles en els quals s'estudia la traducció de la modalització de textos alemanys al català i al castellà demostren aquesta tendència d'elidir les partícules modals en la traducció i fins i tot les oracions on aquestes apareixen (Brumme 2008: 40-43; Wirth 2008: 160-164).

· LES PARTÍCULES MODALS EN LA NOVEL·LA *EFFI BRIEST*

La TAULA 1 mostra la freqüència de les diferents partícules modals que apareixen en la novel·la en els diferents capítols⁵. Aquesta taula permet constatar que la presència de partícules modals en el text és considerable, i veure quines són les partícules que més utilitza Fontane. Així podem ordenar les partícules modals segons el nombre d'ocurrències, de més a menys:

doch, nun, ja, wohl, denn, eigentlich, nur, aber, vielleicht, schon, freilich, eben, mir, überhaupt, mal, etwa i ruhig.

Crida l'atenció la freqüència de la partícula *nun*, ja que no es tracta d'una partícula que s'utilitzi tan sovint com altres, que per altra banda, també són molt freqüents en la novel·la. Si fem un cop d'ull a altres novel·les de Theodor Fontane, com per exemple *Grete Minde*, *Unwiederbringlich*, *Irrungen Wirrungen*, *L'Adultera* veurem que també fa servir molt aquesta partícula, sobretot en els diàlegs. També és molt freqüent l'aparició de dialectes o de l'ús d'un registre més col·loquial per a determinats personatges, on apareix sovint la partícula.

En la TAULA 1 també es distingeix si la partícula apareix en boca del narrador (N) o d'algun dels personatges en els diàlegs (D). Com veiem, hi ha molta diferència entre el nombre d'ocurrències en un cas i en l'altre: la gran freqüència de partícules en els diàlegs fa palès el paper que aquestes tenen en la llengua oral (fingida). Sense conèixer el llibre, una mirada prèvia a la taula ens suggeriria un text amb molt de diàleg i amb un narrador força proper.

⁵ Per a la realització d'aquesta taula ha estat de gran utilitat els textos de Beerborn 1992, Helbig 1990 i Weinrich 2007. Les explicacions i exemples que aporten han facilitat el reconeixement de les partícules modals en la novel·la.

LA PARTÍCULA *NUN* EN LA NOVEL·LA *EFFI BRIEST* DE THEODOR FONTANE

La partícula *nun* apareix amb molta freqüència en la novel·la *Effi Briest*. En diferents diccionaris i estudis sobre les partícules de l'alemany es considera o bé com a adverbi o bé com una partícula modal (Duden 2005; Langenscheidt, català; Helbig 1990: 188). No es tracta d'una partícula que s'utilitzi amb molta freqüència en alemany, de manera que el fet que aquesta partícula aparegui tan sovint en la novel·la, sobretot en els diàlegs, i en situacions tan diverses, crida l'atenció, i encara més a l'hora de considerar la seva possible traducció.

S'han fet molts estudis sobre altres partícules molt més freqüents en textos alemanys de més i menys actualitat (com per exemple *doch*, *ja*, *eigentlich*, *schon*, *bloß*, *eben*, *denn*...) i que també s'utilitzen per aconseguir la simulació de la llengua parlada i una expressió de major proximitat (Weinrich 2007: 841-867). Aquestes partícules (la majoria d'elles incloses sempre dins la classificació de partícules modals) també apareixen amb molta freqüència en la novel·la *Effi Briest* (la presència de partícules modals queda reflectida i quantificada en la TAULA 1), però a causa de la repetida presència de la partícula *nun* i de les evidents dificultats que pot arribar a suposar la seva traducció a llengües romàniques com el català i el castellà, aquest treball s'ha centrat en l'estudi d'aquesta darrera partícula.

· LA PARTÍCULA *NUN*

Una primera aproximació a l'anàlisi de la partícula *nun* ens fa observar el seu significat i constatar-ne la seva varietat. Consultant el diccionari monolingüe Duden (2005) trobem les següents entrades (en negreta i cursiva apareixen paraules alemanyes sinònimes per a l'accepció corresponent):

I. Adverbis

1. Descriu un moment present per al locutor, en el qual s'inicia o s'introdueix una acció.

*Nun bist du an der Reihe
Nun wirds aber Zeit!
Von nun an waren sie Freunde
Nun wo ich die Zusammenhänge kenne...*

jetzt; niemals

2. Descriu un moment present per al locutor amb fets/circumstàncies determinades que a través d'un fet precedent causen, condicionen o produueixen l'actuació o l'estat d'algú.

*Ich darf nun nicht länger zögern
Was nun? (was können wir in dieser Situation tun?)
Was sagst du nun? (umgangsprachlich: das hättest du wohl nicht erwartet!)
Nun gerade! (jetzt erst recht!)*

unter diesen Umständen

3. Descriu el moment present per al locutor en el qual un esdeveniment determinat es constata com a conclòs o tancat, o un estat introduït anteriorment encara es considera com a vigent o existent.

Die Lage hat sich nun stabilisiert

inzwischen, mittlerweile

4. Descriu el moment present per al locutor sempre que es destaquen en certa manera del passat.

Vor Jahren Wüste, nun blühendes Land

heute, heutzutage

II. Particula

1. Àtona: expressa en una oració enunciativa una oposició, contrast o contradicció entre una expectativa i una realitat introduïda, entre una afirmació i circumstàncies reals o similar.

*Inzwischen hat sich nun herausgestellt, dass ...
aber, jedoch*

2. Àtona: en una pregunta total inclou o amaga una resposta negativa (i ha de suggerir tal resposta a l'interlocutor):

*Hat sich das nun gelohnt?
Hälst du das nun für richtig?*

etwa, vielleicht

3. Àtona:

a) expressa, en oracions enunciatives, normalment juntament o en relació amb “[ein]mal” la comprensió d’una situació que es considera inalterable:

*so ist das nun
das liegt ihm nun mal nicht*

eben, halt

b) en oracions enunciatives apareix en correlació amb allò que ha estat precedent, com a expressió de desorientació, desconcert, resignació:

*da stehe ich nun und weiß nicht weiter
da hat man sich nun geplagt, und es war umsonst*

4. Àtona: s'utilitza en relació amb determinats adverbis de mode o partícules modals d'insistència.

*Worüber warst du nun denn eigentlich so bekümmert?
Solche Zweifel waren nun doch wirklich unberechtigt*

5. Tònica: Introduceix en posició aïllada a començament de la frase una declaració o similar o dóna l'entrada a una pregunta condicionada per la situació.

*Nun, dem ist leicht abzuhelpen
Nun, wie stehts?
Nun, nun! So schlimm wirds doch nicht sein!
Nun denn! (also, dann wollen wir beginnen!)
Nun denn, viel Spaß!
Nun gut, schön! (meinetwegen, einverstanden)
Nun ja (als Ausdruck zögernden Einverständnisses, Eigenverständnisses: na ja)*

Also

6. Àtona: condicionada per la situació emocional actua com a intensificador, com a expressió d'impaciència, sospita, temor, decepció o similars.

*Kommst du nun mit oder nicht?
Wenn sie das nun ausgeplaudert hat!
Mit so was ist man nun verheiratet*

7. Àtona: serveix per a la continuació del discurs:

nun muss man hinzufügen, dass ...

III. Conjunció (formal, arcaïtzant)

1. Temporal amb caràcter causal:

nun das Buch abgeschlossen ist, möchte ich allen danken, die daran beteiligt waren

nachdem, da

2. Temporal:

nun sie es erfuhr, war es zu spät

als

En el *Lexikon deutscher Partikeln* (Helbig, 1990: 188-189) trobem les següents accepcions i exemples per a la partícula:

NUN

Nun 1 Partícula modal

1. Separada, aïllada, davant de frases enunciatives; àtona.

2. Introduceix una aportació al discurs que serveix de punt de partida o assenyala que el discurs precedent no és punt de partida per al següent. No introduceix el discurs, sinó que serveix per a canviar de tema i el retorn a un tema anterior que era més important.

*Nun, Herr Müller hat eine Frage für die folgende Diskussion gestellt.
Nun, wir haben die größten Schwierigkeiten überstanden.
Nun, er hat die besten Erfahrungen.
Nun, wir müssen an die bisherigen Ergebnisse anknüpfen.*

Homònim com a adverbis:

Nun hat er mehr Zeit als früher. (= jetzt)

Nun 2 Partícula modal

1. En oracions interrogatives parcials i oracions interrogatives totals; àtona.

2. Assenyala que l'aportació anterior del discurs contenia la informació que s'esperava obtenir, i que el parlant, ara amb insistència, o fins i tot amb impaciència, vol obtenir aquesta informació.

*Wann kommt er nun (endlich)?
Was hat er nun wieder gemacht?
Hät er die Frau nun geheiratet?
Stimmt das nun (oder nicht)?*

Observació:

Nun 2 el significat de nun 2 se solapa amb el de l'adverbi nun (i només es diferencia d'aquest pel significat i l'accent):

<i>Hät er nun geheiratet?</i>	(partícula)
<i>Hat er nún geheiratet?</i>	(adverbi)

NUN EINMAL

Nun einmal   Partícula modal

1. En frases enunciatives; àtona
2. Qualifica una circumstància com a necessària i inalterable, bloqueja preguntes donant causes addicionals, estableix un punt de conclusió i sovint serveix per interrompre el discurs (= *eben, halt*).

*Das ist nun einmal zu schwer.
Das kostet nun einmal viel Zeit.
Das geht nun einmal nicht anders.
Die Kinder sind nun einmal unselbständig.*

Si fem un cop d'ull al diccionari bilingüe (alemany-castellà) *Langenscheidt Großwörterbuch: Deutsch als Fremdsprache* (versió electrònica) sobre els significats de la mateixa partícula observem gairebé les mateixes accepcions i els suggeriments per a la seva traducció al castellà:

nun *adv* 1. (*jetzt*) ahora; *von nun an* desde ahora; (de ahora) en adelante; a partir de ahora; (*seitdem*) desde entonces 2. *einleitend*: pues; *überleitend*: ahora bien; pues bien; *nun aber bei Folgerungen*: ahora bien; *nun (ja)* bueno, en fin 3. *fragend*: *nun?* ¿bien?; *und (was) nun?* ¿y ahora qué?; (*und*) *was sagst du nun?* ¿(y) qué dices ahora?; *nun, was sagen Sie dazu?* bueno, ¿qué le parece? 4. *in Ausrufen*: *nun denn!* ¡ea!; ¡vaya!; *nun gut!* ¡pues bien!; ¡está bien!; ¡bueno!; *nun, nun!* *besäftigend*: ¡(pero) hombre! 5. *es ist nun einmal so* las cosas son así; *sie will es nun einmal so haben* lo quiere así - ¡qué se le va a hacer!

Pel que fa a l'equivalència de la partícula en català, segons el Diccionari Alemany-Català de l'Enciclopèdia Catalana:

nun: *adv* ara |(*einleit.*) ara, doncs (bé) | (*Folge*) aleshores, llavors | ~! home! | a poc a poc! | ~ aber doncs bé, ara bé | però ara | u. *nun?* | ara què? | ~ *denn!* au, doncs!, doncs vinga!, apa! | *von nun an* des d'ara, d'ara endavant .

· LA PARTÍCULA *NUN* EN LA NOVEL·LA I LA SEVA TRADUCCIÓ AL CATALÀ I AL CASTELLÀ

Tenint en compte aquesta diversitat i per constatar realment la dificultat i fins i tot el problema que la traducció d'aquesta partícula al català i al castellà pot arribar a esdevenir de vegades, s'ha procedit primer a una comparació de diversos capítols entre el text original i tres traduccions (al català del 2004, de Núria Petit; al castellà del 2010, de F. De Ocampo; al castellà del 1983, de Pablo Sorozábal), en els quals, segons la TAULA 1 les ocurrències de *nun* eren més nombroses. Per tal de poder treure més conclusions i veure millor les tendències de traducció d'aquesta partícula, es va prosseguir amb la comparació de més capítols. La TAULA 2 resumeix aquestes comparacions entre els fragments de diversos capítols (16 capítols de la novel·la original i els corresponents de les traduccions al català i al castellà: capítols 1 al 6, 10, 13, 15, 17, 21, 22 i 24. En l'ANNEX es recullen els diferents fragments més contextualitzats) on apareix la partícula *nun* i les tècniques emprades en les diferents versions per a la traducció de la partícula. Com s'indica en la llegenda els diferents colors corresponen a les diferents accepcions de *nun* i el subratllat assenyala la partícula i la seva traducció. Aquestes marques permeten detectar fàcilment els diferents casos i la seva freqüència, així com les decisions dels diferents traductors. Per a la realització de l'anàlisi s'ha procedit en primer lloc a la distinció de la funció de la partícula *nun* i el seu significat o matís dins de la frase i del fragment. A l'hora de determinar les tècniques de traducció s'han utilitzat els criteris de la proposta de classificació de les tècniques de traducció que descriu Hurtado (Hurtado Albir 2008: 268-271).

En la TAULA 3 es sintetitza la informació obtinguda a partir de la TAULA 2, ordenada però segons les diferents accepcions de la partícula, tal com s'indica a la llegenda i es manté la referència de colors. A través d'aquesta taula es pot veure el nombre d'ocurrències de cada cas relacionat també amb els diferents capítols analitzats i es fa referència al fragment (amb el nombre corresponent a la TAULA 2). La TAULA 3 permet comparar de forma més abstracta entre les tècniques utilitzades per cada traductor en un mateix fragment i veure per tant la coincidència. A través d'aquesta taula ja podem intuir quins són els casos que resulten més difícils de traduir, ja que aquells en els quals els traductors hagin tendit a utilitzar més la tècnica de l'elisió segurament seran els casos en els que el significat o matís de la partícula és més subtil o més idiomàtic. També pot ser significatiu que per a un mateix fragment els traductors hagin utilitzat tècniques diferents.

La TAULA 4 al seu torn parteix de la informació de la taula anterior i, amb un punt de vista més generalitzador (fent més atenció als diferents casos i ja no als fragments en concret), estableix les ocurrències de les diferents tècniques de traducció utilitzades en cada cas i permet de nou fer-ne la comparació entre les tres traduccions. A través d'aquesta taula es podrà determinar més clarament quins són els casos més difícils de traduir. Així, veiem que el cas 5 i la funció com a adverbi de la partícula són els que resulten relativament més fàcils de traduir (la tècnica més utilitzada pels traductors per a totes dues funcions és la d'equivalent encunyat). De la mateixa manera, veiem que per als casos 3, 4 o 6 la tècnica més utilitzada és la de l'elisió, i per tant són els que poden ser més difícils de traduir. En aquest darrer cas també s'utilitza el mateix nombre de vegades la tècnica de la substitució, que indica la característica d'oralitat i expressivitat de la partícula.

Finalment, en la TAULA 5 s'especifiquen les diferents tècniques de traducció utilitzades i el nombre d'ocurrències en cada versió per a traduir la partícula *nun*. Les tècniques apareixen ordenades de més a menys nombre d'ocurrències. Així podem concloure que, per als capítols analitzats, la tècnica més utilitzada és la d'equivalent encunyat, seguida de les de l'elisió i l'ampliació. El fet que trobem un nombre tan elevat d'elisions evidencia el caràcter idiomàtic i subtil de la partícula: moltes vegades no és possible traduir el matís que s'expressa amb aquesta o bé resulta redundant en català i en castellà; d'altres vegades no n'hi ha prou amb una sola paraula per expressar el que permet *nun* i cal fer referència al què ja s'ha esmentat abans o al que s'expressarà a continuació. Ni en català ni en castellà trobem cap partícula que resulti tan polivalent com la partícula *nun*.

Per tal de poder assegurar aquestes tendències i treure conclusions més definitives, convindria estendre la comparació a tots els capítols en els quatre textos: l'original, la traducció al català del 2004, la traducció al castellà del 1983 i la traducció al castellà del 2010.

En aquest treball però, s'ha considerat que seria interessant fer en detall l'anàlisi comparada d'un dels capítols amb la seva traducció al català i al castellà. D'aquesta manera es podrà exemplificar de forma més concreta la traducció de la partícula en les seves diferents accepcions i justificar l'interès del que s'ha exposat fins ara. A més de l'anàlisi descriptiva i comparativa de les traduccions es faran propostes de millora de les traduccions en cas que es consideri adient. Així, si tenim en compte la proposta de Holmes que fa referència a l'àmbit d'estudi de la Traductologia (Hurtado Albir 2008: 138-147), l'abast d'aquest treball inclou per una banda l'àmbit teòric i parcial (ja que l'estudi queda restringit a la problemàtica de la traducció d'una partícula determinada), i per l'altra, també comprèn l'àmbit aplicat d'aquesta disciplina (a l'hora de fer la crítica de les traduccions).

ANÀLISI COMPARATIVA DE LES TRADUCCIONS AL CATALÀ I AL CASTELLÀ D'UN CAPÍTOL DE LA NOVEL·LA *EFFI BRIEST*

· INTRODUCCIÓ

Després d'una aproximació general a la partícula d'estudi i la problemàtica que pot representar la seva traducció, que queda palesa en les diferents taules, prosseguirem en aquest apartat a una anàlisi més concreta d'un capítol en relació a la partícula *nun*. Això ens permetrà veure més de prop com Fontane la utilitza i com s'interpreta i es tradueix en dues llengües romàniques que sovint no compten amb un equivalent directe per a aquesta.

El capítol 15 es pot considerar força representatiu de la novel·la, tant pel que fa a l'ús de la partícula com per la varietat de personatges que hi apareixen i que permeten veure com són caracteritzats cadascun d'ells a través de les seves intervencions. S'evidencia l'ús típicament oral de la partícula en la diversitat de diàlegs en els quals apareix. En altres capítols, la partícula també apareix en boca del narrador; en aquest no. Tanmateix, com veiem a la TAULA 2, en la majoria de casos en els que el narrador al llarg de la novel·la esmenta la partícula *nun*, aquesta té la funció d'adverbii.

En aquest punt de la història Effi arriba a Kessin després de passar uns dies amb la petita Annie i Roswitha a Hohen-Cremmen, on viuen els seus pares. A Kessin no acaba de sentir-s'hi bé, i aquesta estada al lloc de la seva infantesa li ha anat molt bé. Els seus pares sospiten que el matrimoni de la seva filla amb Innstetten no funciona del tot bé i que realment la vida a Kessin no li prova. Al tornar a Kessin, Innstetten la posa al dia de tot el què ha passat en la seva absència i l'endemà van a esmorzar a prop de la platja. Mentre esmorzen, Effi li fa alguns retrets a Innstetten i parlen en to relativament distès. De sobte veuen de lluny a Crampas i el saluden. Aquest s'atansa i conversen una estona tots tres, fins que Effi s'aixeca quan veu Roswitha que s'acosta amb la nena.

· ANÀLISI COMPARATIVA DE LES TRADUCCIONS

A continuació es citen i es comenten tots els fragments del capítol en els quals apareix *nun* en comparació amb les traduccions al català i al castellà només en relació a aquesta partícula. Es destaquen amb groc la partícula *nun* i amb blau la seva correspondència en les diferents traduccions (en el cas que en tingui). Després de cada cita i entre parèntesi apareix el text al qual es fa referència (TFC: la traducció catalana del 2004; TFCS1: la traducció al castellà del 2010; TFCS2: la traducció al castellà del 1983) i la pàgina on es troba el fragment. També s'han subratllat les partícules modals que apareixen en els fragments.

Per als comentaris de les següents comparacions també s'han tingut en compte especialment les definicions que el diccionari monolingüe Duden proposa per a *nun*, i per a cada fragment analitzat es fa referència al cas corresponent que s'especifica en aquest diccionari per a les diferents acepcions de *nun* com a partícula (no com a adverbii o conjunció).

(9) »Hast du **nun** solche Spaziergänge auch in Kessin«, sagte Briest, »und begleitet dich Innstetten auch und erzählt dir allerlei?« (TF:126)

-També fas passejades com aquestes a Kessin? -va dir Briest-. I Innstetten t'acompanya i t'explica coses? (TFC: 187)

- ¿Das paseos como estos en Kessin? -Preguntó Briest-. ¿Te acompaña Innstetten y te va explicando cosas? (TFCS1: 170)

- ¿También en Kessin te das paseos como éstos? -dijo Briest-, ¿acompañada por Innstetten contándote toda suerte de historias? (TFCS2: 152)

COMENTARI:

Effi i el seu pare passegen per Hohen-Cremmen. El paisatge és bonic i la noia està acostumada a gaudir de l'aire lliure. El seu aspecte no és tan radiant com quan vivia aquí, i a més, Innstetten no s'ha pres uns dies lliures per venir a veure-la. Aquests fets i alguns comentaris d'Effi fan que els pares sospitin que el matrimoni de la seva filla no va del tot bé i que aquesta no és feliç a Kessin. Briest i Effi surten un matí a passejar i aquest li fa la pregunta citada.

La partícula *nun* pot aparèixer en oracions interrogatives totals que amaguen una resposta negativa. Sembla doncs que aquest és el cas, ja que Effi no parla mai de passejades o d'activitats a l'aire lliure a Kessin i els pares saben que Innstetten és molt ambiciós i poc afectuós.

-Cas 2: partícula *nun* àtona en una oració interrogativa total: *etwa, vielleicht.*

El fet que aparegui a més la partícula "auch" accentua l'èmfasi de *nun* i fins i tot la preocupació que pot sentir el pare d'Effi i la seva insistència amb la pregunta: a la segona part de la pregunta Briest torna a insistir amb "auch".

: Català:

Elisió de "nun" (potser) i de "auch" (al referir-se a Innstetten: *també*): resulta menys expressiu que en alemany. El canvi d'ordre dels elements de la frase, amb *també* al davant compensen una mica l'elisió.

Per tal que la pregunta esdevingués més expressiva la traductora podria haver optat per una solució com la següent:

Que també *en fas de* passejades com aquestes a Kessin? –va dir Briest–. I Innstetten t'acompanya *també* i t'explica *tota mena de* coses?

: Castellà 2010:

Elisió de "nun" (quizás) i de "auch" (en les dues parts de la pregunta: *también*): resulta també menys expressiu que en alemany.

També en aquest cas es proposa una possible solució amb la qual la pregunta de Briest podria resultar més expressiva i per tant més propera en èmfasi al text original:

¿Y quizás también das paseos como estos en Kessin? –Preguntó Briest–. ¿Te acompaña Innstetten también y te va explicando cosas?

: Castellà 1983:

Les omissions de "nun" (quizás) i d'"auch" (al referir-se a Innstetten: *también*) fan que de nou la pregunta resulti menys expressiva que en alemany. Malgrat tot, el canvi d'ordre dels elements de la frase, amb *también* al davant, i el fet que la segona part de la pregunta inclogui el participi i el gerundi, que fan referència a paseos, compensen en gran mesura l'omissió.

Crec que de les tres versions, aquesta traducció és la més encertada, tot i que el complement circumstancial de lloc (*en Kessin*) sonaria més natural al final de la primera part de la pregunta:

–¿También te das paseos como éstos *en Kessin*? –dijo Briest–, ¿en compañía de Innstetten que te cuenta toda suerte de historias?

(10) »Ach, Papa, das wäre ja schrecklich, wenn's auch freilich – so viel muß ich zugeben – eine Zeit gegeben hat, wo's ohne Rollo gar nicht gegangen wäre. Das war damals ... **nun**, du weißt schon ... Da hat er mich so gut gerettet, oder ich habe mir's wenigsten eingebildet, und seitdem ist er mein guter Freund und mein ganz besonderer Verlaß. Aber er ist bloß ein Hund. Und erst kommen doch natürlich die Menschen.« (TF: 126-127)

—Ai, papà, això seria espantós, encara que hi va haver una època, ho he de reconèixer, en què sense Rollo no sé què hauria fet. Va ser quan... **bé**, ja ho saps prou... llavors es pot dir que va ser ell qui em va salvar, o almenys jo així m'ho he imaginat, i d'ençà d'aleshores és el meu bon amic i me'n refio molt especialment. Però no deixa de ser un gos, i naturalment primer són les personnes. (TFC: 188)

—Ah, papá, eso sería horrible. Aunque debo reconocer que hubo un tiempo en que no sé cómo me las habría arreglado sin Rollo. Fue cuando... **en fin**, ya lo sabes... Podría decirse que fue Rollo el que me salvó, o al menos yo me lo imaginé así, y desde entonces se convirtió para mí en un buen amigo en el que confío plenamente. Pero, claro, no deja de ser un perro, y naturalmente lo primero son las personas. (TFCS1: 171)

—Desde luego sería horrible, papá, pero debo reconocer que hubo una temporada que sin Rollo las cosas no habrían marchado nada bien. Fue cuando... **Bueno**, ya sabes... Puede decirse que entonces Rollo me salvó, o al menos eso me pareció a mí, y desde entonces es un buen amigo mío y de toda confianza. Pero no es más que un perro, claro, y por supuesto que primero están las personas. (TFCS2: 153)

COMENTARI:

Briest sembla reconèixer amb sorpresa que Effi se sent sola a Kessin, i que pràcticament és Rollo, el gos d'Innsten, qui més companyia li fa. El pare d'Effi expressa amb sornegueria que gairebé es podria assegurar que ella se sent més propera al gos que a Innsten o a la seva pròpia filla. Effi s'esglia amb el comentari, però reconeix que la companyia del gos en determinat moment va ser una salvació per a ella. L'ús de *nun* en la declaració de la protagonista és molt expressiu, i li permet fer referència a aquell determinat moment que tots dos coneixen però que no cal tornar a explicar, i continuar la seva explicació.

-Cas 5: partícula *nun* tònica, introduceix en posició aïllada a començament de la frase una declaració o dóna l'entrada a una pregunta condicionada per la situació. Equivaldria a *also*.

Les tres traduccions identifiquen el recurs expressiu de *nun*, i utilitzen algunes de les possibles equivalències que trobem tant en català com en castellà.

· Català:

La traductora ha utilitzat la partícula *bé*, ..., molt usual en aquesta llengua. També podria haver utilitzat *vaja* o *en fi*, per exemple, però *bé* és la que hi va millor.

· Castellà 2010:

El traductor ha utilitzat l'expressió *en fin*, ..., que és força freqüent en castellà. Un altra possibilitat hagués estat *bueno*, ..., *vaya*, ..., que potser s'usen més sovint. En *fin*, ..., però, denota un registre més elevat, i encara més, tenint en compte que després fa referència a "aquel determinat moment" amb el pronom de complement directe *lo*. Per tant, en aquest cas, segurament resulta més encertat l'ús d'aquesta expressió, ja que es tracta de la recreació d'un diàleg del s. XIX.

· Castellà 1983:

Aquesta traducció utilitza *bueno*, ..., d'ús més informal. A més, el fet de no incorporar en la continuació de la declaració el complement directe, fa que resulti força més informal i proper el tracte entre pare i filla, i més proper i natural també per al lector d'avui, tot i que per aquest motiu pugui arribar a semblar massa contemporani.

- (11) »Ja, das sagt man immer, aber ich habe ja doch so meine Zweifel. Das mit der Kreatur, damit hat's doch seine eigene Bewandtnis, und was da das richtige ist, darüber sind die Akten noch nicht geschlossen. Glaube mir Effi, das ist auch ein weites Feld. Wenn ich mir so denke, da verunglückt einer auf dem Wasser oder gar auf dem schülbrigen Eis, und solch ein Hund, sagen wir so einer wie Rollo, ist dabei, ja, der ruht nicht eher, als bis er den Verunglückten wieder an Land hat. Und wenn der Verunglückte schon tot ist, dann legt er sich neben

den Toten hin und blafft und winselt so lange, bis wer kommt, und wenn keiner kommt, dann bleibt er bei dem Toten liegen, bis er selber tot ist. Und das tut solch Tier immer. Und **nun** nimm dagegen die Menschheit! Gott, vergib mir die Sünde, aber mitunter ist mir's doch, als ob die Kreatur besser wäre als der Mensch.« (TF: 127)

—Sí, això és el que es diu sempre, però jo tinc els meus dubtes. La qüestió dels animals té la seva intríngulis i encara estem molt lluny de saber què cal pensar-ne. Creu-me Effi, és un tema que ens portaria molt lluny. Quan m'imagino, per exemple, algú que s'està ofegant o que té una desgràcia enemic del glaç i de la neu, si hi ha un gos, un gos com el teu Rollo, no descansa fins que ha salvat l'accidentat i l'ha portat a un lloc segur. I si el desgraciat ja és mort, s'ajeu al seu costat i borda i gemega fins que ve algú, i si no ve ningú, es queda allà ajagut amb el mort, fins que es mor ell també. I això aquestes bèsties ho fan sempre. Compara-ho **ara** amb els humans! Perdona'm el pecat, Senyor, però de vegades em sembla que els animals són millors que els homes. (TFC: 188)

—Sí, eso es lo que siempre se dice, pero yo tengo mis dudas al respecto. Los animales también son criaturas de Dios y poseen su propia naturaleza; por lo que respecta a esta cuestión, no se sabe todavía a ciencia cierta qué sería lo justo*. Créeme, Effi, ese sería también el cuento de nunca acabar. Cuando alguien sufre un accidente, ahogándose o, peor aún, cayendo en el hielo quebradizo, si hay cerca uno de esos perros, un perro como tu Rollo, el animal no descansa hasta poner a salvo al desdichado y llevarlo a tierra firme. Y si el pobre desgraciado ya ha muerto, el perro se tiende a su lado y empieza a ladrar y gemir hasta que llega alguien; y si no llega nadie, permanece tumbado junto al cuerpo hasta que él muere también. ¡**Cuándo** pienso en lo que hacen esos animales y lo comparo con lo que hacen las personas! Perdóname el pecado, Dios mío, pero a veces llego a creer que los animales son mejores que los hombres. (TFC1: 171)

—Sí, eso es lo que se dice siempre, pero yo tengo mis dudas. Lo que te sucede con ese animal es algo muy especial, y en cuanto a qué sea lo que está bien o mal, sobre eso todavía no se han pronunciado las actas judiciales*. Créeme, Effi, también esto es un tema muy amplio. Imaginemos a alguien que ha sufrido un accidente en el agua o sobre el hielo quebradizo, y por las inmediaciones hay un perro, pongamos uno como Rollo; pues bien, el animal no descansa hasta que trae a tierra al accidentado. Y si éste ha muerto ya, se pone a su lado y empieza a ladrar y gemir hasta que acude alguien, y si nadie acude se tiende junto al muerto hasta morir él mismo. Eso jamás lo deja de hacer un animal así. ¡En cambio **fíjate** en la humanidad! Que Dios me perdone por mi pecado, pero a veces me parece que los animales fueran mejores que los hombres. (TCS2: 153)

COMENTARI:

Effi considera que primer són les persones i després els animals. Tot seguit, el seu pare li confessa les seves reflexions i el seu escepticisme envers la noblesa dels sentiments i del comportament humà.

Les dues últimes frases de la declaració de Briest són afectades. La que conté la partícula *nun* és exclamativa. En aquest cas, es pot interpretar la funció d'aquesta partícula de diverses maneres, i això es manifesta en les diferents traduccions.

-Cas 1: partícula *nun* tònica, amb la funció d'adverb: En la versió catalana i en la castellana més recent s'interpreta que la partícula fa referència a un determinat moment, en el qual apareix aquesta emoció de desconcert (els animals són més nobles que els humans).

-Cas 6: partícula *nun* àtona: condicionada per la situació emocional, actua d'intensificador com a expressió d'impaciència, sospita, temor, decepció o similars. En la traducció al castellà més antiga, el que s'accentua és l'acció de comparar i la crida d'atenció, *fíjate* és una invitació (més que una ordre) a posar en relació els diferents comportaments.

* En les dues versions en castellà trobem un error en la traducció d'aquesta frase a causa de la no comprensió del text original.

Tot i la diferència en les tres traduccions pel que fa a la interpretació de la partícula veiem que totes tres versions resulten igualment vàlides.

- (12) »Versteht sich, versteht sich. Und wo Liebe ist, da ist auch Gegenliebe. Das ist **nun mal** so. Mich verwundert nur, daß er nicht mal Urlaub genommen hat und rübergeflitzt ist. Wenn man eine so junge Frau hat...« (TF: 127-128)

—És clar que sí! I quan hi ha amor, hi ha reciprocitat. És així. L'única cosa que m'estranya és que ni tan sols s'hagi pres unes vacances i t'ha vingut a veure. Quan es té una dona tan jove... (TFC: 189)

—Pues claro que sí. Y cuando hay amor, este tiene su correspondencia. Así es. Lo único que me extraña es que no haya pedido permiso para venir a verte unos días. Cuando se tiene una esposa tan joven... (TFC1: 172)

—Por supuesto, por supuesto. Y allí donde surge el amor, provoca a su vez amor. **Nada, nada**, así es. Lo único que me extraña es que Innstetten no se haya tomado unas vacaciones y se haya presentado aquí. Cuando se tiene una mujer tan joven como tú... (TFCS2: 154)

COMENTARI:

Effi defensa Innstetten i manifesta l'opinió favorable que té vers ell. El pare no vol que se'l mal interpreti i vol expressar que està d'acord amb la seva filla. Al mateix temps però, exposa a Effi el que el desconcerta del comportament d'Innstetten.

En aquest cas, la frase on es troba *nun* serveix per constatar que el que s'acaba de dir es tracta d'un fenomen que és un fet (“... wo Liebe ist, da ist auch Gegenliebe”): “Das ist nun mal so”. Aquesta és una frase feta en alemany. *Nun* aporta aquí aquest matís de resignació (no s'hi pot fer res. El diccionari Langenscheidt suggereix per a aquesta expressió el següent equivalent: “les coses són així”).

-Cas 3: a) partícula *nun* àtona, en oracions enunciatives, normalment juntament amb “[ein]mal”, la partícula *nun* expressa la comprensió d'un situació que es considera inalterable: *eben, halt*.

Català:

—És clar que sí! I quan hi ha amor, hi ha reciprocitat. És així. [...].

La traductora opta per una frase curta, molt més seca. Renuncia a ornamentals per destacar la resignació. Probablement ja queda ben clara la irreversibilitat del fet amb una frase tan concisa (fins i tot elideix el subjecte: *això* és així).

Castellà 2010:

—Pues claro que sí. Y cuando hay amor, este tiene su correspondencia. Así es.

El traductor també utilitza una frase curta i sense més elements que el verb i el complement (atribut). Però el fet que alteri l'ordre més típic d'aquests elements (*subjecte + verb + complements*) fa que aquest enunciat tan curt no soni tan sec i encara li aporta un major matís de resignació (ens podria remetre a un enunciat més llarg, com per exemple: *Así es el amor, ¡qué se le va a hacer...!*). Crec que l'opció que adopta el traductor d'aquesta versió és més

encertada que la de la versió catalana. La declaració correspon al pare de l'Effi, un personatge molt proper i afable, i per tant, el fet que es pugui percebre amb aquest matís més suau, fa que l'expressió resulti més natural.

· Castellà 1983:

—Por supuesto, por supuesto. Y allí donde surge el amor, provoca a su vez amor. Nada, nada, así es.

En aquesta versió, el traductor ha volgut ser més fidel, i traduir gairebé paraula per paraula i, i buscar un equivalent per a *nun*. Ha entès la seva funció de resignació davant d'un fenomen que és un fet, i introduceix el pronom indefinit *nada*. Però a més el repeteix, reproduint el joc de la primera frase del discurs ("Versteht sich, versteht sich." : "Por supuesto, por supuesto.") per deixar ben clar a Effi que opina el mateix que ella en relació a Innstetten. A la vegada uest recurs li serveix al traductor per caracteritzar l'afabilitat de Briest.

Crec que les dues versions en castellà son més encertades que la catalana.

- (13) »Was ich dir beweisen will. Denn wenn du ein bißchen Sehnsucht nach deinem Kinde gehabt hättest – von mir selber will ich nicht sprechen, was ist man am Ende solchem hohen Herrn, der so lange Jahre Junggeselle war und es nicht eilig hatte ... «

»Nun?« (TF: 129)

—I l'ho demostraré. Perquè si haguessis enyorat una mica la teva filla... i no vull parlar de mi, perquè, al capdavall, què sóc jo per a un senyor tan important, que durant tants anys va ser solter i no tenia cap pressa...?

—On vols anar a parar? (TFC: 191)

—Y te lo voy a demostrar. Porque si hubieses tenido aunque solo fuera algún pequeño deseo de ver a tu hija... y ya no hablo de verme a mí, porque, al fin y al cabo, ¿qué soy yo para un señor tan importante, que durante tantos años ha permanecido soltero y tampoco tenía ninguna prisa...?

—¡Vaya! (TFC1: 174)

—Y voy a demostrártelo. Si hubieras sentido un poquillo de nostalgia hacia tu hijita (de mí no quiero hablar, pues al fin y al cabo, ¡qué es una para tan alto señor, que se mantuvo soltero durante tanto tiempo y no tuvo prisa de...?).

—Y bien... (TFC2: 155-156)

COMENTARI:

Effi i Innstetten parlen després que ella hagi tornat a Kessin des de Hohen-Cremmen amb la filla i la minyona. Ell no les ha anat a veure, només ha estat per la feina. Effi li retreu el fet que no hi hagi anat i no l'hagi trobat a faltar. Ell vol negar el darrer retret, i ella li vol demostrar que té raó.

Aquí *nun* apareix en una frase interrogativa expressada per Innstetten. Amb aquesta ell insta amb certa impaciència a l'Effi a que continuï el seu discurs. Els recursos que tant el català com el castellà tenen per a expressar aquesta funció són força variats, i depenen fonamentalment del context, de la frase precedent. En canvi, en alemany, la partícula *nun* es pot utilitzar amb aquesta funció en gran diversitat de situacions sense haver de fer referència al discurs precedent.

-Cas 5: partícula *nun* tònica, introduceix en posició aïllada a començament de la frase una declaració o dóna l'entrada a una pregunta condicionada per la situació.

· Català:

-On vols anar a parar?

L'opció que ha triat la traductora és força més llarga que l'expressió original, tot i que realment té el sentit que la partícula *nun* vol manifestar en l'original. Una possible solució per tal de mantenir-se fidel a la forma del text original hagués estat la següent:

»[...], was ist man am Ende solchem hohen Herrn, der so lange Jahre Junggeselle war und es nicht eilig hatte ... «

-I [...], què sóc jo per a un senyor tan important, que durant tants anys va ser solter i no tenia cap pressa...?

Si la declaració d'Effi hagués acabat amb la preposició corresponent, *per*:

-I [...], què sóc jo per a un senyor tan important, que durant tants anys va ser solter i no tenia cap pressa per...?

es podria haver utilitzat la mateixa preposició *per* com a equivalent de *nun*. De la mateixa manera que aquesta partícula, *per* també és un monosílab, i el fet de repetir la preposició que introduceix la locució “tenir pressa per” també produeix la sensació que qui la pronuncia, amb determinada entonació, pot manifestar més o menys impaciència per a que a l' interlocutor a continuï la frase que ha deixat inacabada.

-I [...], què sóc jo per a un senyor tan important, que durant tants anys va ser solter i no tenia cap pressa per...?

-Per...?

· Castellà 2010:

-[...], ¿qué soy yo para un señor tan importante, que durante tantos años ha permanecido soltero y tampoco tenía ninguna prisa...?

-¡Vaya!

En aquesta versió tampoc s'ha acabat la perifrasi “tener prisa por/para” amb la corresponent preposició, que faria més natural la interrupció del discurs i la següent pregunta amb un monosílab. En aquest cas, però, el traductor sí que busca un equivalent de *nun* amb una expressió més breu, tot i que la solució que dóna i amb exclamació no reflecteix la impaciència del text original, sinó que atribueix a Innstetten un to sorneguer que no apareix en el text alemany. ¡Vaya! aquí no resulta per tant encertat.

Com en la versió catalana el traductor podria haver optat per una expressió més llarga com per exemple *¿Quéquieres decir?* En el cas que volgués mantenir la intervenció del personatge com l'original amb un monosílab, de la mateixa manera que el que es proposa com a alternativa de la solució catalana, es podria afegir la preposició *por* de la perifrasi “tener prisa por” en la declaració de l'Effi i utilitzar aquesta mateixa preposició en forma interrogativa en la d'Innstetten:

-[...], ¿qué soy yo para un señor tan importante, que durante tantos años ha permanecido soltero y tampoco tenía ninguna prisa por...?

-¿Por...?

· Castellà 1983:

-Y voy a demostrártelo. Si hubieras sentido un poquillo de nostalgia hacia tu hijita (de mí no quiero hablar, pues al fin y al cabo, ¡qué es una para tan alto señor, que se mantuvo soltero durante tanto tiempo y no tuvo prisa de...?).

-Y bien...

En aquest cas el traductor ha utilitzat *Y bien...* com a equivalent per a *nun*. Crec que hagués estat una opció adequada si la frase precedent hagués estat una altra, per exemple, si Effi hagués completat la perífrasi però l'hagués acabat amb punts suspensius. Tanmateix, caldria canviar la preposició que el traductor proposa per a la perífrasi, que com ja s'ha esmentat abans és “tener prisa *por/para*”.

–*Y voy a demostrártelo. Si hubieras sentido un poquillo de nostalgia hacia tu hijita (de mí no quiero hablar, pues al fin y al cabo, ¡qué es una para tan alto señor, que se mantuvo soltero durante tanto tiempo y no tuvo prisa por casarse...?).*

–*Y bien...*

D'aquesta manera, Effi exposa la manera de fer de “tan alto señor”, però no diu explícitament el que aquest significa per a ella, de manera que és natural que Innstetten esperi l'opinió que ella en té, amb “*Y bien...*”.

Com que l'original no inclou el complement, sembla que després de la proposta de traducció per al discurs d'Effi que incorpora la preposició, hagi de seguir la mateixa preposició en forma interrogativa i suspensiva.

–*Y voy a demostrártelo. Si hubieras sentido un poquillo de nostalgia hacia tu hijita (de mí no quiero hablar, pues al fin y al cabo, ¡qué es una para tan alto señor, que se mantuvo soltero durante tanto tiempo y no tuvo prisa por...?).*

–*¿Por...?*

(14) »Ach Effi, wie du nur sprichst. Weißt du, daß du eine kleine Kokette bist?«

»Gott sei Dank, daß du das sagst. Das ist für euch das Beste, was man sein kann. Und du bist nichts anderes als die anderen, wenn du auch so feierlich und ehrsam tust. Ich weiß es recht gut, Geert ... Eigentlich bist du ... «

»Nun, was?«

»Nun, ich will es lieber nicht sagen. Aber ich kenne dich recht gut, du bist eigentlich, wie der Schwantikower Onkel mal sagte, ein Zärtlichkeitsmensch und unterm Liebesstern geboren, und Onkel Belling hatte ganz recht, als er das sagte. Du willst es nicht zeigen und denkst, es schickt sich nicht und verdirbt einem die Karriere. Hab ich's getroffen?« (TF: 129-130)

–Quines coses de dir, Effi! Saps que ets una coqueta?

–Gràcies a Déu que ho dius! Per a vosaltres no hi ha res millor. I tu no ets diferent dels altres, encara que prenguis aquests aires solemnes i respectables. Ho sé molt bé, Geert... En el fons, ets...

–Qué sóc?

–M'estimo més no dir-ho. Però et coneix molt bé; en el fons, com va dir una vegada l'oncle de Schwantikow, ets un sentimental i vas néixer sota el signe de l'amor. Ja tenia raó l'oncle Belling. El que passa és que no ho vols demostrar, perquè penses que no queda bé i que pot perjudicar la teva carrera. Ho he encertat? (TFC: 191)

–JEffi, qué cosas dices! ¿Sabes que eres un poco coqueta?

–Gracias a Dios que lo dices! Porque eso es lo mejor que podemos ser para vosotros. Y tú no eres diferente de los demás, a pesar de que adoptes ese aire tan solemne y honorable. Lo sé muy bien, Geert... En el fondo, eres...

–Qué soy?

—**Bueno**, prefiero no decirlo. Pero te conozco muy bien; en el fondo, como dijo una vez mi tío de Schwantikow, eres un sentimental nacido bajo la estrella del amor. Y el tío Belling tenía mucha razón al decirlo. Lo que pasa es que no quieras demostrarlo, porque piensas que no queda bien y que puede perjudicar tu carrera. ¿He acertado? (TFC1: 174)

—¡Qué cosas dices, Effi! ¿Sabes que eres una coquetuela?

—Loado sea Dios que dices eso. Para vosotros eso es lo mejor que se puede ser. Y tú no eres nada diferente a los demás aunque tengas ese aire tan solemne y respetable. Lo sé muy bien, Geert, tú en el fondo eres...

—**Vamos, ¿qué soy?**

—**Bueno**, prefiero no decirlo. Pero te conozco muy bien. En el fondo eres como mi tío el de los schwantikowanios dijo una vez: un hombre mimoso y nacido bajo la estrella del amor, y el tío Belling no se equivocaba al decir esto. Sólo que no quieras que se note porque piensas que no te conviene y te puede arruinar la carrera. ¿He dado en el blanco? (TFCS2: 156)

COMENTARI:

Effi segueix fent retrets a Innstetten. Vol demostrar-li que encara que pretengui que és diferent i molt distingit és, al cap i a la fi, un home com la resta. La partícula *nun* apareix aquí tant pronunciada per Innstetten com per Effi amb intencions una mica diferents. En el cas d'Innstetten, per a donar peu a que Effi continui la seva declaració amb certa sornegueria i alhora amb cautela. En el cas d'Effi, la partícula serveix per introduir, també amb certa inseguretat i cautela, la seva negativa a continuar la frase que deixa inacabada.

-Cas 5: partícula *nun* tònica, introduceix en posició aïllada a començament de la frase una declaració o dóna l'entrada a una pregunta condicionada per la situació.

Català:

—[...] Ho sé molt bé, Geert... En el fons, ets...

—Què sóc?

—M'estimo més no dir-ho.[...].

El to de la traducció catalana és més sec que el text original. Tot i que la traductora també utilitza dos monosílabos com trobem en el diàleg en alemany, en l'original la puntuació indica una pausa entre els dos i per tant la possibilitat d'una major expressivitat, fet que no es reproduceix en català. De totes maneres, en la resposta de l'Effi també es prescindeix d'aquesta pausa (a diferència de nou del text original) i per tant les dues intervencions queden equilibrades.

Castellà 2010:

Lo sé muy bien, Geert... En el fondo, eres...

—¿Qué soy?

—Bueno, prefiero no decirlo.

De la mateixa manera que en la traducció al català, el traductor opta per fer la pregunta directa amb dos monosílabos. El fet que en castellà la pregunta acabi amb una vocal fa que aquesta resulti menys seca que en català. La *y*, a més, permet una mica més de joc amb l'entonació, de manera que igual que amb l'alemany, el lector es pot imaginar a un Innstetten més o menys ofès o sorneguer.

Pel que fa a la resposta de l'Effi, en aquesta versió sí que trobem *bueno*, com a equivalent de *nun*. Així doncs, tampoc es manté el joc repetitiu i cautelós que proporciona *nun* en els dos personatges i que els ajuda a expressar-se en aquesta conversa delicada. Tot i així, crec que queda prou equilibrat per la major suavitat de la solució de la pregunta en castellà combinat amb el *bueno* que introduceix el discurs de l'Effi.

· Castellà 1983:

Lo sé muy bien, Geert, tú en el fondo eres...

–*Vamos, ¿qué soy?*

–*Bueno, prefiero no decirlo.*

Aquesta versió presenta la solució més expressiva de les tres. És la que procura ser més fidel al text original: apareix un equivalent per a cada *nun* amb la corresponent pausa que dóna pas a una pregunta en el cas d'Innstetten i una declaració negativa en el cas de l'Effi. *Vamos* sembla suggerir un Innstetten més aviat amenaçador. Per a l'Effi, en canvi, utilitzà *bueno*, com en la traducció anterior.

Crec que l'ús de *vamos*, en aquest cas no acaba de ser encertat. Potser una invitació una mica més suau com "Adelante. ¿Qué soy?" seria més adequada.

Considero que la traducció al castellà de l'any 2010 és la que opta per la solució més coherent per a la traducció de les dues partícules *nun* en aquest diàleg. Com ja s'ha esmentat, a diferència de l'alemany, en el que *nun* funciona com a comodí en una considerable diversitat de situacions, en castellà no existeix una partícula que pugui funcionar, almenys en aquest cas, de forma vàlida tant en una situació com en l'altra, i sovint cal fer referència a l'enunciat anterior.

(15)   Innstetten lachte. »Ein bißchen getroffen hast du's. Weißt du was, Effi, du kommst mir ganz anders vor. Bis Anniechen da war, warst du ein Kind. Aber mit einem Male ... «

»**Nun?**«

»Mit einem Male bist du wie vertauscht. Aber es steht dir, du gefällt mir sehr, Effi. Weißt du das?«

»**Nun?**«

»Du hast was Verführerisches.«

»Ach, mein einziger Geert, das ist ja herrlich, was du da sagst; **nun** wird erst recht wohl ums Herz ... Gib mir noch eine halbe Tasse ... Weißt du denn, daß ich mir das immer gewünscht habe? Wir müssen verführerisch sein, sonst sind wir gar nichts ... « (TF:130)

Innstetten es va posar a riure.

–Una mica sí que ho has encertat. Saps, Effi, que et trobo molt canviada? Fins que va néixer Anniechen, eres com una nena. Però tot d'una...

–**Qué?**

–Tot d'una t'has transformat. Però t'escau molt bé, m'agrades molt, Effi. Vols que et digui una cosa?

–**Sí?**

–Ets seductora.

-Oh, Geert estimat! Això que has dit és magnífic! Ara sí que em sento bé! Posa'm mitja tassa més de cafè... Sempre ho he desitjat. Hem de ser seductors**, perquè altrament no som res... (TFC: 192)

Innstetten se echó a reír.

-No vas desencaminada. ¿Sabes, Effi, que te encuentro my cambiada? Hasta que nació la pequeña Annie, eras una niña. Pero de repente...

-¿Qué?

-De repente, me pareces una persona totalmente distinta. Pero te sienta muy bien. Me gustas mucho, Effi. ¿Quieres que te diga algo?

-¿Sí?

-Estás seductora.

-¡Ah, querido Geert, qué cosa tan maravillosa has dicho! ¡Ahora sí que me has llegado al corazón! Sírveme media taza más... ¿Sabes que siempre he deseado oírte decir eso? Tenemos que ser seductoras**, porque de otro modo no somos nada... (TFC1: 174-175)

Innstetten se echó a reír: «Un poquito sí que has dado en el blanco. ¿Sabes una cosa, Effi? Te veo totalmente cambiada. Hasta que vino la pequeña Annie eras una niña, pero de pronto...».

-¿De pronto qué?

-De pronto estás como cambiada, como si fueras otra. Pero te sienta bien. Me gustas mucho, Effi. ¿Sabes una cosa?

-¿Qué?

-Que hay algo seductor en ti.

-¡Ay, Geert mío, pero qué cosa tan magnífica la que acabas de decirme! Ahora es cuando de veras comienza a sentirse a gusto mi corazón... Dame otra taza de café... Bien sabes que esto es lo que siempre he deseado. Tenemos que ser seductores**, de lo contrario no somos nada... (TFCS2: 156)

COMENTARI:

Aquesta vegada és Innstetten qui deixa a l'Effi encuriosida, primer amb una frase sense conoure i després amb una pregunta picardiosa.

Una altra vegada és difícil trobar una única paraula que permeti encaixar en els dos casos d'incitar l'interlocutor a descobrir quelcom que manté l'altre en suspens. Tant en català com en castellà és necessari ser més explícit i específic amb l'adverb interrogratiu o amb una determinada partícula més o menys adequada segons el context.

** Tant en la versió en català com en la castellana del 1983 els traductors han considerat que Effi es refereix a que tots, homes i dones, han de ser seductors; en la versió en castellà del 2010 en canvi, el traductor ha cregut que la noia es refereix només a les dones. Per tal com continua el diàleg però, sembla que Effi digui que tots han de ser seductors:

»[...] Wir müssen verführerisch sein, sonst sind wir gar nichts...«

»Hast du das aus dir?«

»Ich könnt es wohl aus mir haben. Aber ich hab es von Niemeyer...«

»Von Niemeyer! O du himmlischer Vater, ist das ein Pastor. Nein, solche gibt es hier nicht. Aber wie kam denn der dazu? Das ist ja, als ob irgendein Don Juan oder Herzensbrecher gesprochen hätte.«

-Cas 5: partícula tònica, introduceix en posició aïllada a començament de la frase una declaració o dóna l'entrada a una pregunta condicionada per la situació.

La darrera intervenció de la protagonista en aquest diàleg conté també una partícula *nun* que les tres traduccions tradueixen amb el corresponent adverbí de temps: *ara*, en català i *ahora* en les dues versions en castellà. Aquí és ben clara la funció que aquesta partícula té com a complement circumstancial de temps.

Català:

-Però tot d'una...

-Què?

-Tot d'una t'has transformat. Però t'escau molt bé, m'agrades molt, Effi. Vols que et digui una cosa?

-Sí?

-Ets seductora.

Una altra vegada la traducció al català és més seca. Per a cada pregunta formulada en alemany únicament amb *nun* tot i que responen a funcions diferents. La traductora ha optat per utilitzar també un mot monosílab per a cada pregunta, però diferent per als dos casos.

Hagués pogut utilitzar per als dos casos el pronom interrogatiu *què*, però aleshores el diàleg segurament hauria sonat molt sec o poc cortès. El mateix hagués resultat si per a la segona pregunta hagués optat per un altre pronom interrogatiu, *quina*, en aquest cas. Cal observar que la traductora no ha traduït de manera fidel la pregunta d'Innstetten: *Weißt du das? (Saps què? Saps?)*, que faria necessari un *què* per part d'Effi. En canvi, la tradueix amb *Vols que et digui una cosa?*, que li permet després utilitzar un altre mot. Sí suavitza força el to i a la vegada dóna un caràcter més formal o distingit, més adequat també a la situació i al personatge. Si hagués volgut ser més fidel a l'original també hagués pogut optar per utilitzar en els dos casos *sí*, que és més delicat que el pronom interrogatiu *què*, encara que també hauria quedat una mica forçat.

-Però tot d'una...

-Sí?

-Tot d'una t'has transformat. Però t'escau molt bé, m'agrades molt, Effi. Vols que et digui una cosa?

-Sí?

-Ets seductora.

L'altra opció que tenia la traductora era la inversa: utilitzar per al primer cas *sí*, i per al segon *quina/què*. Crec que la que ha triat la traductora és més encertada. El *què* indica més sorpresa i impaciència, i per tant és més adient per a la primera interrogació, mentre que després de l'afalac d'Innstetten és més apropiat el *sí*, ja que a aquest se li pot atribuir un to més tímid o picardiós, que suggereix el que pot expressar Effi després.

Una altra opció alternativa hagués estat utilitzar *digues/digue'm* com a resposta a la pregunta d'Innstetten *Vols que et digui una cosa?* Aquesta solució, tot i resultar força natural, en el cas de voler mantenir-se més fidel a l'original, no permet mantenir el sentit interrogatiu les dues partícules *nun* que apareixen en l'original.

· Castellà 2010:

Pero de repente...

-¿Qué?

-De repente, me pareces una persona totalmente distinta. Pero te sienta muy bien. Me gustas mucho, Effi. ¿Quieres que te diga algo?

-¿Sí?

-Estás seductora.

Per a la traducció al castellà del 2010 veiem que la majoria de les decisions que el traductor ha pres són les mateixes que les de la traductora de la versió catalana. Pel que fa a la partícula *nun*, utilitza el pronom interrogatiu *què* com a equivalent de la primera partícula, també opta per la reformulació de la pregunta *Weißt du das?* amb *¿Quieres que te diga algo?*, i tradueix el segon *nun* amb el pronom *sí*.

· Castellà 1983:

«[...], pero de pronto...».

-¿De pronto qué?

-De pronto estás como cambiada, como si fueras otra. Pero te sienta bien. Me gustas mucho, Effi. ¿Sabes una cosa?

-¿Qué?

-Que hay algo seductor en ti.

Aquesta traducció presenta força diferències respecte a les dues anteriors, però de la mateixa manera que les anteriors utilitza diferents expressions per a les dues preguntes en les que únicament apareix la partícula *nun*. Per a la primera, repeteix la darrera locució de la declaració d'Innstetten, que aquest deixa inacabada. D'aquesta manera Effi incita el seu home a que la continuï, més suavament que amb un monosílab.

Com en casos anteriors, tornem a veure que, a diferència de l'alemany, tant en català com en castellà es fa necessari moltes vegades repetir part del discurs anterior, per tal de suavitzar la petició a l'interlocutor per a que acabi un enunciat que ha deixat en suspens (com és el primer cas), o per a que respongui de seguida una pregunta (simular la impaciència o deixar-la veure educadament, en el segon cas).

- (16) »Entschuldigen Sie mich, Major, daß ich so schlecht die Honneurs des Hauses mache; aber die Veranda ist kein Haus, und zehn Uhr früh ist eigentlich gar keine Zeit. Da wird man formlos oder, wenn Sie wollen, intim. Und **nun** setzen Sie sich und geben Sie Rechenschaft von Ihrem Tun. Denn an Ihrem Haar, ich wünschte Ihnen, daß es mehr wäre, sieht man deutlich, daß Sie gebadet haben.« (TF: 131)

-Dispensi, major, que no li faci com cal els honors de la casa, però el porxo no és cap casa, i les deu del matí en realitat tampoc són hores. És una situació informal o, si ho prefereix, íntima. **Però** segui i faci'ns el report de la seva activitat. Pels seus cabells, i li desitjaria que fossin més abundants, es veu que s'ha banyat. (TFC: 192-193)

—Disculpe, comandante, que no le reciba con todos los honores de la casa, pero el mirador no puede considerarse como tal, y las diez de la mañana tampoco son horas. Es una situación menos formal, o si lo prefiere, más íntima. Ahora tome asiento y pásenos el informe de su acción. Por su cabello, que le desearía más frondoso, se ve claramente que acaba de bañarse. (TFC1: 175)

—Usted me disculpará, mayor, por hacer tan desastrosamente los honores de la casa, pero el mirador no es una casa, como tampoco las diez de la mañana son, en rigor, una hora. Pierde una las formas, o, si usted quiere, se recoge en la intimidad. Pero síéntese e infórmenos de sus actividades, pues por su pelo (le desearía que fuese más abundante) se nota a las claras que se ha bañado. (TFCS2: 157)

COMENTARI:

Effi i Innstetten són vora les dunes gaudint d'un esmorzar quan veuen de lluny a Crampas. Aquest s'acosta a saludar-los. Després que aquest hagi besat la mà d'Effi, Innstetten fa el comentari que apareix més amunt en alemany, català i castellà.

En aquest cas *nun* s'utilitza en el text original juntament amb *und* ("und nun") per canviar de tema. En la traducció al català i en la castellana del 1983 s'entén l'expressió ("und nun") com un tot introduint una nova realitat en oposició a l'anterior. En aquestes dues versions es tradueix l'expressió amb la conjunció *però/pero*. En canvi, en la traducció al castellà del 2010 s'interpreta la partícula *nun* com un adverb i es tradueix literalment paraula per paraula ("und nun": "Y ahora").

-*Nun* amb la funció d'adverb: *jetzt*.

-Cas 1: partícula *nun* àtona: expressa en una oració enunciativa una oposició, contrast o contradicció entre una expectativa i una realitat introduïda, entre una afirmació i les circumstàncies reals: *aber, jedoch*.

Les dues interpretacions es poden considerar vàlides i justificades. Tanmateix, crec que és més adient la solució que trobem en la traducció catalana i la castellana de 1983: després dels primers comentaris anecdòtics, amb la conjunció adversativa *però/pero* es dóna més importància a la presència del nouvingut i la invitació a que segui amb ells esdevé més formal.

- (17) »Unverantwortlich«, sagte Innstetten, halb ernst, halb scherhaft. »Da haben Sie **nun** selber vor vier Wochen die Geschichte mit dem Bankier Heinersdorf erlebt, der auch dachte, das Meer und der grandiose Wellenschlag würden ihn um seiner Million willen respektieren. Aber die Götter sind eifersüchtig untereinander, und Neptun stellte sich ohne weiteres gegen Pluto oder **doch** wenigstens gegen Heinersdorf.« (TF: 131)

—És un irresponsable —va dir Innstetten mig de broma—. Vostè mateix va viure fa quatre setmanes la història del banquer Heinersdorf, que també es va pensar que el mar i la grandiositat de les onades respectarien el seu milió de marcs. Però els déus són gelosos entre ells, i Neptú no va tenir pietat de Plutó, o si més no de Heinersdorf. (TFC: 193)

—jQué irresponsabilidad! —Dijo Innstetten, medio bromeando— usted mismo presenció **no** hace **aún** cuatro semanas lo que le ocurrió al banquero Heinersdorf, quien pensó que el mar y su grandioso oleaje le respetarían por sus millones. Pero los dioses son muy celosos entre ellos, y Neptuno no tuvo ninguna piedad de Plutón, o al menos de Heinersdorf. (TFC1: 175)

-Una irresponsabilidad –dijo Innstetten medio en broma medio en serio-. Ya vio usted lo que le ocurrió hace un mes al banquero Heinersdorf, quien creyó igualmente que el mar y su grandioso oleaje le respresarían por el aquel de su millón. Pero los dioses sienten celos entre sí, y Neptuno se puso sin más en contra de Plutón, o al menos en contra de Heinersdorf. (TFCS2: 157)

COMENTARI:

En aquesta declaració d'Innstetten s'utilitza la partícula *nun* per accentuar la irreversibilitat de les conseqüències del comportament irresponsable de banyar-se al mar a la tardor.

-*Nun* amb la funció d'adverbi

-Cas 3: b) en oracions enunciatives la partícula *nun* apareix en correlació amb allò que ha estat precedent, com a expressió de desorientació, desconcert, resignació.

La versió catalana no tradueix l'accent (subtil) introduït per la partícula. La versió castellana del 2010 l'ha interpretat com a adverbi (“no hace aún”) i d'aquesta manera també es remarcà el fet que el mar no té consideració a cap persona. La versió en castellà del 1983 també inclou un adverbi per donar aquest accent de proximitat en el temps (i lloc) de les conseqüències de ser irresponsable i banyar-se al mar a la tardor. Crec que el en text original s'utilitza la partícula per fer referència a un fet que és conegut i amb un sentit més aviat proper a la partícula modal *doch*, la qual sovint no té un equivalent exacte en català o en castellà, que en un sentit temporal o de proximitat. De totes maneres, considero que el matís és força subtil i que les solucions de les dues traduccions són vàlides, tot i que segurament és més encertada la traducció al castellà del 1983.

- (18) »Das ist recht, daß Sie mir recht geben. Wie soll man hier leben? Das ist vorläufig die Frage, das ist wichtiger als alles andere. Gieshübler hat mir darüber geschrieben, und wenn es nicht indiskret und eitel wäre, denn es steht noch allerlei nebenher darin, so zeigte ich Ihnen den Brief ... Innstetten braucht ihn nicht zu lesen, der hat keinen Sinn für dergleichen ... beiläufig eine Handschrift wie gestochen und Ausdruckformen, als wäre unser Freund statt am Kessiner Alten-Markt an einem altfranzösischen Hofe erzogen. Und daß er verwachsen ist und weiße Jabots trägt wie kein anderer Mensch mehr – ich weiß nur nicht, wo er die Plätterin hennimmt –, das paßt alles so vorzüglich. **Nun**, also Gieshübler hat mir von Plänen für Ressourcenabende geschrieben und von einem Entrepreneur namens Crampas. Sehen Sie, Major, das gefällt mir besser als der Soldatentod oder gar der andere.« (TF: 132)

-Té tota la raó de donar-me la raó. Com s'ha de viure aquí? Aquesta és ara com ara la pregunta, això és més important que tota la resta. Gieshübler m'ha escrit sobre aquest tema, i si no fos indiscret i pretensiós, perquè la carta també parla incidentalment d'altres coses, l'hi ensenyaria... Innstetten no cal que la llegeixi, aquesta mena d'assumptes no li interessen... Per cert, té una cal·ligrafia que sembla un brodat, i per les expressions que fa servir qualsevol diria que el nostre amic no s'ha educat en un mercat vell de Kessin sinó a la cort del rei de França. I que sigui contrafet i porti unes gorgueres blanques emmidonades que ja no porta ningú més, no sé d'on treu la planxadora, hi encaixa admirablement. **Doncs bé**, Gieshübler m'ha escrit sobre els seus plans per a les vetllades del casino i sobre un entrepreneur anomenat Crampas. (TFC: 195)

-Justo es que me dé usted la razón. ¿Cómo hemos de vivir aquí? Esta es, aquí y ahora, la cuestión; esto es más importante que todo lo demás. Gieshübler me ha escrito acerca de este tema, y si no fuese indiscreto y pretencioso, pues en la carta se trata de asuntos diversos, se la enseñaría... A Innstetten no hace falta que se la muestre, ya que no le interesan estas cosas... Dicho sea de paso, nuestro amigo tiene una caligrafía que parece bordada, y por su forma de expresarse cualquiera diría que fue educado no en la vieja plaza comercial de Kessin, sino en la antigua corte de Francia. Y el hecho de que sea algo contrahecho y lleve chorreras blancas que ya nadie usa (no sé dónde encontrará la planchadora), encaja con su persona admirablemente. **Pues bien**, Gieshübler me ha escrito acerca de

los planes para las veladas de invierno en el casino, y también de su organizador, de nombre Crampas. Y eso, comandante, me gusta mucho más que tratar sobre la muerte de un soldado, por no hablar de otra cosa. (TFC1: 177)

-Es justo que me dé usted la razón. ¿Cómo vivir aquí? Esta es, por de pronto, la pregunta, lo que tiene más importancia que cualquier otra cosa. Gieshübler me ha escrito hablando sobre este particular, y si no fuera indiscreto y ocioso, dado que en la carta hay muchas cosas más, se la enseñaría a ustedes... Innstetten no hace falta que la lea, pues carece de receptividad para estas cosas... (y dicho sea de paso, nuestro amigo tiene letra caligráfica y emplea unas expresiones como si se hubiese educado en la antigua corte francesa en vez de en el Mercado Viejo kessianense). Además, el que sea contrahecho y lleve pechera blanca cuando ya no la lleva nadie (no sé de dónde sacará la planchadora) es algo que encaja maravillosamente. **Bueno**, como decía: Gieshübler me ha escrito hablándome de proyectos para las veladas en el Círculo, y de un promotor llamado Crampas. Ya ve usted mayor, esto me agrada más que lo de la muerte de soldado, o la otra. (TFCS2: 158-159)

COMENTARI:

Es tracta d'una declaració d'Effi a Crampas on es manifesta amb força claredat el tarannà d'Effi. En aquest discurs apareix la partícula *nun* per tornar a un tema ja esmentat i reconduir la conversa.

-Cas 5: partícula *nun* tònica, introduceix en posició aïllada a començament de la frase una declaració o dóna l'entrada a una pregunta condicionada per la situació. Equivaldria a *also*.

Aquest sentit de *nun* és el que resulta més fàcil de traduir al català i al castellà, ja que en aquestes dues llengües hi trobem equivalents. En castellà hi ha més equivalents que en català, cosa que constaten les traduccions d'estudi.

Així, en català es tradueix amb *Doncs bé*, versió més natural (per freqüència en la llengua i per semblança amb l'expressió del text de sortida) i formal o adequada que *Bé, doncs això, doncs al què anava o doncs el què li deia*, per exemple.

En castellà trobem també diverses opcions com a equivalents de la partícula *nun* en aquest sentit, per exemple: *pues bien, bueno, en fin, pues eso, pues lo que le decía, pues al caso, pues el caso es que, pues a lo que iba...* La traducció del 2010 i la del 1983 utilitzen respectivament les dues primeres opcions, de manera igualment vàlida (potser per forma resulta més fidel *bueno*, amb un sola paraula).

- (19) »Nicht für mich; wenigstens wird mich niemand widerlegen. Aber **nun** muß ich aufstehen. Da kommt ja Roswitha mit Lütt-Annie.« (TF: 134)

-A mi no; almenys ningú no em podrà contradir. Però **ara** m'he d'aixecar. Per allà ja ve Roswitha amb Lütt-Annie***. (TFC: 196)

-No para mí; al menos, nadie podrá contradecirme. Pero **ahora** debo levantarme. Por ahí viene Roswitha con la pequeña Annie. (TFCS2: 178)

-Para mí no. Al menos nadie me rebatirá. Pero **ahora** tengo que levantarme. Ahí viene Roswitha con Lütt-Annie***. (TFCS1: 160)

*** Els traductors no han reconegut la varietat típica d'alemany de la zona septentrional "lütt" que significa "petit". Es tracta, per tant, d'un error de traducció.

COMENTARI:

Aquest és el comentari d'Effi amb el qual s'acaba la conversa que tenien ella, Innstetten i Crampas. Effi veu que Roswitha s'apropa amb la nena i aprofita aquest fet per tancar el tema de què parlaven i disculpar-se per marxar de manera informal.

Els tres traductors han interpretat la digressió amb la que l'expressió "Aber nun" del text alemany s'utilitza per a tancar una qüestió i passar a un altre tema de la mateixa manera. Així, en les tres versions s'ha optat per la traducció literal de l'expressió amb "Però ara" en català i "Pero ahora" en castellà. Aquí *nun* torna a tenir la funció de complement circumstancial de temps, i per tant en aquest cas també es tracta del l'homònim (=jetzt) de la partícula modal *nun*.

· CONCLUSIONS

La novel·la *Effi Briest* es caracteritza per la presència de trets que són propis de l'oralitat. La majoria els trobem en els abundants diàlegs, però també en el discurs del narrador i reflectits en la diversitat de gèneres textuais típics de la immediatesa comunicativa. La vivacitat de la narració i l'efectivitat de la caracterització dels personatges, així com la sensació de naturalitat que produeix la lectura de la novel·la es deuen al bon coneixement que Fontane té del llenguatge parlat i a la seva habilitat a l'hora d'utilitzar els procediments que el caracteritzen per tal de simular l'oralitat.

Un d'aquests procediments és l'ús de les partícules modals, molt característic de l'alemany parlat. Una de les partícules que apareixen més sovint en la novel·la és la partícula *nun*. Fent un cop d'ull a altres novel·les d'aquest escriptor veiem que també compten amb una notable presència d'aquesta partícula, de manera que es pot arribar a pensar que es tracta d'un element típic d'aquest autor. Possiblement l'ús d'aquesta partícula, ja sigui amb una funció expressiva de modalització com d'adverbi o de conjunció, fos més comú en aquell temps i probablement la seva freqüència també tingui a veure amb el dialecte de la zona on Fontane acostuma a situar les seves novel·les.

La diversitat de significats i funcions de la partícula assenyalen la dificultat que pot trobar-se el traductor a l'hora de discernir quina d'elles és la correcta en un determinat fragment i el problema que pugui esdevenir la seva traducció. I és que el català i el castellà no disposen d'una partícula equivalent a *nun*, és a dir, d'una partícula que pugui ser tant polivalent com aquesta i que a més cobreixi els significats que aquesta comprèn. El que sí que ens permeten aquestes dues llengües però, és trobar un equivalent per a determinades accepcions de la partícula. Per a la resta serà necessari realitzar reformulacions, substitucions o compensacions.

Les diverses taules ens permeten arribar a diferents conclusions pel que fa a la traducció de la partícula *nun*. Per als casos en els que aquesta partícula fa la funció d'adverbi o bé introduceix en posició aïllada al començament de la frase una declaració o dóna l'entrada a una pregunta (cas 5, sinònim d'*also*), la tècnica de traducció més utilitzada és la d'equivalent encunyat i, per tant, són els casos que resulten menys problemàtics a l'hora de traduir. En canvi, els que generen més problemes als traductors són aquells en els quals *nun* expressa en oracions enunciatives (normalment en relació amb *[ein]mal*) la comprensió d'una situació que es considera inalterable (cas 3 a) com a sinònim de *halt* i *eben*, desorientació, desconcert o resignació (cas 3 b)), els casos en els que *nun* s'utilitza en relació amb determinats adverbis de mode o partícules modals d'insistència (cas 4) o quan la partícula actua com a intensificador per a expressar impaciència, sospita, temor o decepció (cas 6). La tècnica més utilitzada en aquests casos és la de l'elisió, que manifesta la dificultat de trobar un equivalent. Per al cas 6 també trobem amb la mateixa freqüència la tècnica de la substitució, que assenyalà el caràcter expressiu i oral de la partícula.

La TAULA 5, en particular, mostra que la tècnica més utilitzada per a la traducció de la partícula *nun* en els capítols analitzats és la d'equivalent encunyat. Les accepcions d'aquesta partícula que més ocurrències presenten en aquests capítols són les d'adverbi i el cas 5 (sinònim d'*also*) i, per tant, es constata l'equivalència que permeten aquestes funcions en les traduccions al català i al castellà. En segon lloc trobem la tècnica de l'elisió, fet que reflecteix el significat o matís subtil de la partícula i el seu caràcter idiomàtic que impedeix de vegades traslladar-lo a les altres dues llengües. En algunes ocasions, i fins i tot quan la partícula funciona com un adverbi, el fet de traduir-la resultaria redundant i innecessari en els textos català o castellà, de manera que s'opta per elidir-la. La freqüència en l'ús de la tècnica de l'ampliació posa de manifest la inexistència d'un equivalent ple per a *nun* en les altres dues llengües que compleix les mateixes funcions. Moltes vegades per a la seva traducció és necessari utilitzar més d'una paraula, fins i tot una frase, per fer referència al que ja s'ha dit abans o al que s'expressarà a continuació.

La TAULA 5 també ens permet posar en relació la freqüència de les tècniques de traducció utilitzades en les tres versions per a la traducció de la partícula *nun* i arribar a la conclusió que la traducció al castellà del 1983 és la que es manté més fidel al text original: per una banda, és la que utilitzà amb més freqüència la tècnica de l'equivalent encunyat i per altra banda, és la que elideix el sentit de la partícula en menys ocasions. Si fem un cop d'ull a diversos exemples de fragments i comparem l'original amb les tres traduccions veurem que realment aquesta traducció al castellà és la més expressiva, arribant de vegades, fins i tot, a casos de certa exageració o redundància.

És la versió que tradueix d'una manera més literal la partícula, és a dir, mitjançant una partícula expressiva del castellà.

La traducció al català, en canvi, és la que resulta menys expressiva i utilitzà un to més sec que el del text original. Segons la taula, aquesta versió és la que més sovint aplica la tècnica de l'elisió per a la partícula *nun* (i també per altres elements de tipus expressiu). Com ja s'ha esmentat més amunt, en català i castellà la reproducció literal d'aquesta partícula, en el sentit de seguir la freqüència amb la que l'autor la utilitzà en la traducció, no resulta natural.

La versió que podríem considerar més equilibrada pel que fa a la traducció de la partícula *nun* i, en general, en relació a la translació de l'expressivitat de l'original en alemany a les possibilitats expressives del castellà és la traducció del 2010. La comparació entre les dues en castellà permet veure clarament certes diferències en l'ús d'aquesta llengua que segurament tinguin a veure amb la distància temporal que les separa. La darrera versió resulta molt més propera al lector actual, ja que utilitzà un llenguatge més directe. L'altra versió, amb la intenció de ser més fidel a l'original, utilitzà un llenguatge més florit que sovint recorda massa a l'estructura de la llengua de partida.

L'anàlisi comparativa entre les traduccions dels diversos fragments del capítol quinze, en els quals apareix la partícula, reflecteix la major o menor dificultat de reconèixer la funció de la partícula en determinats contextos. Mentre que el cas 5 i la funció d'adverbi resulten els més fàcils de reconèixer, hi ha ocasions en les quals per a un mateix context poden ser aplicables més d'una accepció. Així, en aquestes situacions, els tres traductors aporten solucions diferents que responen a diverses funcions de la partícula per a un fragment i les versions resulten igualment vàlides.

Com veiem en l'anàlisi de les traduccions, de vegades la partícula *nun* apareix en declaracions consecutives de personatges diferents, que tot i fer servir el mateix element expressen coses diverses. En la immediatesa comunicativa l'entonació o l'accent emfàtic permet diferenciar aquestes intencions. També és freqüent trobar la partícula repetida en una mateixa declaració juntament amb la repetició d'altres paraules, de manera que es genera un determinat ritme de notable força expressiva. En aquests casos la traducció de *nun* esdevé problemàtica si es vol mantenir en la nova versió la característica monosíl·làbica de la partícula i a més traslladar o compensar el ritme i el joc expressiu. El reconeixement d'aquesta expressivitat pròpia de la llengua de la immediatesa i la seva adequada translació a una altra llengua constaten la necessitat d'un coneixement del llenguatge parlat tant de la llengua de partida com de la llengua d'arribada.

BIBLIOGRAFIA

BEERBOM, CHRISTIANE (1992): *Modalpartikeln als Übersetzungsproblem. Eine kontrastive Studie zum Sprachenpaar Deutsch-Spanisch.* Frankfurt am Main: Peter Lang (Heidelberger Beiträge zur Romanistik, 26).

BRUMME, JENNY (2008): "Traducir la oralidad teatral. Las traducciones al castellano, catalán, francés y euskera de *Der Kontrabass* de Patrick Süskind". En BRUMME, JENNY (ed.) (2008): *La oralidad fingida: descripción y traducción. Teatro, cómic y medios audiovisuales.* Con la colaboración de Hildegard Resinger y Amaia Zaballa. Madrid; Frankfurt am Main: Iberoamericana; Vervuert, 21-64.

BRUMME, JENNY (ed.) (2008): *La oralidad fingida: descripción y traducción. Teatro, cómic y medios audiovisuales.* Con la colaboración de Hildegard Resinger y Amaia Zaballa. Madrid; Frankfurt am Main: Iberoamericana; Vervuert.

BRUMME, JENNY; RESINGER, HILDEGARD (ed.) (2008): *La oralidad fingida: Obras literarias. Descripción y traducción.* Con la colaboración de Amaia Zaballa. Madrid; Frankfurt am Main: Iberoamericana; Vervuert.

ESPUNYA, ANNA (2008): "El reflejo del acento enfático en las traducciones española y catalana de *Stupid White Men*". En Brumme, Jenny; Resinger, Hildegard (ed.) (2008): *La oralidad fingida: Obras literarias. Descripción y traducción.* Con la colaboración de Amaia Zaballa. Madrid; Frankfurt am Main: Iberoamericana; Vervuert, 59-77.

ESTELRICH, PILAR (2008): "Los diálogos fragmentarios en el contexto de la novela *Malina* de Ingeborg Bachmann y su traducción". En BRUMME, JENNY; REISINGER, HILDEGARD (ed.) (2008): *La oralidad fingida: Obras literarias. Descripción y traducción.* Con la colaboración de Amaia Zaballa. Madrid; Frankfurt am Main: Iberoamericana; Vervuert, 79-99.

FONTANE, THEODOR (1994): *Effi Briest.* Roman. Köln: Könemann.

FONTANE, THEODOR; traducció de Sorozábal Serrano, Pablo (1983): *Effi Briest.* Madrid: Alianza Editorial.

FONTANE, THEODOR; traducció del pròleg García López, V. H.; traducció de Ocampo, F. (2010): *Effi Briest.* Barcelona: Random House Mondadori, S. A (DEBOLSILLO Clásica).

FONTANE, THEODOR; traducció de Petit, Núria; pròleg de Thomas Mann (2004): *Effi Briest.* Barcelona: Universitat Pompeu Fabra / Destino.

HELBIG, GERHARD (1990): *Lexikon deutscher Partikeln.* Leipzig: Verlag Enzyklopädie Leipzig.

HURTADO ALBIR, AMPARO (20001, 2008); *Traducción y Traductología. Introducción a la Traductología*. Madrid: Ediciones Cátedra (Grupo Anaya, S. A.).

KOCH, PETER; OESTERREICHER, WULF; traducción de López Serena, Araceli (2007): *Lengua hablada en la Romania. Español, francés, italiano. Versión española* / Madrid: Ed. Gredos (Biblioteca románica hispánica 2, Estudios y ensayos, 448).

LIEFLÄNDER-KOISTINEN, LUISE 2004: „Modalpartikel als Übersetzungsproblem“ („Modal particles as a translation problem“). En: Kittel, Harald; Frank, Armin Paul; Greiner, Norbert; Hermans, Theo; Koller, Werner; Lambert, José; Paul, Fritz (ed.), *Übersetzung - Translation - Traduction. Ein internationales Handbuch zur Übersetzungsforschung / An International Encyclopedia of Translation Studies / Encyclopédie internationale de la recherche sur la traduction*. Berlin: de Gruyter, 550-554.

MÜLLER-SEIDEL, WALTER (1994): *Theodor Fontane. Soziale Romankunst in Deutschland*. Stuttgart; Weimar: Verlag J. B. Metzler.

WEINRICH, HARALD (2007): *Textgrammatik der deutschen Sprache*. Unter Mitarbeit von Maria Thurmair, Eva Breindl und Eva-Maria Willkop. Hildesheim: Georg Olms Verlag.

WIRF, MARIA (2008): “La ilusión de proximidad. Jurek Becker en alemán y español” en BRUMME, JENNY; RESINGER, HILDEGARD (ed.) (2008): *La oralidad fingida: Obras literarias. Descripción y traducción*. Con la colaboración de Amaia Zaballa. Madrid; Frankfurt am Main: Iberoamericana; Vervuert, 145-168.

Diccionaris:

Diccionario en línea español-alemán/alemán-español Pons. Pons.eu. El portal de la lengua. URL: <<http://es.pons.eu/>>; última data de consulta: agost 2010.

DIEC = *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*. Institut d'Estudis Catalans, Portal de Dades Lingüístiques. URL: <<http://pdl.iecat.net>>; última data de consulta: agost 2010.

Diccionari Alemany-Català. Diccionaris de l'Enciclopèdia (Tercera edició 2006); Barcelona, Enciclopèdia Catalana.

DRAE = REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. Diccionario de la Lengua Española. URL: <<http://www.rae.es/rae.html>>; última data de consulta: agost 2010.

Duden - Das große Wörterbuch der deutschen Sprache. Das umfassendste Werk zur deutschen Gegenwartssprache, 10 Bände auf CD-Rom. Mannheim: Bibliographisches Institut & F. A. Brockhaus AG, 2005. [»Duden – Die deutsche Rechtschreibung«, »Duden – Das Große Wörterbuch der deutschen Sprache«, »Duden – Das Fremdwörterbuch«, »Duden – Das Synonymwörterbuch«, »Duden – Deutsches Universalwörterbuch«]

Langenscheidt Großwörterbuch: Deutsch als Fremdsprache. Langenscheidt Online-Wörterbücher. URL: <<https://troia.upf.edu/http/services.langenscheidt.de/fabra/>>; última data de consulta: agost 2010.

ANNEX

KA PIT EL N	ja	doch	auch	eben	wohl	schon	denn	etwa	eigentlich	überhaupt	aber	vielleicht	mal	ruhig	nur	bloß	mir	nun	freilich
1	D: 8 N:1	D: 15 N: 1	D: 7 N: 1	D: 2 N: 2	D: 6 N: 1	D: 5 N: 1	D: 5 N: 2	N:1	D: 5	D: 2	D: 3 N: 3	D: 2	D:1		D: 2 N: 3	D: 1	D: 4	D: 12 N: 1	D: 3
2	D: 8	D: 3	D: 1	D: 1	D: 1	D: 3 N: 1			D: 1 N: 1		D: 4 N: 1	D: 1			D: 4 N: 1	D: 2	D: 2	D: 5 N: 1	D: 2
3	D: 1 N: 4	D: 3 N: 2	D: 2 N: 4	D: 1 N: 1	D: 2 N: 3	D: 3 N: 2	N: 3		D: 1 N: 4		D: 1 N: 3		N:1		D: 2 N: 1	N: 1	D: 3	D: 3 N: 6	
4	D:12 N: 2	D: 12 N: 5	D: 3 N: 4		D: 6 N: 1	D: 1 N: 2	D: 2		D: 3 N: 1		D: 4 N: 3	D: 6 N: 1	D:3		D: 6 N: 1	D: 4 N: 4	D: 8	D: 20 N: 1	D: 3 N: 2
5	D: 7 N: 1	D: 4		D: 3 N: 1	D: 5 N: 1		D: 1		D: 2	D: 2	D: 1	D: 3		D: 1	D: 2		D: 7 N: 1	D: 2	
6	D: 9	D: 12	D: 6 N: 3	D: 3 N: 2	D: 4	D: 2 N: 1	N: 2		D: 4		D: 7 N: 2	D: 4	D:3		D: 3 N: 1	D: 5	D: 2	D: 7 N: 4	D: 1
7	D: 9 N: 1	D: 13	D: 4	D: 2	D: 4	D: 1 N: 1	D: 5 N: 1		D: 1	D: 3	D: 4		D:1		D: 3	D: 6	D: 1	D: 7 N: 1	D: 1
8	D: 2 N: 3	D: 3 N: 2		D: 4 N: 1	N: 1	N: 2			D: 2 N: 2	D: 1		N:1	N:1		D: 1 N: 1	D: 2		D: 3 N: 1	D: 1 N: 1
9	D: 6 N: 1	D: 15 N: 1	D: 6 N: 1	D: 4 N: 1	D:13	D: 2 N: 2	D: 5 N: 1	D: 1	D: 5 N: 1	D: 3	D: 2 N: 3	D: 6 N: 1	D:2		D: 3	D: 5		D: 9 N: 3	D: 3
10	D:14 D: 12/14 N: 1		D: 13		D: 7 N: 2	D: 3	D: 2 N: 2		D: 7 N: 1		D: 4 N: 1	D: 2 N: 2	D:4	D: 1	D: 3 N: 2	D: 5 N: 1	D: 6	D: 20	
11	D: 1 N: 4	D: 8	D: 1 N: 2		D: 5 N: 1	D: 3	D: 1 N: 2		D: 1	D: 1	D: 2	D: 2			D: 1 N: 1	D: 4	D: 5		
12	D: 3 N: 1	D: 11 N: 1		N: 1	D: 5 N: 1	D: 1 N: 2			D: 3	D: 2	D: 1	D: 2	D:1		D: 2	D: 2 N: 1		D: 3 N: 1	D: 3
13	D: 5 N: 2	D: 7 N: 4	D: 2 N: 3	N: 1	D: 4 N: 3		D: 3 N: 6		N:2	N: 1	N: 2	N: 1	D:1	N:1	D: 4 N: 2	D: 5		D: 12 N: 1	N: 6
14	D: 3 N: 2	D: 4		D: 1	D: 2 N: 3		D: 1		D: 4 N: 1		D: 4				D: 1	D: 2	D: 1	D: 2	
15	D: 8 N: 2	D: 16 N: 2	D: 5	D: 2	D: 4	D: 1 N: 1	D: 3 N: 1		D: 6	N: 1	D: 6	N: 1	D:1		D: 3/5	D: 7		D: 14	D: 2 N: 1
16	D: 2 N: 1	D: 7 N: 1		D: 1	D: 2 N: 3	D: 1	D: 5		D: 4 N: 1	D: 2		D: 1	N:1		D: 4	D: 2 N: 1		D: 4 N: 2	D: 1 N: 1
17	D: 3	D: 11 N: 2		D: 2	D: 1 N: 2	D: 2 N: 1	D: 4		D: 4		D: 4				D: 3	D: 5		D: 10 N: 2	D: 3
18	D: 3 N: 1	D: 18 N: 5	N: 2		D: 3 N: 2	D: 2 N: 1	D: 2		D: 3 N: 2	D: 1		D: 1	D:1		D: 4 N: 1	D: 3 N: 2	D: 1	D: 3 N: 3	D: 2 N: 1
19	D: 3 N: 3	D: 4 N: 4	D: 2 N: 5	N:1	D: 4 N: 2	D: 1 N: 1	D: 1 N: 7		D: 1 N: 6		N: 1				D: 3	D: 1 N: 2	D: 1	D: 4 N: 5	D: 2

KA PIT EL N	ja	doch	auch	eben	wohl	schon	denn	etwa	eigentlich	überhaupt	aber	vielleicht	mal	ruhig	nur	bloß	mir	nun	freilich
20	D: 5 N: 7	D: 8 N: 2	D: 2 N: 2	D: 2 N: 1	D: 3	D: 5 N: 1		D: 3			D: 1 N: 2		D: 1		D: 3		D: 1	D: 10 N: 2	D: 3 N: 2
21	D:17 N: 1	D: 22 N: 4	D: 5	D: 1 N: 3	D: 4	D: 2	D: 3 N: 1		D: 2			D: 1	D: 2		D: 5	D: 6 N: 1		D: 10(3) N: 1	D: 1
22	D: 8	D: 15 N: 1	D: 2	D: 2		D: 1			D: 2		D: 2				D: 2	D: 1 N: 1		D: 7 (6)	D: 1
23	D:12	D: 12 N: 2	D: 1 N: 1	D: 3	D: 5	D: 1	D: 3 N: 3		N: 1	N: 1	D: 1 (1)	D: 1	N:1		D: 2	D: 2 N: 1	D: 1	D: 8(1) N: (1)	D: 2
24	D: 3 N: 1	D: 24 N: 4			D: 5 N: 3		D: 3 N: 4		D: 4 N: 2		D: 2	D: 1			N: 1	D: 2	D: 3	D: 10 N:1	N: 2
25	D: 4	D: 7 N: 5			D: 2 N: 2	D: 1	D: 2 N: 2		D: 4 N: 1		D: 1	D: 2					D: 2		D: 1 N: 1
26	D: 2 N: 1	D: 4 N: 5		D: 2 N: 2	D: 2 N: 3		D: 1 N: 4		D: 2 N: 1			N: 1	N:1			D: 1 N: 1		N: 2	D: 2 N: 2
27		D: 9 N: 2		D: 1		D: 1	D: 1 N: 1		N: 1	D: 1		D: 1		D: 1	D: 1	D: 1		D: 1	D: 2
28		D: 4 N: 3		D: 1	D: 1 N: 1		D: 1					D: 1						D: 3	
29	D: 5	D: 8 N: 3		D: 4 N: 1	D: 1 N: 1		N: 1		D: 1			D: 2	D:1		D: 1	D: 5			
30	D: 2	D: 10			D: 5	D: 2			D: 3	D: 3		D: 1 N: 1	D:1			N: 1		D: 4	D: 2
31		D: 4 N: 1		N: 2	D: 2					D: 1	D: 1	D: 1			D: 3	N: 1		D: 1	
32	D: 6	D: 26 N: 13	N:1	D: 1 N: 2	D: 9 N: 5	D: 5 N: 1	D: 3 N: 3		D: 2 N: 1	D: 1	D: 1 N: 2	D: 4 N: 1	D:2 N:1			N: 2	D: 1 N: 2		D: 1 N: 1
33	D: 2	D: 2 N: 2			D: 5		D: 2 N: 1					N: 1				D: 3	D: 1	D: 1	
34	D: 3	D: 4 N: 4		D: 3	D: 3 N: 1		D: 2 N: 1		D: 3	D: 3 N: 1			D:1		D: 1	D: 1 N: 1		D: 2	D: 1
35	D: 5	D: 6 N: 2		D: 3	D: 3 N: 1		D: 2 N: 1		D: 3	D: 1			D:1		D: 4	D: 2		D: 1	
36	D: 2	D: 14 N: 1			D: 1 N: 1	D:1	D: 4		D: 5	D: 1		D: 4			N: 1		D: 2	D: 1	
Σ	D:183 N: 14	D: 357 N: 101	D: 64 N: 29	D: 29 N: 22	D:131 N: 45	D: 47 N: 21	D: 79 N: 51	D: 1 N: 4	D: 95 N: 30	D: 28 N: 6	D: 58 N: 23	D: 49 N: 10	D27 N:7	D: 2	D: 69 N: 18	D: 86 N: 22	D: 41 N: 40	D: 210 N: 40	D: 46 N: 20

TAULA 1

CÀPITOL	NUN	CATALÀ	CASTELLÀ 2010	CASTELLÀ 1983
ERSTES KAPITEL				
(1)	2 Da muß du <u>nun</u> selber lachen.	TRANS./SUBST./MOD. Mira com rius!	TRANS./SUBST./MOD. ¿Ves cómo tú misma te ries?	TRANS./SUBST./MOD. Eso ni tú misma te lo crees
(2)	4 Und da war <u>nun</u> die Jugend wirklich allein.	Ø ELISIÓ I llavors les noies es van quedar efectivament soles.	Ø ELISIÓ Y entonces la juventud se quedó realmente a solas.	Ø ELISIÓ Dicho lo cual [...], de manera que las jovencitas se quedaron, en efecto, solas.
(3)	Adv. Und <u>nun</u> helft mir erst Ordnung schaffen auf dem Tisch hier, [...]	Ara EQU. ENCUNYAT I <u>ara</u> , primer de tot, ajudeu-me a endreçar una mica aquesta taula; [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT Y <u>ahora</u> ayudadme a recoger esta mesa, [...]	Ahora EQU. ENCUNYAT Pero <u>ahora</u> ayudadme a poner orden en la mesa, [...]
(4)	5 Adv. 6 » <u>Nun</u> , aber, Effi, <u>nun</u> ist es Zeit, <u>nun</u> die Liebesgeschichte mit Entzagung. [...]«	Ø ELISIÓ Ara EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓ — <u>Ara</u> , Effi, és el moment d'explicar-nos aquesta història d'amor amb la renúncia final.	Vamos EQU. ENCUNYAT Ahora EQU. ENCUNYAT Ya EQU. ENCUNYAT —Vamos, Effi, <u>ahora ya</u> puedes contarnos esa història de amor y renuncia.	Bueno EQU. ENCUNYAT Ha llegado TRANS/ MOD. Ø ELISIÓ — <u>Bueno</u> , Effi, ha llegado el momento de la historia de amor con renuncia.
(5)	4 »Aber <u>nun</u> endlich die Geschichte.«	Ø ELISIÓ Però explica'ns la història d'una vegada.	Vamos alla AMPLIF. , pero <u>vamos allá</u> con esa historia.	Ahora venga AMPLIACIÓ pero <u>ahora venga</u> esa historia de una vez.
(6)	5 » <u>Nun</u> , gibst dich zufrieden, ich fange schon an ... Also, Baron Innstetten!	Que COMPENSACIÓ —No t'impacientis, <u>que ja</u> començo... Ja hem quedat que es deia baró Innstetten.	Que COMPENSACIÓ —Tranquila, <u>que ya</u> comienzo... En fin, sigamos con el barón Innstetten.	Pues EQU. ENCUNYAT — <u>Pues</u> regocijate, que empiezo... ¡El barón Innstetten!
(7)	5 » <u>Nun</u> , es kam, wie's kommen mußte, wie's immer kommt. [...] Und das andere, was sonst noch kam, <u>nun</u> , das wißt ihr ... das andere bin ich.«	Doncs EQ.ENCUNYAT Ja COMPENSACIÓ — <u>Doncs</u> va passar el que havia de passar, el que passa sempre. [...] I el que va venir després, <u>ja</u> no cal que us ho digui... el que va venir després vaig ser jo.	Pues EQ.ENCUNYAT Ya COMPENSACIÓ — <u>Pues</u> ocurrió lo que tenía que ocurrir, lo que pasa siempre. [...] Lo demás, lo que vino después, <u>ya</u> lo sabéis vosotros... Lo que vino después fui yo.	Pues EQU.ENCUNYAT (Y pasó)... <u>ya</u> AMPLIF. — <u>Pues</u> pasó lo que tenía que pasar, lo que pasa siempre. [...] Y lo que falta por pasar (<u>y pasó</u>) eso <u>ya</u> lo conocéis... eso soy yo.
(8)	Adv./6 »[...] Und <u>nun</u> sage, was tat Innstetten, was wurde aus ihm? [...]«	Però COMPRESSIÓ — [...] Però, com va reaccionar Innstetten? Què se'n va fer? [...]	Ahora EQ. ENCUNAT — [...] <u>Y ahora</u> dinos, ¿qué hizo Innstetten? ¿Qué fue de él? [...]	Pero COMPRESSIÓ — [...] <u>Pero</u> di, ¿qué hizo Innstetten? ¿Qué fue de él? [...]
(9)	Adv. »[...] Hertha, du mußt <u>nun</u> die Tüte machen und einen Stein hineintun, [...]«	Ara EQ. ENCUNYAT Hertha, <u>ara</u> has de fer la paperina i posar-li una pedra, [...].	Ø ELISIÓ Hertha, haz tú el cucurucu y métele una piedrecilla dentro [...].	Ø ELISIÓ Hertha, tienes que hacer el envoltorio y meter dentro una piedra [...].
(10)	Adv. » <u>Nun</u> fassen wir alle vier an, jeder an einem Zipfel, und singen was Trauriges.«	Ara EQ. ENCUNYAT — <u>Ara</u> n'agafarem cadascuna una punta i cantarem una cosa trista.	Ahora EQ. ENCUNAT — <u>Ahora</u> cojámoslo cada una por una esquina y entonemos alguna canción triste.	Y ahora AMPLIACIÓ — <u>Y ahora</u> cojámoslo cada una de una punta y cantemos algo triste.
ZWEITES KAPITEL				
(1)	5 » <u>Nun</u> aber ist es höchste Zeit, Effi; du siehst ja aus, wie sag ich nur, [...]«	TRANS./ MODULACIÓ — <u>Crec</u> que ja és l' hora, Effi; sembla, com t'ho diria, [...].	Ø ELISIÓ —Pero, Effi, se te va a hacer tarde. Y tienes un aspecto... cómo te diría... [...]	Bueno EQ.ENCUNYAT — <u>Bueno</u> , Effi, se te ha hecho tardísimo. La verdad es que tienes un aspecto de... ¿cómo diría yo? [...]
(2)	4 »Alle Wetter ... 'wie das <u>nun</u> wieder klingt ... [...]«	Ø SUBSTIT./ VARIACIÓ —Llamps i trons... Com sona! [...].	... Ø SUBSTIT./ VARIACIÓ —«Rayos y centellas»... ¡Cómo suena eso! [...].	Hay que ver EQU. ENCUNYAT —Rayos y centellas... <u>Hay que ver</u> cómo suena eso... [...]
(3)	5 »[...] <u>Nun</u> , ich will es nicht verraten. [...] Ältlich ist er auch, er könnte ja seinah mein Vater sein, un wenn er wirklich in einer Seestadt wohnt, Kessin soll ja so was sein, <u>nun</u> , da muß ich ihm in diesem	No t'amoínis TRANS./ MOD. Ø ELISIÓ — [...] <u>No t'amoínis</u> , no penso dir-ho. [...], un home gran, que gairebé podria ser el meu pare. I si de veritat viu en una ciutat de mar, com sembla que és	No te preocupes TRANS./MOD. Ø ELISIÓ — [...] No te preocupes, no voy a delatarlo. [...] y tan entrado en años que incluso podría ser mi padre. Y además vive en una ciudad marítima, como	Bueno EQU.ENCUNYAT Ø ELISIÓ — [...] <u>Bueno</u> , no voy a revelarlo. [...] Además es ya mayor, casi podría ser mi padre. Por otro lado, si es cierto que vive en una ciudad marítima, Kessin

	<i>Matrosenkostüm eigentlich am besten gefallen [...]«</i>	Kessin, amb aquest vestit de mariner segur que és com més li agrado, [...].	dicen que es Kessin, entonces le gustaré más con este traje marinero, [...].	debe de serlo, por fuerza habrá de complacerle muchísimo que lleve este traje de marinero. [...].
(4)	4 »Nun bist du doch noch in deinem Kittel, und der Besuch ist da. Nie hälst du die Zeit.«	Ø ELISIÓ —Encara vas amb aquesta bata, i la visita ja és aquí. No hi ha manera que siguis puntual.	Ø ELISIÓ —Aún estás sin arreglar y la visita ya ha llegado. No hay manera de que seas puntual.	¡Pero bueno...! SUBST./VARIACIÓ + AMPLIACIÓ. LING. — <u>Pero bueno</u> , aún en bata, y la visita ya ha llegado! Nunca eres puntual.
(5)	3 »Verzeih, ich will mich <u>nun</u> eilen; [...]«	TRANSP / MOD. —Perdona'm, no tardaré gens; [...].	TRANSPOSICIÓN —Perdona, voy a darme prisa; [...]	TRANSPOSICIÓN —Perdona, voy a darme prisa; [...]»
DRITTES KAPITEL				
(1)	Adv. Adv. [...], was auf Frau von Briest, die dabei der <u>nun</u> um kaum achtzehnte Jahr zurückliegenden Zeit gedenken mochte, [...] Aber nicht auf lange; sie hatte es nicht sein können, <u>nun</u> war es statt ihrer die Tochter – [...].	Ø ELISIÓ Ara EQ. ENCUNAT [...], i la senyora Von Briest, a la qual probablement venien records de divuit anys enrere, [...]. Però aquesta emoció no va durar gaire: per a ella no havia estat possible; <u>ara</u> en comptes d'ella era la seva filla...	Ø ELISIÓ Ahora EQ. ENCUNAT [...], y la señora Von Briest, a la que probablemente le venían recuerdos de dieciocho años atrás, [...]. Pero no le duró mucho tiempo: lo que entonces no había podido ser con ella, sería <u>ahora</u> con su hija...	Ø ELISIÓ Ahora EQ. ENCUNAT [...], lo que no dejó de emocionar a la señora Briest, a quien le asaltaron recuerdos de apenas diez y ocho años atrás, si bien su emoción no duró mucho. En aquel entonces no había podido ser <i>ella</i> , pero <u>ahora</u> , en su lugar, era su hija...
(2)	Adv. / 7 5 Und was <u>nun</u> die Kinder angehe – [...] –, <u>nun</u> , so sei Effi eben Effi und Geert Geert.	Ø ELISIÓ Ø ELISIÓ I quant als nois – [...] –, Effi seria Effi i Geert seria Geert.	Ø ELISIÓ Bien EQ. ENCUNYAT Y en cuanto a los chicos – [...] –, <u>bien</u> , Effi continuaría siendo Effi y Geert, Geert.	Ø ELISIÓ Pues bien EQU.ENCUNYAT Y en cuanto a los hijos [...], <u>pues bien</u> , que Effi se quedara en Effi, Geert en Geert.
(3)	4 »Ich glaube, Hulda wird sich ärgern. Nun bin ich ihr doch zuvorgekommen – sie war immer zu eitel und eingebildet.«	Al final TRANSPOSICIÓN «Em sembla que que Hulda tindrà una enrabiada. <u>Al final</u> m'he avançat jo. Sempre ha estat una presumida i una fàtua.»	Al final TRANSPOSICIÓN «Creo que a Hulda le sentará mal. <u>Al final</u> voy a lograrlo antes que ella. Siempre ha sido una vanidosa y una presumida.»	Pues EQU. ENCUNYAT «Me parece que Hulda va a enfurriarse, <u>pues</u> me he adelantado a ella. Siempre fue una engreída y una fatua».
(4)	5 5 »Nun, Effi«, sagte Hertha, [...], »nun, Effi, wie ist dir eigentlich.«	I <u>ara</u> TRANSPOSICIÓN Ø ELISIÓ — <u>ara</u> , Effi, com et sents? – va dir Hertha, [...].	Y bien EQU. ENCUNYAT Bueno EQU. ENCUNYAT — <u>Y bien</u> , Effi, —dijo Hertha [...]. <u>Bueno</u> , Effi, ¿cómo te sientes?	Bueno EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓ [...], Hertha dijo: — <u>Bueno</u> , Effi, ¿cómo te sientes realmente?
(5)	4 Und diesem ihren heiteren Phantasien entsprach denn auch ihre Haltung, als die große Berliner Woche <u>nun</u> wirklich da war.	Ø ELISIÓ I amb aquestes fantasies es va corresponde en efecte el seu comportament quan va arribar la setmana berlinesa.	Ø ELISIÓ A estas alegres fantasías correspondió su comportamiento durante la gran semana que pasaron en Berlín.	Ø ELISIÓ Y en efecto, cuando la gran semana berlinesa se hizo realidad, Effi se comportó de acuerdo con tan risueñas fantasías.
(6)	5 An solchen Meinungsverschiedenheiten zwischen Mutter und Tochter war <u>nun</u> , wie das so geht, all die Zeit über kein Mangel, aber sie traten glücklicherweise nie bei den zu manchenden Einkäufen hervor.	Ø ELISIÓ Les diferències d'opinió entre mare i filla en realitat eren constants, però sortosament no afloren mai a l'hora de comprar.	Ø ELISIÓ Aunque las divergencias entre madre e hija fueron constantes, afortunadamente no llegaron a aflorar durante las numerosas compras que tuvieron que realizar.	Ø ELISIÓ [...] las no pocas discrepancias que a cada paso surgían entre madre e hija, pero que, felizmente, nunca surgían a la hora de ir de compras.
(7)	Adv. [...], so verzichtete sie auf das Zweibeste, weil ihr dieses Zweite <u>nichts mehr</u> bedeutete.	Ja EQU. ENCUNYAT [...], renunciava a adquirir-ne una altra de més modesta, perquè si no era la millor <u>ja</u> no li deia res.	Ya EQU. ENCUNYAT [...], renunciaba a lo de calidad más modesta, pues si no era lo mejor <u>ya</u> no le interesaba para nada.	Ya EQU. ENCUNYAT [...], prefería renunciar a lo que seguía en calidad, pues <u>ya</u> no significaba nada para ella.
VIERTES KAPITEL				
(1)	5 »[...] – <u>nun</u> , wir haben hier, während ihr fort wart, auch so	Doncs bé EO.ENCUNYAT —[...] <u>Doncs bé</u> , nosaltres, mentre éreu fora, també	Pues bien EQ.ENCUNYAT —[...] <u>Pues bien</u> , en vuestra	Pues bien EQ.ENCUNYAT [...]; <u>pues bien</u> , durante

	<i>was gehabt: unser Inspektor Pink und die Gärtensfrau. [...]«</i>	hem tingut aquí una cosa semblant. [...].	ausencia también nosotros hemos tenido aquí algo de eso: nuestro capaz Pink y la mujer del jardinero. [...].	uestra ausencia también nosotros hemos tenido algo por el estilo: el mayordomo Pink y la mujer del jardinero.
(2)	4 »[...] Wir sind doch <u>nun mal</u> eine historische Familie, [...]«	Ø ELISIÓN - [...] Som una família històrica, [...].	Ø ELISIÓN - [...] Nosotros somos una familia histórica, [...].	Lo cierto es EQU. ENCUNYAT « [...] Lo cierto es, permítaseme añadir, que nosotros somos, gracias a Dios, somos una familia histórica, [...]»
(3)	4 <i>Bei mehr Neugier auf seitens dieser letzteren wäre das <u>nun</u> freilich ganz unmöglich gewesen, [...]</i>	Ø ELISIÓN Això hauria estat evidentment impossible si Effi hagués mostrat més curiositat, [...].	Ø ELISIÓN [...], lo cual hubiera sido del todo imposible si esta hubiese mostrado un poco de curiosidad.	Si bien es cierto que EQU. ENCUNYAT [...] -si bien es cierto que no era posible sentir más curiosidad de la que sentía- [...].
(4)	Adv. »Ich hoffe, du hast <u>nun</u> alles, Effi.«	Ja EQU. ENCUNYAT [...]- Em sembla que ja ho tens tot, Effi. [...].	Ya EQU. ENCUNYAT [...]-Creo que ya lo tienes todo, Effi. [...].	Ya EQU. ENCUNYAT - Confío en que ya lo tengas todo, Effi, [...].
(5)	4 »[...] Aber da mir's <u>nun mal</u> bestimmt ist, so hoch nördlich zu kommen ... [...], da mir's <u>nun mal</u> so bestimmt ist, [...]«	Ø ELISIÓN - [...] Però com que el meu destí és anar a viure tan al nord... [...], com que és el meu destí, [...].	Por lo visto EQU. ENCUNYAT Pero como <u>por lo visto</u> estoy destinada a irme tan al norte... [...] como al parecer estoy destinada a ir allí, [...].	Ø ELISIÓN Pero como me veo abocada a ir tan al norte... [...] Pero como me veo abocada a ello, [...].
(6)	5 6 4 »Nun...« [...] »Nun siehst du, Mama, [...]« »[...] Und vor deiner Mutter <u>nun</u> schon gewiß nicht. [...]«	Diges EQU. ENCUNYAT ...? SUBSTITUCIÓN menys TRANSPOSICIÓN -Diques... [...] -Ho veus, mamà? [...]. - [...] <u>I</u> menys parlant amb la teva mare. [...].	Sería... EQU. ENCUNYAT ...? SUBSTITUCIÓN Y menos... TRANSPOSICIÓN -Sería... [...] - <u>I</u> Lo ves, mamá? [...]. - [...] <u>Y</u> menos delante de tu madre. [...].	Veamos EQU. ENCUNYAT Ya EQU. ENCUNYAT Desde luego TRANSPOSICIÓN -Veamos. [...] -Ya lo ves, mamá: [...]. - [...] Lo que acabas de decir ahora delante de tu madre no es, <u>desde luego</u> , ninguna inconveniencia [...].
(7)	Adv. »[...] Und wenn du <u>nun</u> nach Kessin kommst, einem kleinen Ort, wo nachts kaum eine Laterne brennt, [...]«	Ø ELISIÓN - [...] I a Kessin, una ciutat petita, on de nit amb prou feines hi deu haver un fanal encès, [...].	Ø ELISIÓN - [...] En un lugar tan pequeño como Kessin, donde por las noches apenas se puede ver un farol encendido, [...].	como vas, TRANSPI. - [...] Y yendo, <u>como vas</u> , a Kessin, un pequeño lugar en el que de noche apenas si luce una farola, [...].
(8)	5 »[...] – <u>nun</u> , ich sehe doch wirklich nicht ein, warum [...]«	I TRANSPOSICIÓN - [...] <u>I</u> , la veritat, no veig per què [...].	Y TRANSPOSICIÓN - [...] y lo cierto es que no veo por qué [...].	Y ahora que caigo: AMPLIACIÓN - [...] <u>Y</u> ahora que caigo: no veo por qué [...].
(9)	5 »Nun, Dagobert.«	és clar AMPLIACIÓN -Dagobert, <u>és clar</u> .	Pues EQU. ENCUNYAT -Pues Dagobert.	¿quién va a ser? AMPLIACIÓN - <u>¿Quién va a ser?</u> Dagobert.
(10)	5 »Nun, Effi, kein Wort? [...]«	Qué passa...? AMPLIFICACIÓN -Què passa, Effi? No dius res? [...].	Y bien EQU. ENCUNYAT -Y bien, Effi, ¿No dices nada? [...].	Y bien EQU. ENCUNYAT -Y bien, Effi. ¿No dices nada? [...].
(11)	Adv. 5 6 »Das sieht dir ähnlich. Und <u>nun</u> sage mir, wofür bist du denn eigentlich?« »Ich bin ... <u>nun</u> , ich bin für gleich und gleich [...]. Und wenn es Zärtlichkeit und Liebe nicht sein können, [...] <u>nun</u> , dann bin ich für Reichtum und ein vornehmes Haus, [...]«	Però TRANSPOSICIÓN Doncs EQU. ENCUNYAT Doncs EQU. ENCUNYAT -No m'estranya gens de tu. Però em vols dir de què ets partidària exactament? - <u>Doncs</u> sóc partidària... <u>no ho sé</u> ... de les afinitats, [...]. I si no hi pot haver tendresa i amor, [...], <u>doncs</u> llavors sóc partidària de la riquesa i d'una casa distingida, [...].	Entonces EQU. ENCUNYAT Pues EQU. ENCUNYAT Pues EQU. ENCUNYAT -No me extraña que seas tú. Pero te diré de qué eres partidaria exactamente? -Bueno, <u>pues</u> ... estoy a favor de la amistad [...]. Y si la ternura y el amor no pueden ser, [...], <u>pues</u> entonces estoy a favor de la riqueza y de una casa distinguida, [...].	Però TRANSPOSICIÓN Bueno EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓN -¡Muy propio de tí! Pero dime entonces en favor de qué estás realmente. -Estoy... <u>Bueno</u> , estoy por la amistad, [...], pero si no puedes darse cariño y amor [...], entonces estoy por la riqueza y por una casa magnífica, [...].
(12)	Adv.	Ara EQU. ENCUNYAT	Ahora EQU. ENCUNYAT	Ahora EQU. ENCUNYAT

	5 »[...] Aber <u>nun</u> lies mir den Brief vor, [...].« [...] »Geheimnis! Ja, er nimmt immer einen Anlauf, aber das meiste könnt ich auch dem Schulzenamt anschlagen lassen. <u>Nun</u> , Geert ist ja auch Landrat.«	I és que... AMPLIACIÓ -[...] Però <u>ara</u> llegeix-me la carta, [...]. [...] –. Secrets! Geert siempre sembla que es vulgui donar embranzida, però desprésgairebé tot el que diu ho podria enganxar al tauló d'anuncis de l'ajuntament, allà on poden els bans del governador. <u>L</u> <u>és que</u> Geert és un governador.	Después de todo... AMPLIACIÓ -[...] Pero <u>ahora</u> léeme la carta, [...]. [...] –. ¡Secretos! Sí, a veces parece como si se lanzara un poco, pero por lo general todo lo que sigue podría colgarse en el tablón de edictos del ayuntamiento. <u>D</u> espués de <u>todo</u> , Geert es gobernador.	Por algo... AMPLIACIÓ -[...] Pero <u>ahora</u> léeme la carta, [...]. [...] –. ¡Secretos! Sí, Geert hace siempre algún amago, pero la mayor parte de las cosas que escribe, por mí podrían exhibirse en el tablero de la alcaldía, en el lugar donde se leen las disposiciones de la prefectura. <u>P</u> or <u>algo</u> Geert es prefecto.
(13)	4 »Da ist doch besser so. Wie das <u>nun</u> wieder klingt. [...]«	[...] TRANS./ MOD./ SUBST. -És millor així. <u>Ho dius</u> d'una manera! [...].	[...] TRANS./ MOD./ SUBST. -«Es mejor así.» <u>L</u> o dices de una manera! [...] .	H ay que ver AMPLIACIÓ / MODULACIÓ -«Es mejor así, seguro.» <u>H</u> ay que ver cómo suena eso. [...]
(14)	5 » <u>Nun</u> , das ist recht, Effi, das freut mich. Aber du hast noch was auf der Seele.« »Vielleicht.« » <u>Nun</u> , sprich.«	Ø ELISIÓ Doncs EQU. ENCUNYAT -Està bé, Effi, me n'alegro. Però encara hi ha alguna cosa que no m'has dit. -Potser sí. - <u>Doncs</u> digues-la.	Ø ELISIÓ Pues EQU. ENCUNYAT -Está bien, Effi, me alegra oírte hablar así. Pero queda algo en el fondo de tu corazón que aún no me has contado. -Tal vez. -Pues dime qué es.	Ø ELISIÓ <u>Bueno</u> EQU. ENCUNYAT -Está bien, Effi. Eso me deja satisfecha. Pero tú ocultas todavía algo en tu corazón. -Quizá. - <u>Bueno</u> , pues dilo.
(15)	5 »Ja, wie. <u>Nun</u> , du darfst mich auslachen. [...]«	T'ho diré pero AMPLIACIÓ -Com? T'ho diré pero no te'n riguis. [...].	Te lo diré, pero AMPLIACIÓ -¿Cómo? Te lo diré, pero no te reíras. [...].	Está bien AMPLIACIÓ -¿En qué? Está bien, pero tienes que no reíre. [...].
FÜNFTES KAPITEL				
(1)	4 [...] –in diesem Zeichen (und <u>nun</u> gar, wenn es so hübsche rotblonde Kraussköpfe wären) werde immer am entscheidensten gesiegt.	Ø ELISIÓ «[...]. Amb aquest senyal, i sobretot tractant-se d'uns caparrons arrissats i rogenys tan bonics, es venç sempre inapel·lablement.»	Ø ELISIÓ «[...]. ... esa era la manera en que (y sobre todo tratándose de unas rizadas cabecitas tan lindas y rubicundas) se obtenían los más rotundos triunfos».	Ø ELISIÓ [...] «bajo este signo (y sobre todo con tan preciosas y ensortijadas cabecitas pelirrojas) has de salir siempre decididamente derrotado».
(2)	5 »Und <u>nun</u> , Wilke, wenn Sie drin im Saal, aber das geht vor, alles in Ordnung haben, [...]«	Ara TRANSPOSICIÓ -I <u>ara</u> , Wilke, quan tingui endreçada la sala, [...].	Ahora TRANSPI/ CONTRASENTIT -Ahora, Wilke, después de que haya ordenado toda la sala, [...].	<u>Y</u> otra cosa AMPLIACIÓ « <u>Y</u> otra cosa, Wilke, si tiene usted ya todo en orden en la sala, y esto es lo principal, [...]»
(3)	Adv. »[...] Aber Effi macht <u>nun</u> eine Hochzeitsreise. [...].«	Ara EQU. ENCUNYAT/ AMPLIACIÓ -[...] Però <u>ara</u> Effi <u>sí</u> que el fa, el seu viatge de noces. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT -[...] Pero <u>ahora</u> Effi va a hacer su viaje de boda. [...].	S i TRANSPOSICIÓ -[...] Pero Effi sí está haciendo su viaje de bodas. [...].
(4)	4 Adv. »[...] Du, <u>nun</u> ja, du hättest dazu getaugt. Überhaupt hättest du besser zu Innstetten gepaßt als Effi. Sachde, <u>nun</u> ist es zu spät.«	per exemple, <u>sí</u> , AMPLIACIÓ Ara EQU. ENCUNYAT -[...] Tu, per exemple, <u>sí</u> , a tu això t'hauria anat com anell al dit. Ben mirat, Innstetten i tu haurieu fet més bona parella. Llàstima que <u>ara</u> ja és massa tard.	Ø ELISIÓ Ya EQU. ENCUNYAT -[...] A ti todo eso te hubiera encantado. A decir verdad, tú hubieras hecho mejor pareja con Innstetten que Effi. Lástima que <u>ya</u> sea un poco tarde.	Desde luego EQU. ENCUNYAT Ya EQU. ENCUNYAT -[...] Desde luego tú habrías valido para eso, sin duda que le habrías ido a Innstetten mejor que Effi. Lástima, <u>ya</u> es demasiado tarde.
(5)	5 »Ich kann es fast sagen. Aber du darf sie nicht verderben. <u>Nun</u> , was hast du noch? Ich sehe, daß du was auf den Herzen hast.«	I a tu TRANSPI/ MOD. -Sí, diría que sí. Però no me'l facis malbé. <u>L</u> a tu què et passa? Veig que hi ha alguna cosa que t'amoïna.	Y bien EQU. ENCUNYAT -Sí, diría que sí. Pero será mejor que no lo estropiees. <u>Y</u> bien, ¿qué es lo que te ocurre? Veo que hay algo que te preocupa.	Vamos a ver EQU. ENCUNYAT -Yo diría que sí, pero procura no estropeármelo. Vamos a ver, ¿qué es lo que te pasa? Veo que ocultas algo.
(6)	5 » <u>Nun</u> , ich meine nur ... Aber das ist ja ganz gleich. Sprich nur weiter; ich bin ganz Ohr.«	Bé EQU. ENCUNYAT -Bé, només vull dir... Però tan se val. Continua, sóc tot oreilles.	Bien EQU. ENCUNYAT -Bien, sólo digo que... Pero da igual. Sigui hablando, soy todo oídos.	Pues EQU. ENCUNYAT -Pues sólo que... Pero no tiene ninguna importancia. Sigue hablando. Soy todo oídos.

(7)	4 »[...], weil sie irgendwo gelesen hat, Liebe sei <u>nun</u> mal das Höchste, das Schönste, das Herrlichste. [...].«	Ø ELISIÓN - [...], però és només perquè ha llegit en alguna banda que l'amor és el més bonic, el més excels, el més sublim. [...].	Ø ELISIÓN - [...], pero solo porque habrá leído en alguna parte que el amor es lo más alto, lo más hermoso, lo más sublime. [...].	Ø ELISIÓN - [...], pero sólo porque lo ha leído en alguna parte. El amor, según ella es la cosa más elevada que hay, la más hermosa, la más excelsa. [...].
(8)	5 » <u>Nun</u> , das kann passieren. Da bin ich beruhigt.«	Bé EQU. ENCUNYAT -Bé, això és normal. Em tranquil·litza.	Bueno EQU. ENCUNYAT -Bueno, eso es normal. Me tranquiliza.	Ø ELISIÓN -Puede que así sea, y ello me tranquiliza.
(9)	5 » <u>Nun</u> also. Das ist doch gut.«	Doncs EQU. ENCUNYAT -Doncs què més vols?	Pues ahí lo tienes! TRANSP./ SUBSTITUCIÓN -¡Pues ahí lo tienes! ¿No es eso algo bueno?	Pues...! EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓN -¡Pues ya está! Eso es bueno, ¿no?
(10)	Adv. Solche Karten trafen <u>nun</u> täglich ein, aus Innsbruck, aus Verona, aus Vicenza, aus Padua, eine jede fing an: »[...].«	Ara EQU. ENCUNYAT Aquestes postals arribaven ara cada dia, d'Innsbruck, de Verona, de Vicenza, de Pàdua, i totes començaven dient: «[...].»	Ø ELISIÓN Tarjetas parecidas iban llegando a diario desde Innsbruck, Verona, Vicenza, Padua, y todas comenzaban diciendo: «[...].»	Ø ELISIÓN Comenzaron a llegar diariamente tarjetas postales como ésta desde Innsbruck, Verona, Vicenza, Padua, y cada una de ellas empezaba: «[...].»
SECHSTES KAPITEL				
(1)	III 5 Und <u>nun</u> war gutes Wetter, [...]. » <u>Nun</u> , Kruse, alles in Ordnung?«	Com que efectivament AMPLIACIÓ LING. Què tal...? AMPLIFICACIÓ I <u>com que</u> efectivament feia bon temps, [...]. - <u>Què tal</u> , Kruse. Tot va bé?	Como EQU. ENCUNYAT ¿Y bien...? EQU. ENCUNYAT Y <u>como</u> hacia buen tiempo, [...]. - <u>Y bien</u> , Kruse? ¿Está todo dispuesto?	Como quiera que... en efecto... AMPLIACIÓ LING. Bien, ...? EQU. ENCUNYAT Y <u>como</u> quiera que el tiempo, <u>en efecto</u> fuese bueno, [...]. - <u>Bien</u> , Kruse, ¿todo en orden?
(2)	Adv. » <u>Nun</u> vorwärts, Kruse. «	Ara...! EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓN -Ara, Kruse, en marxa!	j...! SUBSTITUCIÓN -En marcha, Kruse!	j...! SUBSTITUCIÓN «En marcha, Kruse!».
(3)	Adv. »Warum sagst du mir das? Ich muß <u>nun</u> doch hier mit ihnen leben.«	Ara EQU. ENCUNYAT -Per què m'ho dius, tot això? Al capdavall, <u>ara</u> hi haig de conviure, amb aquesta gent.	Ahora EQU. ENCUNYAT -¿Por qué me dices todo esto? A fin de cuentas, <u>ahora</u> tengo que convivir con esta gente.	Ø ELISIÓN -¿Por qué me dices eso? Sin embargo, yo he de convivir con ellas aquí.
(4)	Adv. [...], unter freundlichen Gruß an der Dienerschaft vorüber, die <u>nun</u> dem jungen Paare in den mit prächtigen alten Wandschränken umstandenen Hausflur folgte.	Ø ELISIÓN [...], per davant de tot el servei, que va entrar darrere d'ells al rebedor de la casa, tot folrat amb uns magnífics armaris antics.	Ø ELISIÓN [...], pasó con ella por delante de la servidumbre, que siguió a la joven pareja hasta el recibidor, lleno de magníficos armarios antiguos.	Ø ELISIÓN pasó por delante de la alineada servidumbre, que, tras tributar a sus señores una cariñosa bienvenida, penetró en el zaguán (flanqueado por magníficas alacenas antiguas) detrás de la joven pareja.
(5)	Adv. Und <u>nun</u> ließ Rollo ab und setzte sich vor Innstetten nieder, zugleich neugierig zu der jungen Frau aufblickend.	Llavors EQU. ENCUNYAT I llavors Rollo va baixar les potes i es va asseure davant del seu amo, tot mirant encuriousit la jove senyora.	Entones EQU. ENCUNYAT Rollo bajó entonces las patas y se sentó delante de Innstetten, mirando al mismo tiempo con curiosidad a la joven señora.	Ø ELISIÓN Rollo soltó a su amo y se sentó a sus pies, lanzando miradas de curiosidad hacia la joven señora, y cuando ésta le tendió la mano el animal se la cubrió de zalamerías.
(6)	Adv. Er bot <u>nun</u> Effi den Arm, [...].	Ø ELISIÓN Va donar el braç a Effi i, [...].	Ø ELISIÓN [...], Innstetten ofreció el brazo a Effi y, [...].	Ø ELISIÓN Innstetten ofreció su brazo, [...].
(7)	Adv. »Das, Effi, ist <u>nun</u> also dein. [...]«	Ara EQU. ENCUNYAT -Això <u>ara</u> és teu, Effi. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT -Todo esto es <u>ahora</u> tuyo, Effi. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT -Esto es <u>ahora</u> tuyo, Effi. [...].
(8)	3, 4 »Ja, meine liebe Effi, das muß du dir <u>nun</u> schon gefallen lassen, [...]«	No tindrás més remeí que TRANSPOSICIÓN -Estimada Effi, no tindrás més remeí que deixar-te mimar, [...].	, eso y más te mereces. TRANSPOSICIÓN -Sí, querida Effi, <u>eso</u> y más te mereces, [...].	Y es algo contra lo que no debes protestar TRANSPOSICIÓN -Así es, mi querida Effi. Y es algo contra lo que no debes protestar, [...].
(9)	5	Ø ELISIÓN	Ø ELISIÓN	Ø ELISIÓN

	» [...] Nun, ich denke, du wirst ihn kennenlernen, und zwar bald; [...].«	-[...]. Suposo que aviat el coneixeràs; [...].	-[...]. Supongo que pronto le conocerás. [...].	-[...] Pienso que no vas a tardar en conocerle. [...].
(10)	5 »Nun was?«	ets per a mi AMPLIFICACIÓ -Què ets per a mi?	eres para mí AMPLIFICACIÓN -¿Qué eres para mí?	Eres AMPLIFICACIÓN -¿Qué eres?
ZEHNTES KAPITEL				
(1)	5 »Nun, dann schicke Johanna.«	Doncs EQU. ENCUNYAT -Doncs envia'm la Johanna.	Ø ELISIÓN -Llama entonces a Johanna.	Si és así AMPLIFICACIÓN -Si es así, mándame a Johanna.
(2)	Adv. »[...] Nun alles ist wieder gut. [...]«	Ja EQU. ENCUNYAT -[...] Ja se m'han passat tots els mals. [...].	Ahora ya AMPLIACIÓN -[...] Ahora ya todo vuelve a estar bien. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT «[...] Ahora todo vuelve a estar bien. [...]»
(3)	Adv. 6 »[...] Und nun sage, Geert, wollen wir dies verwunschene Haus aufgeben, dies Haus mit dem ...«	Ara EQU. ENCUNYAT -[...]. I ara digues, Geert, estàs disposat a deixar aquesta casa maleïda, aquesta casa amb el...?	Así que TRANSPOSICIÓN -[...]. Así que dime, Geert, ¿estás dispuesto a abandonar esta casa maldita, esta casa con su... con el...?	Ahora EQU. ENCUNYAT -[...] Y ahora dime, Geert, ¿vamos a dejar esta maldita casa, esta casa con el...?
(4)	5 »Nun siehst du, Traum, Sinnestäuschung. [...]«	...? SUBSTITUCIÓN -Ho veus? És un somni, una al·lucinació! [...].	...? SUBSTITUCIÓN -¿Lo ves? ¡Un sueño, una alucinación! [...].	Pues... EQU. ENCUNYAT -Pues ya lo estás viendo: un sueño, una alucinación. [...].
(5)	5 Adv. 5 »Nun, Effi. Keine Antwort? »[...], und als ich dich sah, da dacht ich, nun würd ich frei werden von meiner Angst. [...]. Nun, den hab ich nicht. [...]«	Ø ELISIÓN Finalment EQU. ENCUNYAT Doncs bé EQU. ENCUNYAT -No dius res, Effi? -[...], i quan t'he vist, he pensat que <u>finalment</u> m'alliberaria de la por. [...]. <u>Doncs bé</u> , jo no el tinc, aquest orgull. [...].	Y bien EQU. ENCUNYAT Definitivamente EQU. ENCUNYAT Pues no AMPLIFICACIÓN -Y bien, Effi, ¿no dices nada? -[...], y cuando te he visto he pensado que me libraría definitivamente de mi angustia. [...]. Pues no, no puedo hacerlo. [...].	Y bien EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓN Pues bien EQU. ENCUNYAT -Y bien, Effi, ¿no hay respuesta? -[...], y al verte pensé que me sería posible librarme de mi angustia. [...]. Pues bien, no lo tengo.[...].
(6)	4 Adv. »Nun lies aber.« Und nun löste Effi die Oblate und las: [...].	Ja veure què hi diu AMPLIFICACIÓN Ø ELISIÓN -Però llegeix, a veure què hi diu! Effi va desplegar el bitllet i va llegir: [...].	...ya. A ver qué nos dice Gieshübler AMPLIFICACIÓN Ø ELISIÓN -Pero léelo ya. A ver qué nos dice Gieshübler. Y Effi desplegó el billete y leyó: [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓN -Bueno, léelo. Effi levantó el sello y leyó: [...].
(7)	5 »Nun -«, sagte Innstetten, »ja oder nein?«	Bé EQU. ENCUNYAT -Bé -va dir Innstetten-, sí o no?	Y bien... AMPLIACIÓN -Y bien... -dijo Innstetten-. ¿Sí o no?	Tú dirás TRANSP./MOD. -Tú dirás -dijo Innstetten-. ¿Sí o no?
(8)	Adv. »[...], und nun möcht ich dir noch einen Vorschlag machen, [...]«	Ara EQU. ENCUNYAT -[...], i ara, m'agradaria proposar-te una altra cosa, [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT -[...]. Ahora quisiera hacerte otra proposición [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT «[...], y ahora me gustaría hacerte una sugerencia [...].
(9)	Adv. »Und nun sage mir«, fuhr sie fort, [...].	Ara EQU. ENCUNYAT [...] va continuar: -I ara digues, [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT [...], prosiguió: Y <u>ahora</u> dime, [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT -Y <u>ahora</u> dime -continuó, [...].
(10)	4 »Kruse, wir wollen nun also nach dem Bahnhof, [...]«	Ø ELISIÓN -Kruse, anem cap a l'estació. [...].	Ø ELISIÓN -Vamos a la estación, Kruse. [...].	Ø ELISIÓN «Kruse, vamos hacia la estación, [...].
(11)	Adv. »[...]. Aber nun macht es sich so von selbst, und das ist gut. Übrigens ist es eigentlich gar nichts.«	Ara EQU. ENCUNYAT -[...]. Però ara que ha sortit a la conversa, crec que val més així. De fet, no té cap importància.	Ya que TRANSPOSICIÓN -[...]. Pero ya que ha vuelto a salir el tema, más vale aprovechar la ocasión. Porque, de hecho, tampoco tiene nada de particular.	Ahora EQU. ENCUNYAT -[...], pero <u>ahora</u> se impone hacerlo, y eso es bueno. Por otra parte no es nada de particular.
(12)	5 »[...]. Nun, ich denke, ich beginne mit Kapitän Thomsen.«	A veure AMPLIACIÓN -[...]. A veure, em sembla que començaré pel capitán Thomsen.	A ver AMPLIACIÓN -[...]. A ver... creo que empezaré por el capitán Thomsen.	Bueno EQU. ENCUNYAT -[...]. Bueno, creo que comenzaré con el capitán Thomsen.
(13)	3 »[...] Kurz und gut, er war nun	Hi va venir a parar AMPLIFICACIÓN -[...], però el cas és que hi	Ø ELISIÓN -[...]. En fin, Thomsen se	Ø ELISIÓN -[...]. En una palabra, que

	<i>da und verkaufte sein Schiff, [...]. Also, Thomsen war <u>nun</u> da, [...].«</i>	<i>ya venir a parar, es va vendre el seu vaixell, [...]. Ja tenim aquí el capità Thomsen, [...].</i>	<i>instaló aquí, vendió su barco, [...]. Así pues, Thomsen era, [...].</i>	<i>aquí estaba y aquí vendió su barco, [...]. Como te iba diciendo, aquí estaba Thomsen, [...].</i>
(14)	Adv. »[...] Und <u>nun</u> soll ich das alles aufgeben, [...].«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...] ¿l ara vols que renunciï a tot això [...]? [...]	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] ¿Y <u>ahora</u> queires que renuncie a todo esto [...]?	Precisamente ahora AMPLIACIÓ - [...] ¿y <u>precisamente</u> ahora habría de renunciar a todo esto [...]? [...].
(15)	Adv. 1 »[...]. Nun sehe ich erst klar in allem. [...]. Und <u>nun</u> ist sie gut deutsch und stammt von Trippel.[...].«	Ara EQU. ENCUNYAT Ara resulta que AMPLIACIÓ - [...] Ara ho entenc! [...] I ara resulta que és alemany i que és la filla de Trippel. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT Ahora resulta que AMPLIACIÓ - [...] Ahora lo entiendo. [...] Y <u>ahora</u> resulta que es alemana, y que es la hija de Trippel. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT Pero resulta que AMPLIACIÓ - [...] Ahora empiezo a ver claro. [...] Pero resulta que es alemana de pura cepa, y que su nombre viene de Trippel. [...].
(16)	4 »Meine einzige liebe Effi, das denkst du dir <u>nun</u> auch wieder so aus. [...].«	Ø ELISIO -Effi, amor mío, espero que no cambies luego de opinión.[...].	?????? -Effi, amor mío, espero que no cambies luego de opinión.[...].	Ø ELISIO «Mi querida y singular Effi, una vez más eso no son sino figuraciones tuyas. [...].»
DREIZEHNTES KAPITEL				
(1)	4 »[...]: den neune Landwehrbezirkskommandeur, den wir <u>nun</u> schon beinah vier Wochen hier haben. [...].«	Ø ELISIO «[...]: del nou comandant de la guàrdia territorial, que ja tenim aquí des de fa prop d'una setmana. [...].»	Ø ELISIO [...]: desde hace unas cuatro semanas tenemos un nuevo comandante de la guardia territorial, [...].	Ø ELISIO «[...]: el nuevo comandante de la Guardia Territorial, al que tenemos aquí desde hace poco menos de cuatro semanas. [...].»
(2)	1 »[...] Das würde <u>nun</u> an und für sich nicht viel schaden, [...].«	Ø ELISIO «[...] Això no hauria de ser cap inconvenient. [...].»	Ø ELISIO [...] Eso no debería ser ningún inconveniente. [...].	Ø ELISIO «[...] Esto, en sí no tendría por qué importar gran cosa, [...].»
(3)	1 »[...] Ja, meine liebe Mama, das wäre <u>nun</u> also etwas gewesen, [...].«	Ø ELISIO «[...] Ja ho veus, estimada mamà, hauria pogut ser una ocasió [...]»	Ø ELISIO [...] Ya lo ves, querida mamá, esta podría haber sido una gran oportunidad [...].	Ø ELISIO «[...] En fin, querida mamá, esto habría podido ser algo que posibilitara [...].»
(4)	Adv. Und <u>nun</u> wurde der Sarg, auf dem einige Kränze und sogar ein Palmenwedel lagen, [...].	Ø ELISIO I van col·locar el taüt, damunt del qual hi havia unes quantes corones i fins i tot un ram de palmes, [...].	Después EQU. ENCUNYAT Después colocaron el ataúd, sobre el cual había algunas coronas e incluso un ramo de palma, [...].	En un momento dado EQU. ENCUNYAT En un momento dado, el féretro, sobre el que se hallaban depositadas coronas de flores y hasta un ramo de palmas, [...].
(5)	Adv. »[...]. Da liegt sie <u>nun</u> , [...].«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...] Ara jeu aquí, [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] Ahora yace bajo tierra, [...].	Pero ahora AMPLIFICACIÓ - [...] Pero ahora está ahí enterrada, [...].
(6)	3 »[...] Gott, ich dachte <u>nun</u> mal Ruhe zu haben und hätte auch ausgehalten bei der Alten. Und <u>nun</u> ist es wieder nichts und soll mich wieder rumstoßen lassen. [...].«	Per una vegada que...! AMPLIACIÓ/ SUBST. - [...] Déu meu! Per una vegada que em pensava que estaria tranquil·la! I hauria aguantat la vella, cregu'm. I <u>ara</u> , torna a rodar com una baldufa! [...].	j...Ahora que...! EQU. ENCUNYAT - [...] ¡Dios mío, <u>ahora</u> que pensaba que podría vivir por fin tranquila! Habría soportado a la vieja, créame. ¡Y <u>ahora</u> me veo otra vez sin nada, teniendo que dar tumbos por esas calles de Dios! [...].	j..... al fin...! EQU. ENCUNYAT - [...] ¡Dios mío, yo que imaginaba haber conseguido al fin la tranquilidad y haber durado mucho tiempo al lado de la vieja! Y <u>ahora</u> todo se ha deshecho y tengo que volver a dejarme zarandear. [...].
(7)	Adv. »Roswitha«, wiederholte Effi den Namen und setzte sich zu ihr auf die bank. »Was haben Sie <u>nun</u> vor?«	Ara EQU. ENCUNYAT - Roswitha -Effi va repetir el nom i es va asseure al banc al costat seu-. I què pensa fer <u>ara</u> ?	Ahora EQU. ENCUNYAT - Roswitha... -Effi repitió el nombre y se sentó junto a ella en el banco-. ¿Y qué piensa hacer <u>ahora</u> ?	Actuamente EQU. ENCUNYAT - Roswitha -exclamó Effi, pronunciando de nuevo aquel nombre, y sentándose junto a ella en el banco-. ¿Qué proyectos tiene usted actualmente?

(8)	Adv. »[...], denn sie ist <u>nun</u> tot und steht vor Gottes Thron und kann mich da verklagen–[...].«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...] , perquè ara és morta i compareix davant del Senyor i allà em pot demandar, [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] , porque <u>ahora</u> está muerta y comparece ante el Señor y allí me puede acusar.... [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] , pues está muerta y <u>ahora</u> se encuentra frente al trono divino y <u>puede</u> demandarme a mí), [...].
(9)	5 »Nun, wissen Sie was, Roswitha, [...]. Ich erwarte <u>nun</u> bald ein Kleines, Gott gebe mir seine Hilfe dazu, [...].«	Doncs EQU. ENCUNYAT D'un moment a l'altre AMPLIACIÓ - Doncs sap què, Roswitha? [...] Estic esperant una criatura d'un moment a l'altre, [...].	Pues muy bien AMPLIACIÓ A punto de AMPLIACIÓ - Pues muy bien, Roswitha. Quiero que sepa que [...] Estoy <u>a punto</u> de tener una criatura, que Dios me ayude, [...].	Pues bien EQU. ENCUNYAT De aquí a poco AMPLIACIÓ - Pues bien, sabe, Roswitha, [...]. De <u>aquí a poco</u> espero una criatura, Dios me ayude a tenerla. [...].
(10)	Adv. »[...], da dacht ich: >Ja, wenn du mal solchen Dienst hättest.< Und <u>nun</u> soll ich ihn haben. [...]«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...] , em vaig dir: «Si poguessis servir-ne una com ella!» I <u>ara</u> s'ha fet realitat. [...].	¡... ahora...! EQU. ENCUNYAT - [...] me dije: «Si algún día pudieras trabajar para alguien como ella...»- ¡ <u>Y ahora</u> se ha hecho realidad! [...].	¡... ahora resulta que...! AMPLIACIÓ - [...] pensé: «Si pudieras servir con una como ésa!» ¡ <u>Y ahora resulta que</u> voy a servirla...! [...].
(11)	Adv. »[...] Und <u>nun</u> wollen wir gehen. [...]«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...] I <u>ara</u> anem. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] Y <u>ahora</u> vamonos. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] <u>Ahora</u> vamonos. [...].
FÜNFZEHNTES KAPITEL				
(1)	2 »Hast du <u>nun</u> solche Spaziergänge auch in Kessin «, [...].	Ø ELISIÓ - També fas passejades com aquestes a Kessin? – [...].	Ø ELISIÓ - ¿Das paseos como estos en Kessin? – [...].	Ø ELISIÓ - ¿También en Kessin te das paseos como éstos? – [...].
(2)	5 »[...]. Das war damals ... <u>nun</u> , du weißt schon ... [...].	Bé EQU. ENCUNYAT - [...] Va ser quan... <u>bé</u> , ja ho saps prou... [...].	En fin EQU. ENCUNYAT - [...] Fue cuando... en fin, ya lo sabes... [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT - [...] Fue cuando... Bueno, ya sabes... [...].
(3)	6 »[...]. Und <u>nun</u> nimm dagegen die Menschheit! [...].«	Ara... SUBST./ EQU. ENCUNYAT - [...] Compara-ho <u>ara</u> amb els humans! [...].	Cuándo...! SUBSTIT./ TRANSPOSICIÓ - [...] ¡Cuándo pienso en lo que hacen esos animales y lo comparo con lo que hacen las personas! [...].	...! SUBSTITUCIÓ - [...] ¡En cambio fijate en la humanidad! [...].
(4)	3 a) »[...]. Das ist <u>nun</u> mal so. [...]«	Ø ELISIÓ - [...] És així. [...]	Ø ELISIÓ - [...] Así es. [...].	Nada, nada, AMPLIACIÓ - [...] <u>Nada, nada</u> , así es. [...].
(5)	5, 7 »Nun?«	On vols anar a parar AMPLIACIÓ - On vols anar a parar?	¡vaya! SUBSTIT./ MOD. - ¡Vaya!	Y bien... SUBSTITUCIÓ/ EQU. ENCUNYAT - Y bien...
(6)	5 »Nun, was?« »Nun, ich will es lieber nicht sagen. [...]«	Què sóc? TRANSPOSICIÓ Ø ELISIÓ - Què sóc? - M'estimo més no dir-ho. [...].	¿Qué soy? TRANSPOSICIÓ Bueno EQU. ENCUNYAT - ¿Qué soy? - Bueno, prefiero no decirlo. [...].	Veamos, ¿qué soy? AMPLIACIÓ Bueno EQU. ENCUNYAT - Vamos, ¿qué soy? - Bueno, prefiero no decirlo. [...].
(7)	5 Adv. »Nun?« »[...]. Weißt du das?« »Nun?« [...] »Ach, mein einziger Geert, das ist ja herrlich, was du da sagst; <u>nun</u> wird erst recht wohl ums Herz[...].«	Què EQU. ENCUNYAT Sí EQU. ENCUNYAT Ara EQU. ENCUNYAT - Què? - [...] Vols que et digui una cosa? - Sí? [...] - Oh, Geert estimat! Això que has dit és magnific! Ara sí que em sento bé! [...]	Què EQU. ENCUNYAT Sí EQU. ENCUNYAT Ahora EQU. ENCUNYAT - ¿Qué? - [...] ¿Quieres que te diga algo? - Sí? [...] - Ah, querido Geert, qué cosa tan maravillosa has dicho! ¡ <u>Ahora</u> sí que me has llegado al corazón! [...].	De pronto qué AMPLIACI. Què EQU. ENCUNYAT Ahora EQU. ENCUNYAT - ¿De pronto qué? - [...] ¿Sabes una cosa? - ¿Qué? - Que hay algo seductor en ti. - Ay, Geert mío, pero qué cosa tan magnífica la que acabas de decirme! <u>Ahora</u> es cuando de veras comienza a sentirse a gusto mi corazón... [...].
(8)	Adv. »[...]. Und <u>nun</u> setzen Sie sich und geben Sie Rechenschaft von Ihrem Tun. [...]«	Però TRANSPOSICIÓ - [...] Però seguí i facíns el report de la seva activitat. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] Ahora tome asiento y pásenos el informe de su acción. [...].	Però TRANSPOSICIÓ - [...] Pero siéntese e infórmenos de sus actividades, [...].
(9)	6 »Da haben Sie <u>nun</u> selber vor vier Wochen die Geschichte mit dem Bankier Heinendorf erlebt, [...]«	Ø ELISIÓ [...] - Vostè mateix va viure fa quatre setmanes la història del banquer Heinendorf.[...].	Ø ELISIÓ [...] usted mismo presenció no hace aún cuatro semanas lo que le ocurrió al banquero	Ya EQU. ENCUNYAT [...] - Ya vio usted lo que le ocurrió hace un mes al banquero Heinendorf, [...].

			Heinersdorf, [...].	
(10)	5 »[...]. <u>Nun</u> , also Gieshübler hat mir von Plänen für Ressourcenabende geschrieben und [...].«	Doncs bé EQU. ENCUNYAT - [...] Doncs bé, Gieshübler m'ha escrit sobre els seus plans per a les vetllades del casino i [...].	Pues bien EQU. ENCUNYAT - [...] Pues bien, Gieshübler me ha escrito acerca de los planes para las veladas de invierno en el casino, y [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT - [...] Bueno, como decía: Gieshübler me ha escrito hablándome de proyectos para las veladas en el Círculo, y [...].
(11)	Adv. »[...]. Aber <u>nun</u> muß ich aufstehen. [...].«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...] Però ara m'he d'aixecar. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] Pero ahora debo levantarme. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...] Pero ahora tengo que levantarme. [...].
SIEBZEHNTES KAPITEL				
(1)	4 [...], die sich rasch in den Sattel hob und noch im Aufsteigen Innstetten entschuldigte, der <u>nun</u> doch verhindert sei: [...].	Ø ELISIÓN [...], i Effi es va enfilar rápidament a la sella excusant el seu marit, que a última hora havia tingut un impediment: [...].	Ø ELISIÓN [...], mientras se encaramaba a la silla, excusó a su marido por no poder acompañarles: [...].	Ø ELISIÓN [...], quin se encaramó cion ligereza a la silla, presentando a Crampas, mientras lo hacía, las disculpas de Innstetten: [...].
(2)	5 » <u>Nun</u> , das von Vineta.«	Ø ELISIÓN - El de Vineta.	Ø ELISIÓN - El de Vineta.	Pues EQU. ENCUNYAT - Pues el de Vineta.
(3)	5 » <u>Nun</u> , wenn er diese Einseitigkeit auch hätte, das wäre am Ende noch nicht das schlimmste. [...].«	Bé EQU. ENCUNYAT - Bé, i si ho fos, tampoc em semblaria malament. [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT - Bueno, y si así fuera no me aprecería algo tan malo. [...].	Pero al fin y al cabo AMPLIACIÓN - Pero al fin y al cabo, si hubiese ocurrido wn tal unilateralidad, tampoco habría sido una catástrofe. [...].
(4)	Adv. Und <u>nun</u> stieg man ab.	Ø ELISIÓN Van desmontar.	Ø ELISIÓN Desmontaron.	Ø ELISIÓN Effi y Crampas desmontaron de sus cabalgaduras.
(5)	Adv., 4 5 »[...] Aber <u>nun</u> , bitte, dei Geschichte von Don Pedro ...« » <u>Nun</u> also, an Don Pedros Hofe war ein schöner, schwarzer spanischer Ritter, [...].«	Ø ELISIÓN Bé EQU. ENCUNYAT - [...] Pero si us plau, explique'm la història de Don Pedro... - Bé doncs, a la cort de Don Pedro hi havia un cavaller espanyol de cabells negres, [...].	Ø ELISIÓN Pues EQU. ENCUNYAT - [...] Pero, por favor, cuénteme la historia de Don Pedro... - Pues bien, en la corte de don Pedro había un caballero español, moreno y muy apuesto, [...].	En fin EQU. ENCUNYAT Pues EQU. ENCUNYAT - [...] Pero en fin, oigamos, por favor, esa historia de don Pedro... - Pues bien, en la corte de don Pedro había un apuesto caballero español, moreno, [...].
(6)	5 5 Adv. Adv. »Und <u>nun</u> ?« »Und <u>nun</u> denken Sie, meine gnädigste Frau, [...], und <u>nun</u> springt es auf den Stuhl und [...], und da war er <u>nun</u> , unser Freund Rollo, [...].«	Doncs EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT I tot d'una AMPLIACIÓN Ara EQU. ENCUNYAT - I <u>doncs</u> ? - I <u>doncs</u> imagini's, senyora, [...], i tot d'una aquest objecte, que és un cap tallat, queda damunt de la cadira buida, [...], i aquí teníem ara el nostre amic Rollo, [...].	qué ocurrió después AMPLIACIÓN Pues EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓN Ahora EQU. ENCUNYAT - ¿Y qué ocurrió después? - Pues imagíñese, señora, [...] y colocó sobre el asiento [...], y ahora estaba allí, [...].	Y qué más AMPLIACIÓN Pues EQU. ENCUNYAT Y de pronto AMPLIACIÓN Ahora EQU. ENCUNYAT - ¿Y qué más? - Pues imagíñese, señora, [...] y de pronto da un brinco y se coloca sobre la butaca, [...], y ahora nuestro amigo Rollo, [...].
(7)	5 » <u>Nun</u> denn, meinetwegen. Jeder trägt seine Kappe; Sie wissen, welche. [...].«	Bé EQU. ENCUNYAT - Bé, com vulgui. Cadascú juga al que vol. Vostè sabrà quina disfressa li convé. [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT - Bueno, como quiera. Allá cada uno con lo que hace, usted sabrá el papel que le conviene. [...].	Está bien EQU. ENCUNYAT - Está bien. Por mí... Cada loco con su tema. Ya sabe usted cuál. [...].
EINUND-ZWANZIGSTES KAPITEL				
(1)	4 [...], und <u>nun</u> gar um Blüchersche Husaren, [...].	Ø ELISIÓN [...], i més tractant-se dels hússars del príncep Blücher von Wahlstatt, [...].	Ø ELISIÓN [...], y más tratándose de los húsares del príncipe Blücher, [...].	Y por si fuera poco AMPLIACIÓN [...] (y por si fuera poco, de húsares blúcherianos) [...].
(2)	4 »[...] Un so is es <u>nu</u> schon, solange wir hier sind. [...].«	Ø ELISIÓN - [...] I això passa d'ençà que som aquí. [...].	Ø ELISIÓN - [...] Y esto pasa desde que llegamos a esta casa. [...].	Ø ELISIÓN - [...] Y así desde que estamos aquí. [...].
(3)	Adv.	Ara EQU. ENCUNYAT	Ahora EQU. ENCUNYAT	Ahora EQU. ENCUNYAT

	5 »[...], und <u>nun</u> sagen Sie so was wie das da von Kikeriki. [...] Un eigentlich müßt ich <u>nú</u> gleich den Pinsel hier nehmen und [...]« » <u>Nu</u> von Ihnen, Roswitha, kann man sich das schon gefallen lassen«, [...].	Ø ELISIÓ - [...], i <u>ara</u> diu una cosa com aquesta del cocorococ. [...]. I el que hauria de fer jo <u>ara</u> és agafar aquest pinzell i [...]. -A una dona com vostè, Roswitha, fins i tot això se li pot consentir.	Bueno EQU. ENCUNYAT - [...], y ahora me sale con eso del quiquiriquí. [...]. <u>Ahora</u> tendría que coger ese pincel de ahí y [...]. -Bueno, Roswitha, viniendo de una mujer como usted, tendría que dejarme.	Bueno EQU. ENCUNYAT - [...], y ahora me sale con eso del quiquiriquí. [...]. De buena gana cogía ahora ese pincel y le [...]. -Bueno, viniendo de usted, Roswitha, puede uno consentirlo.
(4)	5 » <u>Nun</u> , Mäuse, das ist auch gerade schlimm genug. Ich kann keine Mäuse leiden. [...]«	...! SUBST. / TRANSP. -Quin fastic! No les puc suportar les rates. [...].	Bueno, pues AMPLIACIÓN - <u>Bueno</u> , <u>pues</u> eso ya es por sí bastante malo. No puedo soportar los ratones. [...].	...! Pues SUBST./ EQU. ENCUNYAT - ¡Ratones! Pues eso ya es malo de por sí. No puedo soportar a los ratones. [...].
(5)	5 » <u>Nun</u> , erzähle. Wie kann es denn gewesen sein? [...]«	Ø ELISIÓ -Explica-m'ho. Com va ser? [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT -Bueno, cuéntame. ¿Cómo fue? [...].	Vamos EQU. ENCUNYAT -Vamos, cuenta. ¿Qué pudo llegar a sucederte? [...].
(6)	5 »[...] <u>Nun</u> , ich will annehmen, mit mir. [...]«	Bé EQU. ENCUNYAT - [...] Bé, suposem que és amb mi. [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT - [...] Bueno, supongo que es conmigo. [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT - [...] Bueno, quiero suponer que será conmigo. [...].
(7)	4 »Und <u>nun</u> wirst du auch noch rot. [...]«	Reform, en negatiu; ...! TRANSP. / SUBSTIT. -No em diguis que et faig posar vermelha! [...].	Reform, en negatiu TRANSPOSICIÓN -No me digas que te estás ruborizando... [...].	... ahora ...! SUBST./ EQU. ENCUNYAT - ¡Y ahora te pones colorada! [...].
(8)	Adv. 5 4 5 »Und <u>nun</u> rate, von wem ich dich Grüße bringe.« [...] » <u>Nun</u> von wem?« » <u>Nun</u> natürlich von Vetter Briest. [...]« »[...] Denn du mußt wissen, die alte Effi, die noch aussah wie ein Kind, <u>nun</u> , die war auch nach meinem Geschmack. [...]«	Ara EQU. ENCUNYAT , doncs EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓ Ø ELISIÓ - I <u>ara</u> endevina qui m'ha donat records per a tu. [...] -De qui, <u>doncs</u> ? -Del cosí Briest, naturalment- [...] -[...]. Perquè no sé si saps que l'Effi s'abans, la que encara semblava una nena, també m'agradava molt. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT Bien, pues AMPLIACIÓN Ø ELISIÓ Ø ELISIÓ - Y <u>ahora</u> , advina quién me ha dado recuerdos para ti. [...] -Bien, <u>pues</u> dime quién crees que te envía saludos. -El primo Briest, sin duda. [...] -[...]. Porque debes saber que la Effi de antes, la que parecía aún una niña, también me gustaba mucho. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT Bueno: EQU. ENCUNYAT Pues, ...! SUBST./ EQU. ENCUNYAT - <u>pues</u> bueno, AMPLIACIÓN - Y <u>ahora</u> advina de quién te traigo recuerdos. [...] -Bueno: ¿de quién? -Pues, ¿de quién va a ser? Del primo Briest, [...]. -[...]. Y has de saber que mi antigua Effi, la que parecía una niña, <u>pues...</u> <u>bueno</u> , que también me gustaba mucho, [...].
(9)	5 »Ein Ministerium? <u>Nun</u> , das kann zweierlei sein. [...]«	Bé EQU. ENCUNYAT -Ministeri? Bé, poden ser dues coses. [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT -¿Un ministerio? <u>Bueno</u> , pueden ser dos cosas: [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT -Un ministerio? <u>Bueno</u> , pueden ser dos cosas distintas: [...].
(10)	Adv. »[...] Und <u>nun</u> rufst du >Gott sei Dank<, als ob dir hier alles nur ein Schrecknis gewesen wäre. [...]«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...], i <u>ara</u> exclames «Gràcies a Déu!», com si tot aquí només hagués estat un horror. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...], y <u>ahora</u> exclamas «Gracias a Dios!» como si todo no hubiera sido más que una pesadilla. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT - [...], y <u>ahora</u> exclamas «¡Gracias a Dios!», como si todo hubiera sido aquí un horror para ti. [...].
(11)	Adv. »[...] Aber das soll <u>nun</u> anders werden. [...] Und <u>nun</u> laß uns hinübergehen, [...]«	Ara EQU. ENCUNYAT - [...] Però <u>ara</u> serà different. [...] I <u>ara</u> passem a l'altra habitació, [...].	A partir de ahora AMPLIACIÓN - [...] Pero a partir de ahora todo será diferente. [...] Y ahora vayamos a ver a Annie; [...].	De ahora en adelante AMPLIACIÓN - [...] Pero de ahora en adelante todo cambiará. [...] Y ahora pasemos a la otra habitación, [...].
ZWEIUND-ZWANZIGSTES KAPITEL				
(1)	5 »[...]. Ich weiß auch schon, wo ich miete ...« » <u>Nun</u> ?« »Das belibt mein Geheimnis. [...]«	Ah, sí? AMPLIACIÓN - [...] També sé a quin barri vull llogar... -Ah sí? -Serà un secret. [...].	¿Ah, sí? AMPLIACIÓN - [...] Ya sé dónde voy a alquilar la casa... -¿Ah, sí?	¿En dónde? AMPLIACIÓN - [...] ¡Ah, y ya sé donde voy a hospedarme...! -¿En dónde?
(2)	6 »[...]. Aber <u>nun</u> lies den Brief.«	...! SUBSTITUCIÓN - [...] Però llegeix la carta! [...].	Ø ELISIÓ - [...] Pero lee la carta. [...].	Ø ELISIÓ - [...] Pero lee la carta. [...].
(3)	Adv.	Ara EQU. ENCUNYAT	Ahora EQU. ENCUNYAT	Ahora EQU. ENCUNYAT

	»[...] <u>Nun</u> kommt es Dir zugute. [...]«	«[...] I ara serà tu qui se'n beneficiarà. [...]»	[...], y ahora tú cosecharás los beneficios. [...].	«[...] Y ahora ello redundará en tu provecho. [...]».
(4)	5 Adv. » <u>Nun</u> , Effi, du bleibst so ruhig.«	Ø ELISIÓN -T'has quedat molt callada, Effi.	Bueno...? SUBSTIT./ EQU. ENCUNYAT -Bueno, Effi, ¿no dices nada?	Y bien, ... ? SUBST./ EQU. ENCUNYAT «Y bien, Effi, ¿qué haces ahí tan callada?»
(5)	5 Adv. » <u>Nun</u> , es wäre gerade genug. [...]» Und <u>nun</u> nahm sie sich zusammen[...].	...? SUBSTITUCIÓN Ara EQU. ENCUNYAT -Et sembla poc? [...] -I <u>ara</u> va fer un esforç, [...].	...? SUBSTITUCIÓN Entonces EQU. ENCUNYAT -Te parece poco? [...] -Y entonces se recompuso, [...].	Ya EQU. ENCUNYAT -Bueno, eso de por sí ya sería bastante, [...]. [...], ya más calmada, [...].
(6)	5 » <u>Nun</u> , sagen wir Montag abend. [...]«	Ø ELISIÓN -Podria ser dilluns a la tarda, [...].	...? SUBSTITUCIÓN -¿Qué te parece el lunes por la noche? [...].	Pues EQU. ENCUNYAT -Pues digamos el lunes por la tarde. [...].
(7)	4 »Ach, gnädigste Frau, Kessin, <u>nun</u> ja ..., aber Berlin ist es nicht. Und die Pferdebahn. [...]«	Vaja MODULACIÓN -Ah, senyora, Kessin, <u>vaja</u> ... però no és Berlín! I els tramvies de cavalls! [...].	Está muy bien AMPLIACIÓN -Ah, señora, Kessin <u>está</u> <u>muy bien</u> ... ¡Pero no es Berlín! Y los tranvías de caballos! [...].	... no está mal... AMPLIACIÓN/ SUBSTIT. «¡Ay, señora, Kessin <u>no</u> <u>está</u> <u>mal</u> ... pero Berlín! Los tranvías de caballos! [...].»
(8)	5 » <u>Nun</u> , ich will nicht weiter nachforschen. [...]«	Bé EQU. ENCUNYAT -Bé, no pretenc interrogarte, [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT -Bueno, no pienso interrogarte, [...].	En fin EQU. ENCUNYAT -En fin, no quiero hacer más indagaciones. [...].
(9)	Adv. Und <u>nun</u> schrieb sie: » [...].«	I es va posar a AMPLIACIÓN [...] i es va posar a escriure: « [...].»	Empezó a EQU. ENCUNYAT Empezó a escribir: [...].	Acto seguido EQU. ENCUNYAT Acto seguido escribió: « [...].»
(10)	Adv. Und <u>nun</u> schob sie die Zeilen in ein Kuvert und [...].	Ø ELISIÓN Va ficar la carta en un sobre i [...].	Luego EQU. ENCUNYAT Luego metió la carta en un sobre y [...].	A continuación EQU. ENCUNYAT A continuación metió la cuartilla en un sobre y [...].
(11)	Adv. <u>Nun</u> aber hörte man das Signal, und der Zug lief ein; [...].	Llavors EQU. ENCUNYAT Llavors van sentir el xiulet, i el tren va fer la seva entrada; [...].	Entonces EQU. ENCUNYAT Entonces se oyó el silbido del tren, que poco después hizo su entrada.	En aquel momento EQU. ENCUNYAT En aquel momento se oyó la señal, y el tren hizo su entrada.
VIERUND-ZWANGZISTES KAPITEL				
(1)	Adv. Adv. »Nein, Geert, damit ist es <u>nun</u> vorbei. <u>Nun</u> bricht eine andere Zeit an.[...].«	Ja EQU. ENCUNYAT Ara EQU. ENCUNYAT -No, Geert, tot això <u>ja</u> s'ha acabat. Ara comença una època nova, [...].	Ø ELISIÓN Ahora EQU. ENCUNYAT -No, Geert, todo eso se ha acabado. Ahora empieza una nueva etapa en nuestras vidas, [...].	Ø ELISIÓN Ahora EQU. ENCUNYAT -No, Geert, todo eso se acabó. Ahora empieza una nueva era.
(2)	Adv. Adv. Und <u>nun</u> nahmen sie Platz um den schon gedeckten Tisch, [...]: »Aber Effi, <u>nun</u> erzähle mir, was war das mit deiner Krankheit!«	Ø ELISIÓN Ara EQU. ENCUNYAT Es van asseure a taula, que ja estava parada, [...]: -I <u>ara</u> explica'm, Effi, què va ser això de la malaltia?	Luego EQU. ENCUNYAT Ø ELISIÓN Luego tomaron asiento en torno a la mesa ya dispuesta y, [...]: -Pero, Effi, cuéntame, ¿cómo estás de tu enfermedad?	A continuación AMPLIACIÓN Ahora EQU. ENCUNYAT A continuación se sentaron todos a la mesa, ya puesta, [...]: «Y ahora cuéntame, Effi, ¿qué ha sido de esa enfermedad que has tenido?»
(3)	Adv. »[...] Und <u>nun</u> sage, was macht Gieshübler und die anderen alle?«	Ara EQU. ENCUNYAT -[...]. I ara digues, què fan Gieshübler i tots els altres?	Ahora EQU. ENCUNYAT -[...] Y ahora dime, ¿cómo están Gieshübler y todos los demás?	Ahora EQU. ENCUNYAT -[...] Y ahora dime, ¿qué tal Gieshübler y todos los demás?
(4)	Adv. » <u>Nun</u> , was sagst du? Du wolltest den Finkenschlag aus dem Tiergarten hören und die Papageien aus dem Zoologischen. [...]«	Ø ELISIÓN -Què me'n dius? Volies sentir el cant dels pinsans del Tiergarten i els papagais del zoo. [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT -¿Qué me dices <u>ahora</u> , Effi? Querías oír el canto de los pinzones del Tiergarten y el de los papagayos del jardín zoológico. [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT «Bueno, ¿qué me dices? Querías oír el canto de los pinzones desde el Tiergarten y el de los papagayos desde el Zoo. [...].
(5)	Adv. Dann setzten sie sich, und <u>nun</u> kam auch Annie.	Ø ELISIÓN Es van asseure, i va venir Annie.	Enseguida EQU. ENCUNYAT Luego se sentaron a la mesa y <u>enseguida</u> llegó Annie.	Entonces EQU. ENCUNYAT Luego se sentaron, y entonces se presentó Annie.
(6)	5 Adv.	Doncs EQU. ENCUNYAT Ara EQU. ENCUNYAT	Pues EQU. ENCUNYAT Ahora EQU. ENCUNYAT	Pues EQU. ENCUNYAT ¡Ya....! SUBST./

	»Nun, unsern. [...]« »[...]. Nun ist doch wieder so was in unserm Hause.«	-Doncs el nostre. [...]. -[...]. Ara hi torna a haver una cosa d'aquestes a casa.	-Pues el nuestro. [...]. -[...] Ahora volvemos a tenerlo en casa.	EQU. ENCUNYAT -Pues el nuestro. [...]. -[...] ¡Ya vuelve a estar en nuestra casa!
(7)	5 »Nun, tu was du willst. Aber sag es niemandem.«	Mira TRANSPOSICIÓ -Mira, fes el que vulguis. Però no ho diguis a ningú.	Bien EQU. ENCUNYAT -Bien, haz lo que quieras. Pero no se lo digas a nadie.	En fin EQU. ENCUNYAT -En fin, haz lo que quieras, pero no se lo digas a nadie.
(8)	Adv. [...] es war aber nun zu spät geworden, [...].	llavors ja AMPLIACIÓ [...], però llavors ja era massa tard [...].	Ya EQU. ENCUNYAT Pero ya era demasiado tarde [...].	Ya EQU. ENCUNYAT Pero dado que se había hecho ya tarde [...].
(9)	5 »Nun, wenn es hier herum nichts gibt, [...].«	Bé EQU. ENCUNYAT -Bé, si per aquí no hi ha res, [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT -Bueno, si no hay nada por aquí cerca, [...].	Bueno EQU. ENCUNYAT «Bueno, pues en vista de que aquí no hay nada [...].»
(10)	Adv. [...], wo nun, an einer Stelle mit weitem Ausblick auf das Meer, das vorher bestellte Frühstück aufgetragen wurde.	Ø ELISIÓ [...] on, a una taula des de la qual tenien una vista esplèndida sobre el mar, els van portar el dinar que havien encomanat.	Ø ELISIÓ [...], donde, en una mesa con unas magníficas vistas sobre el mar, les sirvieron el almuerzo que habían encargado.	Ya EQU. ENCUNYAT [...], donde, en una mesa desde la que se dominaba un amplísimo panorama marítimo, se encontraba servido ya el desayuno que previamente habían encargado.
(11)	Adv. 4 »Weißt du, Geert, nun fühl ich doch, daß ich allmählich wieder zu mir komme. [...]« »[...] »Offen gestanden, ja. Ich habe nun mal den Sinn für dergleichen. [...].«	Ara EQU. ENCUNYAT Qué vols, TRANSPOSICIÓ -Saps, Geert, ara sí que sento que torno a ser jo mateixa. [...]. -[...]. -Si t'he de ser sincera, sí. Qué vols, m'agraden aquestes coses. [...].	Ø ELISIÓ Ø ELISIÓ -¿Sabes, Geert? Me siento como si poco a poco volviera a ser yo misma. [...]. -[...]. -Para serte sincera, sí. Quéquieres que te diga, me gustan estas cosas. [...].	Ø ELISIÓ Ø ELISIÓ «Sabes, Geert, siento que poco a poco vuelvo a ser yo misma. [...].» -[...]. -Hablando con franqueza: sí. Son cosas que comprendo y que me interesan. [...].
(12)	Adv. [...] wohl aber vorher nach Hohen-Cremmen, wo man sich nun einer wohlverdienter Ruhe hingeben wollte.	Ø ELISIÓ [...], sinó primer a Hohen-Cremmen, on es proposaven descansar del llarg viatge.	Ø ELISIÓ [...], sino a Hohen-Cremmen, donde se proponían disfrutar de un merecido descanso tras el largo viaje.	Ø ELISIÓ [...], sino que antes pasaron por Hohen-Cremmen, deseosos de disfrutar de un bien ganado descanso, [...].
(13)	5 »Nun, ich meine, was ich meine, und du weißt auch was. [...]«	Ø ELISIÓ -Vull dir el que vull dir, i tu ja m'entens. [...].	Ø ELISIÓ -Sabes muy bien qué es lo que quiero decir. [...].	En fin EQU. ENCUNYAT -En fin, yo opino lo que opino, y tú lo sabes. [...].
(14)	5 »Nun, was sagte sie?«	I qué és el... AMPLIACIÓ -I qué és el que t'ha dit?	Y qué es lo que... AMPLIACIÓ -¿Y qué es lo que te dijo?	Y TRANSPOSICIO -¿Y qué te ha dicho ella?
(15)	5 Adv. »Nun, also, sie gestand mir, daß dies Gefühl des Fremden sei verlassen habe, [...]. Er sei das beste Mensch, etwas zu alt für sie und zu gut für sie, aber sie sei nun über den Berg. [...]«	Bé EQU. ENCUNYAT Ja EQU. ENCUNYAT -Bé, doncs, em va reconèixer que aquesta sensació d'estranyesa havia desaparegut [...]. Va dir que era el millor home del món, una mica massa gran i una mica massa bo per a ella, però que el tràngol ja havia passat. [...].	Ya EQU. ENCUNYAT Ya EQU. ENCUNYAT -Ya, bueno, me confesó que su sensación de extrañeza había desaparecido [...]. Me dijo que Innstetten era el hombre más bueno del mundo, quizás demasiado mayor y demasiado bueno para ella, pero que lo peor ya había pasado. [...].	Pues EQU. ENCUNYAT Ya EQU. ENCUNYAT -Pues bien, me ha confesado que esa sensación de extrañamiento la ha abandonado, [...], que Innstetten es el mejor de los hombres, un poco demasiado viejo para ella, pero que para ella lo peor ya ha pasado. [...].
(16)	Adv. Nun war es der Abend vorher, [...].«	Ø ELISIÓ La vigília al vespre, [...].	Ø ELISIÓ [...], la noche anterior [...].	Ø ELISIÓ [...], y la víspera de su marcha, por la tarde, [...].
(17)	Adv. Und nun schloß sie das Fenster und setzte sich an das andere, dessen Flügel sie offenließ.	Ø ELISIÓ Va tancar una de les finestres i es va asseure davant de l'altra, deixant el batent obert.	Ø ELISIÓ Cerró una de las ventanas y se sentó junto a la otra, dejando una de las hojas abierta.	Luego EQU. ENCUNYAT Luego cerró una de las ventanas y se sentó junto a la otra, dejándola abierta.
(18)	Adv.. 4 [...] und sie mußte des Tages gedenken, nun erst wenig über zwei Jahre, [...].	Ø ELISIÓ [...], i Effi va recordar aquell dia de feia poc més de dos anys [...].	Ø ELISIÓ [...], y Effi recordó aquel día de hace poco más de dos años [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT [...], y Effi no pudo menos que acordarse de aquel día, ahora hacia poco más de dos años, [...].
(19)	Adv.	Ara EQU. ENCUNYAT	Entonces	Acto seguido AMPLIACIÓ

	[...]; und <u>nun</u> trat Crampas an sie heran, um sie zu begrüßen, [...].	[...]; i <u>ara</u> apareixia Crampas i la saludava, [...].	EQU. ENCUNYAT ; y entonces, apareció Crampas que se acercó a saludarla; [...].	[...]; acto seguido Crampas se acercaba a ella para saludarle, [...].
(20)	Adv. »[...], und <u>nun</u> habe ich doch immer lügen müssen, [...].«	Ara EQU. ENCUNYAT [...], i <u>ara</u> he hagut de mentir sempre, [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT Y ahora he tenido que hacerlo a cada instante, [...].	Ahora EQU. ENCUNYAT Pero en cambio ahora me veo obligada a mentir constantemente, [...].

TAULA 2

LLEGENDA:

Adverbi	àtona	<i>Jetzt, niemals Unter diesen Umständen Inzwischen, mittlerweile Heute, heutzutage</i>
1	àtona	<i>Aber, jedoch</i>
2	àtona	<i>Etwa, vielleicht</i>
3	àtona	a) eben, halt b) "da stehe ich nun und weiß nicht weiter"
4	àtona	insistència "...nun denn eigentlich..." "... nun doch wirklich..."
5	tònica	<i>Also "Nun, ..."</i>
6	àtona	<i>Expressió impaciència, sospita, temor, decepció... "kommst du nun mit oder nicht?"</i>
7	àtona	Continuació del discurs "Nun muss man hinzufügen, dass..."
Conjunció	àtona	1. temporal+causal: nachdem, da 2. temporal als

NUN Tipus	ocurrències	Capítol (fragment)	Català 2004	Castellà 2010	Castellà 1983
1	1	13 (2)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
2	2	1 (1)	TRANSP./SUBST./MOD.	TRANSP./SUBST./MOD.	TRANSP./SUBST./MOD.
	1	15 (1)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
3	7	2 (5)	TRANSP./ MODULACIÓ	TRANSPOSICIÓ	TRANSPOSICIÓ
	1	3 (6)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
	1	6 (8)	TRANSPOSICIÓ	TRANSPOSICIÓ	TRANSPOSICIÓ
	1	10 (13)	AMPLIFICACIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
	1	13 (6)	AMPLIACIÓ/ SUBST.	SUBST./ EQU. ENCUNYAT	SUBST./ EQU. ENCUNYAT
	2	15 (4) (9)	ELISIÓ ELISIÓ	ELISIÓ ELISIÓ	AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT
4	29	1 (2) (5)	ELISIÓ ELISIÓ	ELISIÓ AMPLIFICACIÓ	ELISIÓ AMPLIACIÓ
	2	2 (2) (4)	SUBSTIT./ VARIACIÓ ELISIÓ	SUBSTIT./ VARIACIÓ ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT SUBST./VARIACIÓ + AMPLIACIÓ. LING.
	2	3 (3) (5)	TRANSPOSICIÓ ELISIÓ	TRANSPOSICIÓ ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ
	5	4 (2) (3) (5) (6) (13)	ELISIÓ ELISIÓ ELISIÓ TRANSPOSICIÓ TRANS./ MOD./ SUBST.	ELISIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT TRANSPOSICIÓ TRANS./ MOD./ SUBST.	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT ELISIÓ TRANSPOSICIÓ AMPLIACIÓ/ MODUL.
	3	5 (1) (4) (7)	ELISIÓ AMPLIACIÓ ELISIÓ	ELISIÓ ELISIÓ ELISIÓ	ELISIÓ EQU. ENCUNYAT ELISIÓ
	3	10 (6) (10)	AMPLIFICACIÓ ELISIÓ	AMPLIFICACIÓ ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ

	(16)	ELISIÓ	???????	ELISIÓ
3	13 (1) (3) (9)	ELISIÓ ELISIÓ AMPLIACIÓ	ELISIÓ ELISIÓ AMPLIACIÓ	ELISIÓ ELISIÓ AMPLIACIÓ
1	17 (1)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
4	21 (1) (2) (7) (8)	ELISIÓ ELISIÓ TRANSPI. / SUBSTIT. ELISIÓ	ELISIÓ ELISIÓ TRANSPOSICIÓ ELISIÓ	AMPLIACIÓ ELISIÓ SUBST./ EQU. ENCUNYAT SUBST./ EQU. ENCUNYAT
1	22 (7)	MODULACIÓ	AMPLIACIÓ	AMPLIACIÓ/ SUBSTIT.
1	24 (11)	TRANSPOSICIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
5	61			
3	1 (4) (6) (7) (7)	ELISIÓ COMPENSACIÓ EQ.ENCUNYAT COMPENSACIÓ	EQU. ENCUNYAT COMPENSACIÓ EQ.ENCUNYAT COMPENSACIÓ	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU.ENCUNYAT AMPLIFICACIÓ
3	2 (1) (3) (3)	TRANSPI./ MODULACIÓ TRANS./ MOD. ELISIÓ	ELISIÓ TRANS./MOD. ELISIÓ	EQ.ENCUNYAT EQU.ENCUNYAT ELISIÓ
3	3 (2) (4) (4)	ELISIÓ TRANSPOSICIÓ ELISIÓ	EQ. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU.ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT ELISIÓ
11	4 (1) (6) (8) (9) (10) (11) (11) (12) (14) (14) (15)	EQ.ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT TRANSPOSICIÓ AMPLIACIÓ AMPLIFICACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ	EQ.ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT TRANSPOSICIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT ELISIÓ AMPLIACIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ	EQ.ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT ELISIÓ AMPLIACIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ
4	5 (2) (5)	TRANSPOSICIÓ TRANSPI./ MOD.	TRANSP/ CONTRASENTIT EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT

		(6) (8) (9)	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT TRANSP./ SUBSTITUCIÓ	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ
3	6 (5) (9) (10)	AMPLIFICACIÓ ELISIÓ AMPLIFICACIÓ	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ AMPLIFICACIÓ	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ AMPLIFICACIÓ	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ AMPLIFICACIÓ
		10 (1) (4) (5) (5) (7) (12)	EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT AMPLIFICACIÓ	ELISIÓ SUBSTITUCIÓ EQU. ENCUNYAT AMPLIFICACIÓ AMPLIFICACIÓ AMPLIACIÓ	AMPLIFICACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT TRANSPI. MOD. EQU. ENCUNYAT
		13 (9)	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ	EQU. ENCUNYAT
7	15 (2) (5) (6) (6) (7) (7) (10)	EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ TRANSPOSICIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT SUBSTIT. / MOD. TRANSPOSICIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ/ EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ/ EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT
		17 (2) (3) (5) (6) (6) (7)	ELISIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ LING. EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT
		21 (3) (4) (5) (6) (8) (9)	ELISIÓ SUBSTITUCIÓ/ TRANSPOSICIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT ELISIÓ EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT ELISIÓ EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ/ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT
		22 (1) (4)	AMPLIACIÓ ELISIÓ	AMPLIACIÓ SUBSTIT. / EQU.	AMPLIACIÓ SUBST. / EQU.

		(5) (6) (8)	SUBSTITUCIÓ ELISIÓ EQU. ENCUNYAT	ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ SUBSTITUCIÓ EQU. ENCUNYAT	ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT
6		24 (6) (7) (9) (13) (14) (15)	EQU. ENCUNYAT TRANSPOSICIÓ EQU. ENCUNYAT ELISIÓ AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT ELISIÓ AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT TRANSPOSICIÓ EQU. ENCUNYAT
6	4				
1		1 (4)	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ
1		4 (6)	SUBSTITUCIÓ	SUBSTITUCIÓ	EQU. ENCUNYAT
1		15 (3)	SUBST./ EQU. ENCUNYAT	SUBSTIT./ TRANSPOSICIÓ	SUBSTITUCIÓ
1		21 (8)	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ	EQU. ENCUNYAT
1		22 (2)	SUBSTITUCIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
Total partícules	105				
Adv.	69				
	5	1 (3) (4) (8) (9) (10)	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT COMPRESSIÓ EQ. ENCUNYAT EQ. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT EQ. ENCUNAT ELISIÓ EQ. ENCUNAT	EQU.ENCUNYAT TRANS/ MOD. COMPRESSIÓ ELISIÓ AMPLIACIÓ
	4	3 (1) (1) (2) (7)	ELISIÓ EQ. ENCUNAT ELISIÓ EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ EQ. ENCUNAT ELISIÓ EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ EQ. ENCUNAT ELISIÓ EQU. ENCUNYAT
	2	4 (4) (7) (11) (12)	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ TRANSPOSICIÓ EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT ELISIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT TRANSPOSICIÓ TRANSPOSICIÓ EQU. ENCUNYAT
	3	5 (3) (4) (10)	EQU. ENCUNYAT/ AMPLIACIÓ EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT EQU. ENCUNYAT ELISIÓ	TRANSPOSICIÓ EQU. ENCUNYAT ELISIÓ
	5	6 (2)	EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ	SUBSTITUCIÓ	SUBSTITUCIÓ

		(3)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ
		(4)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
		(5)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ
		(6)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
		(7)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
9		10 (2)	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(3)	EQU. ENCUNYAT	TRANSPOSICIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(5)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ
		(6)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
		(8)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(9)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(11)	EQU. ENCUNYAT	TRANSPOSICIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(14)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ
		(15)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
7		13 (4)	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(5)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	AMPLIFICACIÓ
		(7)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(8)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(10)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ
		(11)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
3		15 (7)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(8)	TRANSPOSICIÓ	EQU. ENCUNYAT	TRANSPOSICIÓ
		(11)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
4		17 (4)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
		(5)	ELISIÓ	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(6)	AMPLIACIÓ	ELISIÓ	AMPLIACIÓ
		(6)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
4		21 (3)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(8)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(10)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(11)	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ	AMPLIACIÓ
5		22 (3)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(5)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(9)	AMPLIACIÓ	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(10)	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(11)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT

		24 (1)	EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ	ELISIÓ
		(1)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(2)	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ
		(2)	EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(3)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(4)	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(5)	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(6)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	SUBST./ EQU. ENCUNYAT
		(8)	AMPLIACIÓ	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(10)	ELISIÓ	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(11)	EQU. ENCUNYAT	ELISIÓ	ELISIÓ
		(12)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
		(15)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
		(16)	ELISIÓ	ELISIÓ	ELISIÓ
		(17)	ELISIÓ	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(18)	ELISIÓ	ELISIÓ	EQU. ENCUNYAT
		(19)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ
		(20)	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT	EQU. ENCUNYAT
III	1				
	1	6 (1)	AMPLIACIÓ LING.	EQU. ENCUNYAT	AMPLIACIÓ LING.

TAULA 3

LLEGENDA:

Adverbi	àtona	<i>Jetzt, niemals Unter diesen Umständen Inzwischen, mittlerweile Heute, heutzutage</i>
1	àtona	<i>Aber, jedoch</i>
2	àtona	<i>Etwa, vielleicht</i>
3	àtona	a) eben, halt b) "da stehe ich nun und weiß nicht weiter"
4	àtona	<i>insistència "....nun denn eigentlich..." ".... nun doch wirklich..."</i>
5	tònica	<i>Also "Nun, ..."</i>
6	àtona	<i>Expressió impaciència, sospita, temor, decepció... "kommst du nun mit oder nicht?"</i>
7	àtona	<i>Continuació del discurs "Nun muss man hinzufügen, dass..."</i>
Conjunció	àtona	1. temporal+causal: nachdem, da 2. temporal als

NUN Tipus	ocurrències	Català 2004	Castellà 2010	Castellà 1983
1	1			
		ELISIÓ (1)	ELISIÓ (1)	ELISIÓ (1)
2	2	TRANSP./SUBST./MOD. (1) ELISIÓ (1)	TRANSP./SUBST./MOD. (1) ELISIÓ (1)	TRANSP./SUBST./MOD. (1) ELISIÓ (1)
3	7			
		ELISIÓ (3) TRANSPOSICIÓ (1) TRANSP./ MODULACIÓ (1) AMPLIFICACIÓ (1) AMPLIACIÓ/ SUBST. (1)	ELISIÓ (4) TRANSPOSICIÓ (2) SUBST./ EQU. ENCUNYAT (1)	ELISIÓ (2) TRANSPOSICIÓ (2) SUBST./ EQU. ENCUNYAT (1) EQU. ENCUNYAT (1) AMPLIACIÓ (1)
4	29			
		ELISIÓ (17) TRANSPOSICIÓ (3) TRANS./ MOD./ SUBST (2) AMPLIACIÓ (2) SUBSTIT./ VARIACIÓ (1) AMPLIFICACIÓ (1) MODULACIÓ (1)	ELISIÓ (15) TRANSPOSICIÓ (3) AMPLIFICACIÓ (2) AMPLIACIÓ (2) SUBSTIT./ VARIACIÓ (1) TRANS./ MOD./ SUBST. (1) EQU. ENCUNYAT (1) ¿????????? (1)	ELISIÓ (11) EQU. ENCUNYAT (6) AMPLIACIÓ (3) SUBST./VARIACIÓ + AMPLIACIÓ. LING. (2) SUBST./ EQU. ENCUNYAT (2) TRANSPOSICIÓ (1) AMPLIACIÓ/ MODUL. (1)

5	61		
		EQ.ENCUNYAT (28)	EQU. ENCUNYAT (35)
		ELISIÓ (15)	ELISIÓ (8)
		AMPLIACIÓ (7)	AMPLIACIÓ (9)
		TRANSPOSICIÓ (5)	SUBSTITUCIÓ (3)
		TRANSP./ MODULACIÓ (3)	COMPENSACIÓ (2)
		AMPLIFICACIÓ (3)	TRANSPOSICIÓ (2)
		COMPENSACIÓ (2)	AMPLIFICACIÓ (2)
		SUBSTITUCIÓ (2)	TRANS./MOD. (1)
		SUBSTITUCIÓ/ TRANSPOSICIÓ (1)	TRANSP/ CONTRASENTIT (1)
			TRANSP./ SUBSTITUCIÓ (1)
			SUBSTIT./ MOD. (1)
			SUBSTIT./ EQU. ENCUNYAT (1)
6	5		
		SUBSTITUCIÓ (2)	SUBSTITUCIÓ (1)
		ELISIÓ (1)	ELISIÓ (1)
		EQU. ENCUNYAT (1)	EQU. ENCUNYAT (1)
		SUBST. / EQU. ENCUNYAT (1)	SUBSTIT./ TRANSPOSICIÓ (1)
			AMPLIACIÓ (1)
Total partícules	105		

Adv.	69		
		EQU. ENCUNYAT (35)	EQU. ENCUNYAT (47)
		ELISIÓ (18)	ELISIÓ (19)
		AMPLIACIÓ (3)	AMPLIACIÓ (2)
		TRANSPOSICIÓ (2)	TRANSPOSICIÓ (2)
		COMPRESSIÓ (1)	SUBSTITUCIÓ (1)
		EQU. ENCUNYAT/ AMPLIACIÓ (1)	
		EQU. ENCUNYAT SUBSTITUCIÓ (1)	
III	1		
		AMPLIACIÓ LING. (1)	EQU. ENCUNYAT (1)
			AMPLIACIÓ LING. (1)

TAULA 4

LLEGENDA:

Adverbi	àtona	<i>Jetzt, niemals Unter diesen Umständen Inzwischen, mittlerweile Heute, heutzutage</i>
1	àtona	<i>Aber, jedoch</i>
2	àtona	<i>Etwa, vielleicht</i>
3	àtona	a) eben, halt b) "da stehe ich nun und weiß nicht weiter"
4	àtona	<i>insistència "....nun denn eigentlich..." ".... nun doch wirklich..."</i>
5	tònica	<i>Also "Nun, ..."</i>
6	àtona	<i>Expressió impaciència, sospita, temor, decepció... "kommst du nun mit oder nicht?"</i>
7	àtona	<i>Continuació del discurs "Nun muss man hinzufügen, dass..."</i>
Conjunció	àtona	1. temporal+causal: nachdem, da 2. temporal als

Tècniques de traducció	Català 2004	Castellà 2010	Castellà 1983
Equivalent encunyat	64	85	87
Elisió	56	49	38
Ampliació	13	14	23
Transposició	11	9	8
Substitució + Equivalent encunyat	2	2	8
Substitució/ variació	5	6	2
Amplificació	5	4	4
Transposició/ modulació	4	1	2
Transposició + substitució + modulació	3	2	1
Compensació	2	2	0
Ampliació + substitució	1	1	2
Transposició + substitució	0	2	0
Compressió	1	0	1
Ampliació + modulació	0	0	1
Modulació	1	0	0
Substitució + transposició	1	0	0
Equivalent encunyat + ampliació	1	0	0
Transposició + contrasentit	0	1	0
(Fals sentit)	0	1	1

TAULA 5

ANNEX 2

KAPITEL 1

(1)

»Vielleicht, Mama. Aber wenn es so wäre, wer wäre schuld? Von wem hab ich es? Doch nur von dir. Oder meinst du, von Papa? Da muß du **nun** selber lachen.[...]« (TF: 7)

–Potser sí, mamà. Però si fos veritat, qui en tindria la culpa? De qui ho puc haver heretat? De ningú més que de tu. O potser creus que es del papà? Mira com rius! (TFC: 45)

–Tal vez, mamá. Pero, de ser así, ¿de quién sería la culpa? ¿A quién habría salido? A nadie más que a ti. Porque no irás a creer que he salido a papá. ¿Ves cómo tú misma te ríes? (TFCS1: 37)

–Tal vez sí, mamá. Pero si así fuese ¿quién tendría la culpa? ¿De quién me habría venido? Pues de ti y sólo de ti. ¿O acaso piensas que de papá? Eso ni tú misma te crees. (TFCS2: 21)

(2)

Und da war nun die Jugend wirklich allein. (TF: 7)

I llavors les noies es van quedar efectivament soles. (TFC: 46)

Y entonces la juventud se quedó realmente a solas. (TFCS1: 38)

Dicho lo cual se retiró al ala lateral del edificio subiendo por las escaleras que conducían al mismo desde el jardín, de manera que las jovencitas se quedaron, en efecto, solas. (TFCS2: 22)

(3)

»Freilich ist das die Hauptsache, 'Weiber weiblich, Männer männlich' – das ist, wie ihr wißt, einer von Papas Liblingssätze. Und **nun** helft mir erst Ordnung schaffen auf dem Tisch hier, sonst gibt es wieder eine Strafpredigt.« (TF: 8)

–És clar que sí. «Les dones, femenines; i els homes, masculins», és com sabeu una de les frases preferides del papà. I ara, primer de tot, ajudeu-me a endreçar una mica aquesta taula; si no, hauré d'agunatar un altre sermó. (TFC: 47)

–Por supuesto que es lo más importante: «las mujeres muy femeninas, los hombres muy varoniles», lo cual, como sabéis, es una de las frases favoritas de papá. Y ahora ayudadme a recoger esta mesa, no quiero que vuelvan a sermonearme. (TFCS1: 39)

–Ciento, es lo que más cuenta. «Las féminas femeninas y los varones varoniles», ya sabéis que ésta es una de las máximas favoritas de mi padre. Pero ahora ayudadme a poner orden en la mesa, si no me ganaré un sermón. (TFCS2: 22-23)

(4)

Im Nu waren die Docken in den Korb gepackt, und als alle wieder saßen, sagte Hulda: »**Nun**, aber, Effi, **nun** ist es Zeit, **nun** die Liebesgeschichte mit Entzagung. Oder ist es nicht so schlimm?« (TF: 8-9)

—Ara, Effi, és el moment d'explicar-nos aquesta història d'amor amb la renúncia final. O potser no és tan greu com això? (TFC: 48)

En un santiamén quedaron las madejas recogidas en el cesto y, una vez que todas se hubieron sentado de nuevo, Hulda dijo:

—Vamos, Effi, ahora ya puedes contarnos esa historia de amor y renuncia. Tal vez no sea tan terrible... (TFCS1: 39)

En un abrir y cerrar de ojos las madejas fueron guardadas en el cesto, y una vez que las muchchas se hubieron sentado, Hulda dijo:

—Bueno, Effi, ha llegado el momento de la historia de amor con renuncia. ¿O no es tan grave la cosa? (TFCS2: 23)

(5)

»Kann schon sein«, unterbrach hierauf Hertha. »Aber **nun** endlich sie Geschichte.« (TF: 11)

—Ja podria ser —va interrompre Hertha—. Però explica'ns la història d'una vegada. (TFC: 50)

—Puede ser —intervino Hertha—, pero vamos allá con esa historia. (TFCS1: 41)

—Puede ser —cortó Hertha— pero ahora venga esa historia de una vez. (TFCS2: 24)

(6)

»**Nun**, gibt dich zufrieden, ich fange schon an ... Also, Baron Innstetten! Als er noch keine Zwanzig war, stand er drüben bei der Rathenowern und verkehrte viel auf den Gütern hier herum, und am liebsten war er in Schwantikow drüben bei meinem Großvater Belling. Natürlich war es nicht des Großvaters wegen, daß er so oft drüben war, und wenn die Mama davon erzählte, so kann jeder leicht sehen, um wen es eigentlich war. Und ich glaube, es war auch gegenseitig.« (TF:11)

—No t'impacientis, que ja començó... Ja hem quedat que es deia baró Innstetten. Encara no tenia vint anys i s'estava aquí a Rathenow. Freqüentava molt tots els grans propietaris de la comarca, i on més li agradava anar era a Schwantikow, a casa del meu avi Belling. Naturalment no era pel meu avi que hi anava, i quan la mamà t'ho explica, de seguida t'adones de qui era la causant que hi anés tant. I crec que la cosa era mútua. (TFC:50)

—Tranquila, que ya comienzo... En fin, sigamos con el barón Innstetten. Antes de cumplir los veinte años vivía en Rathenow y frecuentaba mucho las fincas de por ahí, aunque su lugar favorito era la casa de mi abuelo Belling en Schwantikow. Naturalmente, la razón de que fuese tan a menudo por allí no era mi abuelo, y cuando mamá habla de ello, se comprende cuál era la causa real de su atracción. Y, además, creo que era mutua. (TFCS1: 41)

—Pues regocijate, que empiezo... ¡El barón Innstetten! No había cumplido todavía los veinte y estaba ya con los rathenowianos y frecuentaba mucho a las familias de por aquí, aunque donde más le gustaba estar era en Schwantikow, en casa de mi abuelo

Belling. Ni que decir tiene que no era el abuelo lo que le hacía ir por allá tan a menudo... Cuando mamá cuenta la historia cualquiera es capaz de percatarse fácilmente de quién era, en el fondo, la persona por la que é iba por allí. Y a mí me parece que la cosa era recíproca. (TFCS2: 24-25)

(7)

»**Nun**, es kam, wie's kommen mußte, wie's immer kommt. Er war ja noch viel zu jung, und als mein Papa sich einfand, der schon Ritterschaftsrat war und Hohen-Cremmen hatte, da war kein langes Besinnen mehr, und sie nahm ihn und wurde Frau von Briest ... Und das andere, was sonst noch kam, **nun**, das wißt ihr ... das andere bin ich.« (TF:11)

—Doncs va passar el que havia de passar, el que passa sempre. Ell era massa jove, i quan va entrar en escena el meu pare, que ja era diputat i amo de Hohen-Cremmen, no hi va haver més dubtes. Ella el va acceptar i es va convertir en la senyora von Briest... I el que va venir després, ja no cal que us ho digui... el que va venir després vaig ser jo. (TFC:50)

—Pues ocurrió lo que tenía que ocurrir, lo que pasa siempre. Él era demasiado joven, y cuando entró en escena mi papá, que ya era diputado y propietario de Hohen-Cremmen, la elección no dio lugar a dudas. Ella lo aceptó y se convirtió en la señora Von Briest... Lo demás, lo que vino después, ya lo sabéis vosotras... Lo que vino después fui yo. (TFCS1: 41)

—Pues pasó lo que tenía que pasar, lo que pasa siempre. El era demasiado joven, y cuando se presentó mi padre, que era ya caballero diputado, y dueño de Hohen-Cremmen, no se le dio más vueltas al asunto. Mamá le aceptó y se convirtió en la señora de Briest... Y lo que falta por pasar (y pasó) eso ya lo conocéis... eso soy yo. (TFCS2: 25)

(8)

»Ja, das andere bist du, Effi«, sagte Bertha. »Gott sei Dank, wir hätten dich nicht, wenn es anders gekommen wäre. Und **nun** sage, was tat Innstetten, was wurde aus ihm? Das Leben hat er sich nicht genommen, sonst könntet ihr ihn heute nicht erwarten.« (TF:11)

—Sí, Effi, vas ser tu —va dir Bertha—. Gràcies a Déu! Si les coses haguessin anat d'una altra manera, ara no et tindríem. Però, com va reaccionar Innstetten? Què se'n va fer? Segur que no es va suïcidar, perquè si no avui no l'estarieu esperant. (TFC:50-51)

—Pues claro que fuiste tú, Effi —exclamó Bertha—. Gracias a Dios. Si hubiera sido de otro modo, ahora no te tendríamos aquí. Y ahora dinos, ¿qué hizo Innstetten? ¿Qué fue de él? No se quitó la vida, porque de lo contrario no le estaríais esperando. (TFCS1: 41)

—Así es, Effi, eres tú —dijo Bertha— y loado sea Dios, pues si las cosas hubiesen ocurrido de otro modo, no te tendríamos. Pero di, ¿qué hizo Innstetten? ¿Qué fue de él? Suicidarse no se suicidó, de lo contrario no podrías estar esperándole hoy. (TFCS2: 25)

(9)

»Nein, Wilke, nicht so; das mit den Schlusen, das ist unsere Sache ... Hertha, du mußt **nun** die Tüte machen und einen Stein hineintun, daß alles besser versinken kann. Und dann wollen wir in einen langen Trauerzug aufrechen und die Tüte auf offener See begraben.« (TF: 12)

-No, Wilke, així no; les pellofes són cosa nostra... Hertha, ara has de fer la paperina i posar-li una pedra, perquè s'enfonsi. I després farem una llarga processó funerària i llençarem la paperina al mar. (TFC: 52)

-No Wilke, déjalo, eso es cosa nuestra... Hertha, haz tú el cucuricho y mételle una piedrecilla dentro para que se hunda antes. Luego iremos en largo y fúnebre cortejo para darle sepultura en alta mar. (TFCS1: 43)

-No, Wilke, eso no. Lo de las cáscaras es cosa nuestra... Hertha, tienes que hacer el envoltorio y meter dentro una piedra para que se hunda mejor, y después nos marchamos las tres en cortejo fúnebre a sepultarlo todo en mar abierto. (TFCS2: 26)

(10)

Wilke schmunzelte: »Is doch ein Daus, unser Fräulein«, so etwa gingen seine Gedanken. Effi aber, während sie die Tüte mitten auf die rasch zusammengeraffte Tischdecke legte, sagte: »**Nun** fassen wir alle vier an, jeder an einem Zipfel, und singen was Trauriges.« (TF:13)

Wilke va somriure com si pensés: «Que n'és de llesta, la senyoreta!» Mentrestant Effi va posar la paperina al mig de les tovales, que havia agafat d'una revolada, i va dir:

-Ara n'agafarem cadascuna una punta i cantarem una cosa trista. (TFC:52)

Wilke sonrió. «Menuda pilluela está hecha la señorita», parecía estar pensando; pero Effi ya había colocado el cucuricho y lo había quirado de la mesa con un rápido movimiento.

-Ahora cojámoslo cada una por una esquina y entonemos alguna canción triste. (TFCS1: 43)

Wilke puso una sonrisa de satisfacción, como pensando. «La señorita es un as», y Effi, mientras colocaba el envoltorio en el centro del mantel, que había recogido a toda prisa, dijo:

-Y ahora cojámoslo cada una de una punta y cantemos algo triste. (TFCS2: 26)

KAPITEL 2

(1)

Ja, man konnte sich nicht genug tun damit, bis Hulda mit einem Male sagt: »**Nun** aber ist es höchste Zeit, Effi; du siehst ja aus, wie sag ich nur, du siehst ja aus, wie wenn du vom Kirschenpflücken kämst, alles verknittert und zerknautscht; das Leinenzeug macht immer so viele Falten, und der große weiße Klappkragen ... ja, wahrhaftig, jetzt hab ich es, du sieht aus wie ein Schiffsjunge.« (TF: 14)

Sembla que el tema era inesgotable, fins que de sobte Hulda va dir:

-Crec que ja és l'hora, Effi; sembla, com t'ho diria, sembla que vinguis de collir cireres, vas tota arrugada; la roba de fil sempre fa plecs, i aquest coll blanc... Sí, la veritat, ara ho he vist clar, sembles un grumet. (TFC: 53-54)

Sí, el tema era inagotable y la conversación no hubiese cesado si de repente Hulda no hubiese dicho:

—Pero, Effi, se te va a hacer tarde. Y tienes un aspecto... cómo te diría... como si vinieras de coger cerezas, toda descompuesta y desarreglada; los vestidos de lino siempre se arrugan, y luego ese gran cuello blanco... Sí, ya lo tengo: pareces un grumete. (TFCS1: 45)

No parecía, por las trazas que la conversación fuera a terminar nunca, pero de pronto Hulda la interrumpió diciendo:

—Bueno, Effi, se te ha hecho tardísimo. La verdad es que tienes un aspecto de... ¿cómo diría yo? Parece que vinieras de coger cerezas, toda arrugada. Y es que el hilo se arruga que es una barbaridad. Y encima ese enorme cuello de marinero... ¡Ya lo tengo! Pareces un grumete. (TFCS2: 29)

(2)

»Alle Wetter ... ‘wie das **nun** wieder klingt ... Du sprichst wirklich wie ein Midshipmann. Ich werde mich aber hüten, dir nachzuklettern, ich bin nicht so waghalsig. Jahnke hat ganz recht, wenn er immer sagt, du hättest zuviel von dem Bellingschen in dir, von deiner mama her. Ich bin bloß ein Pastorskind.« (TF: 14)

—Llamps i trons... Com sona! Parles com un autèntic midshipman. Però em guardaré molt d'enfilar-me darrere teu, no sóc tan temerària. Jahnke té raó quan diu que t'assembles als Belling, que tens molt de la teva mare. Jo només sóc la filla d'un pastor. (TFC: 54)

—«Rayos y centellas»... ¡Cómo suena eso...! Hablas realmente como un marinero. Pero ni sueñas que subiré trepando detrás de ti, no soy tan temeraria. A Jahnke le sobra razón cuando dice que tienes demasiado Belling, de la parte de tu madre. Yo no soy más que la hija de un simple pastor. (TFCS1: 45)

—Rayos y centellas... Hay que ver cómo suena eso... Hablas como un auténtico *midshipman*. Pero yo me guardaré muy bien de trepar tras de ti, no soy tan temeraria. Jahnke tiene toda la razón al estar continuamente diciendo que has salido en demasiadas cosas a los Belling, a tu madre. Yo no soy más que la hija de un pastor. (TFCS2: 29-30)

(3)

»Ach, geh mir. Stille Wasser sind tief. Weißt du noch, wie du damals, als Vetter Briest als Kadett hier war, aber doch schon groß genug, wie du damals auf dem Scheunendach entlangrutschtest. Und warum? **Nun**, ich will es nicht verraten. Aber kommt, wir wollen uns schukeln, auf jeder Seite zwei; erissen wird es ja wohl nicht, oder wenn ihr nicht Lust habt, denn ihr macht wieder lange Gesichter, dann wollen wir Anschlag spielen. Eine Viertelstunde hab ich noch. Ich mag noch nicht hineingehen, und alles bloß, um einen Landrat guten Tag zu sagen, noch dazu einem Landrat aus Hinterpommern. Ältlich ist er auch, er könnte ja beinah mein Vater sein, un wenn er wirklich in einer Seestadt wohnt, Kessin soll ja so was sein, **nun**, da muß ich ihm in diesem Matrosenkostüm eigentlich am besten gefallen und muß ihm beinah wie eine große Aufmerksamkeit vorkommen. Fürsten, wenn sie wen empfangen, so viel weiß ich von meinem Papa her, legen auch immer die Uniform aus der Gegen des anderen an. Also nur nicht ängstlich ... rasch, rasch, ich fliege aus, und neben der Bank hier ist frei.« (TF: 14-15)

—Bah, ja saps que l'aigua mansa és la més perillosa. ¿Recordes aquella vegada, quan va venir el cosí Briest que encara era cadet, però que ja no era cap nen, com rodolaves per la teulada del graner? I per què? No t'amoïnis, no penso dir-ho. Però veniu, anem a gronxar-nos, dues a cada costat; no crec que es trenqui la corda, però si no en teniu ganas, que ja veig que hi feu mala cara, juguem a «salvats». Encara em queda un quart d'hora. No tinc cap pressa per entrar, i tot plegat per saludar un governador, i un governador de la Pomerània oriental a més, un home gran, que gairebé podria ser el meu pare. I si de veritat viu en una ciutat de mar, com sembla que és Kessin, amb aquest vestit de mariner segur que és com més li agrado, i potser fins i tot li

sembla rà una deferència. Els prínceps, quan reben algú, segons el papà, sempre es poden l'uniforme del país de l'altre. Així doncs, que no ens domini el pànic... De pressa, de pressa, jo m'escapo i aquí al costat del banc és «salvats». (TFC: 54-55)

—¡Bah, no me bengas con esas! De las aguas mansas líbreme Dios... ¿No te acuerdas ya de cuando estuve aquí mi primo Briest, de cadete, pero que ya no era ningún niño? ¿No te acuerdas de cómo te deslizabas por el techo del granero? ¿Y para qué? No te preocupes, no voy a delatarlo. Venga, vamos a columpiarnos, dos a cada lado, seguro que las cuerdas aguantan. Pero si no os apetece, porque ya veo que ponéis mala cara, jugaremos entonces a pillar. Todavía me queda un cuarto de hora. No quiero entrar aún en casa, y todo simplemente para saludar a un gobernador provincial, y encima de la Pomerania Oriental, y tan entrado en años que incluso podría ser mi padre. Y además vive en una ciudad portuaria, como dicen que es Kessin, entonces le gustaré más con este traje marinero, y puede que hasta lo considere como una especie de deferencia. Cuando los príncipes reciben a alguien, y esto lo sé por papá, siempre se visten con el traje del país del invitado. Así que no hay de que preocuparse... Deprisa, voy a esconderme, y aquí en el banco es casa. (TFCS1: 46)

—¡Ah, no me vengas con esas! Las apariencias engañan. Ya sabes cómo resbalaste por el tejado del granero cuando el primo Briest vino aquella vez, siendo cadete pero ya crecidito. ¿Y por qué? Bueno, no voy a revelarlo. ¡Pero venga, vamos a columpiarnos! Dos a cada lado, seguro que no se rompe. O si os apetece, que ya veo que que otra vez ponéis caras largas, podemos jugar a "tocado". Me queda un cuarto de hora. No me apetece entrar todavía. Y todo sólo por darle los buenos días a un prefecto territorial, y por si fuera poco de la Transpomerania. Además es ya mayor, casi podría ser mi padre. Por otro lado, si es cierto que vive en una ciudad marítima, Kessin debe de serlo, por fuerza habrá de complacerle muchísimo que lleve este traje de marinero. Tiene que tomarlo casi como una deferencia muy grande. Los príncipes (eso lo sé por papá) cuando reciben a alguien en audiencia, se visten siempre con el uniforme del país del otro. Así que no temáis nada. ¡Deprisa, deprisa! Yo me escapo, y aquí junto al banco está el sitio franco... (TFCS2: 30)

(4)

»**Nun** bist du doch noch in deinem Kittel, und der Besuch ist da. Nie hälst du die Zeit.« (TF: 16)

—Encara vas amb aquesta bata, i la visita ja és aquí. No hi ha manera que siguis puntual. (TFC: 56)

—Aún estás sin arreglar y la visita ya ha llegado. No hay manera de que seas puntual. (TFCS1: 47)

—¡Pero bueno, aún en bata, y la visita ya ha llegado! Nunca eres puntual.

(5)

Frau von Briest war in sichtiger Verlegenhei; Effi aber schmiegte sich liebkosend an sie und sagte: »Verzeih, ich will mich **nun** eilen; du weißt, ich kann auch rasch sein, und in fünf Minuten ist Aschenputtel in eine Preinzessin verwandelt. So lange kann er warten oder mit dem papa plaudern.« (TF: 16)

La senyora von Briest estava ostensiblement tensa, però Effi se li va acostar tota mimosa i li va dir:

—Perdona'm, no tardaré gens; ja saps que puc ser molt ràpida, i en cinc minuts la ventafocs es transformarà en una princesa. Mentrestant, que s'esperi o que xerri una estona amb el papà. (TFC: 56)

La señora Von Briest estaba visiblemente azorada, así que Effi la abrazó cariñosamente y añadió:

—Perdona, voy a darme prisa; ya sabes que puedo ser muy rápida, y que en cinco minutos Cenicienta se habrá transformado en princesa. Entretanto puede esperar, o que charle con papá. (TFCS1: 47)

La señora Briest se hallaba visiblemente azorada, pero Effi se arrimó a ella, mimosa, y le dijo: –Perdona, voy a darme prisa; ya sabes que puedo ser muy rápida, En cinco minutos la Cenicienta se transforma en princesa. Que el caballero aguarde ese ratito, o que se esté de charla con papá». (TFCS2: 31)

KAPITEL 3

(1)

Noch am demselben Tage hatte sich Baron Innstetten mit Effi Briest verlobt. Der joviale Brautvater, der sich nicht leicht in seiner Feierlichkeitsrolle zurechtfand, hatte bei dem Verlobungsmahl, das folgte, das junge Paar leben lassen, was auf Frau von Briest, die dabei der **nun** um kaum achtzehnte Jahr zurückliegenden Zeit gedenken mochte, nicht ohne herzbeweglichen Eindruck geblieben war. Aber nicht auf lange; sie hatte es nicht sein können, **nun** war es statt ihrer die Tochter – alles in allem ebensogut oder vielleicht noch besser. (TF: 18)

Aquell mateix dia el baró Innstetten i Effi Briest es van prometre. Durant l'àpat de prometatge que van celebrar després, el jovial pare de la noia, que no se sentia del tot còmode en el seu paper solemne, va brindar per la jove parella, i la senyora Von Briest, a la qual probablement venien records de divuit anys enrere, no va poder evitar emocionar-se. Però aquesta emoció no va durar gaire: per a ella no havia estat possible; ara en comptes d'ella era la seva filla... Ben mirat, tant se valia, o potser encara era millor. (TFC: 58)

Ese mismo día el barón Innstetten y Effi Briest se prometieron. Durante la comida de compromiso que siguió, el jovial padre de la muchacha, que no se hallaba del todo a gusto en su solemne papel, brindó a la salud de la joven pareja, y la señora Von Briest, a la que probablemente le venían recuerdos de dieciocho años atrás, no pudo evitar emocionarse. Pero no le duró mucho tiempo: lo que entonces no había podido ser con ella, sería ahora con su hija... En cualquier caso daba igual, o incluso era mejor así, ya que con Briest la vida era muy llevadera, pese a ser un tanto prosaico y caer de vez en cuando en la frivolidad. (TFCS1: 50)

Aquel mismo día el barón Innstetten quedó prometido con Effi Briest. El padre de la novia, a quien, dado su talante jovial, no le resultaba fácil encontrarse a sus anchas en su solemne papel, durante el almuerzo de espousales que siguió al compromiso matrimonial brindó por la joven pareja, lo que no dejó de emocionar a la señora Briest, a quien le asaltaron recuerdos de apenas diez y ocho años atrás, si bien su emoción no duró mucho. En aquel entonces no había podido ser *ella*, pero ahora, en su lugar, era su hija... Daba igual, o acaso era mejor, pues con Briest se podía vivir, pese a que era un poco prosaico y a que de vez en cuando le daba algún arranque de frivolidad. (TFCS2: 33)

(2)

Für seine Frau, so hieß es, würde der Fortbestand von »Mama« (den es gäbe auch junge Mamas) wohl das Beste sein, während er für seine Person, unter Vezicht auf den Ehrentitel »Papa«, das einfache Briest entschieden bevorzugen müsse, schon weil es so hübsch kurz sei. Und was **nun** die Kinder angehe – bei welchem Wort er sich, Aug' in Aug' mit dem nur etwa um ein Dutzend Jahre jüngeren Innstetten, einen Ruck geben mußte –, **nun**, so sei Effi eben Effi und Geert Geert. (TF: 18)

Per a la seva dona, va dir, el millor seria potser conservar «mamà» (ja que també hi havia mamás joves), mentre que per a ell amteix, renunciant al títol hinrós de «papà», preferia decididament Briest a seqües, si més no perquè de tan curt resultava bonic. I quant als nois –i en dir això, mirant de fit a fit Innstetten, que només tenia dotze anys menys que ell, av haver de fer un cert esforç–, Effi seria Effi i Geert seria Geert. (TFC: 59)

A su mujer, según él, sería preferible seguir llamándola «mamá» (pues hay también mamás jóvenes), mientras que en lo referente a su persona estaba dispuesto a renunciar al honroso título de «papá» y se decantaba decididamente por el de Briest a secas, aunque solo fuese porque resultaba agradable en su brevedad. Y en cuanto a los chicos -y al pronunciar esta palabra, mirando de frente a Innstetten, al que a penas llevaba una docena de años, se obligó a proseguir rápidamente-, bien, Effi continuaría siendo Effi y Geert, Geert. (TFCS1: 50-51)

Se fijó, así pues, que para su esposa lo mejor sería que continuara con el apelativo de mamá, dado que también había mamás jóvenes, mientras que él, al renunciar para sí al honroso calificativo de papá, decididamente tenía que optar por el de Briest a secas, aunque no fuera sino por su bonita concisión. Y en cuanto a los hijos (término este que, ante Innstetten apenas una docena de años más joven que él, hubo de迫使自己 un poco a utilizar), pues bien, que Effi se quedara en Effi, Geert en Geert. (TFCS2: 34)

(3)

Gleich nach der Aufhebung der Tafel beurlaubte sich Effi, um einen Besuch drüben bei Pastors zu machen. Unterwegs sagte sie sich: »Ich glaube, Hulda wird sich ärgern. Nun bin ich ihr doch zuvorgekommen – sie war immer zu eitel und eingebildet.« (TF: 19)

De seguida que es van aixecar de la taula, Effi va demanar permís per fer una visita al pastor i a la seva dona. Pel camí anava pensant: «Em sembla que que Hulda tindrà una enrabiada. Al final m'he avançat jo. Sempre ha estat una presumida i una fàtua.» (TFC: 59)

En cuanto se levantaron de la mesa, Effi se despidió enseguida para ir a hacer una visita a casa del pastor. Por el camino iba pensando: «Creo que a Hulda le sentará mal. Al final voy a lograrlo antes que ella. Siempre ha sido una vanidosa y una presumida». (TFCS1: 51)

Nada más concluido el almuerzo, Effi pidió permiso para visitar al pastor y a su mujer, y, ya de camino, se dijo: «Me parece que Hulda va a enfurruñarse, pues me he adelantado a ella. Siempre fue una engrída y una fatua». (TFCS2:34)

(4)

Von Pastors ging Effi natürlich auch zu Kantor Jahnkes; die Zwillinge hatten schon nach ihr ausgeschaut und empfingen sie im Vorgarten.

»Nun, Effi«, sagte Hertha, während alle drei zwischen den rechts und links blühenden Studentenblumen auf und abschritten, »nun, Effi, wie ist dir eigentlich.« (TF: 19)

-I ara, Effi, com et sents? -va dir Hertha, mentre les tres amigues passejaven amunt i avall entre les dues rengles d'amarants florits. (TFC: 60)

-Y bien, Effi... -dijo Hertha mientras paseaban por entre las matas de pensamientos que florecían a un lado y otro del sendero-. Bueno, Effi, ¿cómo te sientes? (TFCS1: 52)

Mientras las tres muchachas se ponían a pasear de arriba a abajo entre la hilera de compuestas que florecían a ambos lados, Hertha dijo:

-Bueno, Effi, ¿cómo te sientes realmente? (TFCS2: 35)

(5)

Und diesem ihren heiteren Phantasien entsprach denn auch ihre Haltung, als die große Berliner Woche nun wirklich da war. (TF: 22)

I amb aquestes fantasies es va corresponder en efecte el seu comportament quan va arribar la setmana berlinesa. (TFC: 63)

A estas alegres fantasías correspondió su comportamiento durante la gran semana que pasaron en Berlín. (TFCS1: 54)

Y en efecto, cuando la gran semana berlinesa se hizo realidad, Effi se comportó de acuerdo con tan risueñas fantasías. (TFCS2: 37)

(6)

Es waren himmlische tage für alle drei, nicht zum wenigsten für den Vetter, der so wundervoll zu chaperonieren und keline Differenzen immer rasch auszugleichen verstand. An solchen Meinungsverschiedenheiten zwischen Mutter und Tochter war nun, wie das so geht, all die Zeit über kein Mangel, aber sie traten glücklicherweise nie bei den zu manchenden Einküfen hervor. (TF: 22)

Van ser uns dies deliciosos per a tots tres, també per al cosí, que va ser l'acompanyant perfecte capaç de posar pau així que sorgia algun petit conflicte. Les diferències d'opinió entre mare i filla en realitat eren constants, però sortosament no afloraven mai a l'hora de comprar. (TFC: 64)

Fueron unos días deliciosos para los tres, también para el primo, que no solo fue un magnífico guía, sino que supo mediar con prontitud en cuanto surgía algún pequeño conflicto. Aunque las divergencias entre madre e hija fueron constantes, afortunadamente no llegaron a aflorar durante las numerosas compras que tuvieron que realizar. (TFCS1: 55)

Aquellos días fueron una delicia para los tres, y sobre todo para el primo, que tan maravillosamente sabía hacer de carabina y arreglárselas para conciliar las no pocas discrepancias que a cada paso surgían entre madre e hija, pero que, felizmente, nunca surgían a la hora de ir de compras. (TFCS2: 38)

(7)

Nur das Eleganteste gefiel ihr, und wenn sie das Beste nicht haben konnte, so verzichtete sie auf das Zweibeste, weil ihr dieses Zweite nun nichts mehr bedeutete. (TF:23)

Només li agradaven els objectes més elegants, i quan no podia obtenir una cosa de primera qualitat, renunciava a adquirir-ne una altra de més modesta, perquè si no era la millor ja no li deia res. (TFC:64-65)

Tan solo le gustaba lo más elegante, y si no podía conseguirlo renunciaba a lo de calidad más modesta, pues si no era lo mejor ya no le interesaba para nada. (TFCS1: 56)

[...]: no le complacía sino lo más elegante, y cuando le era imposible adquirir lo mejor de lo mejor, prefería renunciar a lo que seguía en calidad, pues ya no significaba nada para ella. (TFCS2: 38)

KAPITEL 4

(1)

»Ihr habt mir da vorhin von der Nationalgalerie gesprochen und von der ‘Insel der Seligen’ – nun, wir haben hier, während ihr fort wart, auch so was gehabt: unser Inspektor Pink und die Gärtensfrau. [...]« (TF: 24)

—Abans m'heu parlat de la Galeria Nacional i de l'Illa del benaventurats. Doncs bé, nosaltres, mentre éreu fora, també hem tingut aquí una cosa semblant. [...].(TFC: 66)

—Antes me habéis hablado de la Galería Nacional y de La isla de los bienaventurados. Pues bien, en vuestra ausencia también nosotros hemos tenido aquí algo de eso: nuestro capatz Pink y la mujer del jardinero. [...].(TFCS1: 58)

«Antes os referíais a la Galería Nacional y a la Isla de los Bienaventurados; pues bien, durante vuestra ausencia también nosotros hemos tenido algo por el estilo: el mayordomo Pink y la mujer del jardinero. (TFCS2:42)

(2)

»[...] Wir sind doch nun mal eine historische Familie, laß mirhinzufügen Gott sei Dank, und die Innstettens sind es nicht; die Innstettens sind bloß alt, meinetwegen Uradel, aber was heißt Uradel? [...]« (TF: 26)

—[...] Som una família històrica, i permet que afegeixi gràcies a Déu, i els Innstetten, no; els Innstetten només són antics, una nissaga antiga si m'apures, però què vol dir una nissaga antiga? [...].(TFC: 68)

—[...] Nosotros somos una familia histórica, y permitidme que añada que a Dios gracias, y los Innstetten no. Los Innstetten son, si me apuráis, un linaje antiguo, de vieja aristocracia, pero ¿qué quiere decir vieja aristocracia? [...].(TFCS1: 59)

«[...] Lo cierto es, permítaseme añadir, que nosotros somos, gracias a Dios, somos una familia histórica, y los Innstettens no lo son; los Innstettens no tiene sino mera antigüedad; son, si quieres, de rancia nobleza pero ¿qué significa “rancia nobleza”? [...]» (TFCS2: 43)

(3)

Daß alle diese Dinge vor Effi geheimgehalten wurden, braucht nicht erst gesagt zu werden. Bei mehr Neugier auf Seiten dieser letzteren wäre das nun freilich ganz unmöglich gewesen, aber Effi hatte so wenig Verlangen, in die Vorbereitungen und geplanten Überraschungen einzudringen, daß sie der Mama mi tallem Nachdruck erklärte, sie könne es abwarten, und wenn diese dann zweifelte, so schloß Effi mit wiederholten Versicherung: Es wäre wirklich so: die Mama könne es glauben. [...]« (TF: 26)

No cal dir que de totes aquestes coses Effi no en sabia res. Això hauria estat evidentment impossible si Effi hagués mostrat més curiositat, però tenia tan poc interès a participar en la preparació i les sorpreses que planejaven, que li va dir a la mamà amb tota rotunditat que «no tenia cap pressa» per conèixer-les. I quan la mamà va expressar els seus dubtes, Effi li va tornar a assegurar que era així i que s'ho podia ben creure. (TFC: 69)

Ni que decir tiene que todo esto se llevaba en secreto con respecto a Effi, lo cual hubiera sido del todo imposible si esta hubiese mostrado un poco de curiosidad. Sin embargo, Effi sentía muy poco interés por los preparativos y las sorpresas planeadas. Ya se lo había dicho a su mamá de forma rotunda:

–Lo veré todo cuando llegue el momento; entretanto, puedo esperar tranquilamente.

Y como la madre expresaba sus dudas, Effi volvió a asegurarle que así era, que debía creerla. (TFCS1: 60)

No es preciso decir que todo esto fue mantenido en secreto para Effi, la cual –si bien es cierto que no era posible sentir más curiosidad de la que sentía– llegó a manifestar rotundamente (dadas sus escasas ansias de entrometerse en los preparativos y en las sorpresas proyectadas) que «ella podía esperar». Y en vista de que la madre abrigaba sus dudas al respecto, Effi zanjó la cuestión reafirmándose en lo dicho y asegurando a su madre que de veras era así, que podía creerla. (TFCS2: 44)

(4)

»Ich hoffe, du hast **nun** alles, Effi. Wenn du aber noch kleine Wünsche hegst, so mußt du sie jetzt aussprechen, womöglich in dieser Stunde noch. Pap hat den Raps vorteilhaft verkauft und ist ungewöhnlich guter Laune.« (TF: 27)

[...].– Em sembla que ja ho tens tot, Effi. Però si desitges alguna altra cosa, ho has de dir ara, ara mateix si pot ser. El papà ha venut molt bé la collita de colza i està d'un bon humor inusitat. (TFC: 70)

[...].–Creo que ya lo tienes todo, Effi. Pero si todavía deseas algún pequeño capricho, debes decirlo ahora, a ser posible ya, pues papá ha vendido muy bien la cosecha de colza y está de un buen humor inusitado. (TFCS1: 61)

– Confío en que ya lo tengas todo, Effi, pero si aún te queda algún pequeño deseo has de decirlo ahora, a ser posible ahora mismo, pues papá ha vendido la colza ventajosamente y está de un buen humor inusitado. (TFCS2: 45)

(5)

»Ja, liebe Mama, was soll ich da sagen. Eigentlich habe ich ja alles, was man braucht, ich meine, was man *hier* braucht. Aber da mir's **nun** mal bestimmt ist, so hoch nördlich zu kommen ... ich bemerke, daß ich nichts dagegen habe, im Gegenteil, ich freue mich darauf, auf die Nordlicher und auf den helleren Glanz der Sterne ..., da mir's **nun** mal so bestimmt ist, so hätte ich wohl gern einen Pelz gehabt.« (TF: 28)

–No sé qué dir-te, mamà. En realitat ja tinc tot el que es necessita *aquí*. Però com que el meu destí és anar a viure tan al nord... i que consti que no em sembla malament, al contrari, de debò que estic desitjant veure l'aurora boreal i la resplendor de les estrelles... com que és el meu destí, potser m'hauria agradat un abric de pells. (TFC: 70)

—Qué quieres que te diga, mamá querida. En realidad ya tengo todo lo que se necesita, quiero decir, lo que se necesita aquí. Pero como por lo visto estoy destinada a irme tan al norte... y que conste que no me parece mal, al contrario, estoy deseando poder contemplar las luces del norte y el resplandor más claro de las estrellas... como al parecer estoy destinada a ir allí, me hubiera gustado tener un abrigo de pieles. (TFCS1: 61-62)

—En fin, mamá querida, qué quieres que te diga. La verdad es que tengo ya todo lo necesario, bueno, todo lo que se necesita aquí. Pero como me veo abocada a ir tan al norte... Aunque conste que no tengo nada en contra de ello. Al revés, estoy deseando ver las auroras boreales y ese más claro fulgor de las estrellas... Pero como me veo abocada a ello, no me disgustaría nada tener un abrigo de pieles. (TFCS2: 45)

(6)

»Nein, wirklich nichts; ganz im Ernst ... Wenn es aber doch am Ende was sein sollte ...«

»**Nun...**«

»... So müßt es ein japanischer Bettschirm sein, schwarz und goldene Vögel darauf, alle mit einem langen Kranichschnabel ... und dann vielleicht auch noch eine Ampel für unser Schlafzimmer, mit rotem Schein.«

Frau von Briest schwieg.

»**Nun** siehst du, Mama, du schweigst und siehst aus, als ob ich etwas besonders Unpassendes gesagt hätte.«

»Nein, Effi, nichts Unpassendes. Und vor deiner Mutter **nun** schon gewiß nicht. Denn ich kenne dich ja. [...]« (TF: 29-30)

—Sí, de debò. Però si tanmateix hagués de demanar alguna cosa...

—Digues...

—Seria un paravent japonès per al dormitori, negre i amb ocells daurats, de bec llarg com les grues... I potser també per al dormitori una làmpara que fes llum vermella.

La senyora Von Briest no va dir res.

—Ho veus, mamà? Calles i fas una cara com si hagués tornat a dir alguna inconveniència.

—No, Effi, inconveniència no. I menys parlant amb la teva mare. Perquè jo et coneix. [...].(TFC: 73)

—Nada, de verdad. Aunque bueno... si tuviera que elegir algo...

—Sería...

—Un biombo japonés con pájaros negros y dorados, con largos picos como grullas... y tal vez una lámpara para nuestro dormitorio, con una tulipa de luz roja.

La señora Von Briest guardó silencio.

—¿Lo ves, mamá? Ahora te quedas callada y pones una cara como si hubiera dicho alguna inconveniencia.

—No, Effi, no es ninguna inconveniencia. Y menos delante de tu madre. Porque yo te conozco. [...]. (TFCS1: 64)

—De veras. Lo digo en serio a más no poder... Aunque si existiera en mí algún deseo...

-Veamos.

-... Sería un biombo japonés de alcoba, con pájaros negros y dorados de largo pico de grulla... Y quizá también, además, una lámpara para nuestro dormitorio, con luz roja.

La señora Briest guardó silencio.

-Ya lo ves, mamá: te callas y pones cara como si hubiese dicho una enorme inconveniencia.

-No. Effi. Ninguna inconveniencia. Lo que acabas de decir ahora delante de tu madre no es, desde luego, ninguna inconveniencia. Te conozco bien. [...].(TFCS2: 47)

(7)

»Ja, so bist du. Ich weiß wohl. Aber meine liebe Effi, wir müssen vorsichtig im Leben sein, und zumal wir Frauen. Und wenn du **nun** nach Kessin kommst, einem kleinen Ort, wo nachts kaum eine Laterne brennt, so lacht man über dergleichen. [...]« (TF: 30)

-Sí, ets així. Ja ho sé prou. Però estimada filla Effi, a la vida hem de ser prudents, sobretot nosaltres, les dones. I a Kessin, una ciutat petita, on de nit amb prou feines hi deu haver un fanal encès, una cosa així farà riure. [...].(TFC: 73)

-Sí, así eres, hija mía. Lo sé muy bien. Pero, mi querida Effi, en la vida debemos ser prudentes, sobre todo nosotras, las mujeres. En un lugar tan pequeño como Kessin, donde por las noches apenas se peude ver un farol encendido, se reirían de una cosa así. (TFCS1: 64)

-Sí, así eres. Bien lo sé. Pero, Effi mía querida, es preciso que en la vida seamos prudentes, y sobre todo nosotras las mujeres. Y yendo, como vas, a Kessin, un pequeño lugar en el que de noche apenas sí luce una farola, la gente se reiría de semejantes cosas. [...]. (TFCS2: 47-48)

(8)

»[...] Vetter Briest, und daran will ich mich aufrichten, dessen Mutter und Schwester immer nach Warnemünde gehen – **nun**, ich sehe doch wirklich nicht ein, warum der die lieben Verwandten nicht auch einmal nach Kessin hin dirigieren sollte. [...]« (TF: 31)

-[...] El cosí Briest, i això em dóna ànims, sempre envia la seva mare i la seva germana a Warnemünde i, la veritat, no veig per què no hauria d'enviar-les també a Kessin alguna vegada. [...].(TFC: 74)

-[...] El primo Briest, y eso me consuela un poco, siempre envía a su madre y a su hermana a Warnemünde, y lo cierto es que no veo por qué no podría destinarlas alguna vez a Kessin. [...]. (TFCS1: 65)

-[...] El primo Briest con esto quiero consolarme- cuya madre y hermana siempre van a Warnemünde... Y ahora que caigo: no veo por qué el primo no habría de mandar a nuestras queridas parientes a Kessin. [...]. (TFCS2: 48)

(9)

»Wer?«

»**Nun**, Dagobert.« (TF: 31)

–Qui?

–Dagobert, és clar. (TFC: 75)

–¿Quién?

–Pues Dagobert. (TFCS1: 65)

–¿Quién?

–¿Quién va a ser? Dagobert. (TFCS2: 48)

(10)

»Ich dachte, du meintest Innstetten. Aber jedenfalls ist es and er Zeit, endlich zu wissen, was er schreibt ... Du hast ja den Brief noch in der Tasche.«

»Richtig. Den hätt ich fast vergessen.« Und sie öffnete den Brief und überflog ihn.

»**Nun**, Effi, kein Wort? Du strahlst nicht und lachst nicht einmal. Und er schreibt doch immer so heiter und unterhaltlich und gar nicht väterlich weise.« (TF: 31)

–Em pensava que parlaves d’Innstetten. Però no creus que ja és hora de saber què diu la carta? Encara la tens a la butxaca.

–És veritat. Ja quasi no me’n recordava.

Va obrir la carta i va fer una ullada.

–Què passa, Effi? No dius res? No estàs radiant, ni tan sols has rigut. I això que les seves cartes solen ser molt divertides, i no precisament assenyades o paternals. (TFC: 75)

–Creí que te referías a Innstetten. En fin, creo que ya es hora de saber lo que te dice... Todavía tienes la carta en el bolsillo.

–Es verdad. Casi lo había olvidado.

Abrió la carta y le echó un rápido vistazo.

–Y bien, Effi, ¿no dices nada? No veo que te alegres, ni siquiera que sonrías. Y eso que sus cartas son siempre muy divertidas, sin ningún aire de seriedad o paternalismo. (TFCS1: 65)

–Creí que te referías a Innstetten. De todos modos ya es hora de saber lo que dice en la carta que tienes todavía en el bolsillo.

–Ciento. Casi la había olvidado.

Y dicho esto abrió la carta y echó una rápida ojeada.

—Y bien, Effi. ¿No dices nada? No se te nota radiante ni risueña, y eso que Innstetten escribe siempre de modo tan jovial y entretenido, nada paternal. (TFCS2: 49)

(11)

»Das sieht dir ähnlich. Und **nun** sage mir, wofür bist du denn eigentlich?«

»Ich bin ... **nun**, ich bin für gleich und gleich und natürlich auch für Zärtlichkeit und Liebe. Und wenn es Zärtlichkeit und Liebe nicht sein können, weil Liebe, wie Papa sagt, doch nur ein Papperlapapp ist (was ish aber nicht glaube), **nun**, dann bin ich für Reichtum und ein vornehmes Haus, ein ganz vornehmes, wo Prinz Friedrich Karl zur Jagd kommt, auf Elchwild oder Auerhahn, oder wo der alte Kaiser vorfährt und für jede Dame, auch für die jungen, ein gnädiges Wort hat. Und wenn wir dann in Berlin sind, dann bin ich für Hofball und Galaoper, immer dicht neben der großen Mitteloge.« (TF: 32)

—No m'estranya gens de tu. Però em vols dir de què ets partidària exactament?

—Doncs sóc partidària... no ho sé... de les afinitats, i naturalment de la tendresa i de l'amor. I si no hi pot haver tendresa i amor, perquè, com diu el papà, això de l'amor només són romanços, encara que a mi no m'ho sembla, doncs llavors sóc partidària de la riquesa i d'una casa distingida, *molt* distingida, on vingui de cacera el príncep Karl Friedrich, a caçar dants i galls salvatges, i on també s'aturi el vell kàiser i per a cada dama, fins i tot per a les més joves, tingui una paraula amable. I quan siguem a Berlín, sóc partidària dels balls de la cort i de les funcions de gala a l'òpera, sempre prop de la gran llotja imperial. (TFC: 75-76)

—No me estraña, viniendo de ti. Y entonces dime: ¿de qué estás a favor exactamente?

—Bueno, pues... estoy a favor de la afinidad y de compartirlo todo, y naturalmente también de la ternura y el amor. Y si la ternura y el amor no pueden ser, porque, como dice papá, el amor no son más que bobadas, aunque a mí no me lo parezca, pues entonces estoy a favor de la riqueza y de una casa distinguida, muy distinguida, a la que el príncipe Federico Carlos vaya a cazar alces y urogallos, y en la que también se hospede a su paso el viejo káiser y tenga para cada dama, incluso para las más jóvenes, una palabra amable. Y cuando estemos en Berlín, entonces estoy a favor de los bailes de la corte y de las funciones de gala en la ópera, siempre muy cerca del palco imperial. (TFCS1: 66)

—¡Muy propio de ti! Pero dime entonces en favor de qué estás realmente.

—Estoy... Bueno, estoy por la afinidad, y también, naturalmente, por el cariño y el amor, pero si no puede darse cariño y amor porque como dice papá (aunque a mí no me lo parece) eso del amor no son más que pamplinas, entonces estoy por la riqueza y por una casa magnífica, pero *absolutamente* magnífica, a la que venga el príncipe Friedrich Karl a cazar alces o urogallos, y por la que pase el Emperador y tenga a bien dirigir unas palabras mambles a cada una de las damas, incluidas las jóvenes. Y si después nos fuésemos a Berlín, me apetecerían los bailes de la corte y las funciones de gala en la ópera, siempre junto al palco regio. (TFCS2: 49)

(12)

»Steh auf, Effi. Das sind so Stimmungen, die über einen kommen, wenn man so jung ist wie du und vor der Hochzeit steht und vor dem Ungewissen. Aber **nun** lies mir den Brief vor, wenn er nicht ganz Besonderes enthält oder vielleicht Geheimnisse.«

»Geheimnisse«, lachte Effi und sprach in plötzlich veränderten Stimmung wieder auf. »Geheimnisse! Ja, er nimmt immer einen Anlauf, aber das meiste könnt ich auch dem Schulzenamt anschlagen lassen. **Nun**, Geert ist ja auch Landrat.« (TF: 32-33)

—Aixeca't, Effi. Aquests estats d'ànim són pròpies d'una persona jove com tu que està a punt de casar-se i que té al davant un futur ple d'incerteses. Però ara llegeix-me la carta, si no és que conté alguna cosa molt especial o potser secrets.

—Quins secrets? —va dir Effi rient i, amb un estat d'ànim de sobte totalment canviat, es va alçar-. Secrets! Geert sempre sembla que es vulgui donar embranzida, però desprésgairebé tot el que diu ho podria enganxar al tauló d'anuncis de l'ajuntament, allà on poden els bans del governador. I és que Geert és un governador. (TFC: 76-77)

—Levántate, Effi. Estos estados de ánimo son naturales en las jóvenes que, como tú, están a punto de casarse y se enfrentan a un futuro lleno de incertidumbre. Y ahora léeme la carta, si es que no contiene nada de particular, o tal vez algún secreto.

—¡Secretos! —Effi se echó a reír y se puso en pie con un humor totalmente cambiado-. ¡Secretos! Sí, a veces parece como si se lanzara un poco, pero por lo general todo lo que sigue podría colgarse en el tablón de edictos del ayuntamiento. Después de todo, Geert es gobernador. (TFCS1: 67)

—Levántate, Effi. Estas emociones sobrevienen cuando se es tan joven como tú y cuando lo que le espera a una es la boda y lo desconocido. Pero ahora léeme la carta, siempre que no contenga nada muy particular, o acaso secretos.

—¿Secretos? —rió Effi, poniéndose en pie con el humor súbitamente cambiado-. ¡Secretos! Sí, Geert hace siempre algún amago, pero la mayor parte de las cosas que escribe, por mí podrían exhibirse en el tablero de la alcaldía, en el lugar donde se leen las disposiciones de la prefectura. Por algo Geert es prefecto. (TFCS2: 50)

(13)

»Nein, nein, Mama. Wahr und wahrhaftig nicht, das wünsche ich nicht. Da ist es doch besser so.«

»Da ist doch besser so. Wie das nun wieder klingt. Du bist so sonderbar. Und daß du vorhin weinstest. Hast du was auf deinem Herzen? Noch ist es Zeit. Liebst du Geert nicht?« (TF: 34)

—No, mamà, no. De debò que no, no m'agradaria. És millor així.

—És millor així. Ho dius d'una manera! Ets estranya. I fa un moment ploraves. Et passa alguna cosa? Encara hi ets a temps. No l'estimes? (TFC: 78)

—No, no, mamá. De verdad, en serio, no me gustaría. Es mejor así.

—«Es mejor así.» ¡Lo dices de una manera...! Eres muy extraña. Hace un momento llorabas. ¿Es que ocultas algo en tu corazón? Todavía estamos a tiempo. ¿No amas a Geert? (TFCS1: 68)

—No, no, mamá, de veras que no me gustaría. Es mejor así, seguro.

—«Es mejor así, seguro.» Hay que ver cómo suena eso. Qué rara eres... Y eso de que antes lloraras... ¿Te sucede algo? Todavía estás a tiempo. ¿Es que no quieres a Geert? (TFCS2: 51)

(14)

»Heiraten? Um Gottes willen nicht. Er ist ja noch ein halber Junge. Geert ist ein Mann, ein schöner Mann, ein Mann, mit dem ich Staat machen kann und aus dem was wird in der Welt. Wo denkst du hin, Mama?«

»Nun, das ist recht, Effi, das freut mich. Aber du hast noch was auf der Seele.«

»Vielleicht.«

»Nun, sprich.« (TF: 34-35)

—Casar-m'hi? Per l'amor de Déu, no! Encara és gairebé una criatura. Geert és un home, un home ben plantat, amb el qual puc tenir una posició i que serà alguna cosa a la vida. Com se l'acudeix dir una cosa així, mamà?

—Està bé, Effi, me n'alegro. Però encara hi ha alguna cosa que no m'has dit.

—Potser sí.

—Doncs digues-la. (TFC: 79)

—¿Casarme? Por Dios, no. Es todavía un jovenzuelo. Geert es un hombre, un hombre apuesto, al lado del cual puedo tener una pasión y que llegará a ser alguien en la vida. ¿Qué te estás imaginando, mamá?

—Está bien, Effi, me alegra oírte hablar así. Pero queda algo en el fondo de tu corazón que aún no me has contado.

—Tal vez.

—Pues dime qué es. (TFCS1: 68-69)

—¿Casarme? ¡Por Dios, no! Mi primo es aún un jovenzuelo. Geert es un hombre, un hombre hecho y derecho, un hombre del que cabe esperar algo en la vida. ¿Qué te crees, mamá?

—Está bien, Effi. Eso me deja satisfecha. Pero tú ocultas todavía algo en tu corazón.

—Quizá.

—Bueno, pues dilo. (TFCS2: 51)

(15)

»Wie denn, Effi?«

»Ja, wie. Nun, du darfst mich auslachen. Es ist etwas, was ich ganz vor kurzem aufgehörcht habe, drüben im Pastorhouse. [...] (TF: 35)

—Que fos com?

—Com? T'ho diré però no te'n riguis. És una cosa que vaig sentir fa poc a casa del pastor. [...]. (TFC: 79)

—¿Cómo, Effi?

-¿Cómo...? Te lo diré, pero no te rías. Es algo que escuché hace poco en casa del pastor y me dio que pensar. [...]. (TFCS1: 69)

-¿Y en qué, Effi?

-¿En qué? Está bien, pero tienes que no reírte. Es algo que hace poco oí en casa del pastor. [...].(TFCS2: 52)

KAPITEL 5

(1)

Einige feine Kenner waren sogar der Meinung gewesen, das sei das Wahre; Steckenbleiben und Schluchzen und Unverständlichkeit –in diesem Zeichen (und nun gar, wenn es so hübsche rotblonde Kraussköpfe wären) werde immer am entscheidensten gesiegt. (TF: 35-36)

Alguns coneixedors subtils fins i tot van opinar: «Això sí que és autèntic; trabucar-se i sanglotar i que no s'entengui el que es diu. Amb aquest senyal, i sobretot tractant-se d'uns caparrons arrissats i rogenys tan bonics, es venç sempre inapel·lablement.» (TFC: 80)

Pero ni siquiera eso llegó a enturbiar la brillantez de la función, e incluso algunos refinados conoedores opinaron que «eso era lo auténtico: entrecortarse, sollozar y que no se entienda lo que estás diciendo... esa era la manera en que (y sobre todo tratándose de unas rizadas cabecitas tan lindas y rubicundas) se obtenían los más rotundos triunfos». (TFCS1: 70)

Pero tampoco esto había estropeado mucho las cosas. Algun experto incluso llegó a manifestar la opinión de que «lo auténtico era aquello: atascos, sollozos, ininteligibilidad...», añadiendo que «bajo este signo (y sobre todo con tan preciosas y ensortijadas cabecitas pelirrojas) has de salir siempre decididamente derrotado». (TFCS2:53)

(2)

Frau von Briest, eine Handarbeit in Händen, rückte gelichfalls näher an den Kamin und sagte zu Wilke, der gerade eintrat, um den Frühstückstisch abzuräumen: »Und nun, Wilke, wenn Sie drin im Saal, aber das geht vor, alles in Ordnung haben, dann sorgen Sie, daß die Torten nach drüben kommen, die Nußtorte zu Pastors und die Schüssel mit kleinen Kuchen zu Jahnkes. Und nehmen Sie sich mit den Gläsern in acht. Ich meine die dünn geschließenen.« (TF: 37)

La senyora Von Briest. Amb la labor a les mans, també es va acostar a la llar de foc i va dir a Wilke, que en aquell moment entrava per desparar la taula de l'esmorzar:

-I ara, Wilke, quan tingui endreçada la sala, faci portar el pastís de nous a casa del pastor i la safata dels colços a casa dels Jahnke. I vagi amb compte amb les copes. Em refereixo a les de cristall. (TFC: 82)

La señora Von Briest, con una pieza de labor en las manos, se acercó también a la chimenea y, dirigiéndose a Wilke, que acababa de entrar para despejar la mesa del desayuno, le ordenó:

-Ahora, Wilke, después de que haya ordenado toda la sala, haga que lleven la tarta de nueces al pastor y la bandeja de pasteles a los Jahnke. Y tenga cuidado con la vajilla. Sobre todo con las copas de cristal. (TFCS1: 72)

La señora Briest con una labor entre las manos, se acercó también a la chimenea i dijo a Wilke, que entraba en aquel instante, que retirara de la mesa el servicio del desayuno: «Y otra cosa, Wilke, si tiene usted ya todo en orden en la sala, y esto es lo principal, encárguese de que le manden al pastor las tortas con nueces y la fuente de bollos a Jahnke. Y tenga cuidado con los vasos, me refiero a los de cristal fino.» (TFCS2: 55)

(3)

»[...] Im übrigen, was wollen wir von uns sprechen, dei wir nicht einmal eine Hochzeitsreise gemacht haben. Dein Vater war dagegen. Aber Effi macht **nun** eine Hochzeitsreise. Beneidenswert. Mit den Zehnuhrzug ab. [...].« (TF: 37)

- [...] A més, què hem de dir de nosaltres, si ni tan sols vam fer un viatge de noces? El teu pare hi estava en contra. Però ara Effi sí que el fa, el seu viatge de noces. La veritat es que l'envejo. Deu haver sortit amb el tren de les deu. (TFC: 82)

- [...] Además, ¿quiénes somos nosotros para hablar, que ni siquiera hicimos el viaje de novios? Tu padre se opuso. Pero ahora Effi va a hacer su viaje de boda. Y la envidio. Salían en tren a las diez. (TFCS1: 72)

- [...] Por lo demás, ¿qué vamos tú y yo a hablar de nosotros mismos, que ni llegamos a hacer un viaje de bodas? Tu padre estaba en contra. Pero Effi sí está haciendo su viaje de bodas. Envidiable. Salieron en el tren de las diez. [...].(TFCS2:55)

(4)

»Nein, gewiß nicht; jedenfalls wollen wir darüber nicht streiten; es ist ein zu weites Feld. Und dann sind auch die Menschen so verschieden. Du, **nun** ja, du hättest dazu getaugt. Überhaupt hättest du besser zu Innstetten gepaßt als Effi. Sachde, **nun** ist es zu spät.« (TF: 38)

-No, segur que no. Però no ens baralem per això. És un tema que ens portaria molt lluny. I les persones són tan diferents! Tu, per exemple, sí, a tu això t'hauria anat com anell al dit. Ben mirat, Innstetten i tu hauríeu fet més bona parella. Llàstima que ara ja és massa tard. (TFC: 82-83)

-No, ciertamente no. Pero no discutamos por eso, sería el cuento de nunca acabar. Además, las personas somos tan distintas... A ti todo eso te hubiera encantado. A decir verdad, tú hubieras hecho mejor pareja con Innstetten que Effi. Lástima que ya sea un poco tarde. (TFCS1: 73)

-Ciento que no lo es. Pero no vamos a pelearnos por eso, es un tema muy amplio. Y, por otro lado, son tan diferentes los seres humanos. Desde luego tú habrías valido para eso, sin duda que le habrías ido a Innstetten mejor que Effi. Lástima, ya es demasiado tarde. (TFCS2: 55)

(5)

»Ich kann es fast sagen. Aber du darfst sie nicht verderben. **Nun**, was hast du noch? Ich sehe, daß du was auf den Herzen hast.« (TF: 38)

-Sí, diría que sí. Però no me'l facis malbé. I a tu què et passa? Veig que hi ha alguna cosa que t'amoïna. (TFC: 83)

-Sí, diría que sí. Pero será mejor que no lo estropees. Y bien, ¿qué es lo que te ocurre? Veo que hay algo que te preocupa. (TFCS1: 73)

-Yo diría que sí, pero procura no estropéarmelo. Vamos a ver, ¿qué es lo que te pasa? Veo que ocultas algo. (TFCS2: 56)

(6)

»Was meinst du damit?«

»**Nun**, ich meine nur ... Aber das ist ja ganz gleich. Sprich nur weiter; ich bin ganz Ohr.« (TF: 39)

-Què vols dir?

-Bé, només vull dir... Però tan se val. Continua, sóc tot orelles. (TFC: 84)

-¿Qué quieres decir?

-Bien, sólo digo que... Pero da igual. Sigui hablando, soy todo oídos. (TFCS1: 74)

-¿Qué quieres decir con eso?

-Pues sólo que... Pero no tiene ninguna importancia. Sigue hablando. Soy todo oídos. (TFCS2: 57)

(7)

»[...] Sie redet zwar davon, sogar mit Nachdruck und einem gewissen Überzeugungston, aber doch nur, weil sie irgendwo gelesen hat, Liebe sei **nun** mal das Höchste, das Schönste, das Herrlichste. Vielleicht hat sie's auch bloß von der sentimental Person, der Hulda, gehört und spricht es ihr nach. [...].« (TF: 40)

- [...] Sí que en parla, i fins i tot amb insistència i amb un cert to molt convençut, però és només perquè ha llegit en alguna banda que l'amor és el més bonic, el més excels, el més sublim. Potser només ho ha sentit dir a Hulda, que és tan sentimental, i simplement ho repeteix. (TFC: 85)

- [...] Sí que habla de ello, incluso con insistencia y con cierto tono de convicción, pero solo porque habrá leído en alguna parte que el amor es lo más alto, lo más hermoso, lo más sublime. Quizá se lo haya oido decir a Hulda, que es tan sentimental, y ella simplemente lo repite. (TFCS1: 75)

- [...] Es innegable que habla de amor, y que incluso lo hace con énfasis y un cierto tono de convicción, pero sólo porque lo ha leído en alguna parte. El amor, según ella es la cosa más elevada que hay, la más hermosa, la más excelsa. Puede también que simplemente se lo haya oido decir a Hulda, esa criatura sentimental, y lo ande repitiendo, pero lo hace sin mucho sentimiento. [...]. (TFCS2: 57)

(8)

»Sie hat nach meinem und auch nach ihrem eigenen Zeugnis zweierlei: Vergnügenssucht und Ehrgeiz.«

»**Nun**, das kann passieren. Da bin ich beruhigt.« (TF: 40)

-Dues coses, en la meva opinió i també segons ha confessat ella mateixa: ganes de distreure's i ambició.

-Bé, això és normal. Em tranquil·litza. (TFC: 85)

-A mi entender, y según ella misma ha confesado, lo que anhela son dos cosas: diversiones y ambición.

-Bueno, eso es normal. Me tranquiliza. (TFCS1: 75)

-Pues tiene, de acuerdo con mi testímonio, y también con el suyo propio, dos cosas: ansias de palcer, y ambición.

-Puede que así sea, y ello me tranquiliza. (TFCS2:58)

(9)

»Ich nicht. Innstetten ist ein Karrieremacher – vom Streber will ich nicht sprechen, das ist er auch nicht, dazu ist er zu wirklich vornehm –, also Karrieremacher, und das wird Effis Ehrgeiz befriedigen.«

»**Nun** also. Das ist doch gut.« (TF: 40)

-A mi no. Innstetten vol fer carrera. No dic que sigui un arribista, que no ho és, és prou distingit per no ser-ho, però vol fer carrera. I això satisfarà l'ambició d'Effi.

-Doncs què més vols? (TFC: 85)

-A mí no. Innstetten es un hombre que busca hacer carrera. No quiero decir que sea un arribista, porque no lo es, ya que es demasiado honrado para eso, sino que busca simplemente hacer carrera. Y eso colmará la ambición de Effi.

-¡Pues ahí lo tienes! ¿No es eso algo bueno? (TFCS1:75)

-A mí no. Innstetten es de los que buscan hacer carrera (no pretendo decir que sea arribista, desde luego que no lo es, para una cosa así le sobre auténtica distinción) pero quiere hacer carrera, y ello satisfará la ambición de Effi.

-¡Pues ya está! Eso es bueno, ¿no? (TFCS2:58)

(10)

Solche Karten trafen **nun** täglich ein, aus Innsbruck, aus Verona, aus Vicenza, aus Padua, eine jede fing an: »[...].« (TF: 42)

Aquestes postals arribaven ara cada dia, d'Innsbruck, de Verona, de Vicenza, de Pàdua, i totes començaven dient: «[...].» (TFC: 87)

Tarjetas parecidas iban llegando a diario desde Innsbruck, Verona, Vicenza, Padua, y todas comenzaban diciendo: «[...]». (TFCS1: 77)

Comenzaron a llegar diariamente tarjetas postales como ésta desde Innsbruck, Verona, Vicenza, Padua, y cada una de ellas empezaba: «[...]» (TFCS2: 59)

KAPITEL 6

(1)

Und **nun** war gutes Wetter, und Kruse hielt in offenem Gefährt am Bahnhof und begrüßte die Ankommenden mit dem vorschriftsmäßigen Anstand eines herrschaftlichen Kutschers.

»**Nun**, Kruse, alles in Ordnung?« (TF: 44)

I com que efectivament feia bon temps, Kruse tenia el cotxe descobert davant de l'estació i va saludar els viatgers amb el ceremonial exigible a un cotxer de casa bona.

-Què tal, Kruse. Tot va bé? (TFC: 90)

Y como hacía buen tiempo, Kruse se hallaba en la estación con un carro descubierto. Saludó a los recién llegados con el ceremonial que cabría esperar de un cochero de casa grande.

-¿Y bien, Kruse? ¿Está todo dispuesto? (TFCS1: 80)

Y como quiera que el tiempo, en efecto fuese bueno, Kruse detuvo el coche descubierto frente a la estación y saludó a los recién llegados con las buenas formas de rigor en un cochero de casa señorial.

-Bien, Kruse, ¿todo en orden? (TFCS2: 64)

(2)

Gleich danach nahm auch er seinen Platz, bat, sich populär machend, einen der Umstehenden um Feuer und rief Kruse zu: »**Nun** vorwärts, Kruse. « (TF: 44)

Tot seguit va pujar al cotxe i, fent-se el simpàtic, va demanar foc a un dels badocs que hi havia al voltant. Després va dir:

-Ara, Kruse, en marxa! (TFC: 91)

Acto seguido subió al carro, y tras pedir fuego en un alarde de campechana sencillez a uno de los transeúntes que pasaba por allí, ordenó al cochero:

-¡En marcha, Kruse! (TFCS1: 80)

Acto seguido ocupó él también su asiento, pidió, haciendo gala de campechanía, fuego a uno de los circundantes, y dijo en voz alta a Kruse: «¡En marcha, Kruse!». (TFCS2:64)

(3)

»Warum sagst du mir das? Ich muß **nun** doch hier mit ihnen leben.« (TF: 45)

-Per què m'ho dius, tot això? Al capdavall, ara hi haig de conviure, amb aquesta gent. (TFC: 92)

-¿Por qué me dices todo esto? A fin de cuentas, ahora tengo que convivir con esta gente. (TFCS1: 81)

-¿Por qué me dices eso? Sin embargo, yo he de convivir con ellas aquí. (TFCS2: 65)

(4)

Innstetten war zunächst seiner jungen Frau beim Asussteigen behilflich und ging dann, dieser den Arm reichend, unter freundlichen Gruß an der Dienerschaft vorüber, die **nun** dem jungen Paare in den mit prächtigen alten Wandschränken umstandenen Hausflur folgte. (TF: 50)

Primer, Innstetten va ajudar a baixar la seva jove esposa i, després, donant-li el braç, va passar, saludant amablement, per davant de tot el servei, que va entrar darrere d'ells al rebedor de la casa, tot folrat amb uns magnífics armaris antics. (TFC: 97)

Innstetten se apresuró a dar la mano a su joven esposa para que bajase, y después, tomándola del brazo y dirigiendo a todos un amable saludo, pasó con ella por delante de la servidumbre, que siguió a la joven pareja hasta el recibidor, lleno de magníficos armarios antiguos. (TFCS1: 86)

Innstetten ayudó primero a bajar del carroje a su esposa, y acto seguido, dándole el brazo a ésta, pasó por delante de la alineada servidumbre, que, tras tributar a sus señores una cariñosa bienvenida, penetró en el zaguán (flanqueado por magníficas alacenas antiguas) detrás de la joven pareja. (TFCS2: 69-70)

(5)

»Schon gut, Rollo, schon gut. Aber sieh da, das ist eine Frau; ich hab ihr von dir erzählt und ihr gesagt, daß du ein schönes Tier seiest und sie schützen würdest. « Und **nun** ließ Rollo ab und setzte sich vor Innstetten nieder, zugleich neugierig zu der jungen Frau aufblickend. (TF: 51)

-Tranquil, Rollo, tranquil. Mira, aquesta és la meva dona; li he parlat de tu i li he dit que ets un animal preciós i que la protegeràs.

I llavors Rollo va baixar les potes i es va asseure davant del seu amo, tot mirant enciosit la jove senyora. (TFC: 98)

-Está bien, Rollo, está bien. Mira, esta es la señora. Ya le he hablado de ti y le he dicho que eres un animal magnífico y que la protegerás.

Rolló bajó entonces las patas y se sentó delante de Innstetten, mirando al mismo tiempo con curiosidad a la joven señora. (TFCS1: 87)

«¡Ya está bien, Rollo, ya está bien! Mira: ésta es mi mujer. Le he hablado de ti y le he dicho que eres una hermosura de animal, y que la protegerás.» Rollo soltó a su amo y se sentó a sus pies, lanzando miradas de curiosidad hacia la joven señora, y cuando ésta le tendió la mano el animal se la cubrió de *zalamerías*. (TFCS2: 70)

(6)

»Das ist ein junges Krokodil. Aber das kannst du dir alles morgen viel besser und genauer ansehen; jetzt komm und laß uns eine Tasse Tee nehmen. Denn trotz aller Plaids und Decken wirst du gefroren haben. Es war zuletzt empfindlich kalt.«

Er bot **nun** Effi den Arm, und während sich die beiden Mädchen zurückzogen und nur Friedrich und Rollo folgten, trat man, nach links hin, in des Hausherrn Wohn- und Arbeitszimmer ein. (TF: 52)

-És un jove cocodril. Però tot això hi podràs verure demà amb més calma; ara val més que ens prenguem una tassa de te perquè, malgrat els *plaids* i les mantas que portaves, deus estar glaçada. Al final feia un fred de mil dimonis.

Va donar el braç a Effi i, mentre les dues noies es retiraven, van passar, seguits només per Friedrich i Rollo, a la sala-despatx del senyor de la casa, situada a l'esquerra. (TFC: 99)

-Es un pequeño cocodrilo. Pero todo esto podrás contemplarlo mañana con más calma; ahora será mejor que tomemos una taza de té porque, a pesar de todas las capas y mantas de viaje que llevabas, debes estar helada. Al final hacía un frío terrible.

Mientras las dos doncellas se retiraban, Innstetten ofreció el brazo a Effi y, seguidos por Freidrich y Rollo, pasaron a la sala-despacho del señor, situada a la izquierda. (TFCS1: 88)

-[...] Es un cocodrilo joven. Pero todo esto podrás contemplarlo mucho mejor mañana, y con más detenimiento. Vamos ahora a tomar el té, opues a pesar de todas las mantas de biaje y sobrecubiertas te habrás quedado helada. Últimamente el frío se ha dejado sentir.

Innstetten ofreció su brazo, y mientras se retiraban las dos doncellas, y sin otro séquito que el de Friedrich y Rollo, tras girar a la izquierda entraron en el cuarto de estar y gabinete de trabajo del señor de la casa. (TFCS2: 71)

(7)

»Das, Effi, ist **nun** also dein. Friedrich und Johanna haben es, so gut es ging, nach meinen Anordnungen herrichten müssen. Ich finde es ganz erträglich und würde mich freuen, wenn es dir auch gefiele.« (TF: 52)

-Això ara és tuyo, Effi. Friedrich y Johanna lo han hagut d'arranjar com han pogut, seguint les meves instruccions. Em sembla que aha quedat força respectable, i m'alegraria que a tu també t'agradés. (TFC: 99)

-Todo esto es ahora tuyo, Effi. Friedrich y Johanna, siguiendo mis instrucciones, lo han arreglado lo mejor que han podido. Creo que ha quedado bastante aceptable, y me alegraría de que también a ti te gustase. (TFCS1: 88)

-Esto es ahora tuyo, Effi. Friedrich y Johanna lo han arreglado lo mejor que han podido, siguiendo mis instrucciones. Yo lo encuento bastante aceptable, y me alegraría que a tí también te gustara. (TFCS2: 71)

(8)

»Ja, meine liebe Effi, das muß du dir **nun** schon gefallen lassen, dafür ist man jung und hübsch und liebenswürdig, was die Kessiner wohl auch schon erfahren haben werden, Gott weiß woher. Denn an dem Blumentisch wenigstens bin ich unschuldig. Friedrich, wo kommt der Blumentisch her?« (TF: 52)

-Estimada Effi, no tindràs més remei que deixar-te mimar, per això ets jove, bonica i encantadora, cosa que els habitants de Kessin ja deuen saber a hores d'ara, perquè, si més no, del centre de flors no en sóc culpable. Friedrich, d'on ha sortit aquest centre? (TFC: 100)

-Sí, querida Effi, eso y más te mereces, por ser tan jove, linda y encantadora, cualidades de las que la gente de Kessin ya debe estar enterada, porque, al menos en lo que respecta al centro de flores, yo no he tenido nada que ver. Freidrich, ¿de dónde ha salido ese centro? (TFCS1: 88)

-Así es, mi querida Effi. Y es algo contra lo que no debes protestar, para eso eres joven, bonita y encantadora, cosa de la que los kessianenses han debido enterarse ya. Dios sabe por conducto de quién. Pues al menos en lo que respecta al macetero, soy inocente. Friedrich, ¿de quién procede el macetero? (TFCS2: 72)

(9)

»Gieshübler, von dem hab ich dir zu erzählen vergessen – beiläufig, er führt auch den Doktortitel, hat's aber nicht gern, wenn man ihn dabei nennt, das ärgere, so meint er, die richtigen Doktors bloß, und darin wird er wohl recht haben. **Nun**, ich denke, du wirst ihn kennenlernen, und zwar bald; er ist unsere beste Nummer hier, Schöngest und Original und vor allem Seele von Mensch, was doch immer die Hauptsache bleibt. [...].« (TF: 53)

-Gieshübler, m'he descuidat de parlar-te'n. També té el títol de doctor, dit sigui de passada, però no li agrada que s'hi adrecin així, diu que això fa enfadar els metges, i potser té raó. Suposo que aviat el coneixeràs; és el millor element que tenim aquí, un home culte i molt original i sobretot una excel·lent persona, que és el que compte. [...].(TFC: 100)

-Gieshübler, se me había olvidado hablarte de él... También tiene el título de doctor, dicho sea de paso, pero no le gusta que se dirijan a él así: dice que eso irrita a los auténticos doctores, y creo que tiene razón. Supongo que pronto le conocerás. Es todo un personaje, nuestro mejor elemento, un hombre culto, esteta y muy original, y sobre todo una persona llena de humanidad, que es lo más importante. [...].(TFCS1: 88)

-Gieshübler, de quien se me olvidó hablarte, ostenta también, dicho sea de paso, el título de doctor, pero no le gusta que se le llame así pues opina que ello no hace sino molestar a los doctores de verdad, en lo que sin duda lleva razón. Pienso que no vas a tardar en conocerle. Es el mejor elemento con que contamos por aquí: espíritu cultivado, hombre original, y sobre todo una bellísima persona, cosa que siempre es la principal. [...].(TFCS2:72)

(10)

»Nein, Effi, um Himmels willen, nicht, nicht so. Mir liegt nicht daran, die Respekterson zu sein, das bin ich für die Kessiner. Für dich bin ich ... «

»**Nun was?**«

»Ach laß. Ich werde mich hüten, es zu sagen.« (TF: 53)

-No, Effi, per l'amor de Déu, això sí que no. Per a tu no sóc una autoritat, això deixa-ho per als habitants de Kessin. Per a tu sóc...

-Què ets per a mi?

-Deixem-ho córrer. Em guardaré molt de dir-ho. (TFC: 101)

-No, Effi, por Dios, eso sí que no. No me gusta el papel de persona venerable, eso déjalo para la gente de Kessin. Para ti soy...

-¿Qué eres para mí?

-Déjemoslo estar. Me guardaré muy bien de decirlo. (TFCS1: 89)

-¡No , Effi, por el amor de Dios, no, eso no! No interesa ser para ti el hombre respetable que soy para los kessinenses. Para tí soy...

-¿Qué eres?

-Déjalo. Me guardaré muy bien de decirlo. (TFCS2:72)

KAPITEL 10

(1)

»Ich weiß es nicht; ich weiß nur, Johanna hat die Nacht über im Zimmer der gnädigen Frau schlafen müssen.«

»**Nun, dann schicke Johanna.**« (TF: 81)

-No ho sé; l'únic que sé és que la Johanna ha hagut de dormir tota la nit a l'habitació de la senyora.

-Doncs envia'm la Johanna. (TFC: 133)

-No lo sé; lo único que sé es que Johanna ha tenido que pasar la noche en la habitación de la señora.

-Llama entonces a Johanna. (TFCS1: 119)

-No lo sé. Lo único que sé es que Johanna ha tenido que dormir toda la noche en la habitación de la señora.

-Si es así, másndame a Johanna. (TFCS2:103)

(2)

»Ach, Geert, Gott sei Dank, daß du bist. **Nun** alles ist wieder gut. Du darfst nicht wieder fort, du darfst mich nicht wieder allein lassen.« (TF: 82)

-Ah, Geert, gràcies a Déu que ets aquí! Ja se m'han passat tots els mals. No tornis a marxar, no em tornis a deixar sola. (TFC: 134)

-¡Ah, Geert, gracias a Dios que estás aquí! Ahora ya todo vuelve a estar bien. No vuelvas a marcharte, no vuelvas a dejarme sola. (TFCS1:120)

«¡Geert, gracias a Dios que estás aquí! Ahora todo vuelve a estar bien. ¡Nunca más tienes que marcharte, nunca más tienes que volverme a dejar sola!» (TFCS2:104)

(3)

»Wenn um das solcher Dinge willen möglich ist, so muß es doch auch hier möglich sein, wo du Landrat bist und die Leute dir zu Willen sind und viele selbst zu Dank verpflichtet. Gieshübler würde uns gewiß dabei behilflich sein, wenn auch nur um meinewegen, denn er wird Mitleid mit mir haben. Und **nun** sage, Geert, wollen wir dies verwunschene Haus aufgeben, dies Haus mit dem ...« (TF: 83)

-Si és possible fer-ho per coses com aquestes, també ha de ser possible aquí, on tu ets governador i la gent et vol complaure, i molts fins i tot et deuen favors. Gieshübler segur que ens ajudarà, encara que només sigui per mi, perquè em tindrà llàstima. I ara digues, Geert, estàs disposat a deixar aquesta casa maleïda, aquesta casa amb el...? (TFC: 135)

-Si alguien se muda por cosas así, también sería posible hacerlo aquí, donde tú eres el gobernador y la gente quiere complacerte, y además hay algunos que te deben favores. Seguro que Gieshübler nos ayudaría, aunque sólo fuera por mí, porque me tendría lástima. Así que dime, Geert, ¿estás dispuesto a abandonar esta casa maldita, esta casa con su... con el...? (TFCS1: 121-122)

-Si es posible por esas cosas también tiene que serlo aquí, donde eres prefecto y la gente está dispuesta a complacerte, y muchos incluso se sienten obligados hacia ti por gratitud. Seguro que Gieshübler nos ayudaría, aunque sólo fuera por mí, pues me compadecerá. Y ahora dime, Geert, ¿vamos a dejar esta maldita casa, esta casa con el...? (TFCS2: 105)

(4)

Sie nickte.

»**Nun** siehst du, Traum, Sinnestäuschung. Und dann wird dir Johanna wohl gestern abend was erzählt haben, von der Hochzeit hier oben ...« (TF: 83)

Effi va fer que sí amb el cap.

-Ho veus? És un somni, una al·lucinació! I potser ahir al vespre la Johanna et va explicar alguna cosa, alguna cosa del casament que es va fer aquí dalt... (TFC: 136)

Effi asintió con la cabeza.

-¿Lo ves? ¡Un sueño, una alucinación! Y supongo que anoche Johanna te contaría algo sobre la boda que se celebró ahí arriba... (TFCS1: 122)

Effi asintió con la cabeza.

-Pues ya lo estás viendo: un sueño, una alucinación. Sin duda Johanna te habrá contado ayer por la noche lo de la boda aquí arriba. (TFCS2:105)

(5)

Effi schwieg.

»**Nun**, Effi. Keine Antwort?

»Was soll ich antworten? Ich habe dir nachgegeben und mich willig gezeigt, aber ich finde doch, daß du deinerseits teilnahmsvoller sein könntest. Wenn du wüßtest, wie mir gerade danach verlangt. Ich habe sehr gelitten, wirklich sehr, und als ich dich sah, da dacht ich, **nun** würd ich frei werden von meiner Angst. Aber du sagst mit bloß, daß du nicht Lust hättest, dich lächerlich zu machen, nicht vor dem Fürsten und auch nicht vor der Stadt. Das ist ein geringer Trost. Ich finde es wenig und um so weniger, als du dir schließlich auch noch widersprichst und nicht bloß persönlich an diese Dinge zu glauben scheinst, sondern auch noch ein adligen Spukstolz von mirforderst. **Nun**, den hab ich nicht. Und wenn du von Familien sprichst, denne ihr Spuk so viel wert sie wie ihr Wappen, so ist das Geschmackssache; mir gilt mein Wappen mehr. Gott sei Dank haben wir Briests keinen Spuk. Die Briests waren immer sehr gute Leute, und damit hängt es wohl zusammen.« (TF: 84)

Effi callava.

-No dius res, Effi?

-I què vols que et digui? He cedit i he demostrat la meva bona voluntat, però trobo que tu també podries ser més comprensiu. Si sabessis com ho necessito! He patit molt, de debò, moltíssim, i quan t'he vist, he pensat que finalment m'alliberaria de la por. Però l'únic que em dius és que no tens ganas de fer el ridícul, ni davant del príncep ni davant de la ciutat. No em serveix de gaire consol. Trobo que és poc, i sobretot perquè a més et contradadius, i no només sembla que crequis personalment en aquestes coses, sinó que exigeixes que aristocràticament m'enorgulleixi dels fantasmares. Doncs bé, jo no el tinc, aquest orgull. I quan parles de famílies que preuen tant el seu fantasma com el seu escut, deu ser una qüestió de gustos; per mi, el meu escut té més valor. Gràcies a Déu, nosaltres els Briest no en tenim, de fantasma. Els Briest sempre han estat molt bona gent. Potser és per això. (TFC: 137)

Effi guardaba silencio.

-Y bien, Effi, ¿no dices nada?

-¿Qué quieres que te diga? Hasta ahora he cedido en todo y he demostrado la mejor disposición posible; sin embargo, encunetro que tú también podrías ser más comprensivo. ¡Si supieras cuánto significaría para mí...! He sufrido mucho, de verdad, muchísimo, y cuando te he visto he pensado queme libraría definitivamente de mi angustia. Pero ahora te limitas a decirme que no tienes ganas de hacer el ridículo, ni ante el príncipe ni ante la ciudad. No me sirve de mucho consuelo. Más bien de muy poco, y sobre todo porque acabas de contradecirte, ya que no solo parecer creer en la existencia de esas cosas que me llenan de miedo, sino que además me exiges que muestre orgullo aristocrático por estar en posesión de un fantasma. Pues no, no puedo

hacerlo. Y cuando hablas de esas familias que conceden el mismo valor a sus fantasmas que a sus blasones, supongo que debe ser cuestión de gustos. Yo concedo sin duda más valor a mi escudo. Gracias a Dios, nosotros, los Briest, no tenemos ninguna clase de fantasmas. Los Briest siempre hemos sido muy buena gente, tal vez por eso no los hemos tenido. (TFCS1: 123)

Effi guardó silencio.

-Y bien, Effi, ¿no hay respuesta?

-¿Qué he de contestar? He transigido con tu voluntad y me he mostrado bien dispuesta, pero pienso que por tu parte podrías mostrar más simpatía. ¡Si supieras cuánta falta me hace! He sufrido mucho, realmente mucho, y al verte pensé que me sería posible librarme de mi angustia. Pero tú lo único que me has dicho es que no tienes ganas de quedar en ridículo ni ante el Príncipe ni ante la ciudad. Pobre consuelo es éste. Pienso que es poco, y tanto más cuanto que al fin y al cabo tú también te contradices, ya que no sólo pareces creer personalmente en tales cosa, sino que además exiges de mí que sienta un orgullo nobiliario por los fantasmas. Pues bien, no lo tengo. Y respecto a eso de las familias para las que su fantasma vale tanto como su escudo de armas, es cuestión de gustos. Para mí, vale más mi escudo de armas. Gracias a Dios, los Briest no tenemos ningún fantasma. Los Briest fueron siempre muy buena gente, y sin duda lo uno tiene que ver con lo otro. (TFCS2: 106-107)

(6)

Sie reichte das Billet ihrem Manne, der es ebenfalls bewunderte.

»**Nun** lies aber.«

Und **nun** löste Effi die Oblate und las: [...]. (TF: 85)

Va allargar el bitllet al seu marit, que també el va admirar.

-Però llegeix, a veure què hi diu!

Effi va desplegar el bitllet i va llegir: [...].(TFC: 138)

Ella le pasó el billete a su marido, que también lo contempló admirado.

-Pero léelo ya. A ver qué nos dice Gieshübler.

Y Effi desplegó el billete y leyó: [...]. (TFCS1: 124)

Effi pasó el billete a su marido, quien se quedó igualmente admirado.

-Bueno, léelo.

Effi levantó el sello y leyó: [...].(TFCS2:107)

(7)

»**Nun** -«, sagte Innstetten, »ja oder nein?«

»Natürlich ja. Das wird mich herausreißen. Und dann kann ich doch meinem lieben Gieshübler nicht gleich bei seiner ersten Einladung einen Korb geben.« (TF: 86)

-Bé -va dir Innstetten-, sí o no?

-És clar que sí. Em distraurà. I a més no puc pas donar carbasses al meu estimat Gioeshübler la primera vegada que em convida. (TFC: 139)

-Y bien... -dijo Innstetten-. ¿Sí o no?

-Por supuesto que sí. Esto me distraerá. Además, no puedo rechazar la primera invitación de mi buen Gieshübler. (TFCS1: 124)

-Tú dirás -dijo Innstetten-. ¿Sí o no?

-¡Sí, por supuesto! Ello me resarcirá. Y además no puedo darle calabazas a mi querido Gieshübler justo en su primera invitación. (TFCS2: 108)

(8)

»Ich freue mich, daß du ja gesagt hast und so rasch und ohne Besinnen, und **nun** möcht ich dir noch einen Vorschlag machen, um dich ganz wieder in Ordnung zu bringen. [...].« (TF: 86)

-M'alegro que hagis dit que sí tan de pressa i sense vacilacions, i ara, m'agradaria proposar-te una altra cosa, per poder-te posar completament a to. [...].(TFC: 139)

-Me alegra que hayas dicho que sí tan deprisa y sin vacilaciones. Ahora quisiera hacerte otra proposición que ayude a devolverte el buen humor. [...].(TFCS1:125)

«Me alegro de que hayas dicho sí sin titubeos y con tanta rapidez, y ahora me gustaría hacerte una sugerencia para que veulas a encontrarte totalmente bien. [...].(TFCS2: 108)

(9)

Und sie lachte hell auf. »Und **nun** sage mirß, fuhr sie fort, als Innstetten noch immer schwieg, »wo soll es hingehen?« (TF: 87)

Va deixar anar una rialla. I, com que Innstetten callava, va continuar:

-I ara digues, on anirem? (TFC: 140)

Effi rompió a reír alegremente. Y, viendo que Innstetten seguía callado, prosiguió:- Y ahora dime, ¿adónde iremos? (TFCS1: 126)

Y Effi se echó a reír ruidosamente.

-Y ahora dime -continuó, mientras Innstetten seguía guardando silencio-, ¿adónde vamos a ir? (TFCS2: 109)

(10)

»Kruse, wir wollen **nun** also nach dem Bahnhof, wo wir zwei beide heute früh schon mal waren. [...].« (TF: 87)

-Kruse, anem cap a l'estació. Tu i jo ja hi hem estat aquest matí, i la gent se n'estranyarà, però tant se me'n dóna. [...].(TFC: 141)

-Vamos a la estación, Kruse. Tú y yo ya hemos estado allí esta mañana, y la gente se extrañará, pero eso no importa. [...]. (TFCS1: 126)

«Kruse, vamos hacia la estación, donde estuvimos esta mañana. La gente se sorprenderá, pero no importa. [...]. (TFCS2: 109)

(11)

»Bravo, Effi. Ich wollte nicht davon sprechen. Aber **nun** macht es sich so von selbst, und das ist gut. Übrigens ist es eigentlich gar nichts.« (TF: 88)

-Bravo, Effi! No volia parlar-te'n. Però ara que ha sortit a la conversa, crec que val més així. De fet, no té cap importància. (TFC: 142)

-¡Bravo, Effi! No quería hablarte de eso. Pero ya que ha vuelto a salir el tema, más vale aprovechar la ocasión. Porque, de hecho, tampoco tiene nada de particular. (TFCS1: 127)

-¡Bravo, Effi! No quería hablar de ello, pero ahora se impone hacerlo, y eso es bueno. Por otra parte no es nada de particular. (TFCS2: 110)

(12)

»Ja, das ist leicht gesagt. Der Anfang ist immer das schwerste, auch bei Geschichten. **Nun**, ich denke, ich beginne mit Kapitän Thomsen.« (TF: 88)

-Dematar que t'ho expliqui és fàcil. Però de les històries, el més difícil és sempre el començament. A veure, em sembla que començaré pel capità Thomsen. (TFC: 142)

-Eso es muy fácil de decir. El comienzo es siempre lo más difícil, también en las historias. A ver... creo que empezaré por el capitán Thomsen. (TFCS1: 127)

-Eso es fácil de decir, pero el comienzo es siempre lo más difícil, y también cuando se trata de un relato. Bueno, creo que comenzaré con el capitán Thomsen. (TFCS2:110)

(13)

» [...] Kurz und gut, er war **nun** da und verkaufte sein Schiff, einen alten Kasten, draus er nicht viel harausschlug, und kaufte sich ein Haus, dasselbe, drin wir jetzt wohnen. Denn er war draußen in der Welt ein vermögender Mann geworden. Und von daher schreibt sich auch das Krokodil und der Haifisch und natürlich auch das Schiff ... Also, Thomsen war **nun** da, ein sehr adreter Mann (so wenigstens hat man mir gesagt) und wohlgelitten. [...].« (TF: 88-89)

-[...] No sé si havia nascut aquí o si hi tenia alguna altra relació, però el cas és que hi va venir a parar, es va vendre el seu vaixell, una vella carraca, pel qual no va treure gaire diners, i es va comprar una casa, precisament la casa on vivim ara. Perquè viatjant pel món s'havia fet força ric. I d'aquí vénen el cocodril i el tauró i naturalment el vaixell... Ja tenim aquí el capità Thomsen, un home molt tocat i posat, segons m'han dit, i molt ben considerat. [...].(TFC: 142-143)

-[...] No sé si había nacido aquí o si le unía a la ciudad algún otro vínculo. En fin, Thomsen se instaló aquí, vendió su barco, un viejo armatoste por el cual no sacó gran cosa, y compró una casa, que es precisamente en la que vivimos ahora. Porque, al parecer, viajando por el mundo había amasado una gran fortuna. De ahí proceden también el cocodrilo, el tiburón i por supuesto el barco... Así pues, Thomsen era, según me han dicho, un hombre muy cabal que gozaba en general estimación en Kessin. [...].(TFCS1: 128)

-[...] Cuando llegó aquí muy bien podía tener ya sus sesenta años, e ignoro si había nacido aquí o tenía otra clase de vínculos. En una palabra, que aquí estaba y aquí vendió su barco, una vieja carraca por la que no le dieron gran cosa, pero que le sirvió para comprar la casa, la misma en la que vivimos ahora nosotros, pues en sus correrías por el mundo había llegado a hacerse un hombre pudiente. De ahí provienen el cocodrilo y el tiburón, y por supuesto, también el barco... Como te iba diciendo, aquí estaba Thomsen, un tipo bien plantado que gozaba (así al menos me lo han contado a mí) de muchas simpatías [...].(TFCS2:110-111)

(14)

»Ich bitte dich, Geert, wo denkst du hin? Es ist ja himmlisch, so hinzufliegen, und ich fühle ordentlich, wie mir so frei wird und wie alle Angst von mir abfällt. Und nun soll ich das alles aufgeben, bloß um den alten Leuten eine Stippvisite zu machen und ihnen sehr wahrscheinlich eine Verlegenheit zu schaffen. [...].« (TF: 89)

-Per favor Geert, com se t'acut? És deliciós córrer així camp a través, i sento que em vaig alliberant, que les pors es van esvaint. ¿I ara vols que renunciï a tot això només per fer una visita a aquests carcamals i probablement per posar-los en un compromís? [...].(TFC: 143)

-Por favor, Geert, ¿cómo se te ocurre? Es una delicia surcar los campos como estamos haciendo, y sentir cómo me voy liberando y despojando de mis miedos. ¿Y ahora queires que renuncie a todo esto para hacer una inesperada visita a esos vejestorios y muy probablemente ponerlos en un compromiso? [...].(TFCS1: 128)

-Pero por favor, Geert! ¿Qué idea es ésa? Es maravilloso correr por los campos. A cada momento que pasa me siento más desahogada, más libre de temores, ¿y precisamente ahora habría de renunciar a todo esto sólo por hacerle una visita a esos vejestorios, y encima, con toda probabilidad, meterles en un apuro? [...].(TFCS2:111)

(15)

Effi lachte. »Von der Trippel! Nun sehe ich erst klar in allem. Daß sie in Lessin geboren, schrieb ja schon Gieshübler; aber ich dachte, sie sei die Tochter von einem italienischen Konsul. Wir haben ja so viele fremdländische Namen hier. Und nun ist sie gut deutsch und stammt von Trippel. Ist sie denn so vorzüglich. Daß sie wagen konnte, sich zu italienisieren?« (TF: 91)

Effi va esclatar a riure.

-De la Trippelli! Ara ho entenc! Per això deia Gieshübler en el bitllet que era filla de Kessin; però jo vaig pensar que era la filla d'algun cònsol italià. Com que aquí tenim tants cognoms estrangers... I ara resulta que és alemanya i que és la filla de Trippel. Tan bona és com a cantant que s'ha atrevit a italiananitzar així el seu cognom? (TFC: 145)

Effi se echó a reír.

-¡Tripelli! Ahora lo entiendo. Gieshübler escribió que había nacido en Kessin, pero me imaginé que sería la hija de algún cónsul italiano. Como aquí hay tantos apellidos extranjeros... Y ahora resulta que es alemana, y que es la hija de Trippel. ¡Acaso es una cantante tan buena como para atreverse a italianizar su nombre? (TFCS1: 130)

Effi se echó a reír.

-¡De la Trippelli! Ahora empiezo a ver claro. Gieshübler decía en su nota que había nacido en Kessin, pero pensé que se trataba de la hija de un cónsul italiano, puesto que son tantos los nombres extranjeros que tenemos por aquí. Pero resulta que es alemana de pura cepa, y que su nombre viene de Trippel. ¿Acaso es tan buena cantante que ha podido atreverse a italianizarse de ese modo? (TFCS2:112)

(16)

Innstenen drohte ihr mit dem Finger. »Meine einzig liebe Effi, das denkst du dir **nun** auch wieder so aus. Immer Phantasien, mal so, mal so.« (TF: 91)

Innstenen la va amenaçar amb el dit.

-Effi, amor meu, això és el que t'imagines. Tot són fantasies, passes d'una fantasia a una altra. (TFC: 146)

Innstenen la amenazó con el dedo.

-Effi, amor mío, espero que no cambies luego de opinión. Siempre vueltas con las fantasías, primero esto y luego aquello.

Innstenen le mostró un dedo amenazador: «Mi querida y singular Effi, una vez más eso no son sino figuraciones tuyas. Siempre fantasías, siempre y siempre fantasías». (TFCS2: 113)

KAPITEL13

(1)

»Etwas, meine liebe Mama, hätte ich beinah vergessen: den neune Landwehrbezirkskommandeur, den wir **nun** schon beinah vier Wochen hier haben. [...].« (TF: 110)

«Quasi em descuidava, mamà, d'una cosa: del nou comandant de la guàrdia territorial, que ja tenim aquí des de fa prop d'una setmana. [...]»(TFC: 168)

Hay una novedad, querida mamá, que casi se me olvida contarte: desde hace unas cuatro semanas tenemos un nuevo comandante de la guardia territorial, [...].(TFCS1: 152)

«Casi me olvidaba una cosa, mamá querida: el nuevo comandante de la Guardia Territorial, al que tenemos aquí desde hace poco menos de cuatro semanas. [...]»(TFCS2: 134)

(2)

»[...] Crampas ist veheiratet, zwei Kinder von zehn und acht Jahren, die Frau ein Jahr älter als er, also sagen wir fünfundvierzig. Das würde nun an und für sich nicht viel schaden, warum soll ich mich nicht einer mütterlichen Freundin wundervoll unterhalten können? [...].« (TF: 110)

«[...] Crampas és casat, té dos fills de deu i vuit anys, la seva dona és un any més gran que ell, és a dir que deu tenir uns quaranta-cinc anys. Això no hauria de ser cap inconvenient. Per què no hauria de poder tenir una excellent relació amb una amiga maternal? [...]»(TFC: 168-169)

Crampas está casado y tiene dos hijos, de diez y ocho años. Su esposa es un año mayor que él, es decir, debe de tener unos cuarenta y cinco. Eso no debería ser ningún inconveniente. ¿Por qué no podría disfrutar de una maravillosa relación con una amiga maternal? [...]»(TFCS1: 153)

«[...] Crampas está casado y tiene dos hijos, de diez y ocho años respectivamente. Su mujer es un año mayor que él, o sea que pongamos unos cuarenta y cinco. Esto, en sí no tendría por qué importar gran cosa, pues ¿qué iba a mí impedirme conversar a las mil maravillas con una amiga que fuese un poco como una madre? [...]» (TFCS2: 135)

(3)

»[...] Nachher sprach auch ich ihn. Volkommender Kavalier, ungewöhnlich gewandt. Innstetten war während des Krieges in derselben Brigade mit ihm, und sie haben sich im Norden von Paris bei Graf Gröben öfter gesehen. Ja, meine liebe Mama, das wäre nun also etwas gewesen, um in Kessin neues Leben bringen zu können; [...].« (TF: 111)

«[...] Després també vaig parlar amb ell. És tot un cavaller, i molt educat. Innstetten va estar durant la guerra a la amteixa brigada que ell, i al nord de París, a casa del comte Gröben, van coincidir moltes vegades. Ja ho veus, estimada mamà, hauria pogut ser una ocasió per començar una nova vida a Kessin; [...]» (TFC: 169)

Después yo también hablé con él. Es todo un caballero, y muy educado. Durante la guerra, Innstetten y él sirvieron en la misma brigada, y luego han coincidido muchas veces en casa del conde Gröben, al norte de París. Ya lo ves, querida mamá, esta podría haber sido una gran oportunidad para comenzar una nueva vida en Kessin. [...]»(TFCS1: 153-154)

«[...] Después también hablé con él, y es todo un caballero, de una gentileza fuera de lo común. Durante la guerra Innstetten estuvieron en la misma brigada y se vieron a menudo al norte de París, en la residencia del conde Gröben. En fin, querida mamá, esto habría podido ser algo que posibilitara el inicio de una nueva vida en Kessin. [...]»(TFCS2: 135)

(4)

Aber die beiden Frauen! Sie waren ganz ersichtlich bemüht, den Kessiner zu ziegen, was eigentlich Trauer sei, und trugen denn auch lange, bis an die Erde reichende schwarze Kreppschleier, die zugleich ihr Gesicht verhüllten. Und nun wurde der Sarg, auf dem einige Kränze und sogar ein Palmenwedel lagen, auf den Wagen gestellt, und die beide Ehepaare setzten sich in Kutschen. (TF: 114)

Però les dues dones! S'esforçaven visiblement per demostrar als kessinesos què era de debò el dol, i portaven una vels de crep llarguissims, que arrossegaven per terra i que, al mateix temps, els tapaven la cara. I van col·locar el taüt, damunt del qual hi havia unes quantes corones i fins i tot un ram de palmes, sobre el cotxe mortuori i els dos matrimonis es van asseure dins dels altres vehicles. (TFC: 173)

¡Pero las dos mujeres...! Se esforzaban visiblemente por demostrar a las gentes de Kessin que el duelo era sioncero, y llevaban unos mantos de crespón negros que llegaban hasta el suelo y al mismo tiempo ocultaban sus rostros. Después colocaron el ataúd, sobre el cual había algunas coronas e incluso un ramo de palma, sobre la carroza fúnebre, mientras lo dos matrimonios tomaban asiento en los otros coches. (TFCS1: 156)

¡En cambio sus mujeres! Estaba claro que ambas se esforzaban por mostrar a los kessinenses lo que era el verdadero luto, a cuyo fin llevaban largos velos de crespón negro que rozaban el suelo al tiempo que ocultaban sus rostros. En un momento dado, el féretro, sobre el que se hallaban depositadas coronas de flores y hasta un ramo de palmas, fue colocado en el furgón mientras ambos matrimonios tomaban asiento en las carrozas. (TFCS2: 138)

(5)

»Nein; wenn ich das sagen sollte, müßt ich lügen. Da liegt sie nun, und man soll von einem Toten nichts Schlimmes sagen, und erst recht nicht, wenn er so kaum seine Ruhe hat. [...].« (TF: 117)

-No, si digués que sí, diria una mentida. Ara jeu aquí, i dels morts no se n'ha de dir cap mal, i menys quan encara com qui diu són calents. [...].(TFC: 176)

-No; si le dijera otra cosa mentiría. Ahora yace bajo tierra, y no está bien hablar de los muertos, sobre todo cuando aún están calientes. [...].(TFCS1: 160)

-No. Mentiría si dijera tal cosa. Pero ahora está ahí enterrada, y de un muerto no se debe decir nada malo, y menos aún cuando apenas ha logrado descansar en paz. [...]. (TFCS2: 141)

(6)

»[...] Aber ich will auch gar nicht; ich will heir sitzen beliben und warten, bis ich sterbe ... Gott, ich dachte nun mal Ruhe zu haben und hätte auch ausgehalten bei der Alten. Und nun ist es wieder nichts und soll mich wieder rumstoßen lassen. [...].« (TF: 118)

- [...] Però no me'n vull anar; em vull quedar asseguda aquí i esperar, esperar fins que em mori... Déu meu! Per una vega que em pensava que estaria tranquil·la! I hauria aguantat la vella, cregui'm. I ara, torna a rodar com una baldufa! [...]. (TFC:177)

- [...] Pero no me quiero ir; me quedaré aquí sentada, esperando a que me llegue el final... ¡Dios mío, ahora que pensaba que podría vivir por fin tranquila! Habría soportado a la vieja, créame. ¡Y ahora me veo otra vez sin nada, teniendo que dar timbos por esas calles de Dios! [...]. (TFCS1: 160)

- [...] Pero yo no quiero ninguna de estas cosas, lo que quiero es quedarme aquí y esperar a que me muera... ¡Dios mío, yo que imaginaba haber conseguido al fin la tranquilidad y haber durado mucho tiempo al lado de la vieja! Y ahora todo se ha deshecho y tengo que volver a dejarme zarandear. [...].(TFCS2: 141-142)

(7)

»Roswitha«, wiederholte Effi den Namen und setzte sich zu ihr auf die bank. »Was haben Sie **nun** vor?« (TF: 119)

- Roswitha -Effi va repetir el nom i es va asseure al banc al costat seu-. I què pensa fer ara? (TFC: 178)

- Roswitha... -Effi repitió el nombre y se sentó junto a ella en el banco-. ¿Y qué piensa hacer ahora? (TFCS1: 161)

- Roswitha -exclamó Effi, pronunciando de nuevo aquel nombre, y sentándose junto a ella en el banco-. ¿Qué proyectos teine usted actualmente?

(8)

»Gewiß war ich. Das ist ja mein Bestes und Schönstes. Solche alte Berlinsche – Gott verzeih mir die Sünde, denn sie ist **nun** tot und steht vor Gottes Thron und kann mich da verklagen-[...].« (TF: 119)

- I tant! És la millor experiència i la més bonica de la meva vida. Una vella com aquesta berlinesa, que Déu em perdoni, perquè ara és morta i compareix davant del Senyor i allà em pot demandar, [...].(TFC: 179)

- ¡Pues claro! Ha sido lo mejor y lo más hermoso que me ha pasado. Con una vieja como esa berlinesa... y que Dios me perdone, porque ahora está muerta y comparece ante el Señor y allí me puede acusar... [...]. (TFCS1: 162)

- Ya lo creo que sí. Para mí es lo mejor que hay, lo más bonito que puede haber. Una vieja como la berlinesa ésta (y que Dios me perdone me pecado, pues está muerta y ahora se encuentra frente al trono divino y puede demandarme a mí), [...].(TFCS2: 143)

(9)

»[...] Als ich in Halle war, da war ich Amme bei der Frau Salzdirektorin, und in Giebichenstein, wo ih nachher hinkam, da hab ich Zwilling mit der Flasche großgezogen; ja, gnäd'ge Frau, das versteh ich, da drin bin ich wie zu Hause.«

»**Nun**, wissen Sie was, Roswitha, Sie sind eine hgute, treue Person, das seh ich Ihnen an, ein bißchen gradezu, aber das schadet nichts, das sind mitunter die Besten, und ich habe gleich ein Zutrauen zu Ihnen gefaßt. Wollen Sie mit zu mir kommen? Mir ist, als hätte Gott Sie mir geschickt. Ich erwarte **nun** bald ein Kleines, Gott gebe mir seine Hilfe dazu, und wenn das Kind da ist, dann muß es gepflegt und abgewartet werden und vielleicht auch gepäppelt. [...].« (TF: 119-120)

-[...] Quan era a Halle, vaig ser dida a casa dela dona del director de les salines, i a Giebichenstein, on vaig anar després, vaig criar uns bessons amb biberó. Sí, senyora, d'això hi entenc, m'hi trobo com un peix a l'aigua.

-Doncs sap què, Roswitha? Vostè és una persona bona i lleial, li veig a la cara, una mica massa franca potser, però no és cap inconvenient, sovint fins i tot és un avantatge, i de seguida m'ha inspirat confiança. Vol venir a casa meva? Em sembla que és Déu qui me l'ha enviada. Estic esperant una criatura d'un moment a l'altre, i quan arribi, se l'haurà de cuidar i vigilar i potser criar amb biberó. [...]. (TFC: 179)

-[...] Cuando estaba en Halle, serví como niñera en casa de la señora el director de las salinas; y en Giebichenstein, donde trabajé después, crié a unos gemelos con biberón. Sí, señora, de eso sí que entiendo. Es como si hubiera nacido para ello.

-Pues muy bien, Roswitha. Quiero que sepa que la considero una persona buena y leal, quizá un poco brusca, pero eso no es malo, pues las personas francas suelen ser las mejores. Desde el primer momento me ha inspirado confianza. ¿Le gustaría trabajar conmigo? Tengo la impresión de que Dios me la ha enviado. Estoy a punto de tener una criatura, que Dios me ayude, y una vez que esté en el mundo necesitará atención y cuidados, e incluso quizás ser criada con biberón. [...]. (TFCS1: 162)

-[...] Cuando estuve en Halle fui nodriza en casa de la esposa del director de las salinas, y en Giebichenstein, adonde fui a parar después, crié a dos gemelos con biberón. Sí, señora, de eso entiendo, me siento como en mi casa.

-Pues bien, sabe, Roswitha, es usted una persona buena y leal, eso se le nota en la cara; un poquitín franca de más, pero no importa, las personas sinceras son a veces las mejores. El caso es que le he tomado confianza en seguida. ¿Quiere venirse a mi casa? Tengo la sensación de que Dios me la hubiera enviado. De aquí a poco espero una criatura, Dios me ayude a tenerla. Y cuando la tenga habrá que cuidarla y atenderla, y acaso también criarla con biberón. [...].(TFCS2: 143)

(10)

» [...] Gleich den ersten Tag, als ich die gnäd'ge Frau sah, da dacht ich: >Ja, wenn du mal solchen Dienst hättest.< Und nun soll ich ihn haben. [...].« (TF: 120)

-[...] Des del primer dia que vaig veure la senyora, em vaig dir: «Si poguessis servir-ne una com ella!» I ara s'ha fet realitat. [...]. (TFC: 179-180)

-[...] Señora, en cuanto la vi por primera vez me dije: «Si algún día pudieras trabajar para alguien como ella...»- ¡Y ahora se ha hecho realidad! [...]. (TFCS1: 162)

-[...] El mismísimo día en que vi a la señora pensé: “¡Si pudieras servir con una como ésa!” ¡Y ahora resulta que voy a servirla...! [...]. (TFCS2: 144)

(11)

»Ja, unverhofft kommt oft, Roswitha, und mitunter auch im Guten. Und nun wollen wir gehen. [...].« (TF: 120)

-Ja ho veu, Roswitha, sovint passen coses inesperades, i de vegades són a fi de bé. I ara anem. [...]. (TFC: 180)

-Ya lo ves, Roswitha, las cosas llegan a menudo de forma inesperada, y a veces son incluso para bien. Y ahora vámonos. [...]. (TFCS1: 163)

-Así es. A menudo ocurren cosas inesperadas, Roswitha. Y a veces es para bien. Ahora vámonos. [...]. (TFCS2: 144)

KAPITEL15

(1)

»Hast du **nun** solche Spaziergänge auch in Kessin «, sagte Briest, »und begleitet dich Innstetten auch und erzählt dir allerlei?« (TF:126)

-També fas passejades com aquestes a Kessin? -va dir Briest-. I Innstetten t'acompanya i t'explica coses? (TFC: 187)

-¿Das paseos como estos en Kessin? -preguntó Briest-. ¿Te acompaña Innstetten y te va explicando cosas? (TFCS1: 170)

-¿También en Kessin te das paseos como éstos? -dijo Briest-, ¿acompañada por Innstetten contándote toda suerte de historias? (TFCS2: 152)

(2)

»Ach, Papa, das wäre ja schrecklich, wenn's auch freilich – so viel muß ich zugeben – eine Zeit gegeben hat, wo's ohne Rollo gar nicht gegangen wäre. Das war damals ... **nun**, du weißt schon ... Da hat er mich so gut gerettet, oder ich habe mir's wenigsten eingebildet, und seitdem ist er mein guter Freund und mein ganz besonderer Verlaß. Aber er ist bloß ein Hund. Und erst kommen doch natürlich die Menschen.« (TF: 126-127)

-Ai, papà, això seria espantós, encara que hi va haver una època, ho he de reconèixer, en què sense Rollo no sé què hauria fet. Va ser quan... bé, ja ho saps prou... llavors es pot dir que va ser ell qui em va salvar, o almenys jo així m'ho he imaginat, i d'ençà d'aleshores és el meu bon amic i me'n refio molt especialment. Però no deixa de ser un gos, i naturalment primer són les persones. (TFC: 188)

-Ah, papá, eso sería horrible. Aunque debo reconocer que hubo un tiempo en que no sé cómo me las habría arreglado sin Rollo. Fue cuando... en fin, ya lo sabes... Podría decirse que fue Rollo el que me salvó, o al menos yo me lo imaginé así, y desde entonces se convirtió para mí en un buen amigo en el que confío plenamente. Pero, claro, no deja de ser un perro, y naturalmente lo primero son las personas. (TFCS1: 171)

-Después luego sería horrible, papá, pero debo reconocer que hubo una temporada que sin Rollo las cosas no habrían marchado nada bien. Fue cuando... Bueno, ya sabes... Puede decirse que entonces Rollo me salvó, o al menos eso me pareció a mí, y desde entonces es un buen amigo mío y de toda confianza. Pero no es más que un perro, claro, y por supuesto que primero están las personas. (TFCS2: 153)

(3)

»Ja, das sagt man immer, aber ich habe ja doch so meine Zweifel. Das mit der Kreatur, damit hat's doch seine eigene Bewandtnis, und was da das richtige ist, darüber sind die Akten noch nicht geschlossen. Glaube mir Effi, das ist auch

ein weites Feld. Wenn ich mir so denke, da verunglückt einer auf dem Wasser oder gar auf dem schülbrigen Eis, und solch ein Hund, sagen wir so einer wie Rollo, ist dabei, ja, der ruht nicht eher, als bis er den Verunglückten wieder an Land hat. Und wenn der Verunglückte schon tot ist, dann legt er sich neben den Toten hin und blafft und winselt so lange, bis wer kommt, und wenn keiner kommt, dann bleibt er bei dem Toten liegen, bis er selber tot ist. Und das tut solch Tier immer. Und **nun nimm dagegen die Menschheit! Gott, vergib mir die Sünde, aber mitunter ist mir's **doch**, als ob die Kreatur besser wäre als der Mensch.« (TF: 127)**

—Sí, això és el que es diu sempre, però jo tinc els meus dubtes. La qüestió dels animals té la seva intríngulis i encara estem molt lluny de saber què cal pensar-ne. Creu-me Effi, és un tema que ens portaria molt lluny. Quan m'imagino, per exemple, algú que s'està ofegant o que té una desgràcia enmig del glaç i de la neu, si hi ha un gos, un gos com el teu Rollo, no descansa fins que ha salvat l'accidentat i l'ha portat a un lloc segur. I si el desgraciat ja és mort, s'ajeu al seu costat i borda i gemega fins que ve algú, i si no ve ningú, es queda allà ajagut amb el mort, fins que es mor ell també. I això aquestes bèsties ho fan sempre. Compara-ho ara amb els humans! Perdona'm el pecat, Senyor, però de vegades em sembla que els animals són millors que els homes. (TFC: 188)

—Sí, eso es lo que siempre se dice, pero yo tengo mis dudas al respecto, Los animales también son criaturas de Dios y poseen su propia naturaleza; por lo que respecta a esta cuestión, no se sabe todavía a ciencia cierta qué sería lo justo. Créeme, Effi, ese sería también el cuento de nunca acabar. Cuando alguien sufre un accidente, ahogándose o, peor aún, cayendo en el hielo quebradizo, si hay cerca uno de esos perros, un perro como tu Rollo, el animal no descansa hasta poner a salvo al desdichado y llevarlo a tierra firme. Y si el pobre desgraciado ya ha muerto, el perro se tiende a su lado y empieza a ladrar y gemir hasta que llega alguien; y si no llega nadie, permanece tumbado junto al cuerpo hasta que él muere también. ¡Cuándo pienso en lo que hacen esos animales y lo comparo con lo que hacen las personas! Perdóname el pecado, Dios mío, pero a veces llego a creer que los animales son mejores que los hombres. (TFC1: 171)

—Sí, eso es lo que se dice siempre, pero yo tengo mis dudas. Lo que te sucede con ese animal es algo muy especial, y en cuanto a qué sea lo que está bien o mal, sobre eso todavía no se han pronunciado las actas judiciales. Créeme, Effi, también esto es un tema muy amplio. Imaginemos a alguien que ha sufrido un accidente en el agua o sobre el hielo quebradizo, y por las inmediaciones hay un perro, pongamos uno como Rollo; pues bien, el animal no descansa hasta que trae a tierra al accidentado. Y si éste ha muerto ya, se pone a su lado y empieza a ladrar y gemir hasta que trae a tierra al accidentado. Y si este ha muerto ya, se pone a su lado y empieza a ladrar y a gemir hasta que acude alguien, y si nadie acude se tiende junto al muerto hasta morir él mismo. Eso jamás lo deja de hacer un animal así. ¡En cambio fíjate en la humanidad! Que Dios me perdone por mi pecado, pero a veces me parece que los animales fueran mejores que los hombres. (TCS2: 153)

(4)

»Versteht sich, versteht sich. Und wo Liebe ist, da ist auch Gegenliebe. Das ist **nun mal so**. Mich verwundert nur, daß er nicht **mal** Urlaub genommen hat und rübergeflitzt ist. Wenn man eine so junge Frau hat...« (TF: 127-128)

—És clar que sí! I quan hi ha amor, hi ha reciprocitat. És així. L'única cosa que m'estranya és que ni tan sols s'hagi pres unes vacances i t'hagi vingut a veure. Quan es té una dona tan jove... (TFC: 189)

—Pues claro que sí. Y cuando hay amor, este tiene su correspondencia. Así es. Lo único que me extraña es que no haya pedido permiso para venir a verte unos días. Cuando se tiene una esposa tan joven... (TFC1: 172)

—Por supuesto, por supuesto. Y allí donde surge el amor, provoca a su vez amor. Nada, nada, así es. Lo único que me extraña es que Innstetten no se haya tomado unas vacaciones y se haya presentado aquí. Cuando se tiene una mujer tan joven como tú... (TFC2: 154)

(5)

»Was ich dir beweisen will. Denn wenn du ein bißchen Sehnsucht nach deinem Kinde gehabt hättest – von mir selber will ich nicht sprechen, was ist man am Ende solchem hohen Herrn, der so lange Jahre Junggeselle war und es nicht eilig hatte ... «

»Nun?« (TF: 129)

—I'tho demostraré. Perquè si haguesis enyorat una mica la teva filla... i no vull parlar de mi, perquè, al capdavall, què sóc jo per a un senyor tan important, que durant tants anys va ser solter i no tenia cap pressa...?

—On vols anar a parar? (TFC: 191)

—Y te lo voy a demostrar. Porque si hubieses tenido aunque solo fuera algún pequeño deseo de ver a tu hija... y ya no hablo de verme a mí, porque, al fin y al cabo, ¿qué soy yo para un señor tan importante, que durante tantos años ha permanecido soltero y tampoco tenía ninguna prisa...?

—¡Vaya! (TFC1: 174)

—Y voy a demostrártelo. Si hubieras sentido un poquillo de nostalgia hacia tu hijita (de mí no quiero hablar, pues al fin y al cabo, ¡qué es una para tan alto señor, que se mantuvo soltero durante tanto tiempo y no tuvo prisa de...?).

—Y bien... (TFC2: 155-156)

(6)

»Ach Effi, wie du nur sprichst. Weißt du, daß du eine kleine Kokette bist?«

»Gott sei Dank, daß du das sagst. Das ist für euch das Beste, was man sein kann. Und du bist nichts anderes als die anderen, wenn du auch so feierlich und ehrsam tust. Ich weiß es recht gut, Geert ... Eigentlich bist du ... «

»Nun, was?«

»Nun, ich will es lieber nicht sagen. Aber ich kenne dich recht gut, du bist eigentlich, wie der Schwantikower Onkel mal sagte, ein Zärtlichkeitsmensch und unterm Liebesstern geboren, und Onkel Belling hatte ganz recht, als er das sagte. Du willst es nicht zeigen und denkst, es schickt sich nicht und verdirbt einem die Karriere. Hab ich's getroffen?« (TF: 129-130)

—Quines coses de dir, Effi! Saps que ets una coqueta?

—Gràcies a Déu que ho dius! Per a vosaltres no hi ha res millor. I tu no ets diferent dels altres, encara que prenguis aquests aires solemnes i respectables. Ho sé molt bé, Geert... En el fons, ets...

—Què sóc?

—M'estimo més no dir-ho. Però et coneix molt bé; en el fons, com va dir una vegada l'oncle de Schwantikow, ets un sentimental i vas néixer sota el signe de l'amor. Ja tenia raó l'oncle Belling. El que passa és que no ho vols demostrar, perquè penses que no queda bé i que pot perjudicar la teva carrera. Ho he encertat? (TFC: 191)

—¡Effi, qué cosas dices! ¿Sabes que eres un poco coqueta?

—Gracias a Dios que lo dices! Porque eso es lo mejor que podemos ser para vosotros. Y tú no eres diferente de los demás, a pesar de que adoptes ese aire tan solemne y honorable. Lo sé muy bien, Geert... En el fondo, eres...

—¿Qué soy?

—Bueno, prefiero no decirlo. Pero te conozco muy bien; en el fondo, como dijo una vez mi tío de Schwantikow, eres un sentimental nacido bajo la estrella del amor. Y el tío Belling tenía mucha razón al decirlo. Lo que pasa es que no quieras demostrarlo, porque piensas que no queda bien y que puede perjudicar tu carrera. ¿He acertado? (TFC1: 174)

—¡Qué cosas dices, Effi! ¿Sabes que eres una coquetuela?

—Loado sea Dios que dices eso. Para vosotros eso es lo mejor que se puede ser. Y tú no eres nada diferente a los demás aunque tengas ese aire tan solemne y respetable. Lo sé muy bien, Geert, tú en el fondo eres...

—Vamos, ¿qué soy?

—Bueno, prefiero no decirlo. Pero te conozco muy bien. En el fondo eres como mi tío el de los schwantikowanianos dijo una vez: un hombre mimoso y nacido bajo la estrella del amor, y el tío Belling no se equivocaba al decir esto. Sólo que no quieras que se note porque piensas que no te conviene y te puede arruinar la carrera. ¿He dado en el blanco? (TFCS2: 156)

(7)

Innstenen lachte. »Ein bißchen getroffen hast du's. Weißt du was, Effi, du kommst mir ganz anders vor. Bis Anniechen da war, warst du ein Kind. Aber mit einem Male ... «

»Nun?«

»Mit einem Male bis du wie vertauscht. Aber es steht dir, du gefällst mir sehr, Effi. Weißt du das?«

»Nun?«

»Du hast was Verführerisches.«

»Ach, mein einziger Geert, das ist ja herrlich, was du da sagst; nun wird erst recht wohl ums Herz ... Gib mir noch eine halbe Tasse ... Weißt du denn, daß ich mir das immer gewünscht habe? Wir müssen verführerisch sein, sonst sind wir gar nichts ... « (TF:130)

Innstenen es va posar a riure.

—Una mica sí que ho has encertat. Saps, Effi, que et trobo molt canviada? Fins que va néixer Anniechen, eres com una nena. Però tot d'una...

—Què?

—Tot d'una t'has transformat. Però t'escau molt bé, m'agrades molt, Effi. Vols que et digui una cosa?

—Sí?

-Ets seductora.

-Oh, Geert estimat! Això que has dit és magnífic! Ara sí que em sento bé! Posa'm mitja tassa més de cafè... Sempre ho he desitjat. Hem de seductors, perquè altrament no som res... (TFC: 192)

Innstetten se echó a reír.

-No vas desencaminada. ¿Sabes, Effi, que te encuentro my cambiada? Hasta que nació la pequeña Annie, eras una niña. Pero de repente...

-¿Qué?

-De repente, me pareces una persona totalmente distinta. Pero te sienta muy bien. Me gustas mucho, Effi. ¿Quieres que te diga algo?

-¿Sí?

-Estás seductora.

-¡Ah, querido Geert, qué cosa tan maravillosa has dicho! ¡Ahora sí que me has llegado al corazón! Sírveme media taza más... ¿Sabes que siempre he deseado oírté decir eso? Tenemos que ser seductoras, porque de otro modo no somos nada... (TFC1: 174-175)

Innstetten se echó a reír: «Un poquito sí que has dado en el blanco. ¿Sabes una cosa, Effi? Te veo totalmente cambiada. Hasta que vino la pequeña Annie eras una niña, pero de pronto...».

-¿De pronto qué?

-De pronto estás como cambiada, como si fueras otra. Pero te sienta bien. Me gustas mucho, Effi. ¿Sabes una cosa?

-¿Qué?

-Que hay algo seductor en ti.

-¡Ay, Geert mío, pero qué cosa tan magnífica la que acabas de decirme! Ahora es cuando de veras comienza a sentirse a gusto mi corazón... Dame otra taza de café... Bien sabes que esto es lo que siempre he deseado. Tenemos que ser seductores, de lo contrario no somos nada... (TFCS2: 156)

(8)

»Entschuldigen Sie mich, Major, daß ich so schlecht die Honneurs des Hauses mache; aber die Veranda ist kein Haus, und zehn Uhr früh ist eigentlich gar keine Zeit. Da wird man formlos oder, wenn Sie wollen, intim. Und nun setzen Sie sich und geben Sie Rechenschaft von Ihrem Tun. Denn an Ihrem Haar, ich wünschte Ihnen, daß es mehr wäre, sieht man deutlich, daß Sie gebadet haben.« (TF: 131)

-Dispensi, major, que no li faci com cal els honors de la casa, però el porxo no és cap casa, i les deu del matí en realitat tampoc són hores. És una situació informal o, si ho prefereix, íntima. Però segui i faci'ns el report de la seva activitat. Pels seus cabells, i li desitjaria que fossin més abundants, es veu que s'ha banyat. (TFC: 192-193)

-Disculpe, comandante, que no le reciba con todos los honores de la casa, pero el mirador no puede considerarse como tal, y las diez de la mañana tampoco son horas. Es una situación menos formal, o si lo prefiere, más íntima. Ahora tome asiento y pásenos el informe de su acción. Por su cabello, que le desearía más frondoso, se ve claramente que acaba de bañarse. (TFC1: 175)

–Usted me disculpará, mayor, por hacer tan desastrosamente los honores de la casa, pero el mirador no es una casa, como tampoco las diez de la mañana son, en rigor, una hora. Pierde una las formas, o, si usted quiere, se recoge en la intimidad. Pero síntese e infórmenos de sus actividades, pues por su pelo (le desearía que fuese más abundante) se nota a las claras que se ha bañado. (TFCS2: 157)

(9)

»Unverantwortlich«, sagte innstetten, halb ernst, halb scherhaft. »Da haben Sie **nun** selber vor vier Wochen die Geschichte mit dem Bankier Heinersdorf erlebt, der auch dachte, das Meer und der grandiose Wellenschlag würden ihn um seiner Million willen respektieren. Aber die Götter sind eifersüchtig untereinander, und Neptun stellte sich ohne weiteres gegen Pluto oder doch wenigstens gegen Heinersdorf.« (TF: 131)

–És un irresponsable –va dir Innstetten mig de broma–. Vostè mateix va viure fa quatre setmanes la història del banquer Heinersdorf, que també es va pensar que el mar i la grandiositat de les onades respectarien el seu milió de marcs. Però els déus són gelosos entre ells, i Neptú no va tenir pietat de Plutó, o si més no de Heinersdorf. (TFC: 193)

–¡Qué irresponsabilidad! –dijo Innstetten, medio bromeando– usted mismo presenció no hace aún cuatro semanas lo que le ocurrió al banquero Heinersdorf, quien pensó que el mar y su grandioso oleaje le respresarían por sus millones. Pero los dioses son muy celosos entre ellos, y Neptuno no tuvo ninguna piedad de Plutón, o al menos de Heinersdorf. (TFC1: 175)

–Una irresponsabilidad –dijo Innstetten medio en broma medio en serio–. Ya vio usted lo que le ocurrió hace un mes al banquero Heinersdorf, quien creyó igualmente que el mar y su grandioso oleaje le respresarían por el aquel de su millón. Pero los dioses sienten celos entre sí, y Neptuno se puso sin más en contra de Plutón, o al menos en contra de Heinersdorf. (TFCS2: 157)

(10)

»Das ist recht, daß Sie mir recht geben. Wie soll man hier leben? Das ist vorläufig die Frage, das ist wichtiger als alles andere. Gieshübler hat mir darüber geschrieben, und wenn es nicht indiskret und eitel wäre, denn es steht noch allerlei nebenher darin, so zeigte ich Ihnen den Breif... Innstetten braucht ihn nicht zu lesen, der hat keinen Sinn für dergleichen... beiläufig eine handschrift wie gestochen und Ausdruckformen, als wäre unser Freund statt am Kessiner Alten-Markt an einem altfranzösische Hofe erzogen. Und daß er erwachsen ist und weiße Jabots trägt wie kein anderer Mensch mehr – ich weiß nur nicht, wo er die Plätterin hennimmt –, das paßt alles so vorzüglich. **Nun**, also Gieshübler hat mir von Plänen für Ressourcenabende geschrieben und von einem Entrepreneur namens Crampas. Sehen Sie, Major, das gefällt mir besser als der Soldatentod oder gar der andere.« (TF: 132)

–Té tota la raó de donar-me la raó. Com s'ha de viure aquí? Aquesta és ara com ara la pregunta, això és més important que tota la resta. Gieshübler m'ha escrit sobre aquest tema, i si no fos indiscreto i pretensiós, perquè la carta també parla incidentalment d'altres coses, l'hi ensenyaria... Innstetten no cal que la llegeixi, aquesta mena d'assumptes no li interessen... Per cert, té una cal·ligrafia que sembla un brodat, i per les expressions que fa servir qualsevol diria que el nostre amic no s'ha educat en un mercat vell de Kessin sinó a la cort del rei de França. I que seguí contrafet i portí unes gorgeres blanques enmidonades que ja no porta ningú més, no sé d'on treu la planxadora, hi encaixa admirablement. Doncs bé, Gieshübler m'ha escrit sobre els seus plans per a les vetllades del casino iobre un *entrepreneur* anomenat Crampas. (TFC: 195)

–Justo es que me dé usted la razón. ¿Cómo hemos de vivir aquí? Esta es, aquí y ahora, la cuestión; esto es más importante que todo lo demás. Gieshübler me ha escrito acerca de este tema, y si no fuese indiscreto y pretencioso, pues en la carta se trata de

asuntos diversos, se la enseñaría... A Innstetten no hace falta que se la muestre, ya que no le interesan estas cosas... Dicho sea de paso, nuestro amigo tiene una caligrafía que parece bordada, y por su forma de expresarse cualquiera diría que fue educado no en la vieja plaza comercial de Kessin, sino en la antigua corte de Francia. Y el hecho de que sea algo contrahecho y lleve chorreras blancas que ya nadie usa (no sé dónde encontrará la planchadora), encaja con su persona admirablemente. Pues bien, Gieshübler me ha escrito acerca de los planes para las veladas de invierno en el casino, y también de su organizador, de nombre Crampas. Y eso, comandante, me gusta mucho más que tratar sobre la muerte de un soldado, por no hablar de otra cosa. (TFC1: 177)

—Es justo que me dé usted la razón. ¿Cómo vivir aquí? Esta es, por de pronto, la pregunta, lo que tiene más importancia que cualquier otra cosa. Gieshübler me ha escrito hablando sobre este particular, y si no fuera indiscreto y ocioso, dado que en la carta hay muchas cosas más, se la enseñaría a ustedes... Innstetten no hace falta que la lea, pues carece de receptividad para estas cosas... (dicho sea de paso, nuestro amigo tiene letra caligráfica y emplea unas expresiones como si se hubiese educado en la antigua corte francesa en vez de en el Mercado Viejo kessianense). Además, el que sea contrahecho y lleve pechera blanca cuando ya no la lleva nadie (no sé de dónde sacará la planchadora) es algo que encaja maravillosamente. Bueno, como decía: Gieshübler me ha escrito hablándome de proyectos para las veladas en el Círculo, y de un promotor llamado Crampas. Ya ve usted mayor, esto me agrada más que lo de la muerte de soldado, o la otra. (TFCS2: 158-159)

(11)

»Nicht für mich; wenigstens wird mich niemand wiederlegen. Aber nun muß ich aufstehen. Da kommt ja Roswitha mit Lütt-Annie.« (TF: 134)

—A mi no; almenys ningú no em podrà contradir. Però ara m'he d'aixecar. Per allà ja ve Roswitha amb Lütt-Annie. (TFC: 196)

—No para mí; al menos, nadie podrá contradecirme. Pero ahora debo levantarme. Por ahí viene Roswitha con la pequeña Annie. (TFCS1: 178)

—Para mí no. Al menos nadie me rebatirá. Pero ahora tengo que levantarme. Ahí viene Roswitha con Lütt-Annie. (TFCS2: 160)

KAPITEL17

(1)

Um die festgesetzte Stunde ritt Crampas vor dem landrätslichen Hause vor; Kruse hielt schon das Pferd der gnädigen Frau, die sich rasch in den Sattel hob und noch im Aufsteigen Innstetten entschuldigte, der nun doch verhindert sei: letzte Nacht wieder großes Feuer in Morgenitz – das dritte seit drei Wochen, also angelegt –, da habe er hingemüßt, sehr zu seinem Leidwesen, denn er habe sich auf diesen Ausritt, der wohl der letzte in diesem Herbste sein werde, wirklich gefreut. (TF: 143)

A l' hora convinguda, Crampas va arribar amb el cavall a la porta de la casa del governador; Kruse ja tenia la muntura de la senyora a punt, i Effi es va enfilar ràpidament a la sella excusant el seu marit, que a última hora havia tingut un impediment: la nit anterior s'havia tornat a declarar un gran incendi a Morgenitz, el tercer en tres setmanes, i Innstetten no havia tingut més remei que anar-hi malgrat que aquella sortida, probablement l'última de la temporada, li feia molta il·lusió. (TFC: 208)

A la hora convenida, Crampas se presentó con su caballo ante la casa del gobernador; Kruse ya tenía a punto la montura de la señora, quien apareció enseguida y, mientras se encaramaba a la silla, excusó a su marido por no poder acompañarles: la noche anterior se había vuelto a declarar un gran incendio en Morgenitz –el tercero en tres semanas, al parecer intencionado–, e

Innstetten había tenido que acudir muy a su pesar, ya que estaba francamente ilusionado con aquella excursión que podría muy bien ser la última del otoño. (TFCS1:189)

Crampas, montado en su caballo, se detuvo a la hora fijada ante la casa prefectual. Kruse sostenía ya por la brida el de la señora, quin se encaramó cion ligereza a la silla, presentando a Crampas, mientras lo hacía, las disculpas de Innstetten, que se había visto imposibilitado de acompañarle, ya que la pasada noche, explicó Effi, se había producido un gran incendio en Morgenitz (el tercero en tre semanas, y por lo tanto provocado) y se había visto obligado a hacer acto de presencia allí, si bien muy a desgana, puesto que estaba realmente ilusionado con la excursión, que sin duda sería la última del otoño. (TFCS2:172)

(2)

»Das macht, weil Sie das Heinesche Gedicht kennen.«

»Welches?«

»Nun, das von Vineta.« (TF: 145)

-Això és perquè coneix el poema de Heine.

-quin poema?

-El de Vineta. (TFC: 210)

-Eso es porque conoce el poema de Heine.

-¿Cuál?

-El de Vineta. (TFCS1: 191)

-Eso es porque conoce el poema de Heine.

-¿Cuál?

-Pues el de Vineta. (TFCS2: 174)

(3)

»Ich meine, er ist nicht bloß für die Liebe ...«

»Nun, wenn er diese Einseitigkeit auch hätte, das wäre am Ende noch nicht das schlimmste. Wofür ist er denn sonst noch?« (TF: 146)

-Vull dir que no només és partidari de l'amor...

-Bé, i si ho fos, tampoc em sembraria malament. De què és més partidari? (TFC: 211)

-Quiero decir que no solo se centra en el amor.

-Bueno, y si así fuera no me aprecería algo tan malo. ¿Qué otros temas aborda? (TFCS1: 192)

-Quiero decir que no es que esté simplemente en pro del amor...

-Pero al fin y al cabo, si hubiese ocurrido un tal unilateralidad, tampoco habría sido una catástrofe. ¿En pro de qué está entonces? (TFCS2: 175)

(4)

[...]; Teebrötchen und Aufschnitt von kaltem Braten, dazu Rotwein und neben der Flasche zwei hübsche zierliche Trinkgläser, klein und mit Goldrand, wie man sie in Badeorten kauft oder von Glashütten als Erinnerung mitbringt.

Und **nun** siteg man ab. Kruse, der die Zügel seines eigenen Pferdes um eine Krüppelkiefer geschlungen hatte, ging mit den beiden anderen Pferden auf und ab, während [...]. (TF: 147)

[...]: els panets i els talls de carn rostida freda, el vi negre i, al costat de l'ampolla, dues copes molt nboniques i delicades, petites i amb un bisell daurat, com les que es compren als balnearis o es porten com a record de les fàbriques de vidre.

Van desmontar. Kruse, que havia lligat la brida del seu cavall a un pi escarransi, anava amunt i a vall amb les altres dues bèsties, mentre [...]. (TFC: 212)

[...]: panecillos y lochas de asado frío, vino tinto y, al lado de la botella, dos hermosas y delicadas copas con un bisel dorado, como las que se compran en los balnearios o se traen como recuerdo en las fábricas de vidrio.

Desmontaron. Kruse, que había atado su caballo al tronco de un decrepito pino, cogió a los otros dos animales pro las riendas para amarrarlos bien, mientras [...].(TFCS1: 193)

[...]: panecillos y lonchas de fiambre, vino tinto y, junto a la botella, dos primorosas copas, pequeñas y con un bisel de oro, como las que se compran en los balnearios o suelen llevarse como recuerdo de las fábricas de vidrio.

Effi y Crampas desmontaron de sus cabalgaduras. Kruse, que había amarrado su propio caballo a un pino atrofiado, iba de acá para allá con los otros caballos, mientras [...]. (TFCS2: 176)

(5)

»[...] Und dabei hätten Sie hören sollen, wie sie die Namen aussprach, namentlich den vor der Mutter der Elisabeth – so schrecklich verlegen, als wäre sie nun an der Reihe ... Aber **nun**, bitte, dei Geschichte von Don Pedro ...«

»**Nun** also, an Don Pedros Hofe war ein schöner, schwarzer spanischer Ritter, der das Kreuz von Calatrava – was ungefähr so viel bedeutet wie schwarzer Adel und pour le mérite zusammengenommen – auf seiner Brust trug. [...].« (TF: 148)

- [...] I no es pot imaginar co pronunciava els noms, especialment el de la mare de la reina Isabel, amb un terror com si li hagués de tocar el torn a *ella!* Pero si us plau, expliquei'm la història de Don Pedro...

-Bé doncs, a la cort de Don Pedro hi havia un cavaller espanyol de cabells negres, molt ben plantat, que portava al pit la creu de Calatrava, que ve a ser com l'Àguila Negra i el *Pour le mérite* sumats. (TFC: 213)

-[...] Tendría que haberla oído pronunciar sus nombres, sobre todo el de la madre de la reina Isabel, tan terriblemente consternada como si después le llegara a ella el turno... Pero, por favor, cuénteme la historia de Don Pedro...

-Pues bien, en la corte de don Pedro había un caballero español, moreno y muy apuesto, que llevaba siempre al pecho la cruz de Calatrava, que sería com el Águila Negra y el *Pour le mérite* juntos. [...]. (TFCS1: 194)

-[...] Por cierto que tendría usted que haber oido cómo pronunciaba sus nombres, y en concreto el de la madre de Elisabeth... ¡Con tan espantoso desconcierto como si ella también estuviera en la fila...! Pero en fin, oigamos, por favor, esa historia de don Pedro...

-Pues bien, en la corte de don Pedro había un apuesto caballero español, moreno, que en su pecho ostentaba la Cruz de Clatrava (que a grandes resgos equivale al «Águila Negra» o a «Pour le mérite»). [...]. (TFCS2: 177)

(6)

»[...] Und weil der, trotzdem man schon eione ganze Weile seiner gewartet hatte, noch immer nicht kommen wollte, so mußte schließlich die Festlichkeit ohne ihn begonnen werden, und es blieb ein leerer Platz greade gegenüber dem König.«

»Und **nun**?«

»Und **nun** denken Sie, meine gnädigste Frau, wie der König, dieser Pedro, sich eben erheben will, um gelisnerisch sein Bedauern auszusprechen, daß sien >lieber Gast< noch immer fehle, da hört man auf der Treppe draußen einen Aufschrei der entsetzten Dienerschaften, und ehe noch irgendwer weiß, was geschehen ist, jagt etwas an der langen Festestafel entlang, und **nun** springt es auf den Stuhl und setzt ein abgeschlagenes haupt auf den leegebliebenen Platz, und über eben dieses Haupt hinweg starrt Rollo auf sein Gegenüber, den König. Rollo hatte seinen Herrn auf seinem letzten Gang begleitet, und im selben Augenblicke, wo das Beil fiel, hatte das treue Tier das fallende Haupt gepackt, und da war er **nun**, unser Freund Rollo, an der langen Festtafel und verklagte den königlichen Mörder.« (TF: 149)

-[...] I com que aquest, malgrat que ja l'havien esperat una llarga estona, no compareixia, van haver de començar la celebració sense ell, i va quedar un seient lliure... un seient lliure justament davant del rei.

-I doncs?

-I doncs imagini's, senyora, que quan el rei, el famós Don Pedro, es disposa a aixecar-se per expressar hipòcritament com lamenta que el seu «estimadíssim convidat» no hagi vingut mencara, se sent a l'escala el crit esgarfíos dels criats, i abans que ningú no pugui saber què ha passat, vola un objecte per damunt de la llarga taula del banquet, i tot d'una aquest objecte, que és un cap tallat, queda damunt de la cadira buida. I al costat d'aquest cap hi ha Rollo mirant fixament la persona que té al davant: el rei. Rollo havia acompanyat el seu amo en aquell últim viatge i, així que havia caigut la destral, s'havia apoderat del cap, i aquí teníem ara er nostre amic Rollo, davant de la llarga taula del banquet, acusant el rei assassí. (TFC: 215)

-[...] Y como este, a pesar de que se le estuvo esperando durante un buen rato, no se presentó, tuvieron que comenzar la celebración si él y solo quedó un asiento libre... un asiento libre justo delante del rey.

-¿Y qué ocurrió después?

-Pues imagínese, señora, que en el preciso momento en que el rey Pedro se disponía a levantarse para expresar hipócritamente su pesar por la ausencia de su «querido invitado», se oyeron en la escalera los gritos de los criados, y antes de que nadie supiera lo que estaba ocurriendo, algo pasó corriendo a toda velocidad junto a la larga mesa, se plantó delante de la silla vacía y

colocó sobre el saiento una cabeza decapitada. Y allí estaba Rollo, mirando fijamente por encima de la cabeza a la persona que tenía delante: el rey. Rollo había acompañado a su amo en su último viaje, y en cuanto cayó el hacha del verdugo salió con la cabeza, y ahora estaba allí, plantado ante la alarga mesa del banquete, acusando al rey asesino. (TFCS1: 195)

- [...] Y sucedió que puesto que el caballero seguía sin hacer acto de presencia pese a haber estado esperándole mucho rato, por último el banquete comenzó sin él, quedando, por tanto, un sitio desocupado... un sitio vacío justo en frente del rey.

- ¿Y qué más?

- Pues imagínese, señora, al rey, al tal Pedro, que se levanta y falsariamente manifiesta su pesar por el hecho de que su «queirido» invitado no ha llegado aún. Es en ese instante cuando, fuera del recinto, en lo alto de la escalera, se oyen los espantados alaridos de la servidumbre, y antes de que nadie sepa qué es lo que ha sucedido, algo corre como una exhalación a lo largo de la mesa del banquete y de pronto da un brinco y se coloca sobre la butaca, depositando una cabeza cercenada en el sitio vacío. Y justo por encima de esa cabeza clava Rollo su mirada en quien está frente a él, que no es otro que el rey. Rollo había acompañado a su amo en su posteror andadura, y en el mismo instante en que cayera el hacha, el fiel animal había cogido al vuelo, la cabeza decapitada, y ahora nuestro amigo Rollo, en pie junto a la larga mesa del banquete, acusa al rey de asesino. (TFCS2: 178)

(7)

Er nickte mit einem Anfluge von Schelmerei.

»**Nun** denn, meinewegen. Jeder trägt seine Kappe; Sie wissen, welche. [...].« (TF: 150)

Ell va assentir amb una punta de picardia.

- Bé, com vulgui. Cadascú juga al que vol. Vostè sabrà quina disfressa li convé. [...]. (TFC: 216)

Crampas asintió con una pícara sonrisa.

- Bueno, como quiera. Allá cada uno con lo que hace, usted sabrá el papel que le conviene. [...]. (TFCS1: 196)

Crampas asintió con la cazea, dejando entrever un asomo de picardía.

- Está bien. Por mí... Cada loco con su tema. Ya sabe usted cuál. [...]. (TFCS2: 179)

KAPITEL 21

(1)

Innstenen war erst vier Tage fort, als Crampas von Stettin wieder eintraf und die Nachricht brachte, man hätte höheren Orts die Absicht, zwei Schwadronen nach Kessin zu legen, ndgültig fallenlassen; es gäbe so viele kleine Städte, die sich um eine Kavalliergarnison, und **nun** gar um Blüchersche Husaren, bewürben, daß man gewohnt sei, bei solchem Anerbieten einem herzlichen Entgegenkommen, aber nicht einem zögernden zu begegnen. (TF: 184)

Només feia quatre dies que Innstenen era fora quan Crampas va tornar de Stettin amb la notícia que la superioritat havia desestimat definitivament el projecte d'instal·lar dos esquadrons a Kessin, perquè hi havia tantes petites ciutats desitjoses

d'acollir una guarnició de cavalleria, i més tractant-se dels hússars del príncep Blücher von Wahlstatt, que, quan es feia una oferta com aquella, s'estava acostumat a rebre una resposta entusiasta, i no vacil·lant com havia estat el cas. (TFC: 256)

Solo habían pasado cuatro días desde que Innstetten se marchara cuando Crampas regresó con la noticia de que los altos mandos habían desestimado definitivamente la idea de enviar dos escuadrones a Kessin. Eran tantas las pequeñas ciudades que deseaban acoger una guarnición de caballería, y más tratándose de los húsares del príncipe Blücher, que el Estado Mayor estaba habituado a que una oferta semejante fuese acogida de forma calurosa, y no con reservas y vacilaciones.

No hacía cuatro días desde que Innstetten se había marchado cuando Crampas regresó de Stettin con la noticia de que en instancias superiores había sido definitivamente abandonado el proyecto de estacionar en Kessin dos escuadrones, pues eran tantas las pequeñas ciudades aspirantes a tener una guarnición del arma de caballería (y por si fuera poco, de húsares blúcherianos) que cuando se hacía semejante ofrecimiento se estaba acostumbrado a que el mismo recibiera una calurosa acogida, y no una respuesta titubeante. (TFCS2: 217)

(2)

Kruse lachte. »Unsinn ist es, Roswitha. Und meine Frau, statt aufs Richtige zu sehen, erzählt immer so was, un wenn ich ein reines Hemd einziehen will, fehlt ein Knopp. Un so is es nu schon, solange wir hier sind. [...].« (TF: 187)

Kruse es va posar a riure.

-Bestieses, Roswitha! I la meva dona, en comptes d'ocupar-se del que caldia, es passa l'estona explicant coses d'aquestes, i quan em vull posar una camisa neta resulta que li falta un botó. I això passa d'ençà que som aquí. [...]. (TFC: 259-260)

Kruse se echó a reír.

-¡Bobadas, Roswitha! Y mi mujer, en vez de ocuparse de lo que debería, siempre anda contando historias de esas, y cuando quiero ponerme una camisa limpia resulta que le falta algún botón. Y esto pasa desde que llegamos a esta casa. [...]. (TFCS1: 233)

Kruse se echó a reír.

-No es más que una tontería, Roswitha. Mi mujer, en lugar de ocuparse de lo que debe, se pasa el tiempo contando cosas como ésa, y cuando voy a ponerme una camisa le falta un botón. Y así desde que estamos aquí. [...]. (TFCS2: 220)

(3)

»Hören Sie, Kruse, das werde ich Ihrer Frau wiedererzählen. Ich habe Sie immer für einen anständigen Menschen gehalten, und nun sagen Sie so was wie das da von Kikeriki. Die Mannsleute sind doch immer noch schlimmer, als man denkt. Un eigentlich müßt ich nu gleich den Pinsel hier nehmen und Ihnen einen schwarzen Schnurrbart anmalen.«

»Nu von Ihnen, Roswitha, kann man sich das schon gefallen lassen«, [...]. (TF: 187)

-Escolti, Kruse, això li diré a la senyora. Sempre k'he tingut per un home com cal, i ara diu una cosa com aquesta del cocorococ. Esl homes sempre són pitjors del que ens pensem. I el que hauria de fer jo ara és agafar aquest pinzell i pintar-li uns bigotis negres.

-A una dona com vostè, Roswitha, fins i tot això se li pot consentir. (TFC: 260)

-Pero bueno, Kruse... eso pienso decírselo a su mujer. Siempre le he tenido por un hombre muy serio, y ahora me sale con eso del quiquiriquí. Los hombres tienen siempre más malicia de lo que se piensa una. Ahroa tendría que coger ese pincel de ahí y pintarle unos bigotes negros.

-Bueno, Roswitha, viniendo de una mujer como usted, tendría que dejarme. (TFCS1: 236)

-Oígame lo que le digo, Kruse, todo esto se lo voy a contar a su mujer. Siempre le tuve a usted por una persona decente, y ahora me sale con eso del quiquiriquí. Los hombres son siempre más malos de lo que se piensa. De buena gana cogía ahora ese pincel y le pintaba un bigote negro.

-Bueno, viniendo de usted, Roswitha, puede uno consentirlo. (TFCS2: 220)

(4)

»Was sagte der?«

»Er sagte, es seien bloß Mäuse.«

»**Nun, Mäuse, das ist auch gerade schlimm genug. Ich kann keine Mäuse leiden.** [...].« (TF: 188)

-I doncs què t'ha dit?

-ha dir que eren rates.

-Quin fàstic! No les puc suportar les rates. [...]. (TFC: 261)

-¿Qué dice él?

-Dice que son solo ratones.

-Bueno, pues eso ya es de por sí bastante malo. No puedo soportar los ratones. [...]. (TFCS1: 237)

-¿Qué ha dicho?

-Que sólo son ratones.

-¡Ratones! Pues eso ya es malo de por sí. No puedo soportar a los ratones. [...]. (TFCS2: 221)

(5)

Effi hatte sich aufgerichtet und stützte den Kopf auf ihren Arm. »Nun, erzähle. Wie kann es denn gewesen sein? Es ist ja mit euch, das weiß ich noch von Hause her, immer dieselbe Geschichte...« (TF: 189)

Effi s'havia incorporat i tenia el cap recolzat damunt del braç.

-Explica-m'ho. Com va ser? A vosaltres, això ja ho sé per casa meva, sempre us passa el mateix... (TFC: 262)

Effi se había incorporado un poco y apoyaba la cabeza sobre un brazo.

-Bueno, cuéntame. ¿Cómo fue? A vosotras, eso lo sé de mi casa, siempre os suele ocurrir la misma historia... (TFCS1: 238)

Effi se incorporó y apoyó la cabeza sobre el hombro de Roswitha.

-Vamos, cuenta. ¿Qué pudo llegar a sucederte? Seempre os pasa la misma historia, a vosotras. Me la conozco desde los tiempos en que vivía en mi casa... (TFCS2: 221)

(6)

»Der ist nicht recht zufrieden, entweder mit mir nicht oder mit andern. **Nun**, ich will annehmen, mit mir. Jedefalls laß uns eintreten.« (TF: 191)

-No està content, no sé si amb mi o amb algú altre. Bé, suposem que és amb mi. De tota manera, entrem a casa. (TFC: 265)

-No está contento; algo le pasa, no sé si conmigo o con algún otro. Bueno, supongo que es conmigo. De todos modos, entremos. (TFCS1: 240)

-Este perro no está contento del todo, o bien no lo está conmigo o bien con otros. Bueno, quiero suponer que será conmigo. Sea como sea, entremos. (TFCS2: 224)

(7)

»Es war so hübsch in Berlin, über Erwarten; aber in all meiner Freude habe ich mich immer zurückgesehnt. Und wie gut du aussiehst! Ein bißchen blaß und auch ein bißchen verändert, aber es kleidet dich.«

Effi wurde rot.

»Und **nun** wirst du auch noch rot. Aber es ist, wie ich dir sage. [...].« (TF: 191)

-Ha estat tan bonic a Berlín! Més que no m'esperava, però tot i les alegries m'he anyorat molt. Estàs preciosa! Una mica pàl·lida i una mica canviada, però preciosa.

Effi es va posar vermelha.

-No em diguis que et faig posar vermelha! Però si t'estic dient la veritat! [...]. (TFC: 265)

-He tenido una estancia magnífica en Berlín, mejor de lo que me esperaba. Pero en medio de todas las alegrías te he añorado mucho. ¡Y qué buen aspecto tienes! Un poco pálida, un poco cambiada, pero te sienta bien.

Effi se ruborizó.

-No me digas que te estás ruborizando... pero si es la verdad. [...]. (TFCS1: 241)

-Ha sido todo tan bonito en Berlín: más de lo que me esperaba. Pero pese a lo bien que lo he pasado, estaba deseando volver. ¡Qué bien estás! Un poquito pálida, y también un poquito cambiada, pero te sienta bien.

Effi se sonrojó.

-¡Y ahora te pones colorada! Pero es como te digo. [...]. (TFCS2: 224)

(8)

»Ich dächte doch.«

»Und nun rate, von wem ich dich Grüße bringe.«

»Das ist nicht schwer, Geert. Außerdem, wir Frauen, zu denen ich mich, seitdem du wieder da bist, ja rechnen darf« (und sie reichte ihm die Hand und lachte), »wir Frauen, wir raten leicht. Wir sind nicht so schwerfällig wie iht.«

»Nun von wem?«

»Nun natürlich von Vetter Briset. Er ist ja der einzige, den ich in Berlin kenne, die Tanten abgerechnet, die du nicht augesucht haben wirst und die viel zu neidisch sind, um mich grüßen zu lassen. Hast du dich auch nicht gefunden, alle alte Tanten sind neidisch?«

»Ja, Effi, das ist wahr. Und daß du das sagst, das ist ganz meine alte Effi wieder. Denn du mußt wissen, die alte Effi, die noch aussah wie ein Kind, nun, die war auch nach meinem Geschmack. Grad so wie die jetzige gnäd'ge Frau.« (TF: 192)

-Jo diria que sí.

-I ara endevina qui m'ha donat records per a tu.

No és gaire difícil, Geert. A més, nosaltres, les dones, entre les quals des que has tornat ja em puc comptar -i li va allargar la mà somrient-, nosaltres, les dones, tenim un sisè sentit. Som més llestes que vosaltres.

-De qui, doncs?

-Del cosí Briest, naturalment- És l'única persona que coneix a Berlín, llevat de les ties, que segurament no has anat a verue i que em tenen massa enveja per enviar-me records. No ho creu tu també, que totes les ties velles són envejoses?

-Sí, Effi, tens raó. I que ho diguis em recorda la meva Effi d'abans. Perquè no sé si saps que l'Effi s'abans, la que encara semblava una nena, també m'agradava molt. Igual com la distingida senyora en què t'has convertit. (TFC: 266)

-Debería hacerlo.

-Y ahora, adivina quién me ha dado recuerdos para ti.

-No me será muy difícil, Geert, porque nosotras las mujeres, y desde que has regresado ya me puedo contar entre ellas -y le tendió la mano sonriéndole-, somos muy buenas para estas cosas. Somo mucho más listas que vosotras.

-Bien, pues dime quién crees que te envía saludos.

-El primo Briest, sin duda. Es la única persona que conozco en Berlín, aparte de las tías, a las que no creo que hayas ido a ver, y aunque lo hubieras hecho son demasiado envidiosas para enviarme recuerdos. ¿No te has fijado en que todas las tías ancianas son siempre unas envidiosas?

-Sí, Effi, es verdad. Y cuando hablas así me recuerdas a la Effi de antes. Porque debes saber que la Effi de antes, la que parecía aún una niña, también me gustaba mucho. Tanto como la disinguida señora en que te has convertido. (TFCS1: 241)

-Yo diría que sí.

-Y ahora adivina de quién te traigo recuerdos.

-Eso no es difícil, Geert. Además nosotras, las mujeres casadas, entre las que ya puedo contarte desde que estás de nuevo aquí -y al decir esto le tendió la mano y se rió- tenemos la facilidad de adivinar, no somos tan torpes como vosotros.

-Bueno: ¿de quién?

-Pues, ¡de quién va a ser! Del primo Briest, puesto que es la única persona que conozco en Berlín, quitando a las tías, a las que no habrás visitado, y que además son demasiado envidiosas para mandarte recuerdos. ¿No te has dado cuenta tú también de que todas las tías ya entradas en años son envidiosas?

-Sí, Effi, es verdad. Y el que digas eso me devuelve plenamente a mi Effi de antes. Y has de saber que mi antigua Effi, la que parecía una niña, pues... bueno, que también me gustaba mucho, tanto como la señora que es actualmente. (TFCS2: 224-225)

(9)

»Gut, daß du das sagst. Alle Teufel, da muß man sich ja zusammennehmen. Und ich kann von Glück sagen, daß ich von so was, das wie Zusammennehmen in Zukunft fordert, so gut wie direkt herkomme ... Sage, wie denkst du dir ein Ministerium?«

»Ein Ministerium? **Nun**, das kann zweierlei sein. Es können Menschen sein, kluge, vornehme Herren, die den Staat regieren, und es kann auch bloß ein Haus sein, ein Palazzo, ein Palazzo Strozzi oder Pitti oder, wenn die nicht passen, irgendein anderer. Du siehst, ich habe meine italienische Reise nicht umsonst gemacht.« (TF: 193)

-M'alegro que ho diguis. Mare meva, ja m'hi puc esforçar doncs! I per sort, et puc dir que el que acabo de fer n'exigia molt, d'esforç, o si més no n'exigirà molt d'ara endavant... Què et diu la paraula «ministeri»?

-Ministeri? Bé, poden ser dues coses. Poden ser unes persones, uns senyors molt intel·ligents i distingits que regeixen l'Estat, i també pot ser senzillament una casa, un *palazzo*, un *palazzo Strozzi* o *Pitti*, o qualsevol altre si aquests no et convenen. Ja veus que el viatge a Itàlia m'ha servit d'alguna cosa. (TFC: 267)

-Me alegra que digas eso. Vaya, más me valdrá demostrar toda mi hombría... Y, por una feliz coincidencia, te puedo decir que lo que acabo de hacer ha puesto a prueba todo mi aplomo, sobre todo de cara al futuro... Dime, ¿qué te parece un ministerio?

-¿Un ministerio? Bueno, pueden ser dos cosas: una asamblea de hombres muy inteligentes y distinguidos que dirigen el Estado, o también puede ser una casa, un *palazzo*, como el *palazzo Strozzi* o el *Pitti*, o cualquier otro si estos no se ajustan. Como ves, mi viaje a Italia también sirvió para algo. (TFCS1: 242)

-Está bien que digas eso. ¡Qué demonios, hay que contenerse! Yo, por mi parte, puedo decir que provengo poco menos que directamente de todo aquello que tiene la apariencia de contención, o que al menos la exige en un futuro... Dime, ¿cómo te imaginas un ministerio?

-Un ministerio? Bueno, pueden ser dos cosas distintas: la una personas, señores listos y distinguidos que llevan los asuntos del Estado, y la otra simplemente un edificio, un *palazzo*, un *palazzo Strozzi*, o *Pitti*, o, si éstos no sirve, cualesquiera otros. Como ves, no he hecho en balde mi viaje a Italia. (TFCS2: 225-226)

(10)

»Was hast du?« wiederholte Innstetten. »Ich dachte, du hättest hier glückliche Tage verlebt. Und nun rufst du >Gott sei Dank<, als ob dir hier alles nur ein Schrecknis gewesen wäre. War ich dir ein Schrecknis? Oder war es was anderes? Sprich.« (TF: 194-195)

-Què et passa? -va repetir Innstetten-. Em pensava que aquí havies viscut dies feliços, i ara exclames «Gràcies a Déu!», com si tot aquí només hagués estat un horror. He estat un horror *jo* per a tu? O és alguna altra cosa? Parla! (TFC: 269)

-¿Qué te pasa? -repitió Innstetten-. Yo creía que habías vivido aquí días felices, y ahora exclamas «¡Gracias a Dios!» como si todo no hubiera sido más que una pesadilla. ¿Es que ha sido una pesadilla para ti? ¿O se trata de otra cosa? ¡Habla! (TFCS1: 243)

-¿Qué tienes? -repitió Innstetten-. Creí que habías vivido aquí días felices, y ahora exclamas «¡Gracias a Dios!», como si todo hubiera sido aquí un horror para ti. ¿He sido yo un horror para ti? ¿Lo ha sido alguna otra cosa? Habla. (TFCS2:227)

(11)

»Verzieh mir, Effi, aber ich war so sehr überrascht von dem allen. Freilich wohl meine Schuld. Ich bin immer zu sehr mit mir beschäftigt gewesen. Wir Männer sind alle Egoisten. Aber das soll nun anders werden. Ein Gutes har Berlin gewiß: Spukhäuser gibt es da nicht. Wo sollen die auch herkommen? Und nun laß uns hinübergehen, daß ich Annie sehe; Roswitha verkaugt mich sonst als einen unzärtlichen Vater.« (TF: 195-196)

-Perdona'm Effi, però és que tot això m'ha sorprès molt. Segurament la culpa és meva. Sempre he estat massa ocupat en mi mateix. Els homes som tots uns egoistes. Però ara serà diferent. Berlín té una cosa bona: a les cases segur que no hi ha fantasmes. D'on vols que surtin? I ara passem a l'altra habitació, que vull veure Annie; si no, Roswitha m'acusarà de ser un mal pare. (TFC: 270)

-Perdóname, Effi, pero es que todo esto me ha pillado muy de sorpresa. Toda la culpa es mía. Siempre he estado demasiado ocupado con mis asuntos. Los hombres somos muy egoístas. Pero a partir de ahora todo será diferente. Berlín tiene una cosa buena: allí no hay casas con fantasmas. ¿De dónde iban a salir? Y ahora vayamos a ver a Annie; si no Roswitha pensará que soy un padre poco afectuoso. (TFCS1: 245)

«Perdóname, Effi, es que *me ha pillado todo tan de sorpresa!* Sin duda la culpa es mía. Siempre me he ocupado en exceso de mí mismo. Los hombres somos todos unos egoístas. Pero de ahora en adelante todo cambiará. Berlín tiene al menos una cosa buena, y es que allí no hay casa con fantasma. ¿De dónde iban a salir? Y ahora pasemos a la otra habitación, que quiero ver a Annie. Roswitha suele acusarme de que soy un padre poco cariñoso». (TFCS2: 228)

KAPITEL 22

(1)

»[...] Aber noch eins, Roswitha und Annie müssen mit. Am schönsten war es, du auch. Aber ich sehe ein, das geht nicht. Und ich denke, die Trennung soll nicht lange dauern. Ich weiß auch schon, wo ich miete ...«

»**Nun?**«

»Das belibt mein Geheimnis. Ich will auch ein Geheimnis haben. Damit will ich dich dann überraschen.« (TF: 197)

- [...] I una altra cosa: Roswitha i Annie han de venir amb mi. Seria ideal que tu també vinguessis. Però ja em faig càrrec que no és possible. La separació no durarà gaire, ja ho veuràs. També sé a quin barri vull llogar...

-Ah sí?

-Serà un secret. M'agrada tenir un secret. Et donaré una sorpresa. (TFC: 272)

- [...] Ah, otra cosa: Roswitha y Annie tienen que venir conmigo. También sería muy agradable que tú nos acompañaras, pero entiendo que no pueda ser. Y no va a ser una separación larga. Ya sé dónde voy a alquilar la casa...

-¿Ah, sí?

-Es un secreto. Yo también quiero tener un secreto. Así podré sorprenderte. (TFCS1:247)

- [...] Pero hay otra cosa: Roswitha y Annie tiene que venir conmigo. Lo estupendo sería que viniese tú también, pero comprendo que no puede ser. Pienso que la separación no ha de durar mucho. ¡Ah, y ya sé donde voy a hospedarme...!

-¿En dónde?

-Es un secreto. También yo queiro tener secretos. Así luego te daré una sorpresa. (TFCS2:230)

(2)

»Für eine Pastorstochter nicht ganz auf der Höhe. Aber **nun** lies den Brief. Heir ist ein Papiermesser.« (TF: 198)

-No em sembla un comentari gaire adequat per la filla d'un pastor. Però llegeix la carta! Aquí tens un tallapapers. (TFC: 272)

-Que no me parece un comentario muy apropiado para la hija de un pastor. Pero lee la carta. Aquí tienes una plegadera. (TFCS1: 247)

-Que no raya a gran altura para tratarse de la hija de un pastor. Pero lee la carta. Aquí tienes un abresobres. (TFCS2: 231)

(3)

»[...] Ich habe es übrigens immer gewußt (schon als I. Noch bei den Rathenowern war), daß etwas aus ihm werden würde. **Nun** kommt es *Dir* zugute. Natürlich müßt Ihr eine Wohnung haben und eine andere Einrichtung. [...].« (TF: 198)

«[...] Sempre he sabut que Innstetten faira una gran carrera (ja m'ho pensava quean encara era al regiment de Rathenow). I ara serà tu qui se'n beneficiarà. Com és natural, haureu de buscar una casa i comprar mobles. [...].» (TFC: 273)

[...] Siempre he sabido (ya desde que I. Estaba con el regimiento de Rathenow) que llegaría lejos, y ahora tú cosecharás los beneficios. Como es natural, tendréis que buscar una nueva casa y comprar muebles. [...].» (TFCS1: 248)

«[...] Por lo demás, siempre supe (ya desde los tiempos en que I. Estaba en el regimiento de Rathenow) que haría carrera. Y ahora ello redundaba en *tu* provecho. Como es lógico, tenéis que agenciaros un piso y mobiliario nuevo. [...].» (TFCS2: 231)

(4)

Effi legte den Brief aus der Hand und sagte nichts. Was sie zu tun habe, das stand bei ihr fest; aber sie wollte es nicht selber aussprechen, Innstetten sollte damit kommen, und dann wollte sie zögernd ja sagen.

Innstetten ging auch wirklich in die Falle. »Nun, Effi, du bleibst so ruhig.« (TF: 198)

Effi va deixar la carta sense dir res. Ja tenia decidit el que faria, però no volia ser ella que ho digués. Volia que sortís d'Innstetten, i després fer veure que cedia.

Innstetten va caure a la trampa.

-T'has quedat molt callada, Effi. (TFC: 273)

Effi dejó la carta y guardó silencio. Ya tenía muy claro lo que iba a hacer, pero no quería ser ella quien lo dijera. Esperaría a que Innstetten tomara la decisión y entonces ella aceptaría vacilante.

Innstetten cayó en la trampa.

-Bueno, Effi, ¿no dices nada? (TFCS1: 248)

Effi dejó la carta y permaneció en silencio. Tenía perfectamente claro lo que era menester hacer, pero no quería ser ella quien lo dijera. Había de ser el propio Innstetten quien lo sacara a relucir, y entonces ella, titubeante, diría que sí.

Y en efecto, Innstetten cayó en la trampa. «Y bien, Effi ¿qué haces ahí tan callada?» (TFCS2: 231)

(5)

Innstetten lachte. »Und das ist alles?«

»Nun, es wäre gerade genug. Aber es ist nicht wirklich alles. »Und nun nahm sie sich zusammen und sah ihn an und sagte: »Und dann, Geert, ich möchte nicht gleich wieder fort von dir fort.« (TF: 199)

Innstetten es va posar a riure.

-Això és tot?

-Et sembla poc? Però encara hi ha una altra cosa. -I ara va fer un esforç, el va mirar a la cara i va dir:- I és que no voldria separar-me de tu, Geert. (TFC: 274)

Innstetten se echó a reír.

-¿Y eso es todo?

-¿Te parece poco? Pero no es solo eso. -Y entonces se recompuso, lo miró a la cara y le dijo:- Verás, Geert, no me gustaría separarme tan pronto de ti. (TFCS1: 249)

Innstetten se schó a reír. «¿Y eso es todo?»

-Buenop, eso de por sí ya sería bastante, pero no es todo.

Y dicho esto, ya más calmada, le miró y dijo:

-Y además, Geert, no quisiera separarme de ti otra vez tan de inmediato. (TFCS2:232)

(6)

»**Abgemacht. Und wann zurück?**«

»**Nun, sagen wir Montag abend. Das sind dann drei Tage.**« (TF: 199)

-D'acord. I quan tornaràs?

-Podria ser dilluns a la tarda. Així tindria tres dies. (TFC: 274)

-De acuerdo. ¿Y cuándo regresarías?

-¿Qué te parece el lunes por la noche? Así tendría tres días. (TFCS1: 249)

-Conforme. ¿Y cuándo estarás de vuelta?

-Pues digamos el lunes por la tarde. Así serán tres días. (TFCS2: 232)

(7)

Die Tage bis zur Abreise vergingen wie im Fluge. Roswitha war sehr glücklich. »Ach, gnädigste Frau, Kessin, nun ja ..., aber Berlin ist es nicht. Und die Pferdebahn. [...].« (TF: 200)

Els dies que quedaven abans del viatge van passar com una exhalació. Roswitha estava feliç.

-Ah, senyora, Kessin, vaja... però no és Berlín! I els tramvies de cavalls! [...].(TFC: 275)

Los días que faltaban para salir de viaje pasaron volando. Roswitha estaba exultante.

-Ah, señora, Kessin está muy bien... ¡Pero no es Berlín! Y los tranvías de caballos... [...].(TFCS1: 250)

Los días que faltaban para su marcha pasaron como en un vuelo. Roswitha estaba felicísima: «¡Ay, señora, Kessin no está mal... pero Berlín! ¡Los tranvías de caballos! [...].» (TFCS2: 232)

(8)

»Ja, Roswitha, du hast recht. Es rauscht und rauscht immer, aber es ist kein richtiges Leben. Und dann kommen einem allerhand dumme Gedanken. Das kannst du doch nicht bestreiten, das mit dem Kruse war nicht in der Richtigkeit.«

»Ach, gnädigste Frau ...«

»**Nun**, ich will nicht weiter nachforschen. Du wirst es natürlich nicht zugeben. Und nimm nur nicht zu weing Sachen mit. Deine Sachen kannst du eigentlich ganz mitnehmen und Annies auch.« (TF: 200)

-Si, Roswitha, tens raó. Brama que brama, però això no és vida. I et poses a pensar en tota mena de ximplerias. No em diguis, per exemple, que la història del senyor Kruse no ha estat una bestiesa.

-Ai, senyora!

-Bé, no pretenc interrogar-te. Naturalment no ho reconeixeràs. I emporta't tot el que et faci falta. Les teves coses te les pots endur totes, i les d'Annie també. (TFC: 275)

-Sí, Roswitha, tienes razón. El mar siempre rugiendo, pero aquí no hay mucha vida. Y eso hace que a veces una piense solo en tonterías. Porque no me negarás, por ejemplo, que toda esa historia con el señor Kruse no es una tontería.

-Pero señora...

-Bueno, no pienso interrogarte, porque al final no vas a reconocer nada. En fin, Roswitha, te puedes llevar todas tus cosas y también las de Annie. (TFCS1: 250)

-Así es, Roswitha, tienes razón. No hace más que rugir y rugir, y eso no es verdadera vida, sino algo que hace que se le metan a una en la cabeza multitud de ideas tontas. No puedes dicutirmelo: aquello con Kruse no era un asunto como es debido.

-¡Ay, señora...!

-En fin, no quiero hacer más indagaciones. Como es natural, no querrás admitirlo. Ah, y no te quedes corta en las cosas que hay que llevar. Las tuyas puedes llevártelas todas, y las de Annie también. (TFCS2:233)

(9)

Als Johanna das Zimmer wieder verlassen hatte, schloß Effi sich ein, sah einen Augenblick in den Spiegel und setzte sich dann wieder. Und **nun** schrieb sie: »Ich reise morgen mit dem Schiff, und dies sind Abschiedszeilen. [...].« (TF: 202)

Quan Johanna ve haver sortit, Effi es va tancar amb clau, es va mirar un moment al mirall, es va tornar a asseure i es va posar a escriure: «Me'n vaig demà amb el vaixell, i aquestes són ratlles de comiat. [...]» (TFC: 278)

Cuando la doncella salió de la habitación, Effi cerró la puerta con llave, se miró un instante en el espejo y volvió a sentarse. Empezó a escribir:

Mañana me marcho en el barco, y estas líneas son mi despedida. [...]. (TFCS1: 252)

Una vez que Johanna se hubo marchado de la habitación, Effi se encerró con llave, se miró un instante en el espejo y se volvió a sentar. Acto seguido escribió: «Mañana me voy en el barco, y estas son líneas de despedida. [...]». (TFCS2: 235)

(10)

Sie überflog die Zeilen noch einmal, am fremdesten war ihr das »Sie«; aber das mußte sein; es sollte ausdrücken, daß keine Brücke mehr da sei. Und nun schob sie die Zeilen in ein Kuvert und ging auf ein Haus zu, zwischen dem Kirchhof und der Waldecke. (TF: 203)

Va rellegir la nota; el que se li feia més estrany ets el «vostè», però això també calia; calia per dir quie ja no hi havia cap pont. Va ficar la carta en un sobre i es va dirigir cap a una casa, entre el cementiri i l'entrada del bosc. (TFC: 278)

Releyó la nota. Lo que más extraño le sonaba era el «usted», pero era como debía ser: era necesario para dejar claro que ya no existía ningún puente entre ellos. Luego metió la carta en un sobre y se dirigió a una casa situada entre el cementerio y la margen del bosque. (TFCS1: 253)

Recorrió de nuevo lo escrito en una rápida ojeada. Lo que más extraño se le hizo fue el «usted», pero también eso tenía que ser así; era preciso dar a entender que ya no había ni un solo puente tendido. A continuación metió la cuartilla en un sobre y se dirigió hacia una casa situada entre el cementerio y el lindero del bosque. (TFCS2: 235)

(11)

»Ich will den Finkenschlag hören und die Papageien auch«, sagte Innstetten, und Effi satimmte ihm zu.

Nun aber hörte man das Signal, und der Zug lief ein; der Bahnhofinspektor war voller Entgegenkommen, und Effi erhielt ein Coupé für sich. (TF: 204)

-Vull sentir el cant dels pinsans i també els papagais -va dir Innstetten, i Effi va fer que sí amb el cap.

Llavors van sentir el xiulet, i el tren va fer la seva entrada; el cap d'estació va estar amabilíssim i va instalar Effi en un compartiment per a ella sola. (TFC: 280)

-Quiero oír el canto de los pinzones, y también el de los papagayos -dijo Innstetten, y Effi asintió con la cabeza.

Entonces se oyó el silbido del tren, que poco después hizo su entrada. El jefe de estación se mostró muy amable e instaló a Effi en un compartimento para ellas solas. (TFCS1: 254)

«Quiero oír el canto de los pinzones, y también el de los papagayos», dijo Innstetten. Y Effi se mostró de acuerdo.

En aquel momento se oyó la señal, y el tren hizo su entrada. El jefe de estación estuvo amabilísimo, y Effi ocupó un departamento para ella sola. (TFCS2: 237)

KAPITEL 24

(1)

»Ach, da hast du gut gewählt, Effi«, sagte Innstetten, als er in das Vestibul eintrat, »kein Haifisch, kein Krokodil und hoffentlich auch kein Spuk.«

»Nein, Geert, damit ist es **nun** vorbei. Nun bricht eine andere Zeit an, und ich fürchte mich nicht mehr und will auch besser sein als früher und dir mehr zu Willen leben.« (TF: 217)

-Què bé que has triat, Effi! -va dir Innstetten en entrar al vestíbul-. Aquí no hi ha tauró, ni cocodril, ni cap fantasma, espero.

-No, Geert, tot això ja s'ha acabat. Ara comença una època nova, i ja no tindré por. Vull ser millor que abans i viuré segons la teva voluntat. (TFC: 296)

-¡Oh, has elegido muy bien, Effi! -exclamó Innstetten al entrar en el vestíbulo-. Ni tiburón, ni cocodrilo, y espero que tampoco ningún fantasma.

-No, Geert, todo eso se ha acabado. Ahora empieza una nueva etapa en nuestras vidas, y ya no tengo ningún miedo. Quiero ser mejor que antes y comportarme de forma más acorde a tu voluntad. (TFCS1: 268)

-¡Vaya, veo que has escogido bien, Effi! -exclamó Innstetten al entrar en el vestíbulo-. Ni cocodrilos ni tiburones, ni espero, fantasmas.

-No, Geert, todo eso se acabó. Ahora empieza una nueva era. Ya no tengo miedo, y quiero ser mejor que antes y vivir de un modo más acorde con tu voluntad. (TFCS2: 253)

(2)

Zuletzt kam auch Roswitha, um den Herrn zu begrüßen, bei welcher Gelegenheit sie sagte: »Fräulein Annie ließe sich für heute entschuldigen« – ein kleiner Witz, auf den sie stolz war und mit dem sie auch ihren Zweck vollkommen erreichte.

Und **nun** nahmen sie Platz um den schon gedeckten Tisch, und als Innstetten sich ein Glas Wein eingeschenkt und »auf glückliche Tage« mit allen angestoßen hatte, nahm er Effis Hand und sagte: »Aber Effi, **nun** erzähle mir, was war das mit deiner Krankheit!« (TF: 217)

Al final va venir Roswitha a saludar el senyor, i va aprovechar l'ocasió per dir que la senyoreta Annie els demanava que aquest vespre la disculpessin. Una petita broma de la qual estava orgullosa i que va tenir l'efecte desitjat.

Es van asseure a taula, que ja estava parada, i Innstetten, després de servir-se una copa de vi i de brindar amb tots «pels dies feliços que ens esperen», va agafar la mà d'Effi i li va dir:

-I ara explica'm, Effi, què va ser això de la malaltia? (TFC: 297)

A última hora llegó también Roswitha para saludar al señor, y aprovechó la ocasión para decir: «La señorita Annie ruega que la disculpen esta noche», una pequeña broma de la que se sentía orgullosa y con la cual obtuvo el efecto deseado.

Luego tomaron asiento en torno a la mesa ya dispuesta y, tras servirse una copa de vino y brindar con todo por los «días felices», Innstetten tomó la mano de Effi y dijo:

—Pero, Effi, cuéntame, ¿cómo estás de tu enfermedad? (TFCS1: 269)

Por último llegó también Roswitha a saludar al señor, ocasión que aprovechó para decir: «La señorita Annie ruega la disculpen por hoy», pequeño chiste del que se mostró orgullosa, y con el que, por otro lado, logró plenamente su objetivo.

A continuación se sentaron todos a la mesa, ya puesta, y una vez que Innstetten se hubo servido una copa de vino y hubo brindado con los demás «por los felices días venideros», tomó a Effi de la mano y dijo: «Y ahora cuéntame, Effi ¿qué ha sido de esa enfermedad que has tenido?» (TFCS2: 254)

(3)

»[...] Und sie wird wohl recht haben wie in allen Stücken. Unser guter Doktor Hannemann war auch kein Licht und traf es doch immer. Und nun sage, was macht Gieshübler und die anderen alle?« (TF: 218)

—I probablement té raó, com sempre. El nostre Dr. Hannemann tampoc no era cap llumenera i sempre l'encertava. I ara digues, què fan Gieshübler i tots els altres? (TFC: 297)

—[...] Y como en todo, debe de tener razón. Nuestro buen doctor Hannemann tampoco era ninguna lubrera, y sin embargo siempre acertaba. Y ahora dime, ¿cómo están Gieshübler y todos los demás? (TFCS1: 269)

—[...] Al parecer no brilla en exceso por sus dotes científicas, pero mamá dice que eso es una gran ventaja, y sin duda tendrá razón, como en todo. Nuestro buen doctor Hannemann tampoco es que fuese ninguna lubrera, y sin embargo acertaba siempre. Y ahora dime, ¿qué tal Gieshübler y todos los demás? (TFCS2:254)

(4)

Effi war ziemlich früh auf und hatte — die Luft war beinahe sommerlich warm — den Kaffeetisch bis nahe an die geöffnete Balkontür rücken lassen, und als Innstetten nun auch erschien, trat sie mit ihm auf den Balkon hinaus und sagte: »Nun, was sagst du? Du wolltest den Finkenschlag aus dem Tiergarten hören und die papageien aus dem Zoologischen. [...].« (TF: 219)

Effi es va llevar força d'hora i va fer posar la taula de l'esmorzar a prop de la porta oberta del balcó, ja que l'aire era tebi i gairebé com a l'estiu. I quan va comparèixer Innstetten, va sortir amb ell al balcó i va dir:

—Què me'n dius? Volies sentir el cant dels pinsans del Tiergarten i els papagais del zoo. [...]. (TFC: 299)

Effi se levantó muy temprano e hizo que dispusieran la mesa del desayuno cerca de la puerta del balcón, ya que hacía una temperatura casi veraniega. Cuando Innstetten se presentó, ambos salieron juntos al balcón.

-¿Qué me dices ahora, Effi? Querías oír el canto de los pinzones del Tiergarten y el de los papagayos del jardín zoológico. [...]. (TFCS1:270)

Effi se levantó temprano y mandó correr la mesa del desayuno junto a las abiertas hojas del balcón, pues el aire exhalaba ya una tibieza estival. Cuando Innstetten hizo acto de presencia salió con él al balcón y le dijo: «Bueno, ¿qué me dices? Querías oír el canto de los pinzones desde el Tiergarten y el de los papagayos desde el Zoo. [...]. (TFCS2: 255)

(5)

Innstetten war entzückt und von einer Dankbarkeit, als ob Effi ihm das alles persönlich herangezaubert habe. Dann setzten sie sich, und nun kam auch Annie. (TF: 219)

Innstetten estava encantat i tan agraït com si Effi personalment li hagués regalat tot allò per art de màgia. Es van asseure, i va venir Annie. (TFC: 299)

Innstetten estaba maravillado, y tan lleno de gratitud hacia Effi como si hubiese conjurado todo aquello para él como por arte de magia. Luego se sentaron a la mesa y enseguida llegó Annie. (TFCS1: 271)

Innstetten estaba encantado, y tan agradecido como si todo aquello lo hubiese hecho existir Effi por arte de magia personal. Luego se sentaron, y entonces se presentó Annie. (TFCS2: 256)

(6)

»Gewiß glaub ich dran. Es gibt so was. Nur an das, was wir in Kessin davon hatten, glaub ich nicht recht. Hat dir denn Johanna schon ihren Chinesen gezeigt?«

»Welchen?«

»**Nun, unsern. Sir hat ihn, ehe sie unser altes haus verließ, oben von der Stuhllehne abgelöst und ihn ins Potemonnaie gelegt. Als ich mir neulich ein Markstück bei ihr wechselte, hab ich ihn gesehen. Und sie hat es mir auch verlegen bestätigt.**«

»Ach, Geert, das hättest du mir nicht sagen sollen. **Nun** ist doch wieder so was in unserm Hause.« (TF: 222)

-És clar que hi crec. Existeixen. Però en el que teníem a Kessin no, que ni hi acabo de creure. Ja t'ha ensenyat el seu xinès, la Johanna?

-Quin?

-Doncs el nostre. Abans d'abandonar la casa, el va desenganxar del respall de la cadira i se'l va ficar al portamonedes. L'altre dia, quan li vaig demanar canvi, el vaig veure. I m'ho va confirmar tota torbada.

-Oh, Geert, no m'ho hauries hagut de dir! Ara hi torna a haver una cosa d'aquestes a casa. (TFC: 302)

-Desde luego. Esas cosas existen. Pero la verdad es que no acabo de creerme el que teníamos en Kessin. ¿Te ha enseñado ya Johanna su chino?

-¿Cuál?

-Pues el nuestro. Antes de dejar nuestra antigua casa, lo despegó del respaldo de la silla del piso de arriba y se lo guardó en su monedero. Se lo vi el otro día, cunado le pedí cambio de un marco. Y acabó confesando en medio de una gran turbación.

-¡Ah, Geert, no deberías habérmelo dicho! Ahora volvemos a tenerlo en casa. (TFCS1: 273)

-Claro que creo en ello. Es algo que existe. En lo único que no acabo de creer del todo es en lo que teníamos en Kessin. ¿No llegó a enseñarte Johanna su chino?

-¿Cuál?

-Pues el nuestro. Antes de marcharse de nuestra vieja casa lo quitó del respaldo de la silla del salón de arriba, y se lo metió en el monedero. El otro día, al ir a cambiarle un marco, se lo vi, y ella me lo corroboró azorada.

-¡Ay, Geert, no deberías habérmelo dicho! ¡Ya vuelve a estar en nuestra casa! (TFCS2:258)

(7)

»Um was? Ah, ich verstehe schon, ich ahne, was du vorhast. Die soll ein Heiligenbild kaufen und es dann auch ins Portemonnaie tun. Ist es so was?«

Effi nickte.

»**Nun**, tu was du willst. Aber sag es niemandem.« (TF: 222)

-Què li demanaràs? Ah, ja ho entenc, ja m'imagino què vols fer! Vols que compri l'estampa d'un sant i que també se'l fiqui al portamonedes. És això?

Effi va assentir.

-Mira, fes el que vulguis. Però no ho diguis a ningú. (TFC: 302)

-¿Qué vas a pedirle? Ah, ya entiendo... Ya me imagino lo que te propones. Quieres que compre una estampita con la imagen de algún santo y que la ponga también en su monedero. ¿No es eso?

Effi afirmó con un movimiento de cabeza.

-Bien, haz lo que quieras. Pero no se lo digas a nadie. (TFCS1: 274)

-El qué. ¡Ah, ya entiendo! Adivino lo que te propones. Pretendes que Roswitha compre la estampita de un santo y que se la meta también en el monedero, ¿no es así?

Effi asintió con la cabeza.

-En fin, haz lo que quieras, pero no se lo digas a nadie. (TFCS2: 258)

(8)

Erst mitte August war alles wieder beglichen und damit die Reisemöglichkeit gegeben; es war aber nun zu spät geworden, um noch nach Oberammergau zu gehen, und so entschied man sich für einen Aufenthalt auf Rügen. (TF: 223)

Fins a mitjan agost que no va tornar tot a la normalitat no van tenir la possibilitat de viatjar, però llavors ja era massa tard per anar a Oberammergau, i es van decidir per una estada a Rügen. (TFC: 303)

Hasta mediados de agosto no se restableció del todo, y solo entonces pudieron emprender su viaje estival. Pero ya era demasiado tarde para ir al festival de Oberammergau, así que decidieron pasar sus vacaciones en Rügen. (TFCS1: 274)

Hasta mediados de agosto no se arreglaron las cosas, y, una vez arregladas, de nuevo se planteó la posibilidad de realizar el viaje. Pero dado que se había hecho ya tarde para ir a Oberammergau, se optó por una estancia en Riga. (TFCS2: 259)

(9)

Effi war froh, das Gespräch allein geführt zu haben, und als sie bald danach ihrem Manne Bericht erstattet und nur den Namen des an Saßnitz angrenzenden Dorfes verschwiegen hatte, sagte dieser: »Nun, wenn es hier herum nichts gibt, so wird es das beste sein, wir nehmen einen Wagen (wodurch man sich beiläufig einem Hotel immer empfiehlt) und übersiedeln ohne weiteres da höher hinauf, nach Stubbenkammer hin. [...].« (TF: 225)

Effi es va alegrar d'haver mantingut aquesta conversa tota sola, i poc després, quan li va haver explicat la situació al seu marit, sense mencionar, però, el nom del poble que hi havia al costat de Sassnitz, Innstetten va dir:

–Bé, si per aquí no hi ha res, el millor serà llogar un cotxe, i això, de passada, sempre fa bona impressió quan arribes a un hotel, i anar-nos-en directament cap amunt, en direcció a Stubbenkammer. [...]. (TFC: 305-306)

Effi se alegró de haber estado sola durante esta conversación, y cuando poco después dio cuenta a su marido de lo que había averiguado, cuidándose mucho de no mencionar el nombre del pueblo que colindaba con Sassnitz, Innstetten dijo:

–Bueno, si no hay nada por aquí cerca, lo mejor será que tomemos un coche, lo cual siempre queda muy bien en los hoteles, y nos acerquemos hasta Stubbenkammer. [...]. (TFCS1: 276)

Effi se alegró de haber tenido aquella conversación en ausencia de Innstetten, y cuando poco después le informó de ello (sólo que callándose el nombre del pueblo más cercano a Sassnitz), Innstetten dijo: «Bueno, pues en vista de que aquí no hay nada lo mejor será que tomemos un coche, lo que, dicho sea de paso, siempre le deja a uno en buen lugar cuando se llega a un hotel, y, sin pensarlo más, nos trasladamos hacia allá arriba, hacia Stubbenkammer. [...].» (TFCS2: 261)

(10)

»Laß uns gehen«, sagte Effi, und den Arm ihres Mannes nehmend, ging sie mit ihm wieder auf das Gasthaus zurück, wo nun, an einer Stelle mit weitem Ausblick auf das Meer, das vorher bestellte Frühstück aufgetragen wurde. (TF: 226)

–Anem-nos-en –va dir Effi i, agafant-se del braç del seu marit, va tornar-se'n amb ell cap a la fonda on, a una taula des de la qual tenien una vista esplèndida sobre el mar, els van portar el dinar que havien encomanat. (TFC: 307)

-Vámonos de aquí -dijo Effi a su marido, y cogiéndose de su brazo regresaron junto al hostal, donde, en una mesa con unas magníficas vistas sobre el mar, les sirvieron el almuerzo que habían encargado. (TFCS1: 277)

-Vámonos -dijo Effi. Y cogiendo a su marido por el brazo, regresó con él a la hospedería, donde, en una mesa desde la que se dominaba un amplísimo panorama marítimo, se encontraba servido ya el desayuno que previamente habían encargado. (TFCS2: 261-262)

(11)

Effi war wie berauscht von den kleinen Schelmereien, und als sie spät am Abend nach ihrem Hotel zurückkehrten, sagte sie: »Weißt du, Geert, **nun** fühl ich doch, daß ich allmählich wieder zu mir komme. Von der schönen Thora will ich gar nicht erst sprechen; aber wenn ich bedenke, heute vormittag Thorwaldsen und heute abend diese Colombine ...«

»... Die dir im Grund doch noch lieber war als Thorwaldsen ...«

»Offen gestanden, ja. Ich habe **nun** mal den Sinn für dergleichen. Unser gutes Kessin war ein Unglück für mich. Alles fiel mir da auf die Nerven. [...].« (TF: 228)

Effi estava arravatada amb les petites picardies, i quan ja molt tard van tornar a l'hotel, va dir:

-Saps, Geert, ara sí que sento que torno a ser jo mateixa. De la bellíssima Thora, no cal ni parlar-ne; però quan penso que al matí he vist el museu de Thorwaldsen i al vespre aquesta Colombina...

-... Que, en el fons encara t'ha agradat més que no pas el museu...

-Si t'he de ser sincera, sí. Què vols, m'agraden aquestes coses. La nostra estimada Kessin em feia sentir desgraciada. Tot m'atacava els nervis. [...]. (TFC: 309)

Effi estaba como embriagada ante todas aquellas pequeñas picardías, y cuando ya muy tarde regresaban al hotel, dijo:

-¿Sabes, Geert? Me siento como si poco a poco volviera a ser yo misma. Qué te puedo decir de la hermosísima Thora... Pero cuando pienso además en que esta mañana he visto el museo Thorwaldsen, y luego la Colombina de esta noche...

-Que, en el fondo, te ha gustado más que el Thorwaldsen...

-Para serte sincera, sí. Quéquieres que te diga, me gustan estas cosas. En nuestra querida Kessin me sentía desgraciada. Allí todo me atacaba los nervios. [...]. (TFCS1: 279)

Effi estaba como embriagada con las pequeñas picardías, y cuando ya bien entrada la noche regresaban al hotel, dijo: «Sabes, Geert, siento que poco a poco vuelvo a ser yo misma. Sobre la preciosa Thora no voy a decir ni una palabra, pero si encima pienso que por la mañana vi el Thorwaldsen, y esta noche esta Colombina...

-... que en el fondo te ha gustado más que el Thorwaldsen.

-Hablando con franqueza: sí. Son cosas que comprendo y que me interesan. Nuestro buen Kessin ha sido para mí una desdicha. Todo me atacaba los nervios [...]. (TFCS2: 263)

(12)

So verging denn auch die Reise. Drüben in Jütland fuhren sie den Limfjord hinauf, bis Schloß Aggerhuus, wo sie drei Tage bei der Penzschen Familei verblieben, und kehrten dann mit vielen Stationen und kürzeren und längeren Aufenthalten in Viborg, Flensburg, Kiel, über Hamburg (das ihnen ungemein gefiel) in die Heimat zurück – nicht direkt nach Berlin in die Keithstraße, wohl aber vorher nach Hohen-Cremmen, wo man sich nun einer wohlverdienter Ruhe hingeben wollte. (TF: 228)

I el viatge va continuar segons el que havien previst. En passar a Jutlàndia, van remuntar el fiord de Lim fins al castell d'Aggerhuus, on es van quedar tres dies a casa dels Penz, i després, fent parades més o menys llargues a Viborg, Flensburg, Kiel i passant per Hamburg (que els va agradar moltíssim), van tornar a casa, no directament a la Keithstrasse de Berlín, sinó primer a Hohen-Cremmen, on es proposaven descansar del llarg viatge. (TFC: 309-310)

Y el viaje prosiguió tal como habían planeado. Una vez en Jutlandia, remontaron el fiordo de Lim hasta el castillo de Agerhus, donde permanecieron durante tres días como huéspedes de la familia Von Penz. Luego, tras algunas paradas más o menos largas en Viborg, Flensburg y Kiel, regresaron al país por Hamburg, que les gustó mucho, pero no fueron directamente a la Keithstrasse berlinesa, sino a Hohen-Cremmen, donde se proponían disfrutar de un merecido descanso tras el largo viaje. (TFCS1: 280)

Y el viaje continuó su curso. En Jutlandia remontaron el fiordo de Lim hasta el castillo de Aggerhuus, donde permanecieron por espacio de tres días con la familia Penz, y a continuación emprendieron el regreso al hogar, no sin antes detenerse a visitar muchos lugares y quedarse en Viborg, Flensburg, Kiel y Hamburgo (ciudad ésta que les gustó sobremanera) durante más o menos tiempo. No volvieron, sin embargo, directamente a Berlín y la calle Keith, sino que antes pasaron por Hohen-Cremmen, deseosos de disfrutar de un bien gando descanso, [...]. (TFCS2: 264)

(13)

»Ja, Briest, was meinst du?«

»Nun, ich meine, was ich meine, und du weißt auch was. Ist sie glücklich? Oder ist da doch irgendwas im Wege? Von Anfang an war's mir so, als ob sie ihn mehr schätzt als liebe. [...]« (TF: 229)

-Què vols dir, Briest?

-Vull dir el que vull dir, i tu ja m'entens. És feliç? No creus que hi ha alguna cosa que no rutlla? De bon principi ja vaig tenir la impressió que, més que estar-ne enamorada, li té admiració. I al meu parer això no és bo. [...]. (TFC: 312)

-¿Quéquieres decir, Briest?

-Sabes muy bien qué es lo que quiero decir. ¿Es ella feliz? ¿O hay algo que se interponga en su felicidad? Desde un principio tuve la impresión de que sentía por él más respeto y admiración que amor. Y, a mi modo de ver, eso no es bueno. [...]. (TFCS1: 281)

-Y bien, Briest, ¿cuál es tu parecer?

-En fin, yo opino lo que opino, y tú lo sabes. ¿Es feliz? ¿O existe algún obstáculo a su felicidad? Desde el primer momento tuve la impresión de que sentía por él más estimación que amor. Y a mí modo de ver eso es mala cosa. [...]. (TFCS2: 265)

(14)

»Ja, das mein ich. Übrigens glaube ich, daß sich vieles gebessert hat. Ihr Charakter ist, wie er ist, aber die Verhältnisse liegen seit ihrer Übersiedlung um vieles günstiger, und sie leben sich mehr und mehr einander ein. Sie hat mir so was gesagt, und was mir wichtiger ist, ich hab es auch bestätigt gefunden, mit Augen gesehen.«

»**Nun**, was sagte sie?« (TF: 230)

-Sí, ho crec. A més, em sembla que moltes coses han millorat. El seu caràcter és el que és, però les circumstàncies d'ençà que s'han traslladat són molt més favorables, i cada vegada es van adaptant més l'un a l'altre. Alguna cosa d'això m'ha dit, i el que és més important és que ho he pogut constatar, que ho he vist amb els meus ulls.

-I què és el que t'ha dit? (TFC: 312)

-Sí, lo creo. Por lo demás, me parece que muchas cosas han mejorado. Su carácter sigue siendo el que es, pero las circunstancias son mucho más favorables desde que se trasladaron, y cada vez se van compenetrando mejor entre ellos. Algo sí me dijo ella, y lo más importante es que yo misma he podido constatarlo con mis propios ojos.

-¿Y qué es lo que te dijo? (TFCS1: 282)

-Sí, lo creo. Por otro lado creo también que son muchas las cosas que han mejorado. El carácter de Effi sigue siendo el que es, pero desde que ha cambiado de lugar de residencia las relaciones entre ellos han experimentado una transformación muy favorable y cada vez están mejor adaptados el uno al otro. Ella misma me lo ha dicho, y, lo que para mí tiene más importancia, lo he comprobado con mis propios ojos.

-¿Y qué te ha dicho ella? (TFCS2:266)

(15)

»Du woltest von Effi erzählen.«

»**Nun**, also, sie gestand mir, daß dies Gefühl des Fremden sei verlassen habe, was sie sehr glücklich mache. Kessin sei nicht der rechte Platz für sie gewesen, das spukige Haus und die Menschen da, die einen zu fromm, die andern zu platt; aber seit ihrer Übersiedlung nach Berlin fühle sie sich ganz an ihrem Platz. Er sei das beste Mensch, etwas zu alt für sie und zu gut für sie, aber sie sei **nun** über den Berg. Sie brauchte diesen Ausdruck, der mir allerdings auffiel.« (TF: 231)

-Estaves parlant d'Effi.

-Bé, doncs, em va reconèixer que aquesta sensació d'estranyesa havia desaparegut i que això la feia molt feliç. Va dir que Kessin no havia estat el lloc més adient per a ella, la casa amb el fantasma i la gent d'allà, els uns massa piadosos, els altres massa trivials, però que d'ençà que s'havien traslladat a Berlín se sentia com un peix a l'aigua. Va dir que era el millor home del món, una mica massa gran i una mica massa bo per a ella, però que el tràngol ja havia passat. Va fer servir aquestes paraules, que per cert em van cridar l'atenció. (TFC: 312-313)

-Estabas hablando de Effi...

-Ya, bueno, me confesó que su sensación de extrañeza había desaparecido y que eso la hacía muy feliz. Me dijo que Kessin no había sido el lugar más adecuado para ella, con la casa con el fantasma y toda la gente de allá, algunos demasiado devotos, otros demasiado banales, pero desde que se había trasladado a Berlín se encuntra enteramente en su ambiente. Me dijo que

Innsten era el hombre más bueno del mundo, quizá demasiado mayor y demasiado bueno para ella, pero que lo peor ya había pasado. Esas fueron sus palabras, y me llamaron mucho la atención. (TFCS1:282)

-Eras tú quien quería hablar de Effi.

-Pues bien, me ha confesado que esa sensación de extrañamiento la ha abandonado, que eso la llena de felicidad. Que Kessin no había sido el sitio adecuado para ella, con la casa rodeada por fantasmas, y la gente de allá, los unos excesivamente religiosos y los otros excesivamente vulgares; pero que desde el cambio de residencia a Berlín se siente perfectamente centrada, que Innsten es el mejor de los hombres, un poco demasiado viejo para ella, pero que para ella lo peor ya ha pasado. Utilizó esta misma expresión, lo que ni decir tiene que me llamó la atención. (TFCS2: 266)

(16)

An ihrem Hochzeitstage, dem dritten Oktober, wollte Effi wieder in Berlin sein. Nun war es der Abend vorher, und unter dem Vorgeben, daß sie packen und alles zur Rückreise vorbereiten wolle, hatte sie schon verhältnismäßig früh auf ihr Zimmer zurückgezogen. [...].« (TF: 232)

Pel seu aniversari de casament, el dia 3 d'octubre, Effi volia tornar a ser a Berlín. La vigília al vespre, amb el pretext de fer l'equipatge i preparar-ho tot, Effi s'havia retirat bastant d'hora a les seves habitacions. (TFC: 314-315)

Effi quería estar de vuelta en Berlín para el 3 de octubre, aniversario de su boda. Con el pretexto de que tenía que preparar y empaquetar todo para el viaje, la noche anterior se retiró a sus habitaciones a una hora bastante temprana. (TFCS1: 284)

Effi se proponía regresar a Berlín el tres de octubre, aniversario de su boda, y la víspera de su marcha, por la tarde, con la excusa de que deseaba hacer el equipaje y prepararlo todo para el viaje, se recogió en su cuarto relativamente temprano, [...]. (TFCS2: 268)

(17)

Effi schüttelte den Kopf und lächelte. »Wenn ich wieder hier bin, bitt ich mir andere Bilder aus; ich kann so was Kriegerisches nicht leiden.« Und nun schloß sie das Fenster und setzte sich an das andere, dessen Flügel sie offenließ. (TF:233)

Effi va moure el cap i va somriure. «La propera vegada que torni, demanaré que em posin uns altres quadres; això tan bè·lic no ho suporto.» Va tancar una de les finestres i es va asseure davant de l'altra, deixant el batent obert. (TFC: 315)

Effi sacudió la cabeza y sonrió. «La próxima vez que venga, pediré que pongan otros cuadros. No soporto estas escenas de guerra.» Cerró una de las ventanas y se sentó junto a la otra, dejando una de las hojas abierta. (TFCS1: 285)

Effi movió la cabeza y sonrió. «Si vuelvo aquí otra vez pediré que me pongan otros cuadros; no puedo soportar estas escenas bélicas.» Luego cerró una de las ventanas y se sentó junto a la otra, dejándola abierta. (TFCS2: 268)

(18)

Weiterhin aber standen die hohen Rhabarberstauden wieder, die Blätter herbstlich gelb, und sie mußte des Tages gedenken, **nun** erst wenig über zwei Jahre, wo sie hier mit Hulda und den Jahnkeschen Mädchen gespielt hatte. (TF: 233)

Més enllà, però, els arbustos de riubarbre ja tenien les fulles groguenques de la tardor, i Effi va recordar aquell dia de feia poc més de dos anys quan jugava aquí amb Hulda i amb les bessones Jahnke. (TFC: 315)

Más allá se divisaban los altos arbustos de ruibarbo, con sus amarillentas hojas otoñales, y Effi recordó aquel día de hace poco más de dos años en el que jugaba allí cin Hulda Niemeyer y las gemelas Jahnke. (TFCS1: 285)

Sin embargo, más allá se alzaban otra vez los arbustos de ruibarbo, con las hojas amarillas de otoño, y Effi no pudo menos que acordarse de aquel día, ahora hacía poco más de dos años, en que había estado jugando con Hulda y con las hijas de Jahnke en aquel mismo lugar. (TFCS2: 268-269)

(19)

Und mit einem Male, während sie das Kind so vor sich hatte, traten ungerufen allerlei Bilder aus den Kessiner Tagen wieder vor ihre Seele: das landrätsche Haus mit seinem Giebel und die Veranda mit dem Blick auf die Plantage, und sie saß im Schaukelstuhl und wiegte sich; und **nun** trat Crampas an sie heran, um sie zu begrüßen, und dann kam Roswitha mit dem Kinde, und sie nahm es und hib es hoch in die Höhe und küßte es. (TF: 233)

I tot d'una, mentre mirava la nena, li van venir sense voler a la memòria tot d'imatges dels dies de Kessin: la casa del governador amb el pinacle i el porxo amb vistes a la plantació, i ella asseguda al balancí gronxant-se; i ara apareixia Crampas i la saludava, i després venia Roswitha amb la nena, i ella l'agafava, l'aixecava enlaire i li feia un petó. (TFC: 316)

Y de pronto, mientras contemplaba a la niña, acudieron en tropel a su memoria toda suerte de imágenes de los días de Kessin: la casa del gobernador, con su fachada hacia la calle y su mirador con vistas a la plantación, y ella sentada tranquilamente en la mecedora; y entonces, apareció Crampas que se acercó a saludarla; y luego llegó Roswitha con la niña, y ella la cogió en brazos, la levantó en alto y la besó. (TFCS1: 285)

De pronto, mientras contemplaba la niña, irrumpieron en su mente, sin invocarlas, toda clase de imágenes de sus días kessianos; la mansión prefectoral con su pináculo y su mirador con vistas al plantío. Y mientras lo recordaba le parecía estar sentada allí en la mecedora balanceándose; acto seguido Crampas se acercaba a ella para saludarla, y después entraba Roswitha con la niña y la levantaba en brazos y la besaba. (TFCS2: 269)

(20)

»[...] Ich schäme mich. Aber wie ich nicht die rechte Reue habe, so habe ich auch nicht die rechte Scham. Ich schäme mich bloß von wegen dem ewigen Lug und Trug; immer war es mein Stolz, daß ich nicht lügen könne und auch nicht zu lügen brauche, lügen ist so gemein, und **nun** habe ich doch immer lügen müssen, vor ihm und vor aller Welt, im großen und im kleinen, und Rummschüttel hat es gemerkt und hat die Achseln gezugt, und wer weiß, was er von mir denkt, jedenfalls nicht das Beste. [...].« (TF: 234)

I a més de la por... la vergonya. M'avergonyeixo només a causa dels enganys i les mentides constants; sempre m'havia enorgullit de no saber mentir i de no tenir-ne necessitat, mentir és tan vil, i ara he hagut de mentir sempre, davant d'ell i davant de tothom, en les coses grosses i en les petites, i Rummschüttel se'n va adonar i es va encogir d'espatlles, i vés a saber quina opinió té de mi, bona segur que no. [...]. (TFC: 316-317)

«[...] Sí, me avergüenzo. Pero así como no tengo un auténtico sentimiento de remordimiento, tampoco lo tengo de verdadera vergüenza. Lo que me avergüenza son los engaños y las continuas mentiras. Siempre me he enorgullecido de no saber mentir y también de no necesitarlo, mentir es algo tan ruin... Y ahora he tenido que hacerlo a cada instante, ante él y ante todos, tanto en las cosas importantes como en las más pequeñas. Rummschüttel se dio cuenta y se encogió de hombros. Dios sabe lo que pensará de mí, seguro que nada bueno. (TFCS1: 286)

«Me avergüenzo, sí, pero como no me arrepiento como es debido, tampoco me avergüenzo como debería hacerlo. Mi única vergüenza se deriva de todo este cúmulo de engaños y continuas mentiras; siempre me enorgullecí de ser incapaz de mentir, de no necesitar mentir, pues mentir es una cosa tan frosera... Pero en cambio ahora me veo obligada a mentir constantemente, a él y a todo el mundo, al pormenor y al pormenor. Rummschüttel se apercibió de ello, y se encogió de hombros y quién sabe lo que pensará de mí, aunque en cualquier caso no pensará lo mejor. (TFCS2: 269)